

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ
ΘΕΡΟΥΣ 2008
ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΚΓ'
Τετάρτη 3 Σεπτεμβρίου 2008

ΘΕΜΑΤΑ

A. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 1147, 1196
2. Επί του Κανονισμού, σελ. 1157, 1158

B. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Συζήτηση επί της αρχής του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων: «Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση ατόμων με αναπηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες», σελ. 1147

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

A. Επί του Κανονισμού:

BENIZEΛΟΣ Ε., σελ. 1157, 1158
 ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ Α., σελ. 1158
 ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ Ε., σελ. 1157

B. Επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων:

ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ Ε., σελ. 1171
 BENIZEΛΟΣ Ε., σελ. 1173, 1174, 1183, 1185
 ΒΟΛΟΥΔΑΚΗΣ Μ., σελ. 1190
 ΓΕΙΤΟΝΑΣ Κ., σελ. 1169
 ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ Α., σελ. 1165
 ΔΡΑΓΩΝΑ Θ., σελ. 1159
 ΔΡΙΤΣΑΣ Θ., σελ. 1168
 ΖΙΩΓΑΣ Ι., σελ. 1170
 ΚΑΖΑΚΟΣ Κ., σελ. 1191
 ΚΑΡΙΠΙΔΗΣ Α., σελ. 1192
 ΚΑΡΤΑΛΗΣ Κ., σελ. 1172
 ΚΑΤΡΙΝΗΣ Μ., σελ. 1194
 ΚΟΛΛΙΑΣ Κ., σελ. 1168
 ΚΟΛΛΙΑ-ΤΣΑΡΟΥΧΑ Μ., σελ. 1180
 ΚΟΥΡΑΚΗΣ Α., σελ. 1163
 ΚΟΥΤΜΕΡΙΔΗΣ Ε., σελ. 1193
 ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ Α., σελ. 1172, 1173, 1174, 1191
 ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ Β., σελ. 1161
 ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Π., σελ. 1185
 ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ Μ., σελ. 1178, 1179
 ΠΑΠΑΔΗΜΑΤΟΣ Ν., σελ. 1174
 ΠΛΕΥΡΗΣ Α., σελ. 1192
 ΡΑΓΙΟΥ-MENTZEΛΟΠΟΥΛΟΥ Ν., σελ. 1188
 ΡΑΠΤΗ Ε., σελ. 1158
 ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ Φ., σελ. 1178
 ΣΚΡΑΦΝΑΚΗ Μ., σελ. 1189, 1190
 ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ Ε., σελ. 1148, 1181, 1184, 1185
 ΤΖΑΚΡΗ Θ., σελ. 1176, 1177
 ΤΙΜΟΣΙΔΗΣ Μ., σελ. 1195
 ΧΑΪΔΟΣ Χ., σελ. 1175
 ΧΑΛΒΑΤΖΗΣ Σ., σελ. 1186
 ΧΑΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Μ., σελ. 1177

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

ΙΒ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΘΕΡΟΥΣ 2008

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΚΓ'

Τετάρτη 3 Σεπτεμβρίου 2008

Αθήνα, σήμερα στις 3 Σεπτεμβρίου 2008, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10.05' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου το Τμήμα Διακοπής Εργασιών της Βουλής (Β' σύνθεση) για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Γ' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΝΕΡΑΝΤΖΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 2-9-2008 εξουσιοδότηση του Τμήματος, επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα Πρακτικά της ΚΒ' συνεδριάσεώς του, της 2ας Σεπτεμβρίου 2008, σε ό,τι αφορά την ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου: «Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ρωσικής Ομοσπονδίας για τη συνεργασία κατά την κατασκευή και εκμετάλλευση αγωγού φυσικού αερίου στο έδαφος της Ελληνικής Δημοκρατίας».)

Εισερχόμεθα στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων: «Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση ατόμων με αναπηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες».

Η Διάσκεψη των Προέδρων αποφάσισε στη συνεδριάσή της, στις 28-8-2008, τη συζήτηση του νομοσχεδίου σε δύο συνεδριάσεις. Στη σημερινή συνεδρίαση θα συζητηθεί το νομοσχέδιο επί της αρχής.

Πριν να προχωρήσουμε στη συζήτηση επί της αρχής, θα παρακαλούσα τον κύριο Υπουργό να λάβει το λόγο, διότι έχει να κάνει μερικές νομοτεχνικές παρατηρήσεις.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Πρόεδρε, το νομοσχέδιο αυτό, το οποίο σήμερα συζητούμε, είναι προϊόν ενός εξαντλητικού διαλόγου που έγινε το προηγούμενο διάστημα.

Είχαμε δεσμευτεί και τηρούμε τη δέσμευσή μας να κρατήσουμε ανοιχτή αυτή τη συζήτηση μέχρι την τελευταία στιγμή. Συμμετείχαν περίπου χίλιο διακόσιοι φορείς και άτομα που κατέθεσαν τις προτάσεις τους. Το 90% περίπου των προτάσεων

αυτών υιοθετήθηκαν στα άρθρα του αρχικού νομοσχεδίου. Υπήρξαν, όμως και πρόσθετες προτάσεις ή διορθωτικές συμπληρωματικές παρεμβάσεις και από τα Κόμματα και από άλλους φορείς του αναπηρικού κινήματος.

Όπως είχαμε δεσμευτεί στην Επιτροπή, όπου περιγράψαμε κατ' άρθρον ποια ακριβώς ήταν η πρόταση που υιοθετούμε και από ποιον φορέα, τηρούμε αυτή τη δέσμευσή μας.

Θα ήθελα να καταθέσω στο Τμήμα μια σειρά νομοτεχνικών διορθώσεων ή συμπληρώσεων που υιοθετούν προτάσεις που ακούστηκαν από φορείς ή και κόμματα κατά τη διάρκεια της συζήτησης στην Επιτροπή.

Κύριε Πρόεδρε, θα το καταθέσω στα Πρακτικά για να μοιραστεί στους εισηγητές των κομμάτων. Είναι αναδιατυπώσεις ή συμπληρώσεις άρθρων που έχουν κατατεθεί από το ΣΥ.ΡΙΖ.Α., το ΠΑ.ΣΟ.Κ., την Ε.Σ.Α.με.Α., άλλους φορείς του αναπηρικού κινήματος, τους κωφούς, μια πρωτοβουλία τεσσάρων χιλιάδων διακοσίων εβδομήντα επτά αυτιστικών ατόμων, του ΛΑ.Ο.Σ..

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Με συγχωρείτε που σας διακόπτω, κύριε Υπουργέ.

Παρακαλώ την κ. Μπερνιδάκη να καταλάβει μια θέση στα θεωρεία των επισήμων.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Αν θέλετε, μπορώ να το αναγνώσω, αλλά επειδή το κείμενο των νομοτεχνικών βελτιώσεων και συμπληρώσεων είναι εκτενές, θα το καταθέσω στα Πρακτικά, υιοθετώντας τη συντριπτική πλειοψηφία των προτάσεων που έχουν υποβληθεί και από τα Κόμματα της Αντιπολίτευσης, γιατί πιστεύουμε ότι σ' ένα τέτοιο ευαίσθητο ζήτημα θα πρέπει να υπάρχει η ευρύτερη δυνατή συναίνεση και συνεννόηση μεταξύ των πολιτικών παρατάξεων και νομίζω ότι αυτό είναι επιδίωξη όλων.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστώ κι εγώ. Παρακαλώ να καταχωρηθούν οι παρατηρήσεις του κυρίου Υπουργού στα Πρακτικά και να διανεμηθούν στους συναδέλφους, προκειμένου να λάβουν γνώση.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Ευριπίδης Στυλιανίδης καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες νομοτεχνικές βελτιώσεις, οι οποίες έχουν ως εξής:

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα μπορούσα να έχω το λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ορίστε, κύριε Βενιζέλο, έχετε το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, είναι αναμφίβολα ωφέλιμο, η κοινοβουλευτική διαδικασία να λαμβάνεται σοβαρά υπ' όψιν από την Κυβέρνηση και αυτό να έχει ως αποτέλεσμα τη βελτίωση των νομοθετημάτων που συζητούνται στη Βουλή.

Όμως, στην προκειμένη περίπτωση υπάρχουν εντυπωσιακές ανακολουθίες. Κατατίθεται προς συζήτηση στη Βουλή ένα νομοσχέδιο που υποτίθεται ότι είναι προϊόν εκτεταμένου κοινωνικού διαλόγου στη φάση της προνομοθετικής διαδικασίας. Αρχίζει η συζήτηση στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων και η εισηγήτρια της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και καθηγήτρια κ. Δραγώνα, οι εισηγητές των άλλων κομμάτων της Αντιπολίτευσης και οι φορείς που έχουν κληθεί για ακρόαση, ανατρέπουν τη φιλοσοφία του νομοσχεδίου, δηλαδή την ιατροκλινική φιλοσοφία η οποία είναι ξεπερασμένη, ενώ τώρα πια συζητεί μια κοινωνικοεκπαιδευτική αντίληψη για τα θέματα αυτά.

Ο κύριος Υπουργός αντιλαμβάνεται το αδιέξοδο, κάνει μια πλήρη ανατροπή, φέρνει σήμερα ένα άλλο νομοσχέδιο, χωρίς επεξεργασία και μας ζητά να συζητήσουμε άμεσα επί της αρχής ένα κείμενο, η αρχή του οποίου έχει αμφισβητηθεί στην Επιτροπή. Και προφανώς, οι τροποποιήσεις που επιφέρει τώρα που δεν είναι νομοτεχνικές, αλλά ουσιαστικές, αποδέχονται ότι ήταν εσφαλμένη η προσέγγιση επί της αρχής, δηλαδή η κλασική ιατρική προσέγγιση για το φαινόμενο της αναπηρίας και για την εκπαίδευση των ανάπηρων ατόμων και των ατόμων που έχουν ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, μαθησιακά προβλήματα.

Αυτό δείχνει προχειρότητα και έλλειψη σεβασμού στην ίδια την κοινοβουλευτική διαδικασία. Το σωστό θα ήταν αυτό το νομοσχέδιο να αποσυρθεί και να επανυποβληθεί ώριμο, έτοιμο, έτσι ώστε να έχουμε και τη γνώμη των εμπλεκόμενων κοινωνικών οργανώσεων επί των νέων διατυπώσεων.

Ήρθαν οι άνθρωποι αυτοί με το πόνο τους και με την εμπειρία τους, η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες, οι γονείς, οι εκπαιδευτικοί λειτουργοί, οι μεγάλοι φορείς της εκπαίδευσης, είπαν την άποψή τους σ' ένα κείμενο, το οποίο τώρα είναι διαφορετικό από το κείμενο που εισάγεται για συζήτηση και το οποίο ούτε καν το ξέρουμε.

Θέλω, λοιπόν, να τοποθετηθείτε και εσείς ως Πρόεδρος του Σώματος επί αυτού του φαινομένου. Δέχομαι ότι όλη αυτή η διαδικασία θα οδηγήσει σε καλύτερο αποτέλεσμα, ότι θα έχουμε καλύτερη ρύθμιση των θεμάτων, που αφορούν την ειδική αγωγή. Όμως, γιατί έπρεπε αυτό να γίνει με βιασύνη, προχειρότητα και τέτοια μεθόδευση;

ΕΥΡΥΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΕΥΡΥΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Μου κάνει εντύπωση γιατί ο αγαπητός συνάδελφος ο κ. Βενιζέλος με μέμφεται για μη δογματισμό, για διαλλακτικότητα και για διάθεση συνεργασίας με τις πολιτικές δυνάμεις και τους κοινωνικούς φορείς του αναπηρικού κινήματος.

Η φιλοσοφία σαφώς δεν ανατρέπεται και ο κορμός του νομοσχεδίου παραμένει ως είχε. Αλλά αξιόλογες συμπληρώσεις, νομοτεχνικές διορθώσεις και παρεμβάσεις, που θεωρώ ότι εν πάση περιπτώσει εμβελούνουν περισσότερο σ' αυτό το οποίο εξ αρχής διαμορφώσαμε και καταθέσαμε στην Επιτροπή, δεν βλέπω γιατί είναι κακό να τις αποδεχθούμε, δημιουργώντας την ευρύτερη δυνατή συναίνεση και συνεργασία σ' ένα ζήτημα που ευαισθητοποιεί και την κοινωνία και την πολιτεία.

Αν ανατρέπονται τα κοινοβουλευτικά δεδομένα, όπως τα γνωρίζατε παλαιότερα, ανατρέπονται προς το ορθότερον. Δηλαδή μια κυβέρνηση ακούει τις δημιουργικές προτάσεις των παρατάξεων της Αντιπολίτευσης. Και τις υιοθετεί, στο πλαίσιο βεβαίως της φιλοσοφίας που η ίδια έχει περιγράψει στο αρχικό σχέδιο νόμου και αυτό νομίζω είναι αποδεικτικό του μη δογματισμού και της διάθεσης εποικοδομητικής συνεργασίας.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Πρέπει, όμως, να λήξει το θέμα, κύριε Βενιζέλο. Κατεγράφη η άποψή σας, απήντησε ο Υπουργός...

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Όχι, κύριε Πρόεδρε, δεν κατεγράφη η άποψη...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Δεν κατεγράφη η άποψή σας;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Δεν κατεγράφη η άποψη του Προέδρου του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ο Πρόεδρος του Τμήματος...

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Να σας πω και κάτι;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Καθίστε να ακούσετε την άποψή μου. Τι επανέρχεστε τώρα για τρίτη φορά; Αφήστε να απαντήσει ο Πρόεδρος του Τμήματος.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Με συγχωρείτε, εγώ πιστεύω ότι αν είχε ακολουθηθεί η σωστή διαδικασία του κοινωνικού διαλόγου και αν είχε τηρηθεί ο Κανονισμός της Βουλής και το Σύνταγμα, θα είχαμε φτάσει σ' ένα νομοθέτημα όπως το επιβάλλει η σύγχρονη επιστημονική έρευνα και όπως το θέλουν οι οργανώσεις του αναπηρικού και του γονεϊκού κινήματος. Τώρα πάλι μπορεί να υπάρχουν κενά. Μπορεί να προκύψει μέχρι το τέλος της συζήτησης ότι το νομοσχέδιο είναι δεκτικό και άλλων βελτιώσεων.

Και θα έλεγα στον κ. Στυλιανίδη να μην κρίνει εξ ιδίων τα αλλότρια...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Παρακαλώ, κύριε Βενιζέλο, ολοκληρώστε.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Συμβαίνει να ανήκω σε εκείνους που έχουν ασκήσει υπουργικά καθήκοντα, που στην Αίθουσα αυτή σεβόντουσαν πάντα το λόγο της Αντιπολίτευσης και δεν θεωρούσαν ιερό το κείμενο του νομοσχεδίου. Το τροποποιούσαν μέχρι την τελευταία στιγμή και αυτό απεδείχθη στην κορυφαία διαδικασία της Αναθεώρησης του Συντάγματος του 2001, για να μην επικαλεστώ σωρεία νομοσχεδίων που κατέστησαν νόμοι του κράτους με επεξεργασία εδώ μέσα και με κοινές θέσεις όλων των κομμάτων της Αίθουσας αυτής.

ΕΥΡΥΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Πρόεδρε, το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Κύριε Υπουργέ, μ' εσάς κλείνουμε το θέμα.

Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΕΥΡΥΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Δεν είναι κακό, κύριε Βενιζέλο, να συμφωνείτε με την Κυβέρνηση όταν αυτό που προωθεί είναι σωστό και για την κοινωνία και για την πολιτεία. Δεν είναι καθόλου κακό.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Εσείς συμφωνείτε με την Αντιπολίτευση τώρα.

ΕΥΡΥΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Μη νιώθετε τύψεις και μη νομίζετε ότι εποικοδομητική αντιπολίτευση είναι μονίμως να λέτε «όχι» σε καθετί εποικοδομητικό που επιχειρείται. Από τη στιγμή που σε μια σειρά ζητημάτων, που τα παρουσίασα στην Επιτροπή ενώπιων των συναδέλφων, αποδείχθηκε ότι κάθε άρθρο έχει συνταχθεί ουσιαστικά επί τη βάσει προτάσεων που προήλθαν από το αναπηρικό κίνημα, προσθέτουμε σ' αυτό και διατάξεις που δεν αλλοιώνουν τη φιλοσοφία, αλλά νομοτεχνικά βελτιώνουν το κείμενο, για να μπορέσουν και τα κόμματα της Αντιπολίτευσης να νιώσουν ότι συμμετέχουν εποικοδομητικά σ' αυτήν την προσπάθεια. Άλλωστε, αυτό είναι ένα θέμα που πρέπει να μας ενώνει. Δεν νομίζω ότι πρέπει να επιδιώκουμε την αποκόμηση μικροκομματικών ή άλλων οφελών απ' αυτού του είδους τη συζήτηση. Ο κύριος στόχος είναι να δώσουμε ίσες ευκαιρίες στα παιδιά με αναπηρία και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Τώρα, κύριε Πρόεδρε, έχουμε χάσει...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Τι θα κάνουμε τώρα, κύριε Βενιζέλο; Σας παρακαλώ. Σε ποια διαδικασία θα ενταχθούν αυτές οι αλληλέγγυες ανταποκρίσεις;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Εσείς θα μου απαντήσετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Τι θα κάνουμε

τώρα, κύριε Βενιζέλο; Σας παρακαλώ! Σε ποια διαδικασία θα ενταχθούν αυτές οι αλληπάλληλες ερωτοαποκρίσεις; Πείτε μου. Τι θέλετε να γίνει;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Αν κατάλαβα καλά, έρχεται ο Υπουργός και συμφωνεί με τις επισημάνσεις της αντιπολίτευσης και πολύ καλά κάνει. Διότι στόχος μας είναι να σεβαστούμε το αναπηρικό κίνημα, να σεβαστούμε τις απόψεις των φορέων, να σεβαστούμε τις ανάγκες των παιδιών και κυρίως να εφαρμόσουμε το άρθρο 21, παράγραφος 6, του Συντάγματος, που πάντα συγκινούμαι όταν θυμούμαι ότι εδώ ψηφίστηκε ομόφωνα το 2001 και εξοπλίζει τον ανάπηρο μ' ένα συνταγματικό δικαίωμα, που όλες οι κυβερνήσεις είναι υποχρεωμένες να σέβονται.

Εδώ πρόκειται για άσκηση δικαιωμάτων των αναπήρων και όχι για παραχωρήσεις της Κυβέρνησης ή των κομμάτων της αντιπολίτευσης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Τα τελευταία σχετίζονται με την ουσία. Η άποψη του Προεδρείου είναι ότι η αξιοποίηση των παρατηρήσεων των επιτροπών αποτελεί πάγιο αίτημα ενώ είναι δομημένη η συμπεριφορά των κομμάτων. Από αυτή ακριβώς τη σκοπιά, η πρωτοβουλία του κυρίου Υπουργού να αξιοποιήσει νομοτεχνικά και όχι ουσιαστικά, τα όσα πορίσματα διατυπώθηκαν στην Επιτροπή, το Προεδρείο θεωρεί ότι δεν παραβιάζει τον Κανονισμό.

Κύριοι συνάδελφοι, σας ανακοινώνω ότι από τις Κοινοβουλευτικές Ομάδες δύο κομμάτων, του ΣΥ.ΡΙΖ.Α. και του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού, απεστάληκαν στο Προεδρείο επιστολές, με τις οποίες ο μεν ΣΥ.ΡΙΖ.Α. ορίζει Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο τον κ. Θεόδωρο Δρίτσα και ειδικό αγορητή τον κ. Κουράκη και ο δε Λαϊκός Ορθόδοξος Συναγερμός ορίζει Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο τον Βουλευτή κ. Πλεύρη και ειδικό αγορητή τον κ. Άδωνη Γεωργιάδη.

Η εισηγήτρια της Νέας Δημοκρατίας κ. Ράπτη έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, είχα ζητήσει το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Δεν σας είδα, συγγνώμη, κύριε Δρίτσα. Θα πάρετε το λόγο αργότερα.

Ορίστε, κυρία Ράπτη, έχετε το λόγο.

ΕΛΕΝΑ ΡΑΠΤΗ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εάν θέλουμε να είμαστε ειλικρινείς όσον αφορά τον τρόπο που είναι δομημένη η σημερινή κοινωνία ως προς την αντιμετώπιση των ατόμων με αναπηρία, πρέπει να αποδεχτούμε πως είναι φτιαγμένη από πολλές πολιτικές, αρκετές υποσχέσεις και ελάχιστη πρόοδο. Οι πολίτες σχεδόν αδιαφορούν για τη διαφορετικότητα. Διαχειρίζονται την καθημερινή τους επαφή με τα άτομα με αναπηρία, χωρίς την απαιτούμενη παιδεία. Δείχνουν να δέχονται υποσυνείδητα πως πράγματι ο κόσμος δεν μπορεί να είναι ίδιος για όλους. Δεν αγνοούν το πρόβλημα. Εάν τους ρωτήσεις, δεν αρνούνται την ανάγκη ειδικής φροντίδας. Παρκάρουν όμως στις θέσεις των αναπήρων, είναι πολύ βιαστικοί για να περάσουν απέναντι έναν τυφλό, πολύ απρόθυμοι για να προσλάβουν έναν ανάπηρο στη δουλειά τους. Λυπούνται; Ναι. Αυτό όμως το συναίσθημα δεν αλλάζει τον κόσμο, τον βυθίζει περισσότερο, τον χωρίζει σε ανθρώπους από τη μία και από την άλλη πλευρά της ζωής. Η πολιτεία διαχρονικά είναι ανεπαρκής. Μοιάζει να εύχεται να μην χρειάζεται να προσαρμόσει την καθημερινότητα σε αυτούς, όπως και σε όλους τους υπόλοιπους. Το κοινωνικό κράτος δεν μπορεί να τους εξαιρέσει. Η ανάγκη για ειδικές πολιτικές έφερε τις πολιτικές υποσχέσεις.

Το κίνημα των ατόμων με αναπηρία βρέθηκε ανάμεσα στην επαίτηση των αιτημάτων και στα λίγα που το κράτος μπορούσε ή ήθελε να τους δώσει.

Ποτέ, μέχρι σήμερα, δεν προσεγγίσαμε την αναπηρία κοινωνικά και οικονομικά. Την προσεγγίσαμε κυρίως ιατρικά. Ίσως γιατί αυτό απαλλάσσει κοινωνία και πολιτεία από ένα ευρύ πλαίσιο υποχρεώσεων.

Ταυτόχρονα, τα δικαιώματα με αναπηρία και η συμμετοχή τους στην κοινωνία συνέχισαν να είναι περιορισμένα. Θεσμικά και οργανωτικά κενά, κοινωνική προκατάληψη, άνισες ευκαιρίες, περιορισμένη συμμετοχή στην κοινωνική ζωή, μειωμένη οικονομική ανεξαρτησία, αποκλεισμός στις ανθρώπινες σχέσεις.

Στο σχέδιο νόμου που συζητούμε προηγήθηκε εκτενής δημό-

σια διαβούλευση με όλους τους φορείς. Συζητήσαμε ιδέες και προτάσεις, ακούσαμε και υιοθετήσαμε πολλά. Εμείς πιστεύουμε πως θα αλλάξει σταθερά και σε βάθος χρόνου τον κόσμο των ατόμων με αναπηρία, την ίδια την δυναμική της κοινωνίας, γιατί θα αλλάξει την εκπαίδευσή τους και η εκπαίδευση και η γνώση αλλάζει τους ορίζοντες των ανθρώπων. Είναι η βάση για την κοινωνική και οικονομική πρόοδο. Είναι κριτήριο σύγκρισης, που υπερβαίνει τις νοητικές και κινητικές αναπηρίες. Είναι ο συνδετικός κρίκος της σύγχρονης κοινωνίας με το μέλλον.

Ο νέος νόμος αποτελεί το θεσμικό περίβλημα και της συμμετοχής των μαθητών με αναπηρία στο γενικό πλαίσιο της εκπαίδευσης, αλλά και πολλών οργανωτικών και λειτουργικών αλλαγών στο υφιστάμενο σύστημα ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στόχος της συγκεκριμένης μεταρρυθμιστικής πρωτοβουλίας στο χώρο της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης ατόμων με αναπηρία δεν είναι απλά η εκτέλεση της τυπικής υποχρέωσης της πολιτείας για την παροχή γνώσης και εκπαίδευσης, είναι η δημιουργία συνθηκών απόλυτης προσβασιμότητας στην εκπαιδευτική διαδικασία, είναι η ουσιαστική εξίσωση μεταξύ των ατόμων με αναπηρία και των υπολοίπων πολιτών στον τομέα των εκπαιδευτικών παροχών και κατ' επέκταση των ίσων ευκαιριών στην αγορά εργασίας.

Το σχέδιο νόμου στηρίζεται σε τρεις κεντρικούς πυλώνες, ενδεικτικούς της διαφορετικής φιλοσοφίας που διέπει τον κεντρικό σχεδιασμό του στο πολύ ευαίσθητο θέμα που συζητούμε. Ο πρώτος είναι η θεσμοθέτηση του υποχρεωτικού χαρακτήρα της ειδικής εκπαίδευσης. Σε αντίθεση με τα δικαιώματα των υπολοίπων Ελλήνων πολιτών ως προς τη βασική εκπαίδευση που διασφαλίζονται από τον υποχρεωτικό χαρακτήρα της τυπικής εκπαίδευσης, η εκπαίδευση των ατόμων με αναπηρία ανάγεται αποκλειστικά στην απόφαση των γονέων ή όσων ασκούν τη γονική μέριμνα των παιδιών. Αποτέλεσμα είναι συχνά ο αποκλεισμός των ατόμων με αναπηρία από τα στάδια της γνώσης, η αύξηση της οικονομικής εξάρτησης και η κοινωνική απομόνωση.

Με τις νέες διατάξεις ο χαρακτήρας της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης καθίσταται υποχρεωτικός, αναπόσπαστο μέρος της δωρεάν, δημόσιας παιδείας, ενώ παράλληλα προσδιορίζεται η ελάχιστη διάρκεια της εκπαίδευσης.

Ο δεύτερος πυλώνας είναι η κατάργηση των ελάχιστων και μέγιστων ηλικιακών ορίων για την παροχή υπηρεσιών ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης. Η υφιστάμενη νομοθεσία -ν. 2817/2000 και ν. 3194/2003- προσδιορίζει το χρονικό εύρος των προσφερόμενων εκπαιδευτικών παροχών μεταξύ πέντε και είκοσι τριών ετών.

Τα ερωτήματα προκύπτουν άμεσα: Ποια είναι η πρόνοια για την προσχολική αγωγή και εκπαίδευση; Όταν όλα σχεδόν τα παιδιά έχουν αυτήν την επιλογή, γιατί τα παιδιά με αναπηρία τη στερούνται; Πόσο κρίσιμο είναι το έλλειμμα εκπαιδευτικής πρόβλεψης στο στάδιο της πρώιμης παρέμβασης για την ομαλή ένταξη των παιδιών στο σχολικό περιβάλλον, την ανάπτυξη της προσωπικότητάς τους, την ενσωμάτωσή τους στην κοινωνία, τη συνέχεια της εκπαιδευτικής τους πορείας; Αναλόγως πώς μπορεί να γίνει δεκτή η μαθησιακή εγκατάλειψη των παιδιών μετά το εικοστό τρίτο έτος της ηλικίας τους και ο αποκλεισμός τους από την κρίσιμη διαδικασία της δια βίου μάθησης, όταν μάλιστα οι ειδικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν λόγω της αναπηρίας τους καθιστούν απολύτως κρίσιμη την επαγγελματική τους κατάρτιση και ακόμα περισσότερο αναγκαία την κοινωνική τους ενσωμάτωση μέσω της γνώσης και της εργασίας;

Με τις προτεινόμενες διατάξεις καταργούνται τα ηλικιακά όρια παροχής της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης, τόσο στις υπηρεσίες πρώιμης παρέμβασης στην προσχολική ηλικία, όσο και στη διαρκή επαγγελματική κατάρτιση και ορίζονται οι αρμόδιοι φορείς και οι σχετικές προϋποθέσεις.

Ο τρίτος πυλώνας είναι η εκπαιδευτική καθημερινότητα των μαθητών με αναπηρία, οι αναγκαίες υποδομές και εγκαταστάσεις, το εκπαιδευτικό υλικό, η εισαγωγή της τεχνολογίας, το εξειδικευμένο διδακτικό προσωπικό. Η θεσμοθέτηση της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία στην εκπαιδευτική διαδικασία αποτελεί τη νομιμοποιητική βάση για τον επανασχεδια-

σμό της συνολικής δομής της ειδικής εκπαίδευσης και αγωγής, με διατήρηση όσων στοιχείων είναι συμβατά με τη νέα αντίληψη. Ο όρος «προσβασιμότητα» περιλαμβάνει τις αυτονόητες παρεμβάσεις που απαιτούνται στις σχολικές υποδομές, αλλά ταυτόχρονα και κυρίως, αφορά στις υπόλοιπες εκπαιδευτικές παραμέτρους, στη χρήση της σύγχρονης τεχνολογίας ως εργαλείο μάθησης, στη στελέχωση των σχολικών μονάδων ειδικής αγωγής με εξειδικευμένο διδακτικό προσωπικό, στη χρήση σύγχρονων εκπαιδευτικών βοηθημάτων. Παράλληλα, η διασφάλιση της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία αποτελεί πλέον συνθήκη και για τις δομές της γενικής εκπαίδευσης.

Αναζητώντας στο νέο σχεδιασμό τον αμεσότερο τρόπο για την εφαρμογή των νέων διατάξεων για την ειδική αγωγή και εκπαίδευση, επιλέξαμε να κωδικοποιήσουμε και να επικαιροποιήσουμε τις σχετικές διατάξεις των παλαιότερων νόμων, που δημιουργούσαν προβλήματα ερμηνείας και εφαρμογής στη διοίκηση, αλλά και σύγκυση των δικαιωμάτων των πολιτών.

Πρόθεσή μας είναι να παρουσιάσουμε ένα νέο νομοθετικό πλαίσιο απλό, κατανοητό, συμβατό με τις διεθνείς συμβάσεις με τα πιστοποιημένα παγκόσμια μοντέλα διαχείρισης των θεμάτων ειδικής εκπαίδευσης, συμβατό με την ευρωπαϊκή στρατηγική.

Διαμορφώσαμε ένα γενικό πλαίσιο μέσα στο οποίο θα διαμορφωθούν οι δευτερογενείς πολιτικές, οι ειδικές λεπτομέρειες και τα τεχνικά θέματα που ήδη έχουν δρομολογηθεί ώστε η συνολική μεταρρυθμιστική προσπάθεια σ' ένα πολύ ευαίσθητο κοινωνικό θέμα να αποτελέσει σύντομα εφαρμοσμένη πολιτική, με άμεσα και διαρκή αποτελέσματα στην ελληνική κοινωνία.

Επιλέξαμε και από πλευράς νομοθετικής ουσίας, αλλά και ως πολιτικό συμβολισμό να θέσουμε τις συζητούμενες νομοθετικές προτάσεις αποκλειστικό αντικείμενο του νέου νόμου, ενός νόμου αναφοράς για όλα τα θέματα της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ειδική αγωγή και εκπαίδευση έχει ανάγκη από ένα σύγχρονο και λειτουργικό νόμο. Έχει ανάγκη από μια ευρεία νομοθετική βάση πάνω στην οποία μπορούν να αναπτυχθούν όλες οι ειδικότερες πολιτικές. Το κείμενο του νόμου που συζητούμε πληροί όλες τις βασικές συνθήκες για να αποτελέσει την βάση γι' αυτό το εκπαιδευτικό εγχείρημα. Ας τον θεωράσουμε με την κοινωνικοπολιτική μας εμπιστοσύνη, ας τον κάνουμε θεμέλιο της ειδικής εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης και ας χτίσουμε πάνω σ' αυτόν το οικοδόμημα της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Το λόγο έχει η εισηγήτρια του Π.Α.Σ.Ο.Κ. η Βουλευτής Επικρατείας κ. Θάλεια Δραγώνα.

Ορίστε κ. Δραγώνα.

ΘΑΛΕΙΑ ΔΡΑΓΩΝΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Την προηγούμενη εβδομάδα αφιερώσαμε τέσσερις εκτεταμένες διάρκειας συνεδριάσεις στο θέμα του νομοσχεδίου. Επιδιώξαμε όλοι μια ουσιαστική συζήτηση και το κλίμα ήταν ενδεικτικό της πρόθεσης να μην αποτελέσει η εκπαίδευση των ατόμων με αναπηρία αντικείμενο πολιτικής αντιπαράθεσης. Το αποτέλεσμα είναι μια σειρά από νομοθετικές διορθώσεις προσθήκες, βελτιώσεις στις οποίες προέβη ο Υπουργός μετά από μια μόνιμη ανταλλαγή. Θα μελετήσουμε αυτές τις διορθώσεις και θα επανέλθουμε αύριο.

Σ' αυτή την συζήτηση ωστόσο έγινε ένας ισχυρισμός από την πλευρά της Κυβέρνησης ότι το νομοσχέδιο έρχεται να καλύψει κενά τριάντα χρόνων. Δεν είναι αλήθεια αυτό, αγαπητοί συνάδελφοι. Την έννοια της ένταξης, κομβική στο θέμα της ειδικής εκπαίδευσης για την οποία θα μιλήσω αργότερα, εισηγήθηκε το Π.Α.Σ.Ο.Κ. το 1985 για πρώτη φορά, όχι σε ξεχωριστό νόμο - πράγμα πρωτοποριακό- αλλά στο νόμο περί γενικής εκπαίδευσης. Προωθήθηκαν τότε μέτρα, με σκοπό την άρση θεσμικών εμποδίων που περιορίζουν τα άτομα με αναπηρία από το σχολείο και την κοινωνία. Αναγνωρίστηκε η αναγκαιότητα εφαρμογής διαφορετικών αναλυτικών προγραμμάτων στα πλαίσια του γενικού σχολείου, ιδρύθηκαν διάφοροι τύποι σχολικών μονάδων, Σ.με.Α., και καθιερώθηκαν τμήματα ένταξης στα νηπιαγω-

γεία και στα δημοτικά σχολεία. Από την αρχή, οι επιλογές των γονέων επηρέασαν τις νομοθετικές μεταρρυθμίσεις και το άνοιγμα προς την ένταξη.

Δυστυχώς, παρά την μέριμνα του νομοθέτη η πολιτεία -κι εδώ έχουμε ευθύνη- δεν προχώρησε τα προεδρικά διατάγματα και τις υπουργικές αποφάσεις που θα οδηγούσαν τα προγράμματα συνδιδασκαλίας στο γενικό σχολείο.

Ο ν. 2817/2000 του Π.Α.Σ.Ο.Κ. σηματοδότησε την δεύτερη φάση στο πεδίο της ειδικής εκπαίδευσης. Μεταξύ άλλων ίδρυσε Κέντρα Διάγνωσης Αξιολόγησης και Υποστηρίξης, τα Κ.Δ.Α.Υ., ως αποκεντρωμένες δημόσιες υπηρεσίες. Αναγνώρισε ως επίσημη γλώσσα των κωφών την νοηματική. Ίδρυσε Τμήμα Ειδικής Αγωγής στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. Εισηγήθηκε ότι οι εκπαιδευτικοί ειδικής αγωγής και το ειδικό προσωπικό στις δομές της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης μπορούν να συγκροτούν διεπιστημονικές ομάδες για την άσκηση εκπαιδευτικής πολιτικής για τα άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Συμπερασματικά, η νομοθεσία έθεσε τις βάσεις δικαιώματος των παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στην εκπαίδευση.

Στα είκοσι τρία αυτά χρόνια όμως, πολλά άλλαξαν και γίνανε σοφότεροι ως προς το δικαίωμα σε πλήρη συμμετοχή και κοινωνικοποίηση χωρίς διάκριση. Η Ελλάδα υποχρεούται να υιοθετήσει σήμερα μια ακόμα προοδευτικότερη νομοθεσία για την πληρέστερη υλοποίηση του δικαιώματος όλων ανεξαιρέτως στην εκπαίδευση ακολουθώντας την ευρωπαϊκή πολιτική. Οι ευρωπαϊκές χώρες έχουν καταργήσει τα ειδικά σχολεία -η Ιταλία το έκανε ήδη από το 1974- ή οδεύουν προς τον δραστικό περιορισμό τους.

Η ευθύνη για την παροχή εκπαίδευσης στα παιδιά με αναπηρία μετατοπίζεται στο Γενικό Σχολείο, που καλείται να ασκήσει παιδαγωγικούς χειρισμούς σ' ένα ετερόκλητο, ως προς τις ικανότητες, μαθητικό δυναμικό. Αυτό συμβαίνει στη Βρετανία, την Ισπανία, τη Σκανδιναβία και αλλού.

Ποιος ο ρόλος της ένταξης στο παιδαγωγικό και εκπαιδευτικό σύστημα, αγαπητοί συνάδελφοι;

Πρώτον, εστιάζει, όχι στις ειδικές ανάγκες, αλλά στην εξάλειψη των φραγμών για συμμετοχή στη μάθηση.

Δεύτερον, αποτελεί όχι αυτοσκοπό, αλλά μέσο για τη βελτίωση του τρόπου οργάνωσης και λειτουργίας του σχολείου.

Τρίτον, αφορά, όχι μόνο τους μαθητές με αναπηρία, αλλά όλους τους μαθητές, ανεξαρτήτως ατομικών χαρακτηριστικών.

Αγαπητοί συνάδελφοι, η καινούργια τάση αποτυπώνεται στην αρχή της Αιτιολογικής Έκθεσης του νομοσχεδίου, που αντλεί από τις Αρχές της Διακήρυξης της Σαλαμάνκα και το πλαίσιο δράσεων για την Ειδική Αγωγή της UNESCO. Οι θέσεις αυτές μας εκφράζουν ανεπιφύλακτα. Το μεγάλο πρόβλημα, όμως, είναι ότι οι θέσεις αυτές παραμένουν διακηρυκτικές και δεν αποτυπώνονται σε μεγάλο βαθμό ούτε στη συνέχεια της Αιτιολογικής Έκθεσης ούτε στα επιμέρους άρθρα. Θέσεις όπως «η κατηγοριοποίηση και η αξιολόγηση της αναπηρίας, που γίνεται με βάση τη λειτουργικότητα και τη συμμετοχή του ατόμου με αναπηρία, ανεξάρτητα από το είδος ή την προέλευση της αναπηρίας αυτής καθ' αυτής», είναι απόλυτα εναρμονισμένες με μία σύγχρονη προσέγγιση. Ωστόσο, σε όλο το νομοσχέδιο η αξιολόγηση και η τοποθέτηση των μαθητών στα σχολικά πλαίσια γίνεται με βάση το είδος και το βαθμό της αναπηρίας. Παρακάτω στην Αιτιολογική Έκθεση διαβάζουμε ότι για να προάγουμε το στόχο της συνεκπαίδευσης χρειάζονται θεσμικές, οργανωτικές και λειτουργικές αλλαγές στο υπάρχον σύστημα Ειδικής Αγωγής. Δεν είναι, όμως, στο σύστημα Ειδικής Αγωγής που χρειάζονται οι αλλαγές. Στη Γενική Εκπαίδευση είναι αναγκαίες.

Τα προβλήματα της αναπηρίας, αγαπητοί συνάδελφοι, δεν μπορεί παρά να μας ενώνουν όλους. Ειλικρινά, θα θέλαμε σήμερα να συμπορευτούμε. Ωστόσο, συνεχίζουμε να έχουμε βασικές ενστάσεις, που μας αποτρέπουν από το να στηρίξουμε ανεπιφύλακτα το σημερινό νομοσχέδιο. Εξάλλου, ο κύριος Υπουργός δήλωσε ότι η βασική φιλοσοφία του νομοσχεδίου δεν αλλάζει, παρά τις νομοτεχνικές αλλαγές.

Το νομοσχέδιο αυτό δεν είναι πραγματικά προοδευτικό. Δεν στηρίχθηκε σ' έναν απολογισμό των υπαρχουσών δομών και

πρακτικών της Ειδικής Αγωγής.

Η τοποθέτηση αυτή, πιστεύετε με, δεν είναι στείρα αντιπολιτευτική διάθεση. Απαιτεί θέσεις της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία, πανεπιστημιακών με επιστημονικό αντικείμενο την Ειδική Αγωγή, συνδικάτων των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας, της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Συλλόγων Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού της Ειδικής Αγωγής, του Σωματείου Διερμηνέων Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας, των αποφοίτων του Τμήματος Ειδικής Αγωγής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας κ.α.

Δεν αμφισβητούμε την καλή πρόθεση της Κυβέρνησης. Δεν αρνιόμαστε ότι το νομοσχέδιο προσπαθεί να βάλει κάποια τάξη. Το κάνει, όμως, περιοριστικά. Πιστεύουμε ότι για να συνεχιστούν τα θετικά βήματα, που έχουν ήδη γίνει για την ενταξιακή εκπαίδευση, θα πρέπει να επανεξεταστούν συγκεκριμένα κομβικά σημεία του νομοσχεδίου, τα οποία ακυρώνουν τον ενταξιακό χαρακτήρα της εκπαίδευσης.

Θα σταθώ σε έξι σημεία.

Σημείο πρώτο: Παρά την ενταξιακή πρόθεση, όπως διακηρύσσεται στην Αιτιολογική Έκθεση, οι ρυθμίσεις, που προβλέπουν ορισμένα άρθρα, αντιτίθενται στις αρχές, τους σκοπούς και τη φιλοσοφία της ένταξης. Το νομοσχέδιο είναι σε μεγάλο βαθμό βασισμένο στο ιατρικό κι όχι στο κοινωνικοπολιτικό και εκπαιδευτικό μοντέλο προσέγγισης της αναπηρίας. Στηρίζει την εκπαίδευση στην ιατρική διάγνωση και όχι στην εκπαιδευτική αξιολόγηση. Προωθεί έντονα την αρχή της κατηγοριοποίησης με βάση το είδος της αναπηρίας.

Στην Επιτροπή ο Υπουργός ισχυρίστηκε το αντίθετο. Εμείς προτείναμε συγκεκριμένες αλλαγές, σύμφωνα με τις οποίες η κατηγοριοποίηση θα γίνεται με βάση τη λειτουργικότητα και τη συμμετοχή. Θα τις δούμε αυτές τις αλλαγές.

Οι περισσότερες διατάξεις αφορούν τις ξεχωριστές δομές Ειδικής Αγωγής και όχι την αναδιαμόρφωση της Γενικής Εκπαίδευσης υπό το πρίσμα της ένταξης. Η ίδρυση νέων ειδικών εκπαιδευτικών δομών, αποκομμένων από τη Γενική Εκπαίδευση, ακυρώνει τον καθολικό χαρακτήρα της ένταξης και αναστέλλει τη δημιουργία του σχολείου για όλους, εξοστρακίζοντας σημαντικό αριθμό παιδιών στο περιθώριο του εκπαιδευτικού συστήματος.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι οι ειδικές δομές για βαριές αναπηρίες ή πολυαναπηρίες, οι οποίες διεθνώς αποτελούν ένα 5% των μαθητών με ειδικές ανάγκες, είναι αναγκαίες. Επίσης, θα πρέπει να βελτιωθεί η ποιότητα των δομών που ήδη υπάρχουν και να στελεχωθούν περισσότερο.

Αυτό, σε κάποιο βαθμό το νομοσχέδιο το επιτελεί. Απουσιάζει, όμως, η πρόβλεψη, ο στρατηγικός σχεδιασμός για την ανάπτυξη δομών και υπηρεσιών, που θα προωθήσουν τη συνεκπαίδευση της μεγάλης μάζας παιδιών με ειδικές ανάγκες και αναπηρίες στο πλαίσιο του Γενικού Σχολείου.

Σημείο δεύτερο: Δεν υπάρχει ουσιαστική αναφορά στο πώς θα εφαρμοστούν στο επίπεδο εκπαιδευτικής πράξης τα εξειδικευμένα προγράμματα στα πλαίσια της γενικής τάξης είτε στα τμήματα ένταξης, ιδιαίτερα στο επίπεδο της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Ο Υπουργός στα πλαίσια της Επιτροπής είπε ότι δεν είναι στόχος του νομοσχεδίου να εξειδικεύσει στο επίπεδο της εκπαιδευτικής πράξης. Στόχος του, είπε, είναι να διαγράψει το θεσμικό πλαίσιο της Ειδικής Αγωγής.

Ωστόσο, για μας το θεσμικό πλαίσιο δεν μπορεί να διαχωριστεί από την πράξη. Περιμέναμε μετάθεση της έμφασης από την αναπηρία στο αναλυτικό πρόγραμμα του γενικού σχολείου, στις δυνατές τροποποιήσεις του και στα συστήματα υποστήριξης, που θα προωθήσουν μέσα στο γενικό σχολείο τη συνδιδασκαλία.

Το πρόβλημα, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι ότι η ειδική εκπαίδευση δεν μπορεί να διαχωριστεί από μια αναθεώρηση των παιδαγωγικών πρακτικών του αναλυτικού προγράμματος του συνόλου της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Στο σημερινό σχολείο, όπου όλοι οι μαθητές αντιμετωπίζονται ομοιόμορφα, με ομοειδείς διδακτικές πρακτικές, φαντά-

ζουν ξένες οι έννοιες όπως «διαφοροποιημένη διδασκαλία», «τροποποίηση του αναλυτικού προγράμματος», «συνεργατικό μαθησιακό περιβάλλον», «συνεκπαίδευση», «πολλαπλά εκπαιδευτικά υλικά». Οποιαδήποτε απόκλιση απειλεί το εκπαιδευτικό σύστημα, που τείνει να μετατρέψει τη διαφορά σε βιολογική ανισότητα.

Ωστόσο, η ομοιογένεια των σχολικών τάξεων είναι μια φανταστική κατασκευή. Οι σχολικές τάξεις είναι παντού ανομοιογενείς. Οι μαθητές διαφέρουν μεταξύ τους ως προς την κοινωνικοοικονομική προέλευση, τη γλώσσα, που συχνά είναι άλλη από την επίσημη μορφή της εθνικής γλώσσας, το φύλο, τις επικοινωνιακές, συναισθηματικές και μαθησιακές ανάγκες, τους ρυθμούς μάθησης, τις πολιτισμικές ιδιαιτερότητες.

Το ζητούμενο, λοιπόν, είναι ο μετασχηματισμός του ίδιου του σχολείου, ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στη διαφορετικότητα είτε αυτή εκφράζεται με όρους αναπηρίας και ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών είτε με άλλους όρους κατηγοριών ευάλωτων στον εκπαιδευτικό αποκλεισμό. Μιλάμε, λοιπόν, για ένα δημοκρατικό σχολείο που θεμελιώνεται στις αρχές της αναγνώρισης και της αποδοχής της διαφοράς, της ισότητας και της κοινωνικής δικαιοσύνης.

Σημείο τρίτο, το θέμα της πρώιμης παρέμβασης. Ο όρος, που σημειωτέον θα έπρεπε να είναι έγκαιρη παρέμβαση, περιέχεται στο νομοσχέδιο χωρίς να του αποδίδεται περιεχόμενο. Η έγκαιρη παρέμβαση ξεκινά από τη γέννηση. Από μηδέν έως τριών ετών αφορά τα παιδιά υψηλού βιολογικού και κοινωνικού κινδύνου, των οποίων τη διάγνωση και φροντίδα έχουν οι παιδίατροι, οι ψυχολόγοι, οι κοινωνικοί λειτουργοί.

Η ευθύνη των πρώτων χρόνων εμπίπτει στο Υπουργείο Υγείας, αλλά και στο Υπουργείο Παιδείας, στο μέτρο που τα κέντρα έγκαιρης παρέμβασης στην ειδική αγωγή δεν είναι βρεφικοί σταθμοί αλλά εξατομικευμένα προγράμματα ειδικής εκπαίδευσης για βρέφη και προγράμματα συμβουλευτικής γονέων, στα οποία εργάζονται εκπαιδευτικοί ειδικής αγωγής με εξειδίκευση σε αυτό τον τομέα. Αυτά τα προγράμματα θα έπρεπε να προέρχονται από το Υπουργείο Παιδείας. Θα έπρεπε, λοιπόν, να προβλέπεται η διασύνδεση των δύο Υπουργείων.

Η έγκαιρη παρέμβαση όμως δεν σταματάει στο νηπιαγωγείο. Όλες οι σύγχρονες έρευνες δείχνουν ότι αν σταματήσει η έγκαιρη παρέμβαση μετά το νηπιαγωγείο, ακυρώνονται οι όποιες μακροχρόνιες θετικές επιπτώσεις. Χρειάζονται, λοιπόν, μηχανισμοί μετάβασης από την προσχολική στη σχολική εκπαίδευση και έτσι η έγκαιρη παρέμβαση επεκτείνεται από τα επτά ως τα δέκα. Το βασικότερο έργο της είναι τα συστήματα ενημέρωσης και υποστήριξης της οικογένειας. Έγκαιρη παρέμβαση και γονείς είναι απόλυτα συνδεδεμένα.

Σημείο τέταρτο: ο ρόλος των γονέων και κηδεμόνων των παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Σε όλους τους αντίστοιχους ευρωπαϊκούς νόμους προβλέπονται ρυθμίσεις και ειδικές διατάξεις για την ουσιαστική εμπλοκή των γονέων. Στο παρόν νομοσχέδιο δεν έχουν θεσμική κατοχύρωση σε διαδικασίες λήψης αποφάσεων που αφορούν την εκπαίδευση του παιδιού τους, ο εμπειρογνώμων που τους εκπροσωπεί είναι χωρίς δικαίωμα ψήφου και όχι μόνο δεν καλλιεργείται συνεργατική κουλτούρα γονέων-εκπαιδευτικών υπηρεσιών, αλλά αντίθετα μεταφέρεται ένα είδος αντιπαράθεσης. Ειδική αγωγή και ένταξη χωρίς την ουσιαστική εμπλοκή των γονέων είναι σχεδόν ανέφικτη.

Σημείο πέμπτο: ενώ γίνεται ρητή αναφορά στην παρεχόμενη ειδική αγωγή και εκπαίδευση στο πλαίσιο της τριτοβάθμιας, δεν υπάρχει καμμία πρόνοια για την κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών των φοιτητών. Θα έπρεπε να προβλεφθούν επιτροπές αξιολόγησης πριν την εγγραφή, υπηρεσίες υποδοχής, ενημέρωσης και συνοδείας, καθώς και συμβουλευτικής σπουδών. Με αυτό το τεράστιο νομοθετικό κενό η Ελλάδα μένει εκτεθειμένη και δεν εναρμονίζεται με άλλα ευρωπαϊκά κράτη.

Ο Υπουργός επεσήμανε ότι το παρόν νομοσχέδιο δεν ρυθμίζει θέματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Προτείναμε, λοιπόν, να απαλειφθεί τότε κάθε αναφορά στην τριτοβάθμια και ο τίτλος του νομοσχεδίου να αναδιατυπωθεί: «Ειδική προσχολική, πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση ατόμων με αναπηρία

και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες».

Σημείο έκτο: αναφέρεται και από το Συνήγορο του Πολίτη και αφορά την παγιωμένη πραγματικότητα των φορέων ιδιωτικού δικαίου που παρέχουν ειδική εκπαίδευση: σύμφωνα με το Συμβούλιο της Επικρατείας τυχόν απαγόρευση ίδρυσης και λειτουργίας ειδικών σχολείων από ιδιωτικούς φορείς «θα ήταν συνταγματικώς ανεκτή μόνο στην περίπτωση που το κράτος εξασφάλιζε πασιφανώς την παροχή επαρκούς και υψηλής ποιότητας ειδικής εκπαίδευσης σε δημόσιες σχολικές μονάδες», προϋπόθεση όμως που ακόμα δεν φαίνεται να πληρούται.

Η ποιότητα των ιδιωτικών φορέων κυμαίνεται, κάποιοι μπορεί να προσφέρουν υψηλής ποιότητας εκπαιδευτικές υπηρεσίες, ενώ κάποιοι άλλοι όχι. Οι φορείς αυτοί λειτουργούν χωρίς θεσμοθετημένα κριτήρια. Ο νέος νόμος θα πρέπει να θεσμοθετήσει επιστημονικά και νομικά κριτήρια για την παροχή άδειας, ίδρυσης και λειτουργίας σε ιδιωτικούς φορείς.

Αυτά τα σημεία, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι κατά τη γνώμη μας καθοριστικά για τη φιλοσοφία ενός σύγχρονου νομοθετικού πλαισίου για την ειδική εκπαίδευση. Εκτιμούμε την πρόθεση αλλαγών και όπως είπα θα επανέλθουμε στη συζήτηση επί των άρθρων.

Επιτρέψτε μου ακόμη τρία σχόλια. Πρώτον, δίνεται μεγάλη έμφαση στη ρητή εισαγωγή της υποχρεωτικής διάστασης της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης. Είναι προφανώς θετική η αναφορά, δεν την υποβαθμίζουμε. Εξάλλου κι εμείς την είχαμε εντάξει στο πρόγραμμά μας. Ωστόσο οι γενικές διατάξεις του ν. 1566/1985 για την εκπαίδευση ισχύουν και για τους μαθητές ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών, εφόσον δεν υπάρχει αντίθετη πρόβλεψη στο ν. 2817/2000. Η εννιάχρονη υποχρεωτική εκπαίδευση αφορά τη ρητή υποχρέωση της πολιτείας να παρέχει τις αναγκαίες εκπαιδευτικές δομές και υποστηρικτικές υπηρεσίες. Αυτό είναι και το αίτημα του αναπηρικού κινήματος.

Δεύτερον: Είναι θετική η προσθήκη του όρου «εκπαίδευση», θα μπορούσαμε όμως να απαλείψουμε ολοσχερώς τον όρο «αγωγή». Όπως επισημαίνει και η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία, με τον όρο «ειδική αγωγή και εκπαίδευση» δεν εξαιρείται η διάκριση μεταξύ των ατόμων με αναπηρία που θεωρούνται αγωγή και των μη αναπήρων ατόμων που θεωρούνται εκπαιδευσιμα και αυτή η διάκριση μεταφέρεται ανάμεσα στα ίδια τα παιδιά με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Προτείνουμε, λοιπόν, την υιοθέτηση του δόκιμου όρου «ειδική εκπαίδευση».

Τρίτον, το νομοσχέδιο καταργεί τη χορήγηση του επιδόματος στο ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό και στο ειδικό βοηθητικό προσωπικό που υπηρετεί στα πλαίσια ειδικής αγωγής. Το επίδομα αυτό δίνεται στο ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό από το 1985 και στο βοηθητικό προσωπικό από το 2000. Ο Υπουργός δεν έδωσε καμμία δικαιολογία για αυτήν την κατάργηση και άφησε να εννοηθεί ότι είναι πρωτοβουλία του Υπουργείου Οικονομικών για την εξοικονόμηση πόρων. Δεν μπορεί η κατηγορία αυτών των σκληρά εργαζόμενων σ' ένα τόσο ευαίσθητο τομέα να πληρώνει τη μαύρη τρύπα του προϋπολογισμού. Η αδιανόητη περικοπή αποδοχών εργαζομένων δεν θίγει σημαντικά μόνο τους ίδιους, αλλά δυναμίζει την εσωτερική λειτουργία των δομών της ειδικής εκπαίδευσης. Παρακαλούμε, κύριε Υπουργέ, να το σκεφθείτε μέχρι αύριο.

Τελειώνω με δύο θεσμικές προτάσεις. Πρώτον, υιοθετούμε την πρόταση της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία για την ίδρυση Γενικής Γραμματείας για την Εκπαίδευση των Ατόμων με Αναπηρία, που θα σχεδιάζει και θα διαμορφώνει νέες πολιτικές για όλες της βαθμίδες του εκπαιδευτικού συστήματος και θα συντονίζει όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες για την εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας.

Δεύτερον, προτείνουμε να ορίσει ο νόμος το Συνήγορο του Πολίτη φορέα παρακολούθησης της εφαρμογής του νόμου και όλων των μέτρων και πολιτικών για την εκπαίδευση ατόμων με αναπηρία.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστώ κι εγώ, κ. Δραγώνα.

Από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του Κ.Κ.Ε. εστάλη στο Προεδρείο επιστολή με την οποία ορίζεται ως ειδική αγορήτρια για το παρόν νομοσχέδιο η Βουλευτής του και Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Βέρα Νικολαΐδου.

Κυρία Νικολαΐδου, έχετε το λόγο.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, κύριε Υπουργέ, κατ' αρχάς θα μου επιτρέψετε ένα πολύ σύντομο σχόλιο για τις τελικές νομοτεχνικές βελτιώσεις, οι οποίες πράγματι είναι πάρα πολλές, αλλά κατά την άποψή μας είναι επιμέρους προτάσεις, χωρίς να αλλάζουν το χαρακτήρα του νομοσχεδίου. Δεν αλλάζει τίποτε, απλά είναι κάποιες διορθωτικές κινήσεις.

Μάλιστα, ιδιαίτερα στο άρθρο 1 ξεκινάμε με πολύ ανέξοδες διακηρύξεις, με τη φράση «Η πολιτεία δεσμεύεται» ή «δεσμεύεται επίσης». Ειλικρινά, θέλω να σας ρωτήσω εάν μπορείτε εσείς να εγγυηθείτε ότι αυτό που σήμερα δεσμεύεστε, κάποια επόμενη κυβέρνηση, ακόμα και του δικού σας κόμματος, θα μπορεί να το υλοποιήσει. Κατά την άποψή μας ψάχνετε συνυποθνήσκους και συνένοχους και γι' αυτό ακριβώς δεν νομίζουμε ότι προσθέτουν κάτι θετικό στο νομοσχέδιο.

Εμείς καταψήφισαμε το νομοσχέδιο επί της αρχής για δύο λόγους. Κατ' αρχάς για το γεγονός ότι δεν είναι ανεξάρτητο από τις συνολικότερες αντιδραστικές μεταρρυθμίσεις στο χώρο της παιδείας, της υγείας, όπου επικρατούν οι ιδιωτικοποιήσεις, η υποχρηματοδότηση και αντιμετωπίζεται η εκπαίδευση, η υγεία και η πρόνοια όχι ως αγαθό αλλά ως κόστος.

Δεν καταψήφισαμε, όμως, το νομοσχέδιο επί της αρχής μόνο γι' αυτό το λόγο, αλλά και για τα πολλά αρνητικά που περιέχει - θα αναφερθώ όσο μπορώ συνοπτικά - και γι' αυτά στα οποία δεν κάνει καμμία αναφορά. Για παράδειγμα, μετά από τέσσερις πραγματικά πολύ μεγάλες συνεδριάσεις, το νομοσχέδιο δεν ανέφερε τίποτα και εξακολουθείτε να μην κάνετε καμμία αναφορά στον αριθμό των παιδιών που χρήζουν ειδικής αγωγής. Δηλαδή σήμερα με βάση τα κατώτερα διεθνή στοιχεία, γιατί δυστυχώς ακόμη δεν υπάρχει μια επίσημη απογραφή, ο μαθητικός πληθυσμός που έχει ανάγκη αυτήν τη στιγμή ειδική εκπαίδευση στη χώρα μας, είναι περίπου διακόσιες χιλιάδες παιδιά, με το 10% που υπολογίζουμε εμείς, παρ' ότι η αιτιολογική έκθεση έχει ένα 15%, με πιθανότητες βέβαια κάπου στη μέση να είναι το σωστό.

Αυτά τα παιδιά, που μπορεί κάποια να παρακολουθούν μια δομή της ειδικής αγωγής, καλή, κακή, μεσαία, απαράδεκτη, είναι μόλις δεκαπέντε χιλιάδες. Με τα υπόλοιπα παιδιά τι θα γίνει; Υπάρχει κανένας προγραμματισμός; Υπάρχει σχεδιασμός για δημιουργία ανάλογων δομών με ενταγμένες πιστώσεις στον κρατικό προϋπολογισμό; Φυσικά, όχι. Τι θα λύσει, λοιπόν, αυτό το νομοσχέδιο, εάν δεν ασχολείται με αυτό το μεγάλο ζήτημα, το η ένταξη των συγκεκριμένων παιδιών, που έχουν ανάγκη αυτήν τη στιγμή και που βρίσκονται εκτός ειδικής αγωγής;

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, κατά την άποψή μας δεν χρειαζόταν ένας νέος νόμος, για να φτιαχτούν τα ανάλογα ειδικά σχολεία και να προσληφθεί το ανάλογο προσωπικό που δεν υπάρχει σήμερα. Αυτά είναι γνωστά και δεν υποτιμούμε, εάν θέλετε, και κάποιες προσπάθειες που μπορούμε να τις χαρακτηρίσουμε και θετικές. Όμως, σε μια εβδομάδα ακριβώς ανοίγουν τα σχολεία σε όλη τη χώρα. Χθες ακούσαμε, βέβαια, εξαγγελίες. Δεν έχω το χρόνο να τις σχολιάσω, αλλά εν πάση περιπτώσει, με την ειδική αγωγή τι θα γίνει; Θα λειτουργήσει τίποτε;

Η εικόνα που έχουμε μέχρι και το τέλος της προηγούμενης σχολικής περιόδου - που σίγουρα δεν θα είναι ούτε αυτή, αλλά θα είναι πολύ πιο υποβαθμισμένη - είναι απελπιστική. Σε όλες τις σχολικές μονάδες καθυστερεί αφάνταστα η τοποθέτηση προσωπικού ή στέλνονται ειδικότητες που δεν χρειάζονται. Υπάρχει υποχρηματοδότηση. Έχουμε ειδικά σχολεία που απειλούνται να τους κόψουν είτε το τηλέφωνο είτε το φως. Προσωπικό δεν υπάρχει.

Για παράδειγμα, έχουμε στοιχεία από την Εταιρεία Γονέων με Αυτιστικά Παιδιά ότι σε όλη την Αττική έχουν καταγραφεί τέσσερις χιλιάδες παιδιά που έχουν αυτό το πρόβλημα. Απ' αυτά τα

παιδιά μόνο δεκαπέντε φοιτούν στο Νταού Πεντέλης και άλλα πενήντα πέντε στην Παμμακάριστο. Τι θα γίνει με τα υπόλοιπα; Γιατί υπάρχει και η άποψη ότι οι γονείς δεν βγάζουν τα παιδιά, δεν τα δηλώνουν, δεν θέλουν να παραδεχθούν το πρόβλημα. Υπάρχουν, όμως, δηλωμένες περιπτώσεις που δεν ξέρουν το πού θα πάνε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, θα μπορούσε να πει κανείς για πολλές περιοχές, εγώ θα πω δυο-τρία παραδείγματα στο χώρο του Πειραιά. Στον Κορυδαλλό, παρά τις δεσμεύσεις του εκάστοτε Υπουργού και τις απαντήσεις στις επίκαιρες ερωτήσεις που έχουμε καταθέσει δυο φορές, στις 8.5.08 και στις 2.4.08, εξακολουθούν τα παιδιά να λειτουργούν σε ένα ειδικό σχολείο το οποίο βρίσκεται σε παρκινγκ του δήμου, μέσα σε κοντέινερς.

Στο Δήμο του Πειραιά αυτή η περιβόητη πισίνα, που επί Πρωθυπουργού Σημίτη είχαν γίνει τα εγκαίνια, λειτούργησε μόνο για μια ημέρα. Τώρα είναι επικίνδυνη για την ασφάλεια των παιδιών. Υπάρχουν πάρα πολλά κενά προσωπικού και όχι μόνο υπολειτουργεί, αλλά χάνονται πολλές ώρες που θα μπορούσαν να ήταν χρήσιμες για αυτά τα παιδιά.

Στη Νίκαια και επειδή αναφέρθηκε στις επιτροπές ότι έχουν συγκεντρωθεί τρεις χιλιάδες υπογραφές για την ίδρυση σχολείου για αυτιστικά παιδιά, θα ήθελα να σας πω ότι η πραγματικότητα είναι η εξής: Κατ' αρχάς, ο Δήμος της Νίκαιας από παλιότερα είχε κάνει πρόταση για να δημιουργηθεί πολυκέντρο εκπαίδευσης και αποκατάστασης, επαγγελματικής και ιατρικής. Ήταν από τα προγράμματα που η Ευρωπαϊκή Ένωση τα χαρακτήριζε «μη επιλέξιμα» και δεν προχώρησε αυτός ο σχεδιασμός. Η σημερινή διοίκηση του δήμου έχει προτείνει, όμως, χώρο για να ιδρυθεί σχολείο για παιδιά με ειδικές ανάγκες στην περιοχή της Νεάπολης, αλλά δεν υπάρχει καμμία απάντηση.

Αυτήν τη στιγμή, επειδή ολοκληρώνεται το κτίσιμο δυο νηπιαγωγείων στην πόλη, σας λέω ότι υπάρχει η διάθεση από το δήμο το ένα να δοθεί για να γίνει νηπιαγωγείο παιδιών με ειδικές ανάγκες. Θα προχωρήσει το Υπουργείο και θα κάνει δεκτές τέτοιες σημαντικές προτάσεις, που θα έλυναν ένα μικρό ποσοστό του προβλήματος σε μια περιοχή που χαρακτηρίζεται από πολλά προβλήματα;

Τίποτε, όμως, δεν έχει προχωρήσει και γι' αυτό δεν είμαστε αισιόδοξοι για την έναρξη της σχολικής χρονιάς. Φυσικά, θα συνεχίσουμε τον αγώνα και θα απαιτούμε αυτά που χρειάζονται, αλλά κατά την άποψή μας αυτό πλέον είναι μια πολιτική επιλογή και αυτής και της προηγούμενης κυβέρνησης, η όλη αυτή καθυστέρηση. Άλλωστε, το νομοσχέδιο είναι μια προέκταση των προηγούμενων νόμων, του ν.2817/2000 και του ν.3194/2003 και φυσικά των κατευθύνσεων και των οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Μάλιστα, για το ν.2817 ακούγαμε για μεγάλη επανάσταση, για το δικαίωμα στη διαφορετικότητα και στην εκπαίδευση. Η κατάσταση, όμως, διαωνίζεται, χειροτερεύει. Ακόμη και αυτά τα παιδιά που βρήκαν το δικό τους σχολείο, που τέλειωσαν, με όποιες δυσκολίες και εάν έγινε αυτό, στην πλειοψηφία τους είναι άνεργα.

Και πιστεύω ότι όποιος συνάδελφος ή και οι Υπουργοί έχετε επισκεφτεί αυτά τα σχολεία των Α.Μ.Ε.Α. θα γνωρίζει ότι τα παιδιά από τα επαγγελματικά ιδιαίτερα σχολεία που παρακολουθούν κάποια σεμινάρια με ημερομηνία λήξης αλλά τα επαναλαμβάνουν για να παίρνουν αυτό το επιδομάκι, για να μπορούν να αντιμετωπίσουν κάποια στοιχειώδη έξοδα και ανάγκες τους, ρωτούν όποιο επισκέπτονται «και τι θα γίνει; Θα βρω δουλειά μετά που θα τελειώσω;». Αυτό είναι το πρόβλημα στο οποίο δεν δίνει καμμία απάντηση το νομοσχέδιο με ό,τι άρθρα επεξεργάζεται ή συμπληρώνει με προτάσεις.

Τα προβλήματα των Α.Μ.Ε.Α. με διακηρύξεις αγαπητοί συνάδελφοι, καλές προθέσεις, επιμέρους ρυθμίσεις με νέα νομοσχέδια δεν μπορούν να λυθούν. Και κυρίως δεν μπορούν να τα λύσουν αυτοί που η πολιτική τους τα δημιουργεί. Άλλωστε, αυτά τα αποτελέσματα των προηγούμενων νόμων είναι που βιώνουν τα ίδια τα παιδιά με αναπηρία αλλά και οι οικογένειές τους.

Η συστηματική απαξίωση όπως και η υποβάθμιση στους χώρους της πρόνοιας και της ειδικής αγωγής αποκαλύπτουν και στον πιο δύσπιστο το πραγματικό πρόσωπο της κοινωνίας

μας, μιας κοινωνίας που απορρίπτει όσους κρίνει μη αποδοτικούς σαν ανεπιθύμητους, όσους δηλαδή δεν μπορούν να συνεισφέρουν τα μέγιστα στο σύστημα της οικονομικής εκμετάλλευσής.

Το νομοσχέδιο δεν μιλάει καθόλου για την επιχειρηματική λειτουργία τους και είναι κάτι το άγνωστο ή σαν να μην γνωρίζουμε ότι όλη αυτή η κατάσταση και όλη αυτή η πολιτική που ακολουθείτε τα τελευταία χρόνια στέλνει περισσότερους πελάτες στα διάφορα ιδιωτικά κέντρα ειδικής αγωγής και αποκατάστασης. Και νομίζω ότι στα ανατολικά και βόρεια προάστια είναι γνωστά τα κέντρα αυτά που λειτουργούν και ξεφυτρώνουν καινούργια σαν μανιτάρια ακριβώς επειδή υπάρχει η συγκεκριμένη έλλειψη των δημόσιων. Και αδικώς επαναλαμβάνεται πολλές φορές ότι είναι δημόσια σχολεία. Μόνο δημόσια δεν είναι. Και φυσικά το δωρεάν έχει εκλείψει.

Δεν μιλά για πρώτη διάγνωση. Δεν την προβλέπει. Δεν διαμορφώνει δομές πρώτης διάγνωσης και παρέμβασης. Η πρώτη διάγνωση πρέπει να γίνει από το μηδέν, αν είναι δυνατόν και από το μαιευτήριο όπου γεννιέται ένα παιδί όταν μπορεί να εντοπιστεί ότι υπάρχει πρόβλημα, για να υπάρξει πραγματική στήριξη στο ζευγάρι και να πάει στις ανάλογες υπηρεσίες.

Δεν μιλά για την ουσιαστική ανάγκη συνέχισης της διαδικασίας αποκατάστασης των Α.Μ.Ε.Α. και μετά το σχολείο προκειμένου να περιωριποιηθούν περισσότερο προσαπθώντας να επιβιώσουν παρακολουθώντας κάποια σεμινάρια με ένα επιδομάκι.

Δεν μιλά για την ανάγκη ουσιαστικής επαγγελματικής αποκατάστασης, για να μην οδηγείται σε υποχώρηση ακόμα και αν υπάρχει πρόσδοχος μετά από την παρακολούθηση κάποιων μαθημάτων. Και όταν υπάρχει υποχώρηση, καταλαβαίνουμε ότι πλέον δεσμεύεται από το οικογενειακό περιβάλλον εσαεί. Και δεν υπάρχει, ενώ υπάρχει εμπειρία την οποία είχαμε και στη χώρα μας, τα προστατευόμενα εργαστήρια. Η εμπειρία είναι από την πρώην Σοβιετική Ένωση όπου χιλιάδες τέτοια εργαστήρια λειτουργούσαν σε όλη τη χώρα αλλά το κράτος είχε και την υποχρέωση να πηγαίνει στην αγορά τα προϊόντα αυτά. Αντίθετα εμείς παρακολουθώντας εργαστήρια κεραμικής ή ξυλογλυπτικής, βλέπουμε απλά να τα εκθέτουν διότι δεν υπάρχει καμμία μέριμνα από το κράτος να διαχετευθούν και να πουληθούν για να υπάρξει κάποιο έσοδο.

Το σοβαρότερο πρόβλημα είναι με το προσωπικό που εργάζεται στο χώρο της ειδικής αγωγής. Από τη μια βέβαια είναι γνωστό. Αυτή είναι η πολιτική που ακολουθείτε, η πολιτική του ευρωμονόδρομου με τα κόμματα που τη στηρίζουν, η οποία διαιωνίζει τις ελαστικές σχέσεις εργασίας στο χώρο της ειδικής αγωγής, με τους αναπληρωτές, τους συμβασιούχους, τους ωρομίσθιους, ορισμένου χρόνου με τα προγράμματα «STAGE» και πολλά άλλα και δεν παίρνει υπ' όψιν ότι η δουλειά αυτή με τα παιδιά που έχουν αναπηρία ή μαθησιακές δυσκολίες έχει θετικό αποτέλεσμα εάν υπάρχει μια μακρόχρονη σχέση εμπιστοσύνης των παιδιών με τους εκπαιδευτικούς την οποία όμως δυναμιτίζει η έλλειψη προσωπικού σε όλα τα σχολεία.

Δεν είναι όμως μόνο αυτό το πρόβλημα που αντιμετωπίζει το προσωπικό και που πολλές φορές γίνονται περιφερόμενοι από τη μία μονάδα στην άλλη. Το πιο σοβαρό είναι ότι ξεκινήσατε εδώ και μήνες την περικοπή κάποιων επιδομάτων. Μάλιστα, οι Βουλευτές μας Σκυλλάκος, Ζιώγας, Καραθανασόπουλος, Μανωλάκος και Μαυρίκος είχαν καταθέσει ερώτηση στον Υπουργό Οικονομίας στις 19-6-2008 όπου ρωτούσαν τι θα γίνει με αυτό το επίδομα. Αντί να πάρουν, λοιπόν, μια απάντηση θετική, έρχεστε εσείς και κόβετε όχι μόνο από τα Κ.Δ.Α.Υ. που ήταν τότε η περικοπή, αλλά από το ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό και από το ειδικό βοηθητικό προσωπικό, μια σειρά επιδόματα που ουσιαστικά γίνεται μείωση του μισθού περίπου 20%. Απαράδεκτη αυτή η περικοπή, η οποία φθάνει από 195 μέχρι 650 ευρώ δίπλα στην αύξηση των ωρών εργασίας. Βέβαια, επειδή στις μέρες μας παρακολουθούμε μια γενικότερη επίθεση στους εργαζομένους με την περικοπή της μισθής λίστας των βαρέων και ανθυγιεινών, αντί να αναπτυχθεί και να υπάρξει και αύξηση αυτών των επιδομάτων, οι εργαζόμενοι ουσιαστικά καλούνται να πληρώσουν την ιδιωτικοποίηση πολλών υπηρεσιών. Πήρατε

μάλλον φόρα και δεν σας σταματάει τίποτα. Θα σας σταματήσει βέβαια το ότι ξεσηκώνονται οι εργαζόμενοι και δεν είναι τυχαίο το ότι βγαίνουν έξω διότι καταλαβαίνουν ότι δεν πάει πια. Δεν μπορεί ένας που παίρνει 1.400 ή 1.500 ευρώ ξαφνικά να του κοπεί ένα πεντακοσάρι ή εξακοσάρι και να μείνει απαθής χωρίς να αντιδράσει.

Επειδή βλέπω ότι ο χρόνος περνάει, μιλάτε πολύ σ' αυτό το νομοσχέδιο για την ένταξη στα κοινά σχολεία και την υποχρεωτικότητα, για την οποία κάνετε πολύ μεγάλη κουβέντα. Κατά την άποψή μας, είναι εμπαιγμός και υποκρισία η όλη αυτή συζήτηση ιδιαίτερα για την υποχρεωτικότητα με την οποία εμείς συμφωνούμε, αλλά για να έχει νόημα η υποχρεωτικότητα πρέπει να υπάρχουν οι κατάλληλες προϋποθέσεις σε ό,τι αφορά το προσωπικό, το πρόγραμμα, τις υποδομές, να οδηγήσει χιλιάδες παιδιά μέσα στην ειδική αγωγή και όχι να τα πετάει έξω από αυτήν ή βορά στους ιδιώτες. Έτσι, αυτή η υποχρεωτικότητα που εσείς επικαλείστε θα φέρει σίγουρα παραπέρα ιδιωτικοποίηση, όπως συνέβη πρόσφατα και με τη θέσπιση της υποχρεωτικής μονοετούς προσχολικής αγωγής, που αυτές τις μέρες με το άνοιγμα επίσης της σχολικής περιόδου πέρυσι υπήρχε μια χαώδης κατάσταση, αλλά και φέτος συνεχίζεται. Σε πάρα πολλούς δήμους, τουλάχιστον απ' ότι μπορώ να παρακολουθήσω μέσα στην Αττική, υπάρχει πρόβλημα με παιδιά τα οποία μένουν έξω και από τα νηπιαγωγεία και από τους παιδικούς σταθμούς ιδιαίτερα των ιδιωτών που επιτρέψατε να λειτουργήσουν τα νηπιαγωγεία μέσα στο χώρο τους και μάλιστα ο Δήμος της Αθήνας, αν δεν κάνω λάθος, έχει φτάσει στο σημείο να μοιράζει και κουπόνια στους γονείς που ουσιαστικά είναι μια έμμεση χρηματοδότηση των ιδιωτών με πολύ, κατά την άποψή σας, εξυπνο τρόπο.

Κύριε Πρόεδρε, θα ολοκληρώσω τηλεγραφικά με τις προτάσεις, διότι δεν προλαβαίνω να αναφερθώ σε άλλο σημείο και στα άρθρα θα κάνω μία προσπάθεια. Εμείς έχουμε καταθέσει προτάσεις, οι οποίες βασίζονται στις προτάσεις του ταξικού, αναπηρικού και συνδικαλιστικού κινήματος και αυτές είναι πολύ συγκεκριμένες. Μιλάμε για καθιέρωση της ειδικής αγωγής, υποχρεωτική αποκλειστικά δημόσια και δωρεάν από την ηλικία των τριών χρόνων με κατάργηση φυσικά της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Προτείνουμε και επιμένουμε ότι πρέπει να γίνει επιτέλους καταγραφή των Α.Μ.Ε.Α. και των παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και μια και το 2011 θα είναι έτος απογραφής πρέπει να κάνετε ένα σχέδιο να πάρετε μέτρα να υπάρξει και αυτή η καταγραφή. Ζητάμε θεσμοθέτηση κέντρων έγκυρης διεπιστημονικής διάγνωσης, αξιολόγησης, πρόληψης και έγκαιρης παρέμβασης από τη βρεφική ηλικία και συμβουλευτικής υποστήριξης σε κάθε δήμο, δημοτικό διαμέρισμα και κοινότητα. Δεν φτάνει αυτό που υπάρχει σε κάποιο άρθρο ότι θα υπάρξουν τέτοια κέντρα σε κάθε νομό, παρ' ότι πλέον έχει αλλοιωθεί ο χαρακτήρας και με το τι ασχολούνται. Εμείς λέμε σε κάθε δήμο, δημοτικό διαμέρισμα και κοινότητα. Προτείνουμε την καθιέρωση της δίχρονης υποχρεωτικής προσχολικής αγωγής, αποκλειστικά δημόσια και δωρεάν, την καθιέρωση του δεκάχρονου δημόσιου και δωρεάν βασικού υποχρεωτικού σχολείου, την καθιέρωση ενιαίου δωδεκάχρονου δημόσιου και δωρεάν βασικού υποχρεωτικού σχολείου για τυφλούς, κωφούς και βαριά κινητά ανάπηρους. Από τις σημειώσεις που μας στείλατε για τις συμπληρώσεις των άρθρων, ιδιαίτερα για τους τυφλούς φαίνεται ότι καταργείτε πλέον και τα ειδικά σχολεία που υπήρχαν. Αυτό είναι πάρα πολύ σοβαρό. Δεν μπορεί ένας ο οποίος δεν βλέπει να παρακολουθεί έτσι γενικά και αόριστα ένα γενικό σχολείο, μια γενική τάξη. Θα υπάρξει πολύ μεγάλο πρόβλημα στην κατηγορία αυτή τόσο των τυφλών όσο και των κωφών.

Ολοκληρώνω ζητώντας, επίσης, ειδική εκπαιδευτική μέριμνα για παιδιά με βαριές αναπηρίες και ενιαία ανώτατη εκπαίδευση. Μας είπατε ότι θα υπάρξει ένα καινούργιο νομοσχέδιο. Εμείς προτείνουμε να είναι δημόσια και δωρεάν, με τις απαραίτητες ρυθμίσεις σχετικά με τη φοίτηση, τροποποίηση διδασκαλίας και αξιολόγησης ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες που μπορούν να παρακολουθήσουν αυτήν τη βαθμίδα.

Τέλος για την ειδική αγωγή υπάρχει ανάγκη όλο το προσωπι-

κό να λειτουργεί με μόνιμη σχέση εργασίας. Είναι απαράδεκτες αυτές οι κατηγορίες που υπάρχουν. Δημιουργεί πάρα πολλά προβλήματα όπως ήδη έχω αναφέρει.

Και κάτι τελευταίο. Αυτό που ζητάμε είναι μέτρα για τη στήριξη των αναπήρων μαθητών, φοιτητών και σπουδαστών. Θα αναφερθούμε περισσότερο στα άρθρα.

Είναι αυτονόητο ότι το καταψήφίζουμε επί της αρχής και όσον αφορά τα άρθρα θα πούμε ποια είναι αυτά τα οποία θα στηρίξουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Το λόγο έχει ο ειδικός αγορητής του ΣΥ.ΡΙΖ.Α., κ. Κουράκης.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα κατ' αρχάς, δια ολίγον, να αναφερθώ στην πολιτική φιλοσοφία του νομοσχεδίου που συζητούμε.

Ευθύς εξ αρχής θέλω να πω ότι είναι ένα νομοσχέδιο το οποίο, βεβαίως, δεν ικανοποιεί καθόλου τις προσδοκίες του αναπηρικού κινήματος και τις ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας στο ζήτημα αυτό. Θα μπορούσε κάποιος να πει προχειρώς ότι πρόκειται για μία ανεπαρκή Κυβέρνηση, η οποία δεν είναι σε θέση να συντάξει ένα ανάλογο νομοσχέδιο. Θα έλεγα, όμως, ότι μία τέτοια αντιμετώπιση είναι μάλλον επιπόλαιη. Εδώ κρύβεται μία πολύ συγκεκριμένη πολιτική φιλοσοφία, η οποία στηρίζεται στο ότι δεν υπάρχει καμμία εμπιστοσύνη στο δημόσιο χαρακτήρα και καμμία υποχρεωτικότητα στην πράξη για την υποχρέωση της πολιτείας να παρέχει δημόσια και δωρεάν εκπαίδευση σε όλα τα επίπεδα και σε όλα τα παιδιά, τα οποία προσδοκούν αυτό το αγαθό και δικαίωμα.

Με την έννοια αυτή, τα παιδιά που έχουν αναπηρίες, με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, αντιμετωπίζονται με ένα τελείως επιπόλαιο χαρακτήρα όπου, σε τελευταία ανάλυση, αυτό που θα προκύψει ως ενδεχόμενο είναι η στροφή στην ιδιωτική εκπαίδευση, στο βαθμό που αναπτύσσεται και θα αναπτύσσεται από εδώ και πέρα συνεχώς καθ' ότι από τις διακόσιες χιλιάδες παιδιά που έχουν ανάγκη αυτής της ειδικής ευεργετικής διαδικασίας, μόλις δεκαπέντε χιλιάδες απολαμβάνουν αυτού του αγαθού, όπως το απολαμβάνουν.

Πάντως, είναι εντυπωσιακή, πέρα απ' όλα τα άλλα, η ομολογία του κυρίου Υπουργού στη συνεδρίαση στην επιτροπή στις 26 Αυγούστου, όπου μ' έναν απίστευτα κυνικό τρόπο ομολογεί ότι πράγματα που θα έπρεπε να έχουν γίνει εδώ και τριάντα χρόνια –ομολογεί δηλαδή, ότι είναι σωστό να είχαν γίνει– εξακολουθεί να μην τα κάνει. Δεν λέει δηλαδή, έστω ότι: «Υποσχόμεθα πως στο επόμενο διάστημα θα μπορέσουμε να ανταποκριθούμε», αλλά δηλώνει ότι αυτό που δεν κάνει το νομοσχέδιο είναι ότι δεν μπορεί να αντιμετωπίσει τα παιδιά από το διάστημα της ημέρας που γεννιούνται μέχρι τα πέντε χρόνια, καθ' ότι αυτό είναι αρμοδιότητα του Υπουργείου Υγείας. Αναγνωρίζει βεβαίως ότι αυτό είναι εξαιρετικά αντισυνταγματικό, ότι είναι τελείως αφύσικο, ότι είναι αντιλειτουργικό, αλλά αυτή η αναγνώριση δεν οδηγεί στην άρση αυτής της κατάστασης, αλλά στη διαιώνισή της.

Έτσι, λοιπόν, βρισκόμαστε μπροστά στο τραγικό τα παιδιά, τα οποία έχουν εξαιρετικές εκπαιδευτικές ανάγκες, κυρίως τα πρώτα χρόνια της ζωής τους, από την ηλικία γέννησης μέχρι τα πέντε χρόνια, να βρίσκονται εκτός εκπαιδευτικού συστήματος με αποτέλεσμα οι όποιες εκπαιδευτικές δυσλειτουργίες να έχουν μονιμοποιηθεί και η αναιρέσή τους να είναι πάρα πολύ δύσκολη από εκεί και πέρα.

Θα έλεγα ότι είναι αξιοπαράλητο το γεγονός πως τόσο στην εισηγητική έκθεση, όσο και στο νομοσχέδιο γίνεται προσπάθεια να φανεί ότι υπάρχει πρόβλεψη για παροχή έγκαιρης παρέμβασης και διά βίου εκπαίδευσης, αλλά στην πραγματικότητα δεν συμβαίνει απολύτως τίποτα στο ζήτημα αυτό.

Βεβαίως, ο κύριος Υπουργός, πρέπει να γνωρίζει αφού εισηγείται το νομοσχέδιο, ότι τα κέντρα έγκαιρης παρέμβασης στην ειδική αγωγή δεν είναι βρεφικοί σταθμοί, αλλά είναι εξατομικευμένα προγράμματα ειδικής εκπαίδευσης για βρέφη και προγράμματα συμβουλευτικής γονέων στα οποία εργάζονται εκπαιδευτικοί ειδικής αγωγής με εξειδίκευση σ' αυτόν τον τομέα καθώς και ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό το οποίο απαξιώνει-

ται εξαιρετικά με την περικοπή των επιδομάτων.

Ένα άλλο σοβαρό θέμα το οποίο προβάλλεται μόνο για λόγους εντυπωσιασμού, είναι η διά βίου εκπαίδευση όπου κατά ένα περίεργο τρόπο αναλαμβάνεται από εκπαιδευτικούς οι οποίοι δεν έχουν εκπαιδευτεί ειδικά για αυτό το αντικείμενο αλλά έχουν σχέση με τομείς εκπαίδευσης των ενηλίκων. Έτσι το θέμα της αυτόνομης διαβίωσης λύνεται με το παρόν νομοσχέδιο στην ηλικία των είκοσι τριών ετών για όλα τα παιδιά και γι' αυτά που έχουν σοβαρή νοητική υστέρηση και γι' αυτά που έχουν πολλαπλές αναπηρίες, μόνο μέσω μιας διδασκαλίας από αναρμόδιους ανθρώπους.

Κατά την αντίληψη του Υπουργείου δεν χρειάζεται να αναπτυχθούν δομές στη χώρα μας. Τα προβλήματα λύνονται μόνο με τη διδασκαλία και αυτό παρουσιάζεται ως πολύ μεγάλη μεταρρύθμιση. Είναι χαρακτηριστικό, ότι το εξαιρετικά σημαντικό αυτό νομοσχέδιο δεν είναι προϊόν δημοκρατικής ουσιαστικής διαβούλευσης. Το χρονικό διάστημα ήταν εξαιρετικά περιορισμένο. Πληθώρα φορέων στη συντριπτική τους πλειοψηφία τοποθετήθηκαν αρνητικά απέναντι σ' αυτό το νομοσχέδιο. Προσφάτως, τέσσερις χιλιάδες γονείς παιδιών με σχετικές αναπηρίες ενυπόγραφα κατέθεσαν την εξαιρετικά μεγάλη αντίθεσή τους. Το ελάχιστο που θα μπορούσαν να ζητήσουν και να ζητήσουμε και εμείς, αλλά καταλαβαίνω ότι κάτι τέτοιο θα προσκορούσε στην άρνηση του Υπουργείου, είναι αναβολή ώστε να μπορέσουμε να το συζητήσουμε σε βάθος.

Παρ' όλα αυτά, εκείνο που θα μπορούσαμε να συζητήσουμε είναι ένας απολογισμός της προηγούμενης κατάστασης. Δηλαδή να εντοπιστούν οι αιτίες της προηγούμενης δυσλειτουργίας όλου του προηγούμενου καθεστώτος και να επισημανθεί η έλλειψη υποδομών καθώς και οι τρέχουσες ανάγκες που αναγκαίο να καλυφθούν με κάθε τρόπο στα πλαίσια των αιτημάτων του αναπηρικού κινήματος και των προτάσεων των επιστημονικών φορέων. Βλέπουμε όμως ότι τελικώς ήρθε ένα νομοσχέδιο το οποίο βρίθκει αντιδημοκρατικές, αντιπαιδαγωγικές και αντιεπιστημονικών διατάξεων οι οποίες δεν συγκροτούν εκπαιδευτική πολιτική.

Εμείς θα θέλαμε ένα νομοσχέδιο το οποίο θα στοχεύει πρώτα στον εκπαιδευτικό προσανατολισμό της καταπολέμησης της σχολικής διαρροής των μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και δεύτερον, στην άρση του κοινωνικού αποκλεισμού των ατόμων με αναπηρία. Σήμερα, η νοοτροπία των περισσότερων νομοσχεδίων όπως γίνεται και στο υπάρχον νομοσχέδιο είναι ότι για να λειτουργήσει πρέπει να εκδοθούν πέντε προεδρικά διατάγματα, περίπου σαράντα υπουργικές και διυπουργικές αποφάσεις, καθώς και άπειρες κανονιστικές και διοικητικές πράξεις από διοικητικά όργανα και υπηρεσιακά συμβούλια του εκπαιδευτικού συστήματος. Αντιλαμβανόμεθα ότι με αυτόν τον τρόπο παραχωρείται η εξουσία στον εκάστοτε Υπουργό Παιδείας ο οποίος μπορεί να καταργεί και να τροποποιεί κατά το δοκούν όλες τις διατάξεις και τις παροχές, δηλαδή ουσιαστικά όλο το νόμο. Έτσι δεν κατοχυρώνεται καμιά από τις παροχές και από τα λοιπά δικαιώματα.

Εκείνο που είναι πολύ σημαντικό είναι ότι το νομοσχέδιο δεν αναφέρει λέξη για τους πόρους. Δηλαδή δεν αναφέρει που θα βρεθούν οι πόροι οι οποίοι θα μπορούσαν να συντελέσουν στην υλοποίηση του νέου νόμου. Βεβαίως, αυτό το πρόβλημα υπήρχε και στους προηγούμενους ν. 2817/2000 και 3194/2003. Πώς δηλαδή θα στηριχθεί ο νέος διαγνωστικός φορέας που εσείς θεσμοθετείτε, ο Κ.Ε.Δ.Υ., ο οποίος μάλιστα κατά το γράμμα του νόμου στελεχώνεται από παιδοψυχιάτρους, από παιδονευρολόγους, από αναπτυξιολόγους, από εργοθεραπευτές και από λογοθεραπευτές;

Πρέπει όμως σ' αυτό το σημείο να πούμε ότι αυτός ο νέος διαγνωστικός φορέας κυρίως καλύπτει διαγνωστικές ανάγκες και εκπαιδευτικές ανάγκες. Δηλαδή, το τιμ των ανθρώπων που καλούνται να αντιμετωπίσουν και να διαγνώσουν τις εκπαιδευτικές ανάγκες αυτών των παιδιών, ουσιαστικά θα προβεί σε μια διάγνωση ανεπάρκειας που προκύπτει από το πρόβλημα που υπάρχει.

Έτσι, λοιπόν, θα έχουμε μία διάγνωση για μία νόσο, για μία κατάσταση, για ένα σύμπτωμα, αλλά όχι μια πιστοποίηση μιας

εκπαιδευτικής ανάγκης, η οποία θα μπορούσε να συνεπάγεται τα μέτρα που θα έπρεπε να ληφθούν για την αντιμετώπιση αυτών των αναγκών. Οδηγούμαστε δηλαδή σε μία ιατρικοποίηση των διαδικασιών ενός διεπιστημονικού θεσμού που θα περιμέναμε ότι θα έπρεπε, αντί να προτάσσεται το ιατρικό μοντέλο της θεραπευτικής εκπαίδευσης, να υιοθετούνται οι κοινωνικοί και εκπαιδευτικοί προσανατολισμοί και η παροχή ειδικών υπηρεσιών εκπαίδευσης από τη βρεφική ηλικία, όπως είπαμε προηγουμένως, μέχρι την πλήρη επαγγελματική αποκατάσταση των ανθρώπων με τις αναπηρίες.

Εκείνο που είναι ακόμη σημαντικό, είναι ότι επειδή ακριβώς, όπως είπα στην αρχή, δεν προβλέπεται καθόλου ολική χρηματοδότηση για μία αναμόρφωση της γενικής εκπαίδευσης, με υποδομές και προσωπικό για την παροχή εκπαίδευσης στα παιδιά με αναπηρία, τελικώς τα παιδιά σπρώχνονται, όχι μόνο στα ειδικά σχολεία, αλλά και σε ιδιωτικά εκπαιδευτήρια, αφού δεν προβλέπονται μέτρα ενίσχυσης της προσβασιμότητας των εκπαιδευτικών δομών και υπηρεσιών, καθώς και της ηλεκτρονικής προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία.

Εμείς εκτιμούμε ότι θα μπορούσε το νομοσχέδιο να προβλέπει τη σύσταση επιτροπής προσβασιμότητας των σχολικών κτηρίων και όλων των υπηρεσιών που ασχολούνται με την εκπαίδευση των ατόμων με αναπηρία. Θεωρούμε ότι επιτροπή στο παιδαγωγικό ινστιτούτο, με συμμετοχή έγκριτων επιστημόνων και εκπροσώπων των ατόμων με αναπηρία, που θα ασχολείται με τα θέματα της ηλεκτρονικής προσβασιμότητας μπορεί να συσταθεί.

Ακόμη πρέπει να σας πω ότι στο νομοσχέδιο, όσον αφορά τα λεγόμενα χαρακτηριστικά παιδιά, εισάγεται ένας παιδαγωγικός ρατσισμός, ο οποίος πρωτοεμφανίστηκε βέβαια δειά στον προηγούμενο ν. τον 3194/2003, όπου αναφέρει ότι μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, είναι και οι μαθητές που έχουν μια ή περισσότερες νοητικές ικανότητες και ταλέντα.

Στους συντάκτες των αντιεπιστημονικών προσεγγίσεων του σχεδίου νόμου θα μπορούσαμε να υπενθυμίσουμε πως τα ερευνητικά αποτελέσματα των περισσότερων επιστημονικών κλάδων καταρρίπτουν έννοιες, όπως αυτές του χαρίσματος, ως βιολογικού χαρακτηριστικού, υποδεικνύοντας και αποδεικνύοντας πως μεταφέρουν ιδεολογικά στοιχεία του κυρίαρχου λόγου, ο οποίος στηρίζει και διαμορφώνει τον ταξικό ρατσισμό.

Σήμερα γνωρίζουμε πάρα πολύ καλά –αυτό το διδάσκω και εγώ στο πανεπιστήμιο στην Ιατρική Σχολή– ότι ο κάθε άνθρωπος φέρει μέσα του εύρος δυνατοτήτων και βεβαίως αυτό το εύρος σε όλους τους ανθρώπους σε διαφορετικούς τομείς είναι περισσότερο αναπτυγμένο. Ο καθένας από εμάς δηλαδή, έχει μέσα του εξαιρετικά таланτα, φθάνει να βρεθεί το κατάλληλο κοινωνικό περιβάλλον, ώστε αυτά να μπορέσουν να αναπτυχθούν. Δεν υπάρχουν εξ ορισμού χαρακτηριστικά παιδιά και η αντιμετώπιση που προβλέπει ο νομοθέτης σ' αυτό το νομοθέτημα είναι πως εκτιμούμε ότι δεν μπορεί να στηριζέ τις προτάσεις του σε προκείμενες αντιλήψεις βιολόγων ή ψυχολόγων προηγούμενου αιώνα, που υποστήριζαν πως η νοημοσύνη είναι κληρονομική, μετρήσιμη και σταθερή. Δεν μπορεί βεβαίως, να αποσιωπά την αμφισβήτηση της επιστημονικής κοινότητας, για το τι μετρούν και τι είδους συμπεράσματα εξαγουν τα γνωστότερα και πολυχρησιμοποιημένα σε όλο τον κόσμο τεστ νοημοσύνης. Και βεβαίως, δεν επιτρέπεται με βάση το γράμμα του Συντάγματος της Ελλάδας, να διαχωρίζονται οι πολίτες, και πολύ περισσότερο μάλιστα οι υπό διαμόρφωση πολίτες, δηλαδή τα παιδιά και οι μαθητές, ως ευφυέστερα των άλλων, χρησιμοποιώντας τα προαναφερθέντα δόκιμα, αλλά και απομονωμένα από την κοινωνική πραγματικότητα εργαλεία.

Όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το πολιτικό επικίνδυνον στο άθροον αυτό, είναι ότι εμπλέκεται σ' ένα θεσμικό ρατσιστικό ρόλο ο ίδιος ο Υπουργός Παιδείας, ο οποίος αναθέτει με απόφασή του την ανάπτυξη προτύπων αξιολόγησης και ειδικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τους μαθητές με νοητικές ικανότητες και ταλέντα, σε πανεπιστημιακά ιδρύματα που θα εκδηλώσουν ενδιαφέρον κατόπιν πρόσκλησης.

Εκτιμούμε πως δεν μπορεί η ελληνική κοινωνία να επιτρέψει τη θέσπιση νόμων από τη Βουλή των Ελλήνων οι οποίοι θα υπο-

χρεώνουν τον Υπουργό Παιδείας της Ελλάδας να προωθεί οικονομικές επενδύσεις στα ελληνικά πανεπιστήμια που θα υποστηρίξουν την ανάπτυξη ρατσιστικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Έχει αναφερθεί και από άλλους συναδέλφους ότι από το νομοσχέδιο αυτό απουσιάζει εντελώς το ειδικό άρθρο που θα έπρεπε να υπάρχει για το αυτιστικό φάσμα όπως πολύ σωστά υπάρχει το αντίστοιχο άρθρο για τα κωφά και τα τυφλά παιδιά παρ' όλο που πρόκειται για μια ιδιαίτερη αναπηρία που αντιπροσωπεύει ένα από τα μεγαλύτερα ποσοστά παιδιών με αναπηρία. Στις τροποποιήσεις που ονομάστηκαν νομοτεχνικές παρεμβάσεις βλέπουμε ότι γίνεται μια δειλή αναφορά στα αυτιστικά παιδιά αλλά είναι εξαιρετικά ανεπαρκής για να καλύψει τις ανάγκες αυτής της κατηγορίας.

Επίσης είναι χαρακτηριστικό -ήδη επισημάνθηκε και από την κυρία Δραγώνα στην επιτροπή- ότι το νομοσχέδιο μιλάει για την εκπαίδευση αλλά εξαιρεί απολύτως την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Εδώ επομένως πρόκειται για μια εξαιρετικά μεγάλη έλλειψη, κύριε Υπουργέ, δηλαδή ότι απουσιάζει κάθε πρόνοια για την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Γνωρίζουμε πάρα πολύ καλά ότι στα πανεπιστήμια δεν υπάρχει απολύτως καμμία πρόβλεψη για τη συνέχιση των παιδιών με αναπηρία στη τριτοβάθμια εκπαίδευση. Είναι μια εξαιρετική αδικία, είναι εξαιρετικά άσχημο για όλη την κοινωνία και για τα ίδια τα παιδιά. Είναι ισότιμοι πολίτες, δεν διαφέρουν σε τίποτε παρά μόνο ότι θα πρέπει να διευκολυνθούν στο βαθμό πρόσβασής τους.

Λαμβάνοντας υπ' όψιν μια κατηγορία απολύτως ενδεικτικά, την κατηγορία των τυφλών ή των ατόμων με προβλήματα όρασης, θα έλεγα ότι θα πρέπει να τους αναγνωρίσει το δικαίωμα να ηχογραφούν κατά τη διάρκεια της παράδοσης του μαθήματος μετά από ενημέρωση του καθηγητή, το μάθημα, θα μπορούσε να υπάρχει μια έγκυρη παράδοση συγγραμμάτων στην αρχή του εξαμήνου από τους αρμόδιους στη μορφή Braille, να υπάρχει δηλαδή μια ψηφιακή ηχογράφηση, να υπάρχει εξοπλισμός κάθε σχολής στην οποία φοιτά τυφλός, με υπολογιστή, σκάνερ και εκτυπωτή Braille, η πολιτεία να παρέχει όλο το απαιτούμενο τεχνικό λογισμικό δηλαδή laptop με συνθέτη φωνής κ.λπ. όπως και παρεμβάσεις στους εξωτερικούς χώρους, όπως δωρεάν παροχή γρήγορου internet και πολλά άλλα τα οποία θα μπορούσαν να υλοποιήσουν το γράμμα του νόμου που έχουμε ψηφίσει σ' αυτή εδώ την Αίθουσα, το νόμο πλαίσιο των Α.Ε.Ι. όπου προβλέπεται να υπάρχει ένα γραφείο εξυπηρέτησης αναπήρων. Θα έλεγα ότι ακόμη θα μπορούσε να δημιουργηθεί τίτλος μεταπτυχιακών σπουδών στον τομέα της ψυχολογίας των αναπήρων που θα βοηθούσε εξαιρετικά στην εξοικείωση με το πρόβλημα και τη λύση εν τέλει αυτού του ζητήματος.

Σχετικά με τους γονείς θα ήθελα να πω ότι το νομοσχέδιο αφαιρεί από τους γονείς των παιδιών με ειδικές ανάγκες το δικαίωμα που είχαν ως τώρα και που έχουν όλοι οι άλλοι γονείς να επιλέγουν αυτοί το σχολείο και πρόγραμμα που θα ακολουθήσουν τα παιδιά τους. Αυτό δημιουργεί ανισότητες στους πολίτες της χώρας μας αφού οι γονείς των παιδιών με ειδικές ανάγκες υποβάλλονται σε διαφορετική μεταχείριση απ' όλους τους άλλους Έλληνες γονείς.

Όσον αφορά για την καθιέρωση της υποχρεωτικότητας θα έλεγα ότι για μας η υποχρεωτικότητα είναι ταυτόχρονα η υποχρέωση της πολιτείας να εξασφαλίζει τις προϋποθέσεις ώστε να γίνεται πράξη αυτή η υποχρεωτικότητα, γιατί αν εννοούμε υποχρεωτικότητα αυτό που έγινε με τη μονοετή προσχολική αγωγή καταλαβαίνετε ότι οι μόνοι ευνοημένοι από αυτήν την ιστορία είναι τα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια καθώς διαβάζουμε κάθε μέρα ότι εξήντα χιλιάδες νήπια στερούνται θέσεων στη δημόσια εκπαίδευση.

Τέλος θα ήθελα να πω όσον αφορά το προσωπικό δηλαδή τον κορμό που στηρίζει αυτόν τον θεσμό ότι δεν μπορούμε να δεχθούμε την ωρομίσθια και τη μερική απασχόληση παρά μόνο την πλήρη και μόνιμη απασχόληση που είναι βασικό δικαίωμα όλων των εργαζομένων. Αυτό απαιτεί και αντανάκλα στην ορθή λειτουργία του όλου εκπαιδευτικού συστήματος. Και βεβαίως, κύριε Υπουργέ, θα παρακαλούσαμε και εμείς να πάρετε πίσω

την περικοπή του επιδόματος και στις κατηγορίες του ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού. Νομίζω ότι δεν έχουμε απολύτως κανένα δικαίωμα σε ανθρώπους οι οποίοι δίνουν τη ψυχή τους στην ειδική αγωγή να τους συμπεριφερόμαστε με αυτόν τον τρόπο. Η θέση του κόμματός μας είναι ότι θα πρέπει να ενσωματωθεί στο βασικό μισθό και βεβαίως καμμία σκέψη για την αλλαγή της οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης εννιάκοσίων οικογενειών με σοβαρές επιπτώσεις και στους ίδιους αλλά και στο ίδιο το εκπαιδευτικό σύστημα.

Για όλους τους λόγους και πολλούς ακόμα, που θα αναπτύξουμε στην κατ' άρθρον συζήτηση του νομοσχεδίου, εμείς βεβαίως καταψηφίζουμε αυτό το νομοσχέδιο.

Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, θέλω να πω ότι χαιρόμαστε που έγιναν δεκτές δύο τροποποιήσεις μας όσον αφορά τη φιλοσοφία του νομοσχεδίου. Στο άρθρο 1 δεν θεωρούμε ότι είναι καθόλου λίγο να αναγνωρίσει η πολιτεία ότι δεσμεύεται να κατοχυρώνει και να αναβαθμίζει συνεχώς τον υποχρεωτικό χαρακτήρα της ειδικής αγωγής. Μένει αυτό το πράγμα να γίνει πράξη μέσα από συγκεκριμένα άρθρα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Το λόγο έχει ο ειδικός αγορητής του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού κ. Γεωργιάδης.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Ξεκινώντας τη συζήτηση του σημερινού νομοσχεδίου, κύριε Υπουργέ και πριν πούμε οτιδήποτε άλλο, θέλουμε να χαιρετίσουμε το γεγονός ότι το Υπουργείο σας και η πολιτική του ηγεσία είδε πολλές από τις παρατηρήσεις που κάναμε στην επιτροπή και προσπάθησε πολλά από τα πράγματα, τα οποία ελέγχθηκαν, να τα ενσωματώσει στο παρόν νομοσχέδιο.

Θεωρούμε ότι αυτό είναι ένα καλό πρώτο βήμα για να μπορέσουμε κάποτε σ' αυτό το Κοινοβούλιο να έχουμε ειλικρινή ανταλλαγή απόψεων και αποτέλεσμα. Βέβαια επειδή οι αλλαγές οι οποίες έγιναν είναι αρκετές και χρειάζονται μία ενδελεχή μελέτη και παρατήρηση, επιφυλασσόμεθα αύριο στην κατ' άρθρο συζήτηση να τοποθετηθούμε γενικά για το κάθε άρθρο, το οποίο έχει γίνει με μεγαλύτερη εξειδίκευση.

Όμως, δεν μπορώ να μη σχολιάσω ότι αυτή η κίνηση του Υπουργείου σας να συμπεριλάβει πολλές από τις προτεινόμενες αλλαγές πολλών συναδέλφων, είναι μία κίνηση προς τη σωστή κατεύθυνση, του σεβασμού του Κοινοβουλίου.

Πριν μπω αμέσως στη θέση μας για το σχέδιο νόμου, να πω και κάτι προς τους συναδέλφους του ΠΑ.ΣΟ.Κ.. Εμείς, ξέρετε, ως κόμμα σε πολύ συγκεκριμένες καταγγελίες που κάνατε από την αρχή, είπαμε ότι χρειάζεται ενδελεχής έλεγχος προτού τοποθετηθεί κάποιος. Χαιρόμαστε που η πρώτη Πρόεδρος της Βουλής η κ. Άννα Ψαρούδα- Μπενάκη επιβεβαίωσε αυτή μας τη θέση λέγοντας το ίδιο ακριβώς πράγμα.

Όμως, κυρίες και κύριοι, οφείλω να σας πω, μια και μιλάμε για ένα νομοσχέδιο που έχει να κάνει με την εκπαίδευση -έστω της ειδικής αγωγής- ότι η μελέτη της ελληνικής γραμματείας είναι πάντοτε χρήσιμη. Στο έργο, λοιπόν, του Σοφοκλέους «Οιδίπους Τύραννος», στο κλείσιμο του έργου μπαίνει ο Κρέων και λέει το εξής: «Ω, τι ευχάριστα που είναι όλα όταν γίνονται στην ώρα τους». Αυτό νεοελληνικά ονομάζεται timing.

Αν θεωρήσατε εσείς ότι τρεις μήνες που είχατε αυτό το βίντεο στη διάθεσή σας, η κατάλληλη στιγμή για να κάνετε την καταγγελία ήταν η μέρα ενάρξεως της συζητήσεως στο Κοινοβούλιο του νέου νομοσχεδίου φορολογικών μέτρων Αλογοσκούφη, τότε ταιριάζει το άλλο «μωραίνει Κύριος ον βούλεται απωλέσαι». Γιατί άλλη εξήγηση δεν μπορεί να υπάρχει για το δώρο που κάνατε στον κ. Γιώργο Αλογοσκούφη, να ασχολούνται τα κανάλια με το βίντεο και την κ. Φεβρωνία Πατριανάκου και όχι με το γεγονός ότι η Κυβέρνηση γδέρνει ένα εκατομμύριο επαγγελματίες.

Μπαίνω γρήγορα, κύριε Πρόεδρε, εις τη συζήτηση του παρόντος νομοσχεδίου. Κατ' αρχάς να ξεκαθαρίσουμε κάτι. Σε καμία περίπτωση δεν θεωρούμε ότι μέσα σ' αυτό το Κοινοβούλιο

υπάρχουν κάποιοι περισσότερο ευαίσθητοι σ' αυτό το τόσο σοβαρό θέμα ή κάποιοι λιγότερο ευαίσθητοι. Το λέω γιατί ακούσαμε και κάποιες φράσεις ότι «εμφορεύεται από ρατσιστική διάθεση» και άλλα τέτοια.

Το αντίθετο. Εμείς πιστεύουμε ότι το παρόν νομοσχέδιο ήταν μία αναγκαία νομοθετική πρωτοβουλία που αν θέλετε καθυστέρησε και να έρθει –σίγουρα καθυστέρησε να έρθει– επί της οποίας όμως συγκεκριμένης νομοθετικής πρωτοβουλίας, χωρίς να αμφισβητούμε τις αγαθές σας προθέσεις, έχουμε σοβαρές ενστάσεις.

Θα μας επιτρέψετε, λοιπόν, να σας πούμε ότι επιφυλασσόμαστε ως προς την υπερψήφισή του ή όχι, έως ότου μελετήσουμε σήμερα με πολύ μεγάλη προσοχή όλες τις αλλαγές που έχετε κάνει, διότι εδώ μιλάμε για παιδιά και δεν μπορούμε να λάβουμε μία θέση, την άλφα ή τη βήτα, ανεύθυνα αν δεν σταθμίσουμε επακριβώς τι επίπτωση έχουν αυτά τα οποία ψηφίζουμε στις ζωές αυτών των παιδιών.

Σαν γενική αρχή όμως ξεκαθαρίζω ότι πράγματι όλοι μας συμφωνούμε με αυτά τα οποία διακηρύσσει στην έναρξη η αιτιολογική έκθεση. Είναι προφανές ότι μία πολιτισμένη κοινωνία –και θέλουμε να έχουμε μία πολιτισμένη κοινωνία– δείχνει το επίπεδο του πολιτισμού της με τον τρόπο που μπορεί να αντιμετωπίζει ανθρώπους οι οποίοι δεν είχαν τη δική μας τύχη να γεννηθούν με όλες τις φυσικές δυνατότητες, αλλά που στην πορεία αποδεικνύεται ότι έχουν άλλες πολύ σπουδαίες ικανότητες που αν εμείς τους δώσουμε τη δυνατότητα να αξιοποιηθούν, μπορούν να κάνουν τα πάντα.

Θέλω να υπενθυμίσω τη συγκίνηση που όλοι νιώσαμε και εμείς, ιδιαίτερα στο Λαϊκό Ορθόδοξο Συναγερμό, όταν την ημέρα της πρώτης ορκωμοσίας των νέων Βουλευτών όλες οι πτέρυγες του Κοινοβουλίου χαιρέτισαμε την ορκωμοσία της συναδέλφου μας κ. Δήμητρας Αράπογλου από το Λαϊκό Ορθόδοξο Συναγερμό, η οποία παρ' όλη τη δυσκολία στην ομιλία, παρ' όλη την ειδική κατηγορία στην οποία βρίσκεται, απέδειξε ότι οι άνθρωποι αυτών των ικανοτήτων μπορούν να κάνουν τα πάντα, γιατί όχι να βρίσκονται στο Κοινοβούλιο και γιατί όχι ακόμα ψηλότερα. Και ο στόχος και ο δικός μας αλλά και –ειλικρινά το πιστεύω– όλων των κομμάτων του Κοινοβουλίου είναι να δώσουμε ως κοινωνία όλες εκείνες τις εγγυήσεις κι όλη εκείνη την προσπάθεια ώστε όλοι οι συμπολίτες μας, μηδενός εξαιρουμένου, να μπορούν να αξιοποιήσουν το μέγιστο των δυνατοτήτων τους, χωρίς καμμία διάθεση αποκλεισμού.

Όμως, κύριε Υπουργέ, μια και μιλάμε τώρα για το νομοσχέδιο επί της αρχής πρέπει να σας πω ότι το νομοσχέδιο αυτό είναι δυστυχώς, εξαιρετικά ελλιπές. Και θέλω ειλικρινά να εκλάβετε αυτά τα λίγα λόγια που θα σας πούμε όχι ως διάθεση αντιπολιτεύσεως, διότι εμείς θεωρούμε ότι εδώ δεν χωράει καμμία αντιπολιτεύση. Το είπα από την αρχή. Εδώ δεν είναι Νέα Δημοκρατία, ΠΑ.ΣΟ.Κ., ΛΑ.Ο.Σ., Κ.Κ.Ε. ή ΣΥ.ΡΙΖ.Α.. Εδώ είμαστε άνθρωποι. Μας ενώνει η κοινή μοίρα των θνητών ανθρώπων. Είναι θέματα που όλοι μπορεί να έχουμε αντιμετωπίσει ή μπορεί να αντιμετωπίζουμε στον άμεσο κοινωνικό μας περίγυρο σήμερα, αύριο ή μεθαύριο. Άρα σε κάθε περίπτωση αυτό που μένει είναι να βρούμε τη λύση για το καλύτερο δυνατό.

Σε μια πρώτη βασική ένσταση όσον αφορά τη διάρθρωση αυτού του νομοσχεδίου πήραμε μια πρώτη απάντηση στην επιτροπή ότι δεν είναι όλα θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας κι ότι υπάρχουν συναρμοδιότητες με το Υπουργείο Υγείας. Όμως αυτό δεν αφορά εμάς. Αυτό είναι πράγμα που πρέπει να λύσει η Κυβέρνησή σας.

Κι έρχομαι στο συγκεκριμένο. Πολύ ωραία μιλάμε για το πώς θα αντιμετωπίσουμε την ειδική αγωγή και εκπαίδευση ατόμων με αναπηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, αλλά από πότε ξεκινάει η προσπάθεια του κράτους να βοηθήσει αυτά τα παιδιά; Από την ηλικία που θα φθάσουν στο δημοτικό σχολείο; Μα τότε είναι ήδη πάρα πολύ αργά, αν θέλουμε πράγματι ως κοινωνία αυτά που λέμε εδώ, στην έναρξη της αιτιολογικής εκθέσεως, να τα κάνουμε πράξη. Κι εδώ θα συμφωνήσω –κι αυτό είναι και μια μικρή ειδηση– με την κ. Νικολαΐδου του Κ.Κ.Ε.. Διότι εγώ δεν συμφωνώ συχνά με το Κ.Κ.Ε., όπως ξέρετε. Όμως εδώ έχετε δίκιο, ότι βεβαίως δεν μπορούμε να περιμένουμε να

πάνε στα πέντε και στα έξι χρόνια. Από τα τρία χρόνια ή από την γέννηση ενός παιδιού πράγματι, εφόσον διαπιστωθεί ότι αυτό το παιδί είναι σε μια ειδική κατηγορία, εκεί πρέπει η πολιτεία να σκύψει, γιατί κάθε μέρα...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Αυτό που αναφέρετε αφορά τις αρμοδιότητες άλλου Υπουργείου.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Είδετε ότι ήμουν πολύ προσεκτικός. Σας πρόλαβα. Το άλλο Υπουργείο εμένα δεν με ικανοποιεί. Ας ερχόσασταν μαζί με το Υπουργείο Υγείας εδώ κι ας κάνατε ένα κοινό νομοσχέδιο. Το Υπουργείο Υγείας να μας πει για τα πριν και εσείς να μας πείτε για τα μετά. Γιατί αλλιώς αν μου πείτε τώρα για άλλο Υπουργείο θα σας απαντήσω πως εγώ ξέρω ότι η Κυβέρνηση είναι ενιαίο σώμα. Εκτός αν σ' αυτήν την Κυβέρνηση έχουμε βιλαέτια κι ο ένας δεν μπαίνει στο βιλαέτι του άλλου. Επαναλαμβάνω ότι επειδή αυτό είναι ένα σοβαρό θέμα, τουλάχιστον τώρα που αυτό λέγεται, πιστεύω, απ' όλες τις πτέρυγες του Κοινοβουλίου ας πείτε εσείς στο Υπουργείο Υγείας, του οποίου είναι αρμοδιότητα, το συντομότερο δυνατό να έρθει μ' ένα ανάλογο νομοσχέδιο για να μας πει τι θα κάνουμε για την προηγούμενη ηλικία. Διότι αλλιώς είναι σαν να κάνουμε μια τρύπα στο νερό. Αφήνουμε κάποια παιδιά στη μοίρα τους φθάνοντας στα πέντε - έξι χρόνια και μετά θυμάται η πολιτεία ότι πρέπει να τα προστατεύσει και να τα βοηθήσει; Μα, έχουμε χάσει πολύτιμο χρόνο. Κι αυτό δεν σας το λέω έτσι, κύριε Υπουργέ. Το έχω ζήσει.

Θα ήθελα να σας μεταφέρω μια προσωπική ιστορία για να καταλάβετε, γιατί έχω και την ευαισθησία και τη γνώση των θεμάτων. Εγώ προέρχομαι από μία οικογένεια όπου ήμασταν τρία παιδιά. Εγώ είμαι το μικρότερο από τα τρία παιδιά. Ο μεγάλος μου αδελφός, ο Λεωνίδας, κι εγώ ήμασταν άριστοι μαθητές. Ήμασταν σ' όλες τις τάξεις πρώτοι, μπήκαμε στα πανεπιστήμια, σπουδάσαμε κ.λπ.. Ο μεσαίος μου αδελφός δεν είχε ικανότητα στο σχολείο. Οι γονείς μου δεν ξέρανε. Ήταν εποχές που οι γονείς δεν ήξεραν. Πηγαίναμε λοιπόν εμείς στο σχολείο, όπου ήμασταν πρώτοι, κι όλοι οι δάσκαλοι τους έλεγαν: «Μπράβο. Τι καλά παιδιά!». Πήγαινε ο αδελφός μου ο μεσαίος, ο Αλέξανδρος, ήταν τελευταίος. Έμεινε και στην πρώτη Δημοτικού. Μέχρι να καταλάβουν οι δάσκαλοι ότι είχε δυσlexία είχαν χαθεί δέκα χρόνια. Σήμερα βεβαίως έχει πετύχει. Είναι ένας επιτυχημένος επιχειρηματίας στην επιχείρησή του. Θέλω όμως να σας πω για τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν στην οικογένεια και στον ίδιο από το γεγονός ότι δεν υπήρχε κάποιος ειδικός στο σχολείο να καταλάβει και να πει στους γονείς ότι «αυτό το παιδί δεν είναι ότι δεν διαβάζει, δεν είναι ότι κάνει ορθογραφικά λάθη διότι είναι τεμπέλης. Κάνει ορθογραφικά λάθη διότι έχει μια μαθησιακή δυσκολία, την οποία πρέπει να αντιμετωπίσουμε».

Άρα, λοιπόν, όταν εγώ ακούω ότι αυτό είναι αρμοδιότητα άλλου Υπουργείου, θα μου επιτρέψετε να πω ότι μου ανεβάνει το αίμα στο κεφάλι! Μου είναι αδιάφορο αν είναι αρμοδιότητα άλλου Υπουργείου. Είναι αρμοδιότητα της Κυβερνήσεως και πρέπει να το λύσετε.

Φυσικά, προχωρώντας στην ανάγνωση του νομοσχεδίου, είναι πολύ σημαντικό ότι θα πρέπει να έλθει και η ώρα να συζητήσουμε στη συνέχεια και για την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Ένα ολοκληρωμένο δηλαδή σύστημα μιλά για το πώς αντιμετωπίζουμε τις μαθησιακές ανάγκες αυτών των ανθρώπων από την αφετηρία της γεννήσεώς τους μέχρι την ώρα που θα τελειώσουν τις πανεπιστημιακές σπουδές όσοι το επιθυμούν και το θέλουν και –γιατί όχι;– πώς θα συνεχιστεί και η διά βίου εκπαίδευση και βοήθεια σ' αυτούς τους ανθρώπους.

Αυτό θα ήταν επί της αρχής ένα ολοκληρωμένο νομοσχέδιο, ένα ολοκληρωμένο σχέδιο νόμου, στο οποίο όλοι θα λέγαμε ότι πράγματι εδώ η ηγεσία του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων έχει κάνει την αρίστη εργασία. Δεν αμφισβητώ τις προθέσεις –επαναλαμβάνω– αλλά εδώ αυτή η εργασία δεν είναι αρίστη.

Πάμε σ' ένα δεύτερο θέμα. Ας πούμε ότι όλα όσα έχετε κάνει τα έχετε κάνει όσο μπορείτε καλύτερα και αυτά που γράφετε εδώ στις τελικές νομοτεχνικές βελτιώσεις, όπου λέτε ότι η πολι-

τεία δεσμεύεται να διασφαλίζει σε όλους τους πολίτες με αναπηρία και διαπιστωμένες ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ίσες ευκαιρίες για πλήρη συμμετοχή και συνεισφορά στην κοινωνία, ανεξάρτητη διαβίωση, οικονομική αυτάρκεια και αυτονομία με πλήρη κατοχύρωση των δικαιωμάτων τους στη μόρφωση και στην κοινωνική και επαγγελματική ένταξη και ότι η πολιτεία αλλά και όλες οι υπηρεσίες και λειτουργοί του κράτους οφείλουν να αναγνωρίζουν την αναπηρία κ.λπ. κ.λπ. όλα αυτά είναι πάρα πολύ ωραία! Καταπληκτικά!

Πάμε τώρα, κύριε Υπουργέ –που ξέρω ότι είστε κι εσείς εραστής της ελληνικής παιδείας, όπως κι εγώ- εις το ρήτορα Δημοσθένη, 2.400 χρόνια πριν από σήμερα: «Δει δη χρημάτων, ω άνδρες Αθηναίων, και άνευ τούτων ουδέν εστί γενέσθαι των δόντων».

Όλα αυτά που λέτε είναι ευχές, ωραίες ευχές, τις προσυπογράφουμε κι εμείς. Καταπληκτικές ευχές είναι! Ευχόμαστε μαζί σας! Εμείς δεν κυβερνάμε. Να πάμε, αν θέλετε, σε μια εκκλησία όλοι μαζί να κάνουμε μια προσευχή και να ανάψουμε ένα κερί, αλλά εδώ υποτίθεται ότι είστε Κυβέρνηση. Εδώ πρέπει να μας πείτε πόσα χρήματα θα διαθέσετε και πώς θα κατανείμουμε αυτά τα χρήματα και από πού θα τα βρείτε για να υλοποιήσετε αυτή το πολύ ωραίο ρήμα που χρησιμοποιείτε «δεσμεύεται».

Δεσμεύεται το κράτος μας, θα πει ότι έχετε συμφωνήσει και έχετε εξασφαλίσει αυτούς τους πόρους που σημαίνει ότι από αύριο θα φτιάξουμε αυτά τα ειδικά σχολεία, που θα προσλάβουμε αυτούς τους ειδικούς ανθρώπους για να βοηθήσουν αυτά τα παιδιά και όλα αυτά κοστίζουν χρήματα.

Αυτό, λοιπόν, όχι μόνο δεν υπάρχει στο παρόν νομοσχέδιο, πράγμα το οποίο αντιλαμβάνεστε ότι γεννά ζωηρές αμφιβολίες για το αν, αυτή η δέσμευση, είναι πραγματική δέσμευση ή είναι ρητορική. Κι εγώ ομολογώ ότι δεν μπορώ να δώσω ψήφο σε κάτι που μου δίνει την εντύπωση ότι παίζει με τα παιδιά. Διότι αν δεν υπάρχουν χρήματα, τι λέμε, τι συζητάμε; Δεν λέμε τίποτα! Απλά περνάμε την ώρα μας εδώ στο Κοινοβούλιο. Ωραία Αίθουσα είναι, μας βλέπουν και τα παιδιά από πάνω. Πάρα πολύ ωραία, κύριοι, αλλά επί της ουσίας τι λέμε;

Μάλιστα, θα καταθέσω για τα Πρακτικά της Βουλής κάτι που θεωρώ πάρα πολύ σημαντικό, για να ενισχύσω αυτό που το επιχείρημα. Ενώ θα περίμενε κάποιος ότι από τη στιγμή που η Κυβέρνησή σας αναλαμβάνει την πρωτοβουλία, τη σωστή να λύσει αυτό το χρονίζον θέμα της ειδικής αγωγής, άρα θα έπρεπε να έχει εξασφαλίσει τους αναγκαίους πόρους για να προχωρήσει επί της ουσίας στη λύση αυτού του προβλήματος, την ίδια στιγμή, στο ίδιο νομοσχέδιο, ξεκινάτε με την περικοπή επιδομάτων στο ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό που εργάζεται στα Κ.Δ.Α.Υ. και Σ.Μ.Ε.Α..

Άρα, αντί να μας λέτε από πού θα βρείτε χρήματα, αντί δηλαδή να λέτε ότι φέρνεται ένα νομοσχέδιο, του οποίου έχετε εξασφαλίσει τους πόρους και άρα η πολιτεία, εφόσον δεσμεύεται, στρέφει την προσοχή της εδώ και μας πείθει ότι όντως αυτή η δέσμευση είναι πραγματική, το πρώτο δείγμα γραφής το οποίο κάνετε είναι η προσπάθεια εξοικονόμησης χρημάτων του κρατικού προϋπολογισμού από αυτούς τους λίγους ανθρώπους –που είναι βέβαιο ότι για να κάνουν αυτή την εργασία έχουν και πολύ μεγάλο μεράκι γιατί αλλιώς δεν πάνε να κάνουν αυτή τη δουλειά- και οι οποίοι έως τώρα έπαιρναν 1.300-1.400 ευρώ κι εσείς θέλετε να τους πάτε στα 900 και στα 800 και στα 700 ευρώ. Αυτό είναι που θέλετε να επιτύχετε;

Εγώ αντιλαμβάνομαι, επειδή διάβασα και κάποια σχετικά δημοσιεύματα, ότι εδώ υπάρχει μια διχογνωμία μεταξύ του δικού σας Υπουργείου και του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, το οποίο προσπαθεί να συμμαζέψει τα ασυμμάζευστα. Αυτό το αντιλαμβάνομαι, είμαι πεπεισμένος δηλαδή, ασχέτως αν πείτε ότι εσείς ως Υφυπουργός και ο κύριος Υπουργός κάνει ό,τι μπορεί για να μη συμβεί αυτό που σίγουρα δεν προκαλεί και σ' εσάς ευχαρίστηση.

Για να ενισχύσω, όμως, τα επιχειρήματά σας θα καταθέσω στα Πρακτικά της Βουλής δύο από τα πολλά e-mail που μου ήρθαν, από την κ. Χαρίκλεια Λύρα, κοινωνική λειτουργό σε Κ.Δ.Α.Υ. και από τον κ. Βάρκα Μιχάλη, ψυχολόγο σε Ε.Ε.Ε.Ε.Κ. Θα τα καταθέσω στα Πρακτικά της Βουλής για να τα εγχειρίσει-

τε στον κ. Γεώργιο Αλογοσκούφη και να καταλάβει ότι αυτή η εξοικονόμηση, υπολογίζω, του 1.000.000 ευρώ από τη μη καταβολή αυτών των επιδομάτων –θα πει κάποιος ότι για έναν πολίτη 1.000.000 ευρώ είναι πολλά χρήματα, αλλά για το κράτος μας όλοι ξέρουμε ότι 1.000.000 ευρώ είναι ένα αστείο ποσό- δεν είναι μόνο ότι θα δημιουργήσει τεράστια προβλήματα σ' αυτούς που κάνουν αυτή τη δουλειά, αλλά και πολλοί θα εγκαταλείψουν αυτή τη δουλειά, διότι δεν βγαίνουν. Όπως καταλαβαίνει και ο καθένας μας, όταν έχεις κανονίσει μια ζωή και υποτίθεται ότι παίρνεις 1.400 ευρώ το μήνα και άρα έχεις δάνεια, πιστωτικές κάρτες, φροντιστήρια κ.ο.κ. αν έρθουν και σου πούνε ότι παίρνεις 600 ευρώ λιγότερα, κάπου πρέπει να πας να βρεις αυτά τα 600 ευρώ, αλλιώς θα μπει φυλακή.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ένα λεπτό θα χρειαστώ ακόμα, κύριε Πρόεδρε.

Επί της ουσίας, ο κ. Αλογοσκούφης μπορεί να κάνει τις εξουπνάδες του, αλλά κάποιοι άνθρωποι θα έχουν δράματα. Άρα, εδώ θα πρέπει να του πείτε του ανθρώπου αυτού: «Θες να κάνεις οικονομία, κύριε Αλογοσκούφη; Βεβαίως, μαζί σου. Κάνε οικονομία από τα ρετιρέ» –που μας έλεγε την άλλη φορά- από αυτούς που παίρνουν δέκα χιλιάδες ευρώ, ενώ δεν πρέπει, όχι από αυτούς τους λίγους που τους έχουμε για να βοηθήσουν.

Εμείς στην τελική απόφασή μας αν θα υπερψηφίσουμε ή όχι αυτό το νομοσχέδιο, σας το δηλώνω, κύριε Υπουργέ, ότι θα παίξει πολύ μεγάλο ρόλο αυτή σας η κίνηση, όχι μόνο γιατί είναι άδικο αυτό που γίνεται, αλλά γιατί είναι ένα δείγμα του ποια είναι η πραγματική πρόθεση της Κυβερνήσεως. Να βρει και να διαθέσει πόρους για να είναι πραγματικότητα το ρήμα «δεσμεύεται» ή στην πραγματικότητα, βλέπουμε πάλι αυτά τα παιδιά σαν πολίτες β' κατηγορίας. Κάναμε ένα νομοσχέδιο για να λέμε στα κανάλια: «Κυρία Πρόεδρε, να εμείς πόσο καλή Κυβέρνηση είμαστε, αλλά επί της ουσίας τους αφήνουμε χωρίς δασκάλους, χωρίς καθηγητές και χωρίς ειδικό προσωπικό». Αυτό είναι το μείζον να συζητήσουμε. Για μας αυτό θα παίξει πάρα πολύ μεγάλο ρόλο.

Κλείνοντας, πρέπει να πω ότι υπάρχουν πολλά σημεία τα οποία δημιουργούν απορία. Παραδείγματος χάριν, στο άρθρο 3 παράγραφος 3, η γενική διατύπωση είναι ασαφής. Μιλήσαμε προηγουμένως για δυσλεξία. Θα πρέπει να καθοριστεί ειδικότερα πώς κρίνεται ένα παιδί δυσλεκτικό. Είναι ένα πολύ μεγάλο θέμα σήμερα.

Και άλλα, επίσης, όπως ότι είναι σημαντική η αναβάθμιση του Εθνικού Ιδρύματος Κωφών. Έχετε κάνει μια προσπάθεια στο άρθρο 7, ομολογουμένως, προς τη σωστή κατεύθυνση, αλλά και εκεί είναι μισή. Επίσης, θα πρέπει να σας πω ότι στην επιτροπή είδαμε πράγματι τους φορείς, που ήταν πολύ σωστή η κίνηση, αλλά ήταν και αυτή μισή. Διότι εμείς θέλαμε να δούμε και πολλούς από αυτούς τους ειδικούς ανθρώπους που ασχολούνται με αυτά τα παιδιά, να δούμε ανθρώπους της νοσηματικής και να μιλήσουν, να δούμε ανθρώπους που χρησιμοποιούν το σύστημα Μπράϊλ και να μιλήσουμε και κ.ο.κ..

Εν γένει, δηλαδή, πιστεύουμε ότι παρ' όλες τις αγαθές προθέσεις του Υπουργείου σας, έγινε βιαστικά αυτό το νομοσχέδιο και με μια πίεση χρόνου η οποία δεν έπρεπε να υπάρχει. Και ίσως σε αυτό να οφείλεται και το γεγονός ότι οι περισσότεροι από τους φορείς που ήρθαν στην επιτροπή ήσαν αντίθετοι σ' αυτό το νομοσχέδιο.

Εν πάση περιπτώσει, εμείς θα μελετήσουμε τις αλλαγές που κάνατε και αύριο, επί των άρθρων, θα τοποθετηθούμε συγκεκριμένα και επιφυλασσόμεθα για την επί της αρχής υπερψήφισή ή όχι.

Ευχαριστώ πολύ.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Σπυρίδων-Αδωνις Γεωργιάδης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διευθύνσεως Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστώ και εγώ.

Έχει ζητήσει το λόγο για μια δίλεπτη παρέμβαση ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥ.ΡΙΖ.Α., ο κ. Δρίτσας.

Ορίστε, κύριε Δρίτσα, έχετε το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, ζήτησα το λόγο ευθύς εξαρχής, πριν αρχίσουν οι τοποθετήσεις των εισηγητών, ακριβώς γιατί στο πλαίσιο των προτάσεων που απεδέχθη ο κύριος Υπουργός ή των νομοτεχνικών βελτιώσεων, έμεινε κενό το ζήτημα των επιδομάτων για το οποίο δεν υπάρχει καμμία, μα καμμία δήλωση ή εξήγηση, ενώ έχει τεθεί από όλες τις πλευρές και δεν ξέρουμε, ως εκ τούτου, σε ποια βάση συζητούμε από εδώ και πέρα.

Ήθελα ευθύς εξαρχής, ακριβώς για να έχουμε μία αποσαφήνιση αυτού του μείζονος σημασίας θέματος, που δεν είναι μόνο ζήτημα εργασιακού δικαίου, αλλά και εύρυθμης λειτουργίας της ειδικής εκπαίδευσης, να καταθέσω στα Πρακτικά απόσπασμα του ν. 2009/1992, όπου στην παράγραφο 4 του άρθρου 33 αναφέρει: «Όπου στο κεφάλαιο Ι, ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ, του ν. 1566/1985 αναφέρεται ειδικό προσωπικό, νοείται ως ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό. Στο προσωπικό αυτό καταβάλλονται από την ισχύ του παρόντος νόμου οι πάσης φύσεως πρόσθετες παροχές και αποζημιώσεις, που καταβάλλονται στο εκπαιδευτικό προσωπικό της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις».

Και συμπληρωματικά με αυτό, θα ήθελα να καταθέσω μία γνωμοδότηση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, με ημερομηνία 17 Μαρτίου 1998, που δικαιώνει πλήρως τους εκπαιδευτικούς ειδικών αναγκών ως προς το δικαίωμα του επιδόματός τους και επίσης, ένα αντίστοιχο έγγραφο, με ημερομηνία 16 Φεβρουαρίου 1998, του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, όπου, μετά τη γνωμοδότηση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, αποδέχεται αυτό το αίτημα.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Θεόδωρος Δρίτσας καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Έκτοτε, δεν ξέρω εγώ τουλάχιστον αν έχει αλλάξει στο νομοθετικό πλαίσιο κάτι. Και επειδή –όσο αφήνουν οι κύριοι Υπουργοί να εννοηθεί– το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους περικόπτει αυτά τα επιδόματα, έπρεπε, αν μη τι άλλο, να υπάρχει μια αιτιολογημένη βάση σ' αυτό.

Εμείς ζητάμε την ενσωμάτωση στο μισθό, αλλά ζητάμε αυτή τη στιγμή να μη θιγούν μ' αυτά τα επιδόματα και να αιτιολογηθεί, για να γίνει σωστά η συζήτηση από εδώ και πέρα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Και εγώ ευχαριστώ.

Επανερχόμαστε τώρα στον κατάλογο των ομιλητών.

Ο κ. Κωνσταντίνος Κόλλιας, Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας στο Νομό Κορινθίας, έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΟΛΛΙΑΣ: Κύριε Υφυπουργέ, εκφράζοντας και τους συμπολίτες μου στην Κορινθία που έχω την τιμή να εκπροσωπώ, θα ήθελα να εκφράσω την ικανοποίησή μου προσωπικά τόσο σ' εσάς, όσο και στον κύριο Υπουργό για την παρέμβασή σας ώστε να ολοκληρωθεί άμεσα το Ειδικό Εκπαιδευτήριο Επαγγελματικής Κατάρτισης στην Κορινθία, ένα σχολείο πραγματικά πρότυπο που μας τιμά όλους και ως πολιτικούς, αλλά και αναδεικνύει την ποιότητα της συλλογικής μας ευθύνης απέναντι σε άτομα με ιδιαίτερες μαθησιακές ανάγκες.

Θα ήθελα με την ευκαιρία, κύριε Υφυπουργέ, να κάνω και μία πρόταση σε ό,τι αφορά την κατασκευή αυτών των κτηρίων και θα παρακαλούσα να λάβετε υπ' όψιν σας, στο στάδιο της μελέτης αυτών των σχολείων, να συμπεριλάβετε και τη δυνατότητα και την πρόβλεψη να δημιουργούνται παράλληλα και ξενώνες όπου θα φιλοξενούν παιδιά με ιδιαίτερες ανάγκες, τα οποία δεν έχουν την ιδανική οικογενειακή στήριξη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο που συζητούμε σήμερα δεν αποσκοπεί σε τίποτα περισσότερο, τίποτα λιγότερο από το να αποδώσει στους συνανθρώπους μας με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ό,τι αυτονόητα και δικαιωματικά τους ανήκει, δηλαδή τη δυνατότητα ισότιμης συμμετοχής στην εκπαίδευση ως εφελκυστήρα για την ένταξή τους στην κοινωνία.

Κάθε κοινωνία κρίνεται από τον τρόπο που αντιμετωπίζει τη διαφορετικότητα κάθε ατόμου, από το σεβασμό που επιδεικνύ-

ει απέναντι στο συνάνθρωπο και από τη διάθεση να εντάξει ισότιμα στους κόλπους της κάθε πολίτη. Ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζουμε τις ιδιαίτερες ανάγκες των ατόμων με αναπηρία, κρίνει τον πολιτισμό μας, τον ανθρωπισμό μας και την ποιότητα της συλλογικής μας ευθύνης.

Μέχρι σήμερα, ο Γολγοθάς για τα παιδιά με αναπηρίες ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ξεκινούσε από το σχολείο. Η μη θεσμοθετημένη υποχρεωτική αγωγή και εκπαίδευση, η απουσία έγκαιρης διάγνωσης και αξιολόγησης κάθε αναπηρίας, η έλλειψη καταρτισμένου προσωπικού, η δυσκολία πρόσβασης στα σχολεία, καθιστούσαν τα πρώτα βήματα τέτοιων μαθητών στην κοινωνία δυσχερή και αβέβαια.

Η συνέχεια της πορείας τους βεβαίως ήταν ακόμα πιο δύσκολη. Σε συνδυασμό με την προκατάληψη και την ελλιπή ενημέρωση, η απάθεια και ο οίκτος της κοινωνίας οδηγούσε τους συνανθρώπους μας στο περιθώριο της οικονομικής και κοινωνικής ζωής.

Κάθε απόπειρα επανόρθωσης οφείλει να χτυπά το πρόβλημα στη ρίζα και αυτό είναι που επιδιώκει η Κυβέρνηση με το νομοσχέδιο για την ειδική αγωγή και εκπαίδευση. Ο απώτερος στόχος κάθε προσπάθειάς μας, σε σχέση με τους ανθρώπους με αναπηρίες ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, είναι η κοινωνική ένταξη, η ενσωμάτωσή τους στην κοινωνία και η επαγγελματική τους αποκατάσταση.

Προς αυτό το σκοπό, πρωταρχικός στόχος είναι ένα εκπαιδευτικό σύστημα που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες τους. Η θεσμοθέτηση της υποχρεωτικότητας της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης ως αναπόσπαστο τμήμα της ενιαίας δημόσιας και δωρεάν εκπαίδευσης, είναι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κάτι παραπάνω από μία διακήρυξη πολιτικής βούλησης.

Είναι ένα ουσιαστικό βήμα στην καταπολέμηση της σχολικής διαρροής, είναι ρητή δέσμευση της πολιτείας να ανταποκριθεί στην υποχρέωσή της για την παροχή όλων εκείνων των εφοδίων που χρειάζονται οι συνάνθρωποί μας για την πολύπλευρη καλλιέργειά τους και ανάπτυξη της προσωπικότητας αλλά και των δεξιοτήτων τους. Δεξιοτήτων που θα τους προσφέρουν ίσες ευκαιρίες για πλήρη συμμετοχή στην κοινωνία, ανεξαρτησία και αυτονομία.

Το δεύτερο σκέλος είναι η οργάνωση της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης. Η αποτελεσματικότητά της εξαρτάται από την έγκυρη και πρώιμη διάγνωση και υποστήριξη. Η κοινωνική και επαγγελματική ενσωμάτωση περνούν μέσα από τη σωστή σχολική ενσωμάτωση. Ο σκοπός της κοινωνικής ένταξης εξυπηρετείται πρωτίστως από την ένταξη, όσο το δυνατόν, περισσότερων μαθητών με αναπηρίες ή με ειδικές μαθησιακές ανάγκες στη γενική εκπαίδευση. Προς το σκοπό αυτό, το νομοσχέδιο εισάγει την αξιολόγηση του παιδιού στην προσχολική ηλικία από ειδικό επιστημονικό προσωπικό και κυρίως με τη γονεϊκή συμμετοχή ώστε να καθοριστεί η βαρύτητα του περιστατικού. Για παράδειγμα, μέχρι πριν από λίγα χρόνια, παιδιά που παρουσίαζαν δυσκολίες στην παρακολούθηση και τη συγκέντρωση, υπερκινητικότητα, δυσκολίες στη γραφή και στην ανάγνωση, χαρακτηριζόνταν, στην καλύτερη περίπτωση, ως αδύναμοι ή απρόθυμοι μαθητές, στη χειρότερη ως παιδιά με προβληματικό διανοητικό και συναισθηματικό κόσμο. Η πρόοδος της επιστήμης και οι κατακτήσεις της ψυχολογίας και της παιδαγωγικής, μας δίδαξαν ότι τέτοια παιδιά όχι μόνο δεν πάσχουν, όχι μόνο είναι απόλυτα φυσιολογικά, αλλά συχνά πρόκειται για παιδιά με ιδιαίτερη δυνατότητα, προικισμένα και με νοημοσύνη υψηλότερη από τον μέσο όρο. Οι μαθησιακές τους δυσκολίες μπορούν να αντιμετωπιστούν και να τους επιτρέψουν να αναδείξουν και να καλλιεργήσουν τις δεξιότητές τους.

Με το νομοσχέδιο καθιερώνεται η πρώιμη αξιολόγηση με τη συμμετοχή της οικογένειας για την έγκυρη και έγκαιρη διάγνωση της αξιολόγησης των διαφορετικών περιπτώσεων. Για παιδιά με οριακές ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες θεσμοθετείται η συνεκπαίδευση στο γενικό σχολείο με τα τμήματα πρόσθετης υποστήριξης ενώ για μαθητές με μεγαλύτερες δυσκολίες και αναπηρίες, θεσμοθετούνται οι σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης.

Αυτή είναι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η θεμελιώδης και

νοτομία του νομοσχεδίου. Από τη μια χαράσσει μια γενική εθνική πολιτική για την ειδική αγωγή και εκπαίδευση ενώ ταυτόχρονα εισάγει την αξιολόγηση και την αντιμετώπιση κάθε περίπτωσης. Η αλληλεγγύη, η κατανόηση, η αποδοχή της διαφορετικότητας κατακτώνται με αμοιβαίες διαδικασίες.

Το νομοσχέδιο θεμελιώνει εκείνες τις δομές που εξασφαλίζουν δικαιώματα. Δικαιώματα στα οποία κάθε άνθρωπος, κάθε πολίτης πρέπει να συμμετέχει ισότιμα. Η υπερψήφιση του νομοσχεδίου είναι το ελάχιστο κοινωνικό χρέος που οφείλουμε να υπηρετήσουμε.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστώ και εγώ, κύριε συνάδελφε.

Το λόγο έχει ο Βουλευτής του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στη Β' Αθηνών κ. Γείτονας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κάθε χρόνο μας διαβεβαιώνετε, η Κυβέρνησή σας, ότι τα σχολεία θα λειτουργήσουν –χτυπάνε τα κουδούνια σε λίγες μέρες– άψογα και κάθε χρόνο βλέπουμε καθυστερήσεις και κενά. Και χθες μας διαβεβαίωσατε για το ίδιο. Όμως, οι ομοσπονδίες και η διδασκαλική ομοσπονδία και η Ο.Λ.Μ.Ε. μιλάνε για τρεις χιλιάδες και τρεις χιλιάδες κενά, δηλαδή για έξι χιλιάδες συνολικά κενά σε όλη την Ελλάδα. Αναφέρομαι σ' αυτό ιδιαίτερα επειδή και στο θέμα της εκπαίδευσης των αναπήρων που συζητάμε ή της ειδικής αγωγής, όπως κακώς μέχρι σήμερα λέγεται –και καλό είναι να εξαλείψουμε, το λέω παρεμπιπτόντως, αυτό τον όρο «ειδική αγωγή» και να μείνουμε στον όρο εκπαίδευση, γιατί αναπαράγει διάκριση– πάντα παρουσιάζονται κενά. Και έχω και στοιχεία και από τη Β' περιφέρεια Αθηνών όπου εκλέγομαι Βουλευτής.

Εισέρχομαι τώρα στο νομοσχέδιο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν λίγο καιρό συζητήσαμε σ' αυτή την Αίθουσα, στην Ολομέλεια, την Έκθεση της Διακομματικής Επιτροπής για τα θέματα των αναπήρων. Σας θυμίζω πως ήταν κοινή διαπίστωση το ότι παρά τα μεγάλα βήματα που έχουν γίνει όσον αφορά την αντιμετώπιση των προβλημάτων τους, έχουμε ακόμα πολύ δρόμο να διανύσουμε για να μπορέσουμε να επιτύχουμε τον τελικό στόχο, δηλαδή τη διασφάλιση ίσων ευκαιριών, την ισότιμη και πλήρη κοινωνική ένταξή τους, αν θέλετε, την αξιοπρεπή διαβίωσή τους. Σε τελευταία ανάλυση, το δικαίωμά τους για συμμετοχή και συνεισφορά στην κοινωνία.

Έχουμε, πραγματικά, πολύ δρόμο για να εξαλείψουμε και τις συλλογικές μας αναπηρίες –πέρα από τις ατομικές, υπάρχουν οι συλλογικές, αναπηρίες της πολιτείας και κοινωνίας– που εκδηλώνονται με προκαταλήψεις και με έλλειμμα ευαισθητοποίησης όσον αφορά στα θέματα αναπήρων.

Άρα, το θέμα της αντιμετώπισης των θεμάτων των αναπήρων θα είναι ένας διαρκής στόχος, στον οποίο καλό θα είναι όλοι να είμαστε, παρά τις διαφορές μας, ενωμένοι.

Κύριε Υπουργέ, είναι κρίμα –το λέω για το νομοσχέδιο– που δεν λάβατε υπ' όψιν σας ορισμένα ζητήματα που τέθηκαν και ορισμένες ενστάσεις –η εισηγήτριά μας εξέφρασε έξι, επτά σημαντικές ενστάσεις γι' αυτό το νομοσχέδιο– έτσι ώστε να έβγαине από αυτή την Αίθουσα με την ψήφιση του νομοσχεδίου ένα ακόμα θετικό, ισχυρό μήνυμα ενότητας για τις θέσεις και στάσεις μας απέναντι στους ανάπηρους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι αναγκαίες πολιτικές για τα άτομα με αναπηρία διαπερνούν πολλούς τομείς με πρώτο ασφαλώς –για εμένα– τον τομέα που συζητάμε, τον τομέα της εκπαίδευσης. Αν, όμως, θέλουμε πραγματικά να προχωρήσουμε μπροστά, πέραν του ότι θα πρέπει να επικρατήσει μία νέα αντίληψη –και σε αυτό είναι κυρίως οι ενστάσεις ως προς την εκπαίδευσή τους– χρειάζεται πιστεύω η συνέργια, η συνεργασία και οι συντονισμένες δράσεις σε όλες τις πολιτικές.

Ασφαλώς η εκπαίδευση αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα των ανθρώπων, που διασφαλίζεται κατά βάση από τον υποχρεωτικό χαρακτήρα, τουλάχιστον όσον αφορά το τυπικό της σκέλος.

Για τα άτομα με αναπηρία πιστεύω ιδιαίτερα ότι η εκπαίδευση αποτελεί τη βασικότερη προϋπόθεση για ίσες ευκαιρίες στην εργασιακή τους ένταξη, την κοινωνική ενσωμάτωσή τους.

Η ολοκληρωμένη εκπαίδευση, καθώς και η συνεχής κατάρτιση πιστεύω ότι συμβάλει στην καταπολέμηση και την αποφυγή του κοινωνικού αποκλεισμού, γιατί ουσιαστικά από αυτό κινδυνεύουν τα άτομα με αναπηρίες.

Δεν θα επανέλθω στις ενστάσεις που εξέφρασε με πληρότητα η εισηγήτριά μας για το νομοσχέδιο, το οποίο ουσιαστικά συμπληρώνει και τροποποιεί διατάξεις των νόμων του ΠΑ.ΣΟ.Κ., του 2817/2000 και του 3194/2003.

Στο λίγο χρόνο που έχω, κύριε Υπουργέ, εκείνο που θα ήθελα να τονίσω –και γι' αυτό κυρίως πήρα το λόγο– είναι ότι θα ήταν μία ευκαιρία εφόσον ουσιαστικά κάνετε μία επαναθεώρηση του εκπαιδευτικού τομέα της πολιτικής για τους αναπήρους, αυτό να συνδυαστεί και με μία εκτίμηση-αξιολόγηση των άλλων δομών στήριξης των αναπήρων, και σε αυτό αναφέρομαι με βάση και την εμπειρία μου ως διατελέσας Υπουργός Υγείας και Πρόνοιας. Διότι οι δομές, οι δράσεις στήριξης των ατόμων με αναπηρία, δηλαδή αυτό που λέμε δομές πρόνοιας και δομές εκπαίδευσης, είναι για εμένα τεμνόμενες σφαίρες.

Επομένως, μαζί με τη νέα επαναπροσέγγιση του ζητήματος της εκπαίδευσης θα έπρεπε να κάνουμε επανεκτίμηση και επαναξιολόγηση και των δομών προστασίας – πρόνοιας, έτσι ώστε να μπορεί να υπάρξει συνέργια, συνλειτουργία, συνεργασία για να μεγιστοποιείται το αποτέλεσμα.

Υπάρχει φυσικά και το άλλο ζήτημα –το οποίο δεν είναι η ώρα να το θίξω, είναι όμως το μείζον θέμα– ότι όλες αυτές οι δομές πρόνοιας – προστασίας, που αφορούν και τα άτομα με αναπηρίες, δομές όπως η βοήθεια στο σπίτι και μία σειρά άλλες, υπολειτουργούν με την Κυβέρνησή σας, υποχρηματοδοτούνται και πολλές απ' αυτές είναι στην κόψη του ξυραφιού.

Αναφέρομαι και θέτω, λοιπόν, το ζήτημα, το οποίο θα πρέπει να δούμε και θέλω να είναι υπ' όψιν και του Τμήματος της Βουλής. Χρειάζεται μία επανεκτίμηση όλων αυτών των δομών. Και φέρνω τρία παραδείγματα:

Το ένα το ανέφερε ήδη και η εισηγήτριά μας. Αναφέρομαι στο άρθρο 2, παράγραφος 5, που αφορά την πρώιμη παρέμβαση, το οποίο είναι αρμοδιότητας πιο πολύ του τομέα του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Ουσιαστικά εκεί δεν προβλέπεται καμμία διασύνδεση για τη μετάβαση στο δεύτερο στάδιο, που είναι αρμοδιότητα του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Ένα δεύτερο παράδειγμα αφορά τα Κ.Ε.Κ.Υ.Κ. Α.Μ.Ε.Α., που είχα την τιμή ως Υπουργός να ιδρυθούν με το νόμο 2646/98. Είναι τα Κέντρα Εκπαίδευσης, Κοινωνικής Υποστήριξης και Κατάρτισης Α.Μ.Ε.Α.. Αυτές οι δομές λειτουργούν και έχουν και αυτές αντικείμενο σχετικά εκπαιδευτικό. Με βάση τις νέες δομές εκπαίδευσης δεν έχουμε καμμία εκτίμηση για το πώς αυτά όλα θα συλλειτουργήσουν ή θα στηρίξουν το ένα το άλλο. Πέραν του ότι, όπως είπα, και οι δομές αυτές είναι στην κόψη του ξυραφιού γιατί υποχρηματοδοτούνται και είναι υποστελεχωμένες.

Ένα ακόμα τρίτο παράδειγμα. Υπάρχουν τα Κέντρα Αποκατάστασης Παιδιών με Αναπηρίες και Μαθησιακές Δυσκολίες εποπτευόμενα από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Λειτουργούν πολλές φορές υπό μορφή αστικών εταιρειών ιδιωτικού δικαίου, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα δηλαδή. Αποτελούν κομμάτι του εκπαιδευτικού συστήματος για τα άτομα με αναπηρίες. Χρειάζεται να δούμε και αυτό σε σχέση με τις νέες δομές της εκπαίδευσης.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε και κλείνοντας λέω ότι παραμένουν, όπως είπα και στην αρχή ακόμα, μεγάλα ελλείμματα στην πολιτική αντιμετώπιση των αναπήρων. Το νομοσχέδιο αυτό δεν μπορώ να πω ότι δεν έχει προστιθέμενη αξία, έχει. Μπορούσατε όμως, εάν θέλατε και με συναίνεση και με μεγαλύτερη επεξεργασία να δώσουμε καλύτερες λύσεις. Πάντως παραμένει ακόμα ζητούμενο και πέρα από αυτό το νομοσχέδιο η οργάνωση και ο συντονισμός των αρμοδίων φορέων της πολιτείας, η κωδικοποίηση της ισχύουσας νομοθεσίας, κυρίως η περαιτέρω επέκταση, ενίσχυση και συλλειτουργία των υπαρχουσών δομών και προγραμμάτων. Και προς αυτές τις κατευθύνσεις πρέπει να κινηθούμε όλοι.

Όσο δε αφορά το ΠΑ.ΣΟ.Κ. αναφέρθηκε και η εισηγήτριά

μας, αναφέρομαι κι εγώ, και τονίζω ότι οι νέες προγραμματικές μας προτάσεις κινούνται προς αυτήν την κατεύθυνση, δηλαδή μίας σύγχρονης ολοκληρωμένης αντίληψης στην αντιμετώπιση των θεμάτων των αναπήρων.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ο Βουλευτής του Κ.Κ.Ε. κ. Ιωάννης Ζιώγας έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΙΩΓΑΣ: Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, το νέο σχέδιο νόμου για την ειδική αγωγή και εκπαίδευση επιφυλάσσει νέα δεινά για τις οικογένειες των παιδιών με ειδικές ανάγκες. Γιατί; Διότι συντηρεί την εκμετάλλευση και εντείνει την ιδιωτικοποίηση στο χώρο.

Το νομοσχέδιο σηματοδοτεί την προσπάθεια να προχωρήσουν πιο αποφασιστικά και στον ευαίσθητο χώρο της ειδικής αγωγής οι κατευθύνσεις της Λισαβόνας για συρρίκνωση του δημόσιου τομέα και παράλληλα ενίσχυση της επιχειρηματικής βάσης σε βάρος πάντα των εργαζομένων. Χωρίς να δίνει λύσεις στα προβλήματα της, στα προβλήματα της σχεδόν ανύπαρκτης σε σχέση με τις ανάγκες της ειδικής αγωγής, το νέο σχέδιο νόμου δημιουργεί περισσότερα αδιέξοδα από αυτά που υποτίθεται ότι λύνει.

Παρά τις προσπάθειες να ενισχυθεί το κοινωνικό προφίλ της Κυβέρνησης, που έχει αναλάβει να εντείνει την επίθεση στα δικαιώματα των εργαζομένων με τη στήριξη της Αξιοματικής Αντιπολίτευσης, στην πραγματικότητα το νομοσχέδιο δεν ικανοποιεί ούτε αυτό που η αιτιολογική έκθεση ισχυρίζεται, δηλαδή ότι η ειδική αγωγή και η εκπαίδευση διασφαλίζει ίσες ευκαιρίες σε άτομα με αναπηρία και ειδικές ανάγκες. Αντίθετα επιχειρεί να καλλιεργήσει ψευδαισθήσεις για ίσες ευκαιρίες, για να συγκαλύψει μία ταξική πολιτική, αφού από τα διακόσιες χιλιάδες παιδιά το 10% από αυτά παρακολουθεί αυτήν τη συγκεκριμένη πρωτοβάθμια εκπαίδευση και επίσης ένα μικρό ποσοστό, ένα άλλο 10% συνεχίζει στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Αλήθεια, αφού το 1% τελειώσει και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, μετά τι; Ηχεί ειρωνικά η φράση για «ίσες ευκαιρίες» σε μία ελεύθερη αγορά της «ανθρωποφάγας» επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας. Θα αντέξουν σε αυτήν, θα ανταπεξέλθουν τα Α.Μ.Ε.Α. σ' αυτήν την υποτιθέμενη λεγόμενη ανταγωνιστικότητα;

Όλα δείχνουν ότι η νομοθετική πρωτοβουλία για την ειδική αγωγή έρχεται να εξυπηρετήσει μία σειρά στόχους απόλυτα σύμφωνους με τη γενικότερη πολιτική των κυβερνήσεων των τελευταίων χρόνων στην παιδεία και την κοινωνία.

Έτσι εντάσσει την ειδική αγωγή στους γενικότερους σχεδιασμούς του μεγάλου κεφαλαίου για την παραπέρα συρρίκνωση του δημόσιου τομέα με τη λογική της ένταξης στα κοινά σχολεία και με την ενίσχυση της επιχειρηματικής λειτουργίας και σ' αυτόν το χώρο. Ενώ εισάγεται τυπικά η υποχρεωτικότητα της ειδικής αγωγής, στην πραγματικότητα δεν εξασφαλίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για την υλοποίησή της. Το αποτέλεσμα είναι να ωθούνται οι οικογένειες, ακόμα πιο επιτακτικά, στους ιδιώτες οι οποίοι είναι και οι μόνοι που θα δουν πραγματικά οφέλη.

Στο σημείο αυτό πρέπει να τονιστεί ότι η ειδική αγωγή δεν είναι ζήτημα μόνο εκπαίδευσης, αλλά θα πρέπει να εμπεριέχει και τη χαρακτηριστική αποκατάσταση από ειδικούς. Αυτό όμως έχει γίνει υπόθεση των ιδιωτικών κέντρων στα οποία οι γονείς ήδη καταφεύγουν παράλληλα με το σχολείο και τα οποία έχουν αρχίσει να γιγαντώνονται.

Παράλληλα και μέσα από το νομοσχέδιο νομιμοποιείται η απουσία της κρατικής μέριμνας για την παροχή των απαραίτητων τεχνικών βοηθημάτων για τις ανάγκες της εκπαίδευσης των ατόμων με αναπηρίες. Αντίθετα, στις δομές ειδικής αγωγής ανατίθεται και ο ρόλος του «πλασιέ», αφού αναλαμβάνουν να υποδεικνύουν τα τεχνικά βοηθήματα που είναι απαραίτητα και βεβαίως κοστίζουν. Αυτά τα άτομα με ειδικές ανάγκες θα πρέπει να τα προμηθευτούν από το εμπόριο.

Ιδιαίτερα αξίζει να σταθεί κάποιος και σε όσα δεν λέει η Κυβέρνηση μέσα από το συγκεκριμένο νομοσχέδιο. Έτσι δεν μιλά για την επιχειρηματική λειτουργία της ειδικής αγωγής,

αλλά αντίθετα στέλνει ακόμα περισσότερους πελάτες στα διάφορα ιδιωτικά κέντρα αποκατάστασης, όπως αναφέραμε. Δεν μιλά για την απαραίτητη και εφικτή έγκαιρη διάγνωση των διαφόρων προβλημάτων σε βρέφη, ούτε για την αντιμετώπισή τους. Δεν μιλά για την ουσιαστική ανάγκη συνέχισης της διαδικασίας αποκατάστασης των Α.Μ.Ε.Α. και μετά το σχολείο, προκειμένου να μην καταλήξουν στο περιθώριο, προσπαθώντας να επιβιώσουν με ένα επιδομάκι, για την ανάγκη ουσιαστικής επαγγελματικής αποκατάστασής τους ώστε να μην οδηγείται σε υποχώρηση η όποια πρόοδος σημειώθηκε μέσα από την ειδική αγωγή. Διαιωνίζει τις ελαστικές εργασιακές σχέσεις στο χώρο της ειδικής αγωγής στο οποίο για πολλούς λόγους είναι απαράδεκτος ο θεσμός του αναπληρωτή, του ωρομίσθιου, του συμβασιούχου ορισμένου χρόνου, των προγραμμάτων «STAGE», καθώς η δουλειά με τα παιδιά με ειδικές ανάγκες απαιτεί μια μακρόχρονη καλλιέργεια σχέσης εμπιστοσύνης την οποία δυναμτίζει η έλλειψη μόνιμου προσωπικού στα ειδικά σχολεία.

Σύμφωνα στην πολιτική αυτή έχουν αποδειχθεί και οι δυνάμεις του ευρωμονόδρομου μέσα από την πολιτική και συνδικαλιστική τους έκφραση, είτε με τη σιωπή τους είτε με την ανοικτή συμφωνία τους είτε με την αθώωση της πολιτικής που ακολουθείται στην ειδική αγωγή και τις προσπάθειες ενοχοποίησης της κοινωνίας και των γονέων για την κατάσταση στην ειδική αγωγή.

Εισερχόμενος στις προτάσεις μας στις οποίες αναφέρθηκε και η εισηγήτρια του κόμματός μας, μιλάμε για την καθιέρωση της ειδικής αγωγής ως υποχρεωτικής και αποκλειστικά δημόσιας και δωρεάν από την ηλικία των τριών χρόνων. Λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων ώστε η οικογένεια των Α.Μ.Ε.Α. και των παιδιών με μαθησιακές δυσκολίες να μην χρειάζεται να καταβάλλει ούτε ένα ευρώ για τη διάγνωση, την αξιολόγηση, τη συμβουλευτική και την αντιμετώπιση των προβλημάτων των παιδιών τους. Κατάργηση των προηγούμενων νόμων του 2000 και του 2003 περί ειδικής αγωγής που είναι «κομμένοι» και «ραμμένοι» στις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης για όπως όπως ένταξη των μειονεκτούντων παιδιών στα κοινά σχολεία. Καταγραφή των Α.Μ.Ε.Α. και των παιδιών με τις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Θα ήθελα να αναφερθώ, για μία ακόμα φορά, στη θεσμοθέτηση των κέντρων έγκυρης διεπιστημονικής διάγνωσης, αξιολόγησης, πρόληψης και έγκαιρης παρέμβασης από τη βρεφική ηλικία και συμβουλευτικής υποστήριξης σε κάθε δήμο, δημοτικό διαμέρισμα και κοινότητα. Τα κέντρα αυτά θα πρέπει να στελεχωθούν με τον απαραίτητο και τον απαιτούμενο αριθμό σχολικών ψυχολόγων, κοινωνικών λειτουργών, σχολιάτρων και γιατρών όλων των αναγκαίων ειδικοτήτων.

Αντί να γίνεται αυτού του είδους η ενίσχυση, είμαστε μάρτυρες της περικοπής του επιδόματος του ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού και της μη αναγνώρισης της προϋπηρεσίας. Μιλάμε γι' αυτήν την απαράδεκτη ρύθμιση. Εδώ δηλαδή που τους χρωστάμε ως κοινωνία, που τους χρωστάτε ως Κυβέρνηση, τους «χρωστάτε και το βόδι, τους παίρνετε και το γαίδαρο!» Βεβαίως είναι πάγια θέση η ενσωμάτωση όλων των επιδομάτων στο βασικό τους μισθό. Όμως την ίδια στιγμή, ενώ περικόπτετε αυτά τα επιδόματα από τους ήρωες που προσφέρουν αυτού του είδους την εργασία, δίνετε αναδρομικά και επιδόματα σε άλλους υπαλλήλους των Υπουργείων.

Δίνεται πλουσιοπάροχα ενόικια για τα ΚΔΑΥ σε Θεσσαλονίκη και σε Αθήνα. Τι να πούμε για το ειδικό σχολείο στο Παπάφειο στη Θεσσαλονίκη; Σε παραπήγματα που χτίστηκαν αμέσως μετά τον σεισμό για μερικούς μήνες και για μερικά χρόνια συνεχίζει το ειδικό σχολείο μετά από τριάντα χρόνια να βρίσκεται στον χώρο αυτό.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής, κ. **ΕΛΣΑ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ**.)

Τελειώνοντας, κυρία Πρόεδρε, οι αλλαγές που έρχονται στο χώρο της ειδικής αγωγής είναι κυρίως πολιτικές. Πίσω από τις διακηρύξεις περί ίσων ευκαιριών που προβάλλονται από πλευράς της Κυβέρνησης κρύβεται η σκληρή αντιλαϊκή πολιτική που έχει επιλέξει να εφαρμόσει η Κυβέρνηση με τη στήριξη όμως

και των δυνάμεων της ευρωυποταγής.

Το νομοσχέδιο για την ειδική αγωγή δεν είναι ανεξάρτητο από τις συνολικές αντιδραστικές μεταρρυθμίσεις στον χώρο της υγείας και της παιδείας όπου κυριαρχούν οι ιδιωτικοποιήσεις, η υποχρηματοδότηση και η υποβάθμιση. Είναι κομμάτι της ενιαίας επίθεσης που δέχονται σήμερα οι εργαζόμενοι σε κάθε πλευρά της ζωής τους. Όλοι στο πλευρό των ταξικών δυνάμεων καλούμαστε να αποκαλύψουμε και να απορρίψουμε την υποκρισία και τη βαρβαρότητα που εκφράζονται από το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, να διεκδικήσουμε πολιτική πρόληψης της αναπηρίας και απαγόρευση κάθε επιχειρηματικής δράσης στον χώρο της ειδικής αγωγής και της αποκατάστασης παιδιών με αναπηρίες.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Το λόγο έχει ο κ. Αυγενάκης.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ: Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είμαι χαρούμενος που ξεκινάμε το φθινόπωρο με ένα σχέδιο νόμου για την εκπαίδευση και μάλιστα την εκπαίδευση των ατόμων με αναπηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Θα σταθώ πολύ σύντομα στο επίκαιρο θέμα της διδασκαλίας του μαθήματος των θρησκευτικών μιας και η σημερινή συζήτηση αφορά σε νομοσχέδιο του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων αλλά και λόγω της συμμετοχής μου στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων.

Έχει δημιουργηθεί σύγχυση, κύριοι συνάδελφοι, και λανθασμένη εικόνα στην πλειονότητα των πολιτών ότι καταργείται το μάθημα των θρησκευτικών. Ένα ακόμα δείγμα της προσπάθειας κάποιων να παραπληροφορήσουν τους πολίτες. Η πραγματικότητα είναι ότι σεβόμενοι το θεμελιώδες δικαίωμα της θρησκευτικής ελευθερίας οι γονείς μπορούν να δηλώνουν την επιθυμία τους να απαλλαγούν τα παιδιά τους από το μάθημα των θρησκευτικών εφόσον δεν αποδέχονται την Ορθοδοξία ως θρησκεία τους. Αλλάζει απλά ο τρόπος απαλλαγής. Σε καμιά περίπτωση δεν καταργείται το μάθημα των θρησκευτικών στα ελληνικά σχολεία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η παρούσα συζήτηση είναι πολύ σημαντική καθώς άπτεται του κρίσιμου ζητήματος που αφορά τις ίσες ευκαιρίες και την ισότιμη συμμετοχή στην εκπαίδευση καθώς και την εξασφάλιση μιας καλύτερης ποιότητας ζωής για τους συμπολίτες μας. Επιτέλους, διασφαλίζονται τα αναφαίρετα δικαιώματα ατόμων τα οποία έχουν ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες αλλά και ιδιαίτερες ικανότητες.

Το νομοσχέδιο για την ειδική αγωγή και την εκπαίδευση ατόμων αποσκοπεί στην εξασφάλιση ενός καλύτερου μέλλοντος και αναβαθμίζει την ποιότητα της ζωής των συμπολιτών μας που αντιμετωπίζουν προβλήματα αναπηρίας ή έχουν ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Στον πυρήνα της φιλοσοφίας του σχεδίου νόμου βρίσκεται η θέση ότι όλοι έχουμε ίσα δικαιώματα, ότι βασική μέριμνα της πολιτείας είναι να διασφαλίσει την απρόσκοπτη συμμετοχή όλων μα όλων στην εκπαίδευση.

Είναι ανεπίτρεπτο στην αυλή της 3ης χιλιετίας να υπάρχουν στην χώρα μας άτομα που δεν απολαμβάνουν βασικής εκπαίδευσης. Αυτό αντίκειται στις αρχές και τις αξίες μιας δημοκρατικής και ευνομούμενης πολιτείας που έχει κέντρο τον άνθρωπο. Πιστεύω πως όλοι συμφωνούμε σε αυτό. Ας ξεκινήσουμε, λοιπόν, σε αυτή την κοινή βάση και ας προσπαθήσουμε να διασφαλίσουμε μια καλύτερη εκπαίδευση για τις ευαίσθητες ομάδες του πληθυσμού.

Επιτρέψτε μου να τονίσω ότι πρώτα απ' όλα ότι το παρόν σχέδιο νόμου εκφράζει την πολιτική βούληση της Κυβέρνησης και του ίδιου του Πρωθυπουργού για την ουσιαστική κοινωνική ενσωμάτωση των ατόμων με αναπηρία. Αποτελεί συνέχεια των προσπαθειών μας για ουσιαστική στήριξη των Α.Μ.Ε.Α. και πραγματική ενσωμάτωσή τους στο κοινωνικό σύνολο. Οι προτεινόμενες διατάξεις ρυθμίζουν ορισμένα κομβικά θέματα για την εκπαίδευση των Α.Μ.Ε.Α.. Θέματα που αποτελούν βασική προϋπόθεση για την διασφάλιση ίσων ευκαιριών και δυνατότητων.

Το παρόν σχέδιο νόμου ικανοποιεί ένα πάγιο αίτημα που για δεκαετίες θέτει το κίνημα των ατόμων με αναπηρία. Επιτέλους, έχουμε ένα νομοθετικό κείμενο που ρυθμίζει σημαντικά θέματα αγωγής και εκπαίδευσης ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Θα σταθώ στα κυριότερα σημεία του σχεδίου.

Σκοπός της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 1 του νομοσχεδίου είναι η διασφάλιση ίσων ευκαιριών για πλήρη συμμετοχή, ανεξάρτητη διαβίωση, οικονομική αυτάρκεια και ανεξαρτησία των ατόμων με αναπηρία. Βασική καινοτομία του νομοσχεδίου είναι ότι καθιερώνει, για πρώτη φορά, την υποχρεωτικότητα στην ειδική αγωγή εναρμονιζοντάς την πλήρως με τις διατάξεις που αφορούν στη γενική εκπαίδευση.

Δυστυχώς, κύριοι συνάδελφοι, έως σήμερα η εκπαίδευση των ατόμων με αναπηρία επαφίταν στην καλή προαίρεση των γονέων ή όσων είχαν τη γονική μέριμνα. Σήμερα η Ελληνική Κυβέρνηση θεσπίζει τον υποχρεωτικό χαρακτήρα της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης ως αναπόσπαστο τμήμα της υποχρεωτικής και δωρεάν δημόσιας παιδείας και προσδιορίζει την ελάχιστη διάρκεια της.

Και όχι μόνο αυτό. Προχωρά ένα βήμα παρακάτω, καθώς στο άρθρο 3 καθορίζει με σαφήνεια ποιοι είναι οι δικαιούχοι της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης και αναγνωρίζει τους μαθητές με ιδιαίτερες νοητικές ικανότητες και ταλέντα ως άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Σημαντικό, επίσης, είναι ότι σε όλο το νομικό πλαίσιο καθιερώνεται ο όρος: «Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση», ο οποίος είναι ευρύτερος και περιγράφει με περισσότερη ακρίβεια όλο το φάσμα των εκπαιδευτικών υπηρεσιών, που είναι απαραίτητες στα άτομα με αναπηρία. Συγκεκριμένα, περιλαμβάνει πρώτον, την εκπαίδευση σε βασικές δεξιότητες δεύτερον, την εκπαίδευση σε κοινωνικές δεξιότητες τρίτον, την εκπαίδευση σε μαθησιακές δεξιότητες και τέταρτον, την εκπαίδευση σε επαγγελματικές δεξιότητες.

Αξίζει να συμπληρώσω ότι στο δεύτερο άρθρο του σχεδίου νόμου προσδιορίζεται η γενική εθνική πολιτική για την ειδική αγωγή και εκπαίδευση που είναι η συνεκπαίδευση στο γενικό σχολείο για όλους τους μαθητές με οριακές ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, οι σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης για όλους τους μαθητές με μεγαλύτερες δυσκολίες και τέλος όλο το φάσμα των λοιπών διαγνωστικών και υποστηρικτικών υπηρεσιών που είναι αναγκαίες.

Για πρακτικούς λόγους θα αναφερθώ σε δύο βασικούς πυλώνες του σχεδίου νόμου. Ο πρώτος αφορά στις διαγνωστικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες και ο δεύτερος πυλώνας αφορά στις εκπαιδευτικές υπηρεσίες.

Όσον αφορά στις διαγνωστικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες, οι κύριες ρυθμίσεις του νομοσχεδίου είναι οι ακόλουθες: Το άρθρο 4 προσδιορίζει, συστηματοποιεί και εμπλουτίζει με νέους τους διαγνωστικούς, αξιολογικούς και υποστηρικτικούς θεσμούς της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης. Θεσμοθετεί την αρχή της διεπιστημονικότητας στη διαφορετική διάγνωση των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών.

Το ίδιο άρθρο επαναπροσδιορίζει και επεκτείνει τις αρμοδιότητες του Κ.Ε.Δ.Δ.Υ.. Εκτός από το σχεδιασμό των προσαρμοσμένων εξατομικευμένων προγραμμάτων διδακτικής υποστήριξης, μπορεί να παρέχουν και υποστηρικτικές υπηρεσίες ειδικής παρέμβασης. Εισάγει το θεσμό παροχής συμβουλευτικών και υποστηρικτικών υπηρεσιών από τα Κ.Ε.Δ.Δ.Υ.. Εισάγει την αρμοδιότητα των Κ.Ε.Δ.Δ.Υ. να παραπέμπουν παιδιά προσχολικής ηλικίας σε τμήματα πρώιμης παρέμβασης. Εισάγει το θεσμό της ειδικής διαγνωστικής επιτροπής αξιολόγησης σε όλες τις Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (Σ.Μ.Ε.Α.Ε.), η οποία παρακολουθεί και αξιολογεί την πρόοδο των μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Το άρθρο 5 καθορίζει με ακρίβεια τη διαδικασία διάγνωσης των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών. Εισάγει το θεσμό της δευτεροβάθμιας αξιολόγησης των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών μαθητών, καθώς και το θεσμό της αξιολόγησης και της γνώμης των γονέων ή κηδεμόνων στο σχεδιασμό των εξατομικευμένων ειδικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων των παιδιών τους.

Όσον αφορά στις εκπαιδευτικές υπηρεσίες, οι κύριες ρυθμίσεις του νομοσχεδίου είναι οι ακόλουθες: Το άρθρο 6 περιγράφει συστηματικά και αναλυτικά όλες τις δυνατότητες και τις προϋποθέσεις φοίτησης των μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στο πλαίσιο της παρούσας υποχρεωτικής και δωρεάν ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης.

Το άρθρο 7 περιγράφει συστηματικά όλες τις Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης και εισάγει, στο πλαίσιο αυτό, σημαντικές καινοτομίες, όπως το θεσμό των τμημάτων πρώιμης παρέμβασης στα νηπιαγωγεία, την αντιστοίχιση και την ισοτιμία όλων των βαθμίδων ειδικής εκπαίδευσης με τα αντίστοιχα σχολεία της γενικής εκπαίδευσης και την ισοτιμία των διπλωμάτων και επαγγελματικών δικαιωμάτων και βέβαια τη δημιουργία προγραμμάτων διά βίου μάθησης για τα άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Τα άρθρα 9 έως 15 περιλαμβάνουν σημαντικές ρυθμίσεις για το προσωπικό στις οποίες θα σταθώ αναλυτικότερα στην αυριανή συνεδρίαση.

Θα καταλήξω στο άρθρο 30. Θα ζητούσα να αφαιρεθεί η παρένθεση που περιέχει τις λέξεις «δημοτικό σχολείο», διότι καλείται από την ειδική πρωτοβάθμια εκπαίδευση –αναφέρομαι στο Ίδρυμα Απρόσθαρμων Παιδών Κρήτης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με έκπληξη παρακολούθησα τις αντιδράσεις της Αντιπολίτευσης, που δήλωσε ότι το παρόν σχέδιο νόμου δεν υιοθετεί απόψεις των Συλλόγων των Α.Μ.Ε.Α.. Το λέω αυτό, γιατί ασχολούμαι αρκετά χρόνια με τον ευαίσθητο αυτό χώρο και έχω συνεχή επαφή και σήμερα ως κοινοβουλευτικός με άτομα με ειδικές δεξιότητες, καθώς και με συλλόγους Α.Μ.Ε.Α., όπως και με προσωπικό και με συλλόγους γονέων, όπως το Ειδικό Δημοτικό Σχολείο του Ηρακλείου, το Ειδικό Κέντρο «Άγιος Σπυρίδωνας», το ΚΕ.ΠΕ.Π. Ηρακλείου, το Κέντρο Ειδικών Παιδιών Ζωοδόχου Πηγής, το Παγκρήτιο Σύλλογο Γονέων και Φίλων Παιδιών Τυφλών ή με Μειωμένη Όραση και σειρά άλλων φορέων, που χρόνια με μεγάλη επιτυχία δραστηριοποιούνται σε όλη την επικράτεια. Όλοι επικροτούν την προσπάθεια αυτή.

Προφανώς υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης και θα σταθώ στην αυριανή μου ομιλία σε κάποιες αναγκαίες βελτιώσεις. Δεν μπορούμε όμως να τα ισοπεδώνουμε όλα. Το παρόν σχέδιο νόμου αποτελεί σημαντική πρόοδο και επιτακτική ανάγκη. Έπρεπε να είχε γίνει χρόνια πριν. Οφείλουμε όλοι να το επικροτήσουμε, να το στηρίξουμε, να το βελτιώσουμε.

Η Ελληνική Κυβέρνηση αποδεικνύει έμπρακτα για μια ακόμη φορά βαθιά κοινωνικό χαρακτήρα της και το ενεργό ενδιαφέρον της για την ικανοποίηση πάγων αιτημάτων των Ελλήνων πολιτών.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ελσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστώ, κύριε Αυγενάκη.

Ο κύριος Υφυπουργός θέλει να κάνει μια μικρή παρέμβαση.

Με δύο λεπτά είστε εντάξει, κύριε Υφυπουργέ;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Ένα λεπτό θα χρειαστώ, κυρία Πρόεδρε, και ευχαριστώ πάρα πολύ.

Μετά την τοποθέτηση του κ. Αυγενάκη, θέλω να σημειώσω ότι και ο συνάδελφος κ. Βολουδάκης, εκλεγόμενος στην εκλογική περιφέρεια των Χανίων, έθεσε το θέμα για τη διαγραφή της παρενθέσεως («δημοτικό σχολείο») στο άρθρο 30, παράγραφος 1 και το κάνω αποδεκτό, διότι η διατύπωση: «σχολική μονάδα ειδικής πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης» καλύπτει πλήρως το κείμενο που είναι στην παρένθεση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ελσα Παπαδημητρίου): Λογικό. Κατηγόρησα στα Πρακτικά και παρακαλώ για την αλλαγή του.

Ο κ. Καρτάλης έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΤΑΛΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν υπάρχει καμμία αμφιβολία ότι μετά από την εκτενή συζήτηση που έγινε στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων υπάρχει μια θετική χροιά σε ό,τι αφορά στις αλλαγές που κατέθεσε σήμερα ο Υπουργός και ο κύριος Υφυπουργός στο Τμήμα.

Ξεχωρίζω απ' αυτές τις πρόνοιες τις σημερινές στο θέμα των

αυτιστικών μαθητών. Είναι σημαντική κατάκτηση του διαλόγου που αναπτύχθηκε στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων. Δυστυχώς, αυτός ο διάλογος δεν ακούστηκε σε όλα τα επίπεδα και θα αναφερθώ σε ελλείψεις του νομοσχεδίου αμέσως μετά.

Πριν όμως θα ήθελα να αναφερθώ στο ζήτημα των υποδομών. Η ενισχυτική αγωγή είναι υποχρεωτική. Αυτό σημαίνει ότι πολύ περισσότερα παιδιά με αναπηρίες θα πρέπει να βγουν από τα σπίτια τους, για να είναι σε μονάδες προσχολικής δημοτικής και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Οι υποδομές δεν υπάρχουν, κύριε Υφυπουργέ. Σας έχω ρωτήσει επανειλημμένως στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και καταγράφεται μια εικόνα η οποία είναι τελείως απαισιόδοξη για το ζήτημα του πώς θα ικανοποιηθούν όλες οι ανάγκες των παιδιών με αναπηρίες και των γονέων τους σε ό,τι αφορά στην υποχρεωτικότητα της ειδικής αγωγής.

Υπάρχει ένα σοβαρό κενό στις υποδομές και υπάρχουν σοβαρά κενά στο ανθρώπινο δυναμικό. Υπάρχουν κενά και στη γενική εκπαίδευση. Καταγράφηκαν αυτά ήδη από τις αναγγελίες της Διδασκαλικής Ομοσπονδίας, αλλά ειδικότερα στην ειδική αγωγή για το ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό υπάρχουν σοβαρά κενά, τα οποία θα επηρεάσουν και τις λειτουργούσες από πέρυσι μονάδες, αλλά και αυτές που πρέπει να λειτουργήσουν εκ του μηδενός, για να καλύψουν όλους τους μαθητές που θα προκύψουν με το νομοσχέδιο.

Αυτό που έρχεται πρακτικά να συμπληρώσει μια πολύ δυσμενή εικόνα σε ό,τι αφορά στη στροφή αυτής της κατηγορίας μαθητών στην ιδιωτική εκπαίδευση είναι και το γεγονός ότι δεν μεριμνήσατε, κύριε Υπουργέ, στην παρέμβασή σας στο Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ώστε τα Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης για τα παιδιά με αναπηρίες να εξαιρεθούν από αυτή την ανάληψη απόφαση που εκδόθηκε, ώστε να εξαιρούνται από ωφελούμενες μητέρες όσες είναι στο δημόσιο τομέα, στα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και στους οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Πρόκειται, λοιπόν, για μια συνολική προσπάθεια στροφής της κατηγορίας των μαθητών με αναπηρίες προς την ιδιωτική εκπαίδευση, η οποία λειτουργεί, όπως ανέφερε η κ. Δραγώνα, με κριτήρια τα οποία δεν είναι καθόλου διαφανή και καθόλου εμπειροστατωμένα.

Όμως να αναφερθώ στο νομοσχέδιο αυτό καθ' εαυτό. Ξεκινάω από το πρώτο σημείο, το οποίο είναι πολύ κεντρικό. Στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων μας είπατε ότι δεν θα δώσετε το επίδομα στο ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό και στο ειδικό βοηθητικό προσωπικό, ένα επίδομα που δίδεται για την πρώτη κατηγορία από το 1985 και για τη δεύτερη κατηγορία από το 2000, γιατί δήθεν το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους δεν σας δίνει τις πιστώσεις.

Όποιος στοιχειωδώς έχει κάνει διοίκηση σ' αυτήν τη χώρα γνωρίζει ότι το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους δεν απαγορεύει επιδόματα, δίνει τις οδηγίες του, δίνει τις προτάσεις του, γι' αυτό μόνο τα απαγορεύει η Κυβέρνηση μιας χώρας και οι αρμόδιοι Υπουργοί. Το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών είναι βαθύτατα εκτεθειμένα από το γεγονός ότι περικόπτουν ένα επίδομα στο ειδικό βοηθητικό προσωπικό.

Ποια είναι η εξήγηση; Η εξήγηση που ακούγεται είναι ότι δεν πρόκειται για εκπαιδευτικό προσωπικό. Μα, όποιος ξέρει μια μονάδα, ένα ειδικό σχολείο πώς λειτουργεί – και φαντάζομαι, κύριε Υπουργέ, θα έχετε πάει σε ένα ειδικό σχολείο – θα ξέρει ότι λειτουργεί μέσα από το εκπαιδευτικό προσωπικό, με τη συνέργεια των λογοθεραπευτών, των φυσιοθεραπευτών, των ψυχολόγων – όλοι αυτοί αποτελούν μια ενότητα – και με τη συνέργεια επίσης του ειδικού βοηθητικού προσωπικού. Γιατί πρόκειται για μια ειδική κατάσταση, η οποία θέλει ειδική διαχείριση. Και ειδική διαχείριση σημαίνει ότι πρέπει να είναι μια ενότητα, μια γροθιά το συνολικό προσωπικό που υπηρετεί σ' ένα Κ.Δ.Α. ή σ' ένα ειδικό σχολείο.

Αυτή την έννοια δεν την αντιλαμβάνεστε. Πηγαίνετε να τιμωρήσετε μια κατηγορία πολιτών. Είναι περίπου εννιακόσιοι, δεν έχουν μεγάλη συνδικαλιστική δύναμη, δεν είναι η μεγάλη Διδασκαλική Ομοσπονδία, η Ο.Λ.Μ.Ε., που μπορεί να σας σύρει στις

απεργίες και να σας ταπεινώσει, είναι μια μικρότερη ομάδα που διεκδικεί όχι συνδικαλιστικά αλλά επιστημονικά και κοινωνικά το δικό της. Και εκεί πρέπει να στραφείτε.

Εγώ θέλω να πιστεύω ότι μέχρι το τέλος της διαδικασίας και την ψήφιση του νομοσχεδίου στη Βουλή θα έχετε αποκαταστήσει το νομοσχέδιο αυτό, προσθέτοντας στο αντίστοιχο εδάφιο «το ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό και το ειδικό βοηθητικό προσωπικό». Γιατί διαφορετικά, κύριε Υπουργέ, το νομοσχέδιο αυτό θα έχει μια τεράστια πρωτοτυπία, θα ονομάζεται «νομοσχέδιο-blanc», διότι σβήστηκαν με blanco οι δύο αυτές λέξεις και μας το καταθέσατε στη Βουλή. Θέλω να πιστεύω, λοιπόν, ότι όταν θα γυρίσει ο κ. Στυλιανίδης από την κυβερνητική επιτροπή, στην οποία σήμερα συμμετέχει για θέματα παιδείας, θα έχει αποκαταστήσει με τους αντίστοιχους κυβερνητικούς πόρους -που για να μας ακούσουν όλοι, λέω ότι αφορούν περίπου 4.000.000 ευρώ το χρόνο- την αδικία που γίνεται στο σύστημα της ειδικής αγωγής και στους εργαζόμενους αυτούς καθεαυτούς.

Το δεύτερο σημείο είναι η έγκαιρη παρέμβαση. Όχι πρώιμη παρέμβαση, αλλά έγκαιρη παρέμβαση. Πρέπει να είναι κεντρικό σημείο του νομοσχεδίου. Φοβάμαι ότι το νομοσχέδιο πάσχει σε αυτό, στις ηλικίες από 0 έως 3 τριών ετών, αλλά και αργότερα, γιατί, εάν διακοπεί η έγκαιρη παρέμβαση για ένα παιδί που πηγαίνει στο δημοτικό, τότε πρακτικά χάνεται πάλι όλος ο δυναμισμός που αναπτύχθηκε. Πρέπει να υπάρχει μια καλύτερη συνεργασία μεταξύ του Υπουργείου Παιδείας και του Υπουργείου Υγείας. Σήμερα η προσέγγιση αυτή αντιμετωπίζεται μόνο από το Υπουργείο Υγείας. Πρέπει, όμως, το Υπουργείο Υγείας να είναι παρόν, να συμβάλλει στη δυνατότητα της έγκαιρης παρέμβασης ή της πρώιμης παρέμβασης, γιατί είναι πολύ σημαντικό για ένα παιδί με αναπηρίες και φυσικά για την οικογένειά του.

Και αυτό με φέρνει στο τρίτο σημείο, που είναι η οικογένεια, οι γονείς. Το νομοσχέδιο, ενώ συζητήθηκε εκτενώς μέσα στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων και πολλοί φορείς το ζήτησαν, περιορίζει, εάν θέλετε, υποβαθμίζει τη λειτουργία του γονέα μέσα στο σύστημα της ειδικής αγωγής. Δεν είναι υποχρεωτικό να έχει θεσμική κατοχύρωση με υποχρεωτικούς όρους, αλλά πρέπει να έχει αναβαθμισμένο ρόλο. Και αυτός ο ρόλος δεν προκύπτει μέσα από το νομοσχέδιο, αντιθέτως εκπροσωπείται σε κάποιες επιτροπές μέσα από έναν εμπειρογνώμονα, που μάλιστα δεν έχει και δικαίωμα ψήφου. Πρέπει να το δείτε πάλι αυτό. Η συνεργατική κουλουρά είναι αυτή που αναπτύσσει την ειδική αγωγή και την αναδεικνύει σε ένα συστηματικό στοιχείο του κοινωνικού συνόλου.

Το τέταρτο σημείο είναι τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, η τριτοβάθμια εκπαίδευση. Κοιτάξτε, είναι ντροπή σε αυτήν τη χώρα να μην έχουμε καμία πρόνοια -ανεξαρτήτως εάν και στο παρελθόν δεν υπήρχε- για τα παιδιά που έχουν αναπηρίες και πρέπει να πάνε στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Νομίζω ότι πρέπει να δεσμευτείτε στην πολιτική σας τοποθέτηση για το πότε θα έρθει το επόμενο νομοσχέδιο που θα αφορά στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και ποιες πρόνοιες θα περιλαμβάνει, έτσι ώστε να έχουμε μια πλήρη αποκατάσταση της σειράς ενός παιδιού με αναπηρία από την εποχή της έγκαιρης παρέμβασης μέχρι τη στιγμή που θα φθάσει στο πανεπιστήμιο.

Το τελευταίο σημείο είναι οι απόφοιτοι ειδικής αγωγής που καλούνται να πλαισιώσουν το σύστημα ειδικής αγωγής και ήδη το κάνουν με πολύ μεγάλη αυταπάρνηση. Ορθώς μεριμνάτε για τα επαγγελματικά δικαιώματα. Είναι πολύ σωστή η παρέμβασή σας. Ορθώς δεν πηγαίνετε με ένα βαρύ προεδρικό διάταγμα που θα χρειαστεί τον προληπτικό έλεγχο του Συμβουλίου της Επικρατείας, άρα ενδεχομένως θα έχει χρονική αβάρια. Όμως, επιμένετε στις τετρακόσιες ώρες ως κριτήριο πρόσληψης. Είναι τελείως λάθος σεμινάρια τετρακοσίων ωρών να θεωρούνται ως κριτήριο πρόσληψης στη διαδικασία του Α.Σ.Ε.Π.. Θα γεμίσουμε τη χώρα με σχολές σεμιναρίων, για να μπορεί κάποιος να έχει πρόκριμα και στην ειδική αγωγή, αλλά και στη γενική αγωγή αργότερα, εάν έχει κάνει τετρακόσιες, πεντακόσιες ή εξακόσιες ώρες σεμιναρίων.

Νομίζω, κύριε Υπουργέ, ότι πρέπει να κοιτάξετε με θετικό

πνεύμα την αποκατάσταση της πρόνοιας, που ψηφίστηκε στη Βουλή το καλοκαίρι, ότι ένας αναπληρωτής καθηγητής που έχει είκοσι τέσσερις ή τριάντα μήνες εκτός Α.Σ.Ε.Π. ως αναπληρωτής αποκτά μόνιμη οργανική θέση. Εάν ισχύει για τους δασκάλους και τους καθηγητές της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης γενικής αγωγής, πρέπει να ισχύει και για τους αναπληρωτές καθηγητές ειδικής αγωγής. Είναι λογικό, άρα είναι και δίκαιο. Νομίζω ότι πρέπει να μεριμνήσετε και γι' αυτό και πάνω από όλα να φροντίσετε για το γεγονός ότι ένα ειδικό σχολείο πρέπει να είναι ενιαίο. Και για να είναι ενιαίο, πρέπει να υπάρχει καλή συνεργασία μεταξύ όλων των συντελεστών. Πρέπει να επιστρέψετε στο επίδομα, να αποκαταστήσετε αυτήν την αδικία και να μεριμνήσετε για τις υπόλοιπες πρόνοιες που σας εντοπίσαμε ότι ακόμη δεν έχουν μεριμνηθεί.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ελσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστώ, κύριε Καρτάλης.

Το λόγο έχει ζητήσει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑ.ΣΟ.Κ. κ. Βενιζέλος.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Για ένα λεπτό, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ελσα Παπαδημητρίου): Ορίστε, κύριε Βενιζέλο, έχετε το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Αναφέρομαι στο θέμα που έθεσε τώρα ο κ. Καρτάλης, οι άλλοι Βουλευτές του ΠΑ.ΣΟ.Κ., αλλά και η εισηγήτριά μας, η κ. Δραγώνα, για την κατάργηση του επιδόματος του ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού και του ειδικού βοηθητικού προσωπικού.

Πληροφορούμαι ότι συνεδριάζει η κυβερνητική επιτροπή, στην οποία μετέχει και ο κ. Στυλιανίδης. Εκεί προφανώς βρίσκεται και ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών. Θα παρακαλούσα τον παρίσταμενο κύριο Υφυπουργό, το συνάδελφο κ. Λυκουρέντζο, να επικοινωνήσει με τον Υπουργό Παιδείας, ώστε προσερχόμενος στη Βουλή να αποκαταστήσει την έννομη τάξη.

Η κατάργηση του επιδόματος είναι αντισυνταγματική, παραβιάζει την αρχή της ισότητας. Η νομοθεσία από το 1992, από την εποχή του κ. Σουφλιά, προβλέπει ότι το προσωπικό αυτό ασκεί εκπαιδευτικό έργο. Η αδικαιολόγητη επιδείνωση της μισθολογικής τους κατάστασης και η μείωση των αποδοχών τους προσκρούει στο Σύνταγμα, διαταράσσει την εκπαιδευτική διαδικασία, προσβάλλει την έννοια της ειδικής αγωγής.

Ο ίδιος ο κ. Στυλιανίδης, κατά έναν παράδοξο τρόπο, συνομιλώντας με την εισηγήτριά μας στην επιτροπή, παραδέχθηκε ότι αν προσφύγουν στα δικαστήρια οι άνθρωποι αυτοί, θα δικαιωθούν, αλλά είναι αστείο και δημοκρατικά προκλητικό να έρχεται ο αρμόδιος Υπουργός και να λέει στους ενδιαφερόμενους, πάτε στα δικαστήρια, συμφωνώ και εγώ ότι έχετε δίκιο, αλλά να εισηγηθεί στη Βουλή κάτι που είναι άδικο και αντισυνταγματικό να παρακαλώ πάρα πολύ, έως την ψήφιση του νομοσχεδίου, επί της αρχής, να έχει αποκατασταθεί αυτή η αδικία και η αντισυνταγματικότητα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ελσα Παπαδημητρίου): Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε κοινοβουλευτικέ εκπρόσωπε, τα επιχειρήματα τα οποία έχουν αναπτυχθεί από τους ενδιαφερομένους, είναι γνωστά στην πολιτική ηγεσία του Υπουργείου και στον κύριο Υπουργό. Γνωρίζετε βεβαίως πάρα πολύ καλά, διότι έχετε ασκήσει τα καθήκοντα του Υπουργού, ότι δεν νομοθετεί η πολιτική ηγεσία του κάθε Υπουργείου μόνη της, αλλά τα νομοσχέδια υπόκεινται σε μια επεξεργασία, μεταξύ άλλων και στην κρίση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους. Η θέση του Υπουργείου έχει εξηγηθεί επαρκώς στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων και οποιαδήποτε εξέλιξη επί του θέματος, προφανώς και θα ανακοινωθεί από τον κύριο Υπουργό στη Βουλή.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Ωραία, απλώς διευκρινίζω για να είμαστε εδώ υπεύθυνοι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ελσα Παπαδημητρίου): Από πού πήρατε το λόγο, κύριε Βενιζέλο;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: ...ότι δεν νομοθετεί το Γενικό

Λογιστήριο του Κράτους. Μια έκθεση υποβάλλει, την οποία λαμβάνουμε υπ' όψιν. Τώρα, εάν ο κ. Αλογοσκούφης παρεμβαίνει τόσο βάνουσα στην εκπαιδευτική πολιτική, θα έπρεπε αυτό να συγκινήσει την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας και στο κάτω-κάτω, γι' αυτό θα έπρεπε να υπάρχει Πρωθυπουργός στη χώρα, για να τέμνει αυτές τις διαφορές μεταξύ των Υπουργών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Κύριε Βενιζέλο, πήρατε μόνος σας το λόγο για να δημιουργήσετε πάλι παράσταση.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Αλλά Πρωθυπουργός δεν υπάρχει για να λύνει τις διαφορές αυτές.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Δεν προσφέρεται το θέμα για δημιουργία εντυπώσεων. Πολύ δε περισσότερο, για να επιχειρήσετε να πλήξετε τον Πρωθυπουργό. Έχετε άλλες ευκαιρίες να πείτε τις θέσεις σας και να σας ακούσουμε. Σε αυτό το θέμα δεν έχετε κανένα δικαίωμα να το κάνετε.

Σε ό,τι αφορά την ουσία, επαναλαμβάνω ότι έχετε ασκήσει καθήκοντα Υπουργού, γνωρίζετε ποιες είναι οι δυνατότητες παρέμβασης του Γενικού Λογιστηρίου, σε αυτό μόνω και επαναλαμβάνω, ότι όποια εξέλιξη υπάρχει, θα ανακοινωθεί εδώ από τον ίδιο τον Υπουργό της Παιδείας.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Περιμένουμε τον κ. Στυλιανίδη και θα ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Συγγνώμη, κύριε Βενιζέλο, δεν έχετε το λόγο, μέχρι εδώ. Ζητείστε το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Πρέπει να σας πω ότι τώρα πια δεν τον χρειάζομαι. Θα τον χρειαστώ αργότερα, όταν θα έρθει ο κ. Στυλιανίδης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Έχετε παρέμβει τρεις φορές αυτόνομα και αυτονόητα.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Αυτεπάγγελτα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Αυτονόητα, με την ερμηνεία του βενιζέλειου αυτονομισμού.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Αυτεπαγγέλτως!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Επανερχομαι στους Βουλευτές.

Ο κ. Παπαδημητρός έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΤΟΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όλοι συμφωνούμε ότι το σύγχρονο ελληνικό κράτος, πρέπει να απαλλαγεί από σοβαρές αδυναμίες και αγκυλώσεις. Όλοι συμφωνούμε ότι πρέπει να αλλάξουν κατεστημένες πρακτικές και αντιλήψεις. Όλοι συμφωνούμε ότι απαιτούνται τολμηρές αλλαγές, γρήγορος βηματισμός, νέες ιδέες και οράματα, νέες δομές και ουσιαστική μεταρρύθμιση του κοινωνικού κράτους και της κοινωνικής πολιτικής.

Στην Ελλάδα του 21ου αιώνα πρέπει να υπερβούμε, ως πολιτεία, αλλά και ως κοινωνία, τις προκαταλήψεις, τις στρεβλώσεις, τη δραματοποίηση, τις υπερβολές και τα στερεότυπα που συνοδεύουν θέματα αναπηρίας. Μια κοινωνία συνοχής, αλληλεγγύης και ανθρωπιάς, οφείλει να σέβεται τη διαφορετικότητα και να προστατεύει την αξιοπρέπεια.

Η Νέα Δημοκρατία, αναλαμβάνοντας το Μάρτιο του 2004 την ευθύνη διακυβέρνησης της χώρας, διακήρυξε ότι η πεμπτούσια της πολιτικής -της δικής της πολιτικής- είναι ο άνθρωπος. Πρωταρχικός στόχος μας είναι η κοινωνική συνοχή και η δικαιοσύνη. Προτεραιότητά μας είναι η ουσιαστική ενδυνάμωση του κοινωνικού κράτους δικαίου και η κατοχύρωση των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία στη χώρα μας. Αποτελεί κοινή παραδοχή ότι τα τελευταία χρόνια έχουν συντελεστεί θετικές μεταβολές στον τρόπο που η ελληνική πολιτεία και η κοινωνία προσεγγίζουν τα ζητήματα της αναπηρίας. Στην ελληνική κοινωνία όμως υπάρχουν ακόμα εμπόδια που δεν επιτρέπουν στους πολίτες με αναπηρία να ασκούν ισότιμα τα δικαιώματά τους, όπως οι υπόλοιποι πολίτες.

Σήμερα, τα άτομα με αναπηρία υπολογίζονται πάνω από το

10% του ελληνικού πληθυσμού χωρίς να συνυπολογίζονται τα μέλη των οικογενειών τους. Στη χώρα μας οι πολίτες με αναπηρία αντιμετωπίζονται συχνά αρνητικά από τους συνανθρώπους μας. Βασική αιτία για τη δημιουργία αυτών των στερεότυπων και των αρνητικών προκαταλήψεων στις περισσότερες περιπτώσεις, είναι η ελλιπής ενημέρωση και εκπαίδευση του πολίτη σχετικά με τα αναπηρικά θέματα.

Είναι γεγονός ότι περισσότερο και από την πιο βασανιστική αναπηρία πληγώνει η συμπεριφορά των άλλων προς το συνάνθρωπο με αναπηρία. Η άγνοια γεννά φόβο και προκατάληψη. Ενώ η σωστή ενημέρωση για την πραγματική κατάσταση της διαφορετικότητας, ιδιαίτερα μέσω της εκπαιδευτικής διαδικασίας, μπορεί να ενισχύσει έναν πολιτισμό αποδοχής για τις ιδιαίτερες ανάγκες αυτής της ευαίσθητης κοινωνικής ομάδας.

Αποτελεί υποχρέωση της πολιτείας οι σημερινοί μαθητές ως μελλοντικοί ενεργοί πολίτες της χώρας μας, μέσω της εκπαίδευσης και της σωστής ενημέρωσης, να ενστερνιστούν τις αρχές της ισότητας, της συμμετοχής στα κοινά, της ανεκτικότητας, του σεβασμού του άλλου και την αναγνώριση της διαφορετικότητας.

Η ευαισθητοποίηση και η συστηματική πληροφόρηση της ελληνικής κοινωνίας, με τη βοήθεια βέβαια των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης σχετικά με τα δικαιώματα και τις ιδιαίτερες ανάγκες των ατόμων με αναπηρία μπορεί επίσης να συμβάλει καθοριστικά στην καταπολέμηση των αρνητικών προκαταλήψεων που υφίστανται καθημερινά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έρχεται σήμερα προς συζήτηση το σχέδιο νόμου «Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση ατόμων με αναπηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες». Θεωρώ ότι το παρόν νομοσχέδιο αποτελεί σημαντική και ουσιαστική θεσμική παρέμβαση σε θέματα εκπαίδευσης που ταλανίζουν για χρόνια το χώρο των Α.Μ.Ε.Α.. Είναι προσαρμοσμένο στη σύγχρονη επιστημονική και κοινωνική αντίληψη για τα Α.Μ.Ε.Α., κυρίως στον τομέα της εκπαίδευσης πρώτου και δεύτερου βαθμού.

Εισάγει για πρώτη φορά την υποχρεωτικότητα στην ειδική αγωγή και την εναρμονίζει πλήρως με τις διατάξεις που αφορούν τη γενική εκπαίδευση. Αυτό αποτελεί εδώ και δεκαετίες κύριο αίτημα όλου του αναπηρικού κινήματος της χώρας. Εκφράζει την πολιτική βούληση για ουσιαστική κοινωνική ενσωμάτωση των ατόμων με αναπηρία. Προσδιορίζει και θεσμοθετεί τη γενική εθνική πολιτική που είναι η συνεκπαίδευση στο γενικό σχολείο για όλους τους μαθητές με οριακές ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και προβλέπει σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης για τους μαθητές με μεγαλύτερες δυσκολίες.

Εισάγει για πρώτη φορά τον επίσημο ορισμό των μαθητών με ιδιαίτερες νοητικές ικανότητες και ταλέντα και προβλέπει για πρώτη φορά ενέργειες για την εκπαιδευτική τους υποστήριξη.

Το σχέδιο νόμου θα ήταν ανεπαρκές και ευάλωτο σε κριτική εάν δεν το συνόδευε η σαφής και κατηγορηματική δήλωση του Υπουργού Παιδείας ότι το παρόν νομοσχέδιο δεν ρυθμίζει την κατάσταση για τα άτομα με αναπηρία από την ώρα που γεννιούνται έως την ηλικία που θα ενταχθούν στο εκπαιδευτικό σύστημα. Ελπίζω το Υπουργείο Υγείας να συμπληρώσει το κενό όσο το δυνατόν ταχύτερα. Ο εντοπισμός, η αξιολόγηση, η διάγνωση και ο βαθμός αναπηρίας είναι ο βασικότερος πυλώνας στήριξης του παρόντος νομοσχεδίου. Καθήκον όλων μας είναι να συμβάλουμε ώστε σύντομα να οδηγηθούμε στην ψήφιση νομοσχεδίου αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Αντιπολίτευσης, κατανώ όλες τις παραμέτρους και τις σκοπιμότητες που επιβάλλουν την καταψήφιση όλων σχεδόν των νομοσχεδίων που καταθέτει η Συμπολίτευση. Θεωρώ όμως ότι το παρόν νομοσχέδιο πρέπει να αποτελέσει εξαίρεση όχι γιατί είναι άριστο, αλλά γιατί το οφείλουμε σε όλα τα Α.Μ.Ε.Α. και τις οικογένειές τους. Το μήνυμα των Βουλευτών θα πρέπει να είναι ενιαίο και ενωτικό, για να πείσουμε ότι και το ενδιαφέρον μας είναι ειλικρινές και ουσιαστικό.

Τέλος, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι στη βιολογική μας πορεία όλοι μας δινητικά, σε κάποια φάση της ζωής μας, ανήκουμε ή θα ανήκουμε στην κατηγορία των Α.Μ.Ε.Α. μόνιμα ή παροδικά.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ελσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστούμε τον κύριο συνάδελφο.

Το λόγο έχει ο κ. Χρήστος Χάιδος.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΑΪΔΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ζούμε σε καιρούς γενικότερης σύγχυσης, σε εποχές που η εικόνα κυριαρχεί της ουσίας, σε μέρες που τα προβαλλόμενα κυρίαρχα πρότυπα και οι τεχνητές ανάγκες απέχουν από τις διαχρονικές αξίες και τις πραγματικές προτεραιότητες της ζωής. Έτσι οι κοινωνίες υποφέρουν από βαθιά αδυναμία να αναλύσουν και να αφομοιώσουν τα νοήματα των γεγονότων και οι πολίτες γίνονται αιχμάλωτοι του μερικού.

Μέσα σ' αυτό το περιβάλλον οι άνθρωποι, και κυρίως οι νέοι, επιδίδονται σε μια διαρκή και ατελείωτη προσπάθεια συσώρευσης όσο το δυνατόν μεγαλύτερου αριθμού πληροφοριών και απόκτησης όσο το δυνατόν περισσότερων συνήθως αποσπασματικών γνώσεων.

Όμως είναι άλλο η πληροφορία και άλλο η γνώση, άλλο η γνώση και άλλο η εκπαίδευση, άλλο η εκπαίδευση και άλλο η μόρφωση, άλλο η μόρφωση και άλλο η παιδεία, άλλο η παιδεία και άλλο ο πολιτισμός.

Η αποσαφήνιση των ανωτέρων εννοιών και η κατανόηση της σημασίας τους, η γνώση της αλληλεπίδρασής τους και η αποδοχή της αναγκαιότητας της ενέργειάς τους είναι απαραίτητες προϋποθέσεις για τη σωστή και την αποτελεσματική λειτουργία τόσο της καθεμιάς απ' αυτές ξεχωριστά όσο και στο σύνολό τους. Κύριος παράγοντας για την επίτευξη αυτών των στόχων και βασικός συνδετικός κρίκος μεταξύ των παραπάνω εννοιών, θεμελιώδεις σκαλοπάτια για να ανέβει η πατρίδα μας στην κλίμακα της προόδου για ένα καλύτερο αύριο, είναι το εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας μας, ένα εκπαιδευτικό σύστημα που θα εξασφαλίζει τις απαραίτητες γνώσεις σε όλους τους νέους, ανεξαρτήτως θρησκείας, πεποιθήσεων, καταγωγής ή αναπηρίας και θα τους εφοδιάζει με την κατάλληλη εκπαίδευση για να μπορούν να ανταποκριθούν στις ανάγκες της ζωής. Έτσι θα συμβάλλει στην πρόοδο και θα προάγει τον πολιτισμό, γιατί το επίπεδο του πολιτισμού μιας κοινωνίας και ο βαθμός της πραγματικής προόδου μιας χώρας δεν μετριοούνται από τους δείκτες της οικονομικής ανάπτυξης και της επιστημονικής εξέλιξης, ούτε φαίνονται από το επίπεδο της ευμάρειας των πολλών που μπορούν απρόσκοπτα να συμμετέχουν και στην παραγωγική διαδικασία, αλλά αποδεικνύεται κυρίως από τον τρόπο που αντιμετωπίζονται οι ειδικές κατηγορίες πολιτών και γενικότερα αυτών που οι κοινωνίες σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες όλων, προστατεύοντας τη διαφορετικότητα από τις αθέμιτες διακρίσεις, γιατί είναι δύσκολο να διατηρήσει κανείς την προσωπική του ευδαιμονία ανάμεσα σε δυστυχισμένους συνανθρώπους και είναι δύσκολο να επιτευχθεί πραγματική πρόοδος με αποκλεισμούς.

Οι αρχές του ανθρωπισμού και της αλληλεγγύης επέβαλαν πολλά απ' αυτά στις κοινωνίες, ήδη από τον προηγούμενο αιώνα. Ενέπνευσαν τη Γαλλική Επανάσταση και σχηματοποιήθηκαν με τις ιδέες της Αριστεράς που έγιναν πράξη από πολλές προοδευτικές κυβερνήσεις στην Ευρώπη. Είναι αυτές οι ιδιες αρχές και αξίες της ίδρυσης του ΠΑ.ΣΟ.Κ. από τον Ανδρέα Παπανδρέου, την επέτειο της οποίας γιορτάζουμε σήμερα. Όμως στις μέρες μας επεκτείνεται η απαξίωση, κυριαρχεί ο ευδαιμονισμός, θάμπωσαν τα οράματα για ισότητα, αμβλύνθηκαν οι συνειδήσεις και περισεύει ο εφησυχασμός. Στις μέρες μας ενισχύονται οι απόψεις της μισαλλοδοξίας και του ρατσισμού. Έτσι σήμερα στις σύγχρονες ανεπτυγμένες κοινωνίες που χαρακτηρίζονται από την πολυπολιτισμικότητα και την πολυπολοκότητα υπάρχει μεγαλύτερη ανάγκη καταπολέμησης των όποιων διακρίσεων και η αρμονική συμβίωση όλων. Γι' αυτό η εισαγωγή και συζήτηση ενός νομοσχεδίου που αφορά την ειδική αγωγή και την εκπαίδευση των ατόμων με αναπηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, είναι ιδιαίτερα σημαντική. Αλλά επειδή το ζήτημα είναι τόσο σύνθετο και τόσο μεγάλο, πρέπει να δούμε όλες τις παραμέτρους οι οποίες έχουν σχέση και με άλλα Υπουργεία και με άλλους τομείς.

Τονίζω ιδιαίτερα την αξία του παραδειγματικού συμβολισμού

και την προβολή ανάλογων προτύπων για να σφυρηλατηθούν οι αρχές της ισότητας και του ουμανισμού, για να αποκτήσουμε συνείδηση της ομοιότητάς μας, να αποδεχόμαστε και να σεβόμαστε τις διαφορές μας και να ζούμε αρμονικά όλοι μαζί, δηλαδή να αισθανόμαστε ίσοι αλλά ταυτόχρονα να είμαστε και διαφορετικοί, όπως είπε και ο Αλέν Τουρέν.

Πρέπει να αγωνιστούμε όλοι έμπρακτα στην καθημερινότητα και στην πράξη για μια ανοικτή κοινωνία της ίσης συμμετοχής. Εμείς οι Έλληνες αυτό το οφείλουμε και στον πολιτισμό μας αλλά και στην ορθόδοξη παράδοσή μας, παράδοση της αγάπης και της αλληλεγγύης.

Συνάγεται από τα ανωτέρω ότι απαιτείται σ' αυτόν τον τομέα της προσπάθειας για να διευκολυνθούν οι νέοι με αναπηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, έτσι ώστε να συμμετέχουν στο γενικό πλαίσιο της εκπαίδευσης και να κατακτήουν τα απαραίτητα εφόδια για την κοινωνική τους ενσωμάτωση και την προσωπική τους ανεξαρτησία, χρειάζεται, λοιπόν, για όλα αυτά σωστός σχεδιασμός, εξαντλητικός διάλογος και απαιτείται σοβαρότητα και συνέπεια.

Δυστυχώς, όμως, για το σχέδιο νόμου που συζητάμε σήμερα, παρά τις θετικές ρυθμίσεις που περιλαμβάνει σε επί μέρους ζητήματα, δεν προηγήθηκε ο απαραίτητος διάλογος. Χαρακτηρίζεται από προχειρότητα και παρουσιάζει σημαντικές αδυναμίες και παραλείψεις.

Αναφέρω ενδεικτικά τη μειωμένη συμμετοχή του ρόλου των γονέων και κηδεμόνων των παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες σε όλη αυτή τη διαδικασία, τη μη σωστή αξιοποίηση του μοναδικού Παιδαγωγικού Τμήματος Ειδικής Αγωγής που λειτουργεί εδώ και δέκα χρόνια στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας και τη μείωση των αποδοχών των εκπαιδευτικών Ειδικής Αγωγής.

Πέρα όμως από αυτά θα ήθελα να επισημάνω και την ανακολουθία των αρμοδίων Υπουργών και την αντιφατικότητα και την ασυνέπεια της Κυβέρνησης στα ζητήματα που έχουν σχέση με την άρση των όποιων διακρίσεων και την εξασφάλιση των ίσων ευκαιριών στα άτομα με αναπηρία. Υπάρχει δηλαδή μια απόσταση μεταξύ λόγων και έργων.

Επισημαίνω τη μεγάλη καθυστέρηση στην αναγνώριση των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων του Τμήματος Ειδικής Αγωγής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Πέρασαν πάνω από πέντε χρόνια από τότε που υπήρξε ο πρώτος απόφοιτος.

Αναφέρω τις ελλείψεις δασκάλων Ειδικής Αγωγής στα σχολεία ή την πλημμελή και καθυστερημένη κάλυψη των κενών με αναπληρωτές με ό,τι αυτό σημαίνει όταν αλλάζουν συχνά.

Αναδεικνύω το πρόβλημα που αντιμετωπίζουν σήμερα λόγω της υποχρηματοδότησης τα Κ.Δ.Α.Π. – Α.Μ.Ε.Α. στα οποία συμμετέχει η συντριπτική πλειοψηφία των παιδιών με αναπηρία. Θα σας αναφέρω ότι στο Νομό Τρικάλων όπου εκλέγομαι – συμβαίνει και σε άλλους νομούς απ' ό,τι έχω πληροφορηθεί – από τα δεκαπέντε παιδιά με αναπηρία που συμμετείχαν στο Κ.Δ.Α.Π. με βάση τις αυστηρές και άδικες κατά τη γνώμη μου προϋποθέσεις και κριτήρια ένταξης φέτος δικαιούνται να εγγραφούν και να συμμετέχουν σ' αυτό το πρόγραμμα μόνο τέσσερα παιδιά. Θα συνεχιστεί το πρόγραμμα; Θα αλλάξουν τα κριτήρια ένταξης για να μπορέσουν όλοι να συμμετέχουν; Θα δοθεί παράταση για την κατάθεση νέων αιτήσεων; Θα εξασφαλιστεί η ομαλή χρηματοδότησή τους;

Όλα αυτά δείχνουν ότι η Νέα Δημοκρατία διαπνεόμενη από τη συντηρητική νεοφιλελεύθερη πολιτική αντίληψη δεν πιστεύει στο κοινωνικό κράτος και βλέπει την παιδεία ως εμπορεύσιμο είδος. Γι' αυτό δεν μπορεί να εξασφαλίσει ίσες ευκαιρίες στην εκπαίδευση των ατόμων με αναπηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες όσες εξαγγελίες και αν κάνει, όσα νομοσχέδια και αν ψηφίσει. Γιατί αυτά όπως και το σημερινό, παρά τις όποιες επί μέρους θετικές ρυθμίσεις και αν περιλαμβάνουν, δεν αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά και ουσιαστικά το ευαίσθητο αυτό ζήτημα. Γι' αυτό το καταψηφίζω επί της αρχής.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ελσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστώ.

Το λόγο έχει η κ. Τζάκρη.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι βαθύτερες αιτίες, οι ρίζες των διακρίσεων και του αποκλεισμού που βιώνουν τα άτομα να αναπηρία βρίσκονται στον τρόπο με τον οποίο το εκπαιδευτικό σύστημα παρέχει εκπαίδευση σε αυτά τα άτομα καθώς και στον τρόπο με τον οποίο όλοι οι υπόλοιποι πολίτες, δηλαδή όλοι εμείς, από την παιδική μας ακόμα ηλικία εκπαιδευόμαστε στα ζητήματα της αναπηρίας και εν γένει στα ζητήματα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Γι' αυτό και οι ρυθμίσεις του εν λόγω νομοσχεδίου θα έπρεπε να είναι τέτοιες που να επιφέρουν τομές στο εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας συνολικά και να καθιστούν αυτό προσβάσιμο, ανοικτό και φιλικό στα άτομα να αναπηρία και όχι να επιχειρούν μια απλή κωδικοποίηση και συγκέντρωση της παρούσας νομοθεσίας καθώς και απλές διοικητικές και οργανωτικές ρυθμίσεις και διευθετήσεις. Οι διοικητικές και οργανωτικές ρυθμίσεις είναι βέβαια αναγκαίες και επιβεβλημένες σε ένα σημείο, δεν είναι όμως αρκετές από μόνες τους και μάλιστα με τον τρόπο με τον οποίο γίνονται να αλλάζουν τις παραμέτρους ενός εκπαιδευτικού συστήματος το οποίο παραμένει μη προσβάσιμο για μεγάλο αριθμό ατόμων με αναπηρίες.

Το πρόβλημα της εκπαίδευσης των ατόμων με αναπηρία δεν λύνεται με ημίμετρα και ατελείς ρυθμίσεις. Επιβάλλεται ολοκληρωμένη θεώρηση που να ξεκινά από την προσχολική ακόμα ηλικία, να επεκτείνεται στην πρωτοβάθμια, τη δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση, να διασφαλίζει σωστή και ποιοτική εκπαίδευση για τα άτομα με αναπηρία, προσβασιμότητα στους χώρους εκπαίδευσής τους και επαγγελματική αποκατάσταση. Πέραν δε αυτών και προκειμένου να υπάρχει σωστή και ισότιμη αντιμετώπιση των ατόμων αυτών, η εκπαίδευση και ενημέρωση θα πρέπει να επεκτείνεται και σε όλους τους άλλους μαθητές, γονείς και πολίτες.

Κύριε Υπουργέ, ένα νομοσχέδιο το οποίο θα ρύθμιζε πράγματι ουσιαστικά και αποτελεσματικά το σοβαρότατο αυτό θέμα της εκπαίδευσης των ατόμων με αναπηρίες θα μπορούσε να ψηφιστεί και από το κόμμα μας, το οποίο έχει δείξει ιδιαίτερη κοινωνική ευαισθησία στα θέματα αυτά. Όπως όλοι γνωρίζουμε το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ήταν αυτό που προχώρησε από το 1981 και μετά σε μια σειρά δομών στήριξης των ατόμων με αναπηρίες και έχει πρώτο νομοθετήσει για την εκπαίδευση των ατόμων αυτών, παρά τα όποια κενά και τις όποιες παραλείψεις παρατηρούνται. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. δημιούργησε τα ειδικά σχολεία, τα Κ.Δ.Α.Υ., τα Σ.Μ.Ε.Α., τα εργαστήρια ειδικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, τα τμήματα ένταξης στα σχολεία όλης της χώρας.

Δυστυχώς όμως για την παράταξή σας πριν από το 1981 δεν υφίσταται η έννοια του ατόμου με αναπηρίες. Τα άτομα αυτά βρίσκονται εγκλεισμένα στα σπίτια τους και εκεί θα κλειστούν δυστυχώς με τις ρυθμίσεις που προωθεί η συνάδελφός σας Υπουργός Απασχόλησης για τα Κ.Δ.Α.Π.-Α.ΜΕ.Α. .

Πού βρίσκεται η κοινωνική σας ευαισθησία, κύριοι της Κυβέρνησης, όταν με τις ρυθμίσεις αυτές, όπως καταγγέλλει και η Εθνική Συνομοσπονδία των Ατόμων με Αναπηρίες, ένας μεγάλος αριθμός παιδιών που φιλοξενούνται από τα Κ.Δ.Α.Π.-Α.ΜΕ.Α. σε όλη τη χώρα θα αποκλειστεί από αυτά με κίνδυνο μάλιστα να τεθεί σε ιδιαίτερα επισφαλή θέση ο ίδιος ο θεσμός; Πάρτε πίσω, κύριοι αρμόδιοι Υπουργοί, τις εγκυκλίους αυτές και φέρτε ρυθμίσεις τέτοιες που να διευκολύνουν τη συμμετοχή των Κ.Δ.Α.Υ. όλων των ατόμων που χρειάζονται ανάλογη στήριξη.

Κύριε Υπουργέ, είκοσι πέντε χρόνια μετά βέβαια τις πρώτες νομοθετικές ρυθμίσεις που ψήφισε το ΠΑ.ΣΟ.Κ. τα δεδομένα έχουν αλλάξει άρδην τόσο στην Ελλάδα όσο και στο διεθνές χώρο. Μια νέα θεώρηση έχει επικρατήσει παγκοσμίως για την αντιμετώπιση των ατόμων με αναπηρίες και σ' αυτήν τη νέα θεώρηση οφείλουμε να στραφούμε και εμείς, με τα νέα αυτά δεδομένα να νομοθετήσουμε για τις ανάγκες και τα δικαιώματα με ατόμων με αναπηρίες. Το παρόν νομοσχέδιο δυστυχώς, παρά τα περί αντιθέτου λεγόμενα στην εισαγωγική του έκθεση, είναι βασισμένο κυρίως στο ιατρικό και όχι στο κοινωνικοεκπαιδευτικό μοντέλο προσέγγισης της αναπηρίας. Μάλλον οδηγεί προς τα πίσω παρά προωθεί τη σύγχρονη αντίληψη η οποία

απεικονίζεται πλέον στην πολιτική πολλών ευρωπαϊκών χωρών και κοινωνικών οδηγιών.

Έτσι, το νομοσχέδιο δεν προβαίνει σε σαφή διαχωρισμό των μαθητών με αναπηρία από τους μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες δεδομένων των διαφορετικών εκπαιδευτικών αναγκών τους. Δεν προσδιορίζεται στο νομοσχέδιο ο στόχος, το περιεχόμενο και οι κατηγορίες της αναπηρίας των μαθητών προς τους οποίους προορίζεται η παράλληλη στήριξη στην εκπαίδευση, εφόσον ο στόχος και το περιεχόμενο αυτού του μέτρου διαφέρει ανάλογα με τις ανάγκες της κάθε αναπηρίας. Το νομοσχέδιο παρουσιάζει επίσης σοβαρό έλλειμμα και δεν λαμβάνει πρόνοια για τα άτομα με βαριές αναπηρίες. Ειδικότερα για τους μαθητές με σοβαρές εκπαιδευτικές ανάγκες στις περιπτώσεις που δεν υπάρχει ειδικό σχολείο στην περιοχή δεν μπορεί να παρέχεται εκπαίδευση από το γενικό σχολείο. Σ' αυτές τις περιπτώσεις απαιτείται η ίδρυση και λειτουργία σχολείου-οικοτροφείου ή λειτουργίας τμήματος οικοτροφείου σε πολυδύναμο ενιαίο κέντρο ειδικής εκπαίδευσης. Επισημαίνεται επίσης ότι η στήριξη από ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό στις περιπτώσεις μαθητών με σοβαρές εκπαιδευτικές ανάγκες πρέπει να είναι υποχρεωτική.

Περαιτέρω, δεν διαπιστώνεται στο παρόν νομοσχέδιο η πρόθεση για εξοπλισμό του ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού με υλικοτεχνικά μέσα διάγνωσης, αξιολόγησης, υποστήριξης και θεραπείας, σύγχρονα και αποτελεσματικά για τη στήριξη της εκπαίδευσης των ατόμων με ειδικές ανάγκες. Δεν διασφαλίζεται η ηλεκτρονική προσβασιμότητα του εκπαιδευτικού υλικού και των τεχνολογικών βοηθημάτων για τα άτομα με αναπηρία. Αυτό που κάνει το παρόν νομοσχέδιο είναι να μετενομάζει τα Κ.Δ.Α.Υ. σε ΚΕ.Δ.Δ.Υ., σε κέντρα δηλαδή, διαφοροδιάγνωσης, διάγνωσης και υποστήριξης. Το πρόβλημα των Κ.Δ.Α.Υ., κύριε Υπουργέ, δεν ήταν το όνομά τους, ήταν η ελλιπής τους στελέχωση τόσο σε αριθμό όσο και σε εξειδικευμένο κατά περίπτωση ειδικό προσωπικό, που δημιουργούσε καθυστερήσεις ενίοτε μέχρι και τέσσερα έτη στις λίστες της ντροπής, ιδιαίτερα στα μεγάλα αστικά κέντρα, για την αξιολόγηση και ένταξη μαθητών σε κατάλληλα προγράμματα. Το πρόβλημα αυτό όχι μόνο δεν λύνεται με το νομοσχέδιο, αλλά θα έλεγα ότι δημιουργούνται και άλλα περαιτέρω προβλήματα, διότι δεν ενισχύεται ο παιδαγωγικός και καθοδηγητικός χαρακτήρας των πρώην Κ.Δ.Α.Υ. σε θέματα ειδικής αγωγής, με παράλληλη αποκέντρωση των αρμοδιοτήτων διάγνωσης των μαθησιακών δυσκολιών σε νέες δομές διάγνωσης και εγκαταλείπεται το πολύ σημαντικό στοιχείο της αξιολόγησης και στηρίζεται η εκπαίδευση στην ιατρική διάγνωση και όχι στην εκπαιδευτική αξιολόγηση.

Όσον αφορά το εκπαιδευτικό και το ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό το οποίο τοποθετείται στις σχολικές δομές ειδικής αγωγής υπάρχει στο νομοσχέδιο μια χαοτική κατάσταση. Βασικά δεν αγγίζει το νομοσχέδιο καθόλου το θέμα του επαναπροσδιορισμού των προσόντων του παραπάνω προσωπικού σε συνάρτηση και με τα υφιστάμενα παιδαγωγικά τμήματα ή τις κατευθύνσεις ειδικής αγωγής των Α.Ε.Ι. και των Τ.Ε.Ι. της χώρας. Αντίθετα, περικόπτονται επιδόματα που ελάμβανε η κατηγορία προσωπικού που εργάζεται στις παραπάνω δομές. Αυτή είναι μια αδικία, η οποία πρέπει άμεσα να αποκατασταθεί, διότι δεν υφίσταται και κάποιος αποχρών λόγος για την περικοπή αυτή.

Πώς περιμένετε, κύριε Υπουργέ, να αναβαθμιστεί η παρεχόμενη εκπαίδευση και φροντίδα των ατόμων με αναπηρία, όταν, αντί να ενισχύετε το προσωπικό στο δύσκολο έργο που έχει αναλάβει, εσείς περικόπτετε κεκτημένα δικαιώματα ωσάν να πρόκειται με αυτήν την περικοπή των επιδομάτων να λυθεί το οικονομικό πρόβλημα της χώρας; Πού βρίσκεται η κοινωνική σας ευαισθησία, όταν από τους γονείς των παιδιών με κακοήγη νοσήματα και άλλες αναπηρίες, που τυγχάνει να είναι εκπαιδευτικοί και που έχουν το δικαίωμα να εργαστούν ως αναπληρωτές και ωρομίσθιοι στις σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής ως γονείς παιδιών με αναπηρία πάνω από 67%, τους αφαιρείτε το δικαίωμα αυτό όταν χάσουν το παιδί τους; Η κατάσταση αυτών των ανθρώπων μετά την απώλεια του παιδιού τους είναι ακόμη πιο δύσκολη και σε τέτοιες περιπτώσεις φαίνεται πραγματικά η

ανάγκη ύπαρξης ενός κοινωνικά ευαίσθητου κράτους που οφείλει να στηρίζει τον πολίτη σ' αυτές τις ιδιαίτερα δύσκολες περιστάσεις. Επικαλούμενη την κοινωνική σας ευαισθησία, κύριε Υπουργέ, θα παρακαλούσα να ρυθμίσετε άμεσα τα θέματα αυτά. Όσον αφορά δε τη μετεκπαίδευση και επιμόρφωση εκπαιδευτικών και του ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού σε θέματα Ειδικής Αγωγής, δεν λαμβάνεται καμμία μέριμνα για τη δημιουργία νέων φορέων μετεκπαίδευσης και επιμόρφωσης, παρά με ολιγόωρα σεμινάρια νομίζετε ότι θα επιλύσετε το πρόβλημα. (Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτή)

Κύριε Υπουργέ, ακόμη και τα στοιχεία του νομοσχεδίου όπως η πρόωγη εκπαίδευση και υποχρεωτικότητα που θα μπορούσαν να αποτελέσουν θετικές ρυθμίσεις είναι ανεπαρκή και ελλιπή, διότι η μεν πρόωγη εκπαίδευση απαιτεί στελέχωση με ειδικευμένους εκπαιδευτικούς που θα στηρίζουν τα παιδιά και τις οικογένειές τους από τα πρώτα τους βήματα, πράγμα το οποίο δεν εξασφαλίζει το παρόν νομοσχέδιο, η δε υποχρεωτικότητα στη δημόσια και δωρεάν εκπαίδευση θα έπρεπε να περιλαμβάνει συγκεκριμένες δεσμεύσεις ιδίως από τη μεριά της πολιτείας, όταν αδυνατεί να προσφέρει την παιδεία αυτή σε ορισμένες περιπτώσεις, όπου δεν υπάρχουν οι κατάλληλες δομές για να υποδεχτούν παιδιά με αναπηρία.

Κύριε Υπουργέ, η εκπαίδευση των ατόμων με αναπηρία είναι μια πολύ σοβαρή υπόθεση και ως τέτοια πρέπει να αντιμετωπίζεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Κυρία Τζάκρη...

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Κυρία Πρόεδρε, λίγο την ανοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Δεν θα έχετε την ανοχή μου, κυρία συνάδελφε.

Είναι πάγια η προετοιμασία σας για περισσότερο χρόνο. Διαβάσετε και κανονίστε το κείμενό σας.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Ολοκληρώνω, κυρία Πρόεδρε.

Οι αλλαγές που συντελούνται στο μαθησιακό χώρο και στις νέες τεχνολογίες, στην αγορά εργασίας και στο οικονομικό περιβάλλον γενικότερα, επιβάλλουν να υποβοηθούνται τα άτομα με αναπηρία για τη δημιουργία των αναγκαίων υποστηρικτικών δομών, ώστε να είναι σε θέση να ενταχθούν ισότιμα στην κοινωνία και στην αγορά εργασίας. Δυστυχώς τίποτε από αυτά δεν διασφαλίζει το παρόν νομοσχέδιο το οποίο προβαίνει μόνο σε απλές διοικητικές ρυθμίσεις και διευθετήσεις. Γι' αυτό το καταψηφίζω επί της αρχής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ο κ. Χαρακόπουλος έχει το λόγο.

ΜΑΞΙΜΟΣ ΧΑΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μέτρο πολιτισμού για κάθε ευνομούμενη πολιτεία είναι ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζει τα άτομα με αναπηρία. Η αναπηρία αποτελεί ένα πρόβλημα που απαιτεί ευαισθητοποιημένη κοινωνία και πολίτες με παιδεία, έτσι ώστε τα άτομα με αναπηρία να μην αντιμετωπίζονται ως πολίτες δεύτερης κατηγορίας. Ο στόχος του παρόντος νομοσχεδίου είναι αυτός ακριβώς. Τα άτομα με αναπηρία να μη διαφοροποιούνται από το υπόλοιπο σύνολο σε σχέση με τη δυνατότητα συμμετοχής τους στο κοινωνικό γίγνεσθαι. Η έννοια της αναπηρίας να συνυφανθεί με την έννοια της συνεισφοράς και συμμετοχής. Τότε μόνο το χρέος της πολιτείας θα εκπληρωθεί, όταν η όποια αναπηρία δεν θα έχει λειτουργικό αντίκτυπο για τους φέροντες το αναπηρικό φορτίο.

Ασφαλώς ευθύνη έχει και το σύνολο της κοινωνίας. Όμως την πολιτεία βαρύνει η ευθύνη με τη λήψη των κατάλληλων πρωτοβουλιών να άρει κάθε κοινωνική προκατάληψη, να δημιουργήσει την κατάλληλη υλικοτεχνική υποδομή, να εξασφαλίσει την παροχή ίσων ευκαιριών και να καταστήσει τη διαβίωση των ατόμων με αναπηρία ανεξάρτητη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το παρόν σχέδιο νόμου θέτει ως πρώτη προτεραιότητα να υπηρετήσει το ζητούμενο της αξιοποίησης του συνόλου των δυνατοτήτων και δεξιοτήτων που φέρει ο κάθε άνθρωπος με πρόβλημα αναπηρίας. Είναι γνωστό ότι η έλλειψη κάποιας δεξιότητας υπεραναιπτώσει άλλες. Η δυνατότητα της αυτοσυντήρησης στους ανθρώπους είναι πανίσχυρη. Και αν τους δοθούν τα απαραίτητα εκπαιδευτικά και

επαγγελματικά κίνητρα, τότε σαφώς μπορούν να γίνουν απολύτως δημιουργικοί και λειτουργικοί.

Είναι αυτονόητο ότι κάθε κρατική πρωτοβουλία οφείλει να ξεκινά από τα πρώτα ηλικιακά στάδια, ώστε να διευκολύνεται κατά το δυνατόν η κοινωνική ενσωμάτωση. Με το σχέδιο νόμου που φέρει προς συζήτηση η Κυβέρνηση προωθούνται όλες οι απαραίτητες θεσμικές και λειτουργικές αλλαγές στο υπάρχον σύστημα ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης με στόχο να διασφαλιστούν για όλους τους μαθητές με αναπηρία ίσες ευκαιρίες, πράγμα που αποτελεί καθολική ηθική επιταγή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η εκπαίδευση των παιδιών με οποιοδήποτε πρόβλημα αναπηρίας δεν νοείται να επαφίεται μόνο στη γονεϊκή προαίρεση ή δυνατότητα. Ούτε αυτά τα άτομα είναι δυνατόν να αντιμετωπίζονται ρατσιστικά ως παιδιά ενός κατώτερου θεού. Στη λογική αυτή και κατ' αναλογία με τον υποχρεωτικό χαρακτήρα της τυπικής εκπαίδευσης θεσπίζεται με το σχέδιο νόμου και ο υποχρεωτικός χαρακτήρας της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης ως αναπόσπαστο μέρος της υποχρεωτικής και δωρεάν δημόσιας παιδείας. Είναι ένα δικαίωμα που είναι καθολικό και συμβαδίζει με το συνταγματικό δικαίωμα όλων των Ελλήνων πολιτών για εκπαίδευση, εργασία και κοινωνική ενσωμάτωση.

Μάλιστα η μέριμνα του σχεδίου νόμου για τα άτομα με αναπηρία προχωρεί και πλέον των ορίων της απλής αντιπαράθεσης με τη τυπική εκπαίδευση. Προνοεί και για την διά βίου μάθηση αυτών των ατόμων με στόχο τη μέγιστη δυνατή παρεμβατικότητα σε όλες τις ηλικιακές ομάδες, έτσι ώστε να προλάβει το ενδεχόμενο μιας δευτερογενούς αναπηρίας. Η πραγμάτωση όλων αυτών απαιτεί και την απαραίτητη κτηριακή υποδομή, την απλοποίηση της νομοθετικής διαδικασίας, ώστε να είναι ευκόλως κατανοητό το νομοθετικό πλαίσιο αναφορικά με τις δευτερεύουσες διαδικασίες καθώς και η προσαρμογή του στα διεθνή χαρακτηριστικά.

Το σχέδιο νόμου που συζητούμε διαφυλάσσει αυτό το τρίπτυχο των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία στη λογική της διευκόλυνσης της ανάδειξης των κοινωνικών, εκπαιδευτικών και επαγγελματικών δεξιοτήτων τους. Στα άρθρα του σχεδίου νόμου περιλαμβάνεται με σαφήνεια το σύνολο των υπηρεσιών που απορρέουν από την κατοχύρωση της υποχρεωτικότητας και της συστηματικής παρέμβασης της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οφείλω στο πλαίσιο αυτό να αναφερθώ και στην ίδρυση του βασικότερου φορέα που διευρευνά τις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες των ατόμων με αναπηρία, τα κέντρα διαφοροδιάγνωσης, διάγνωσης και υποστήριξης ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών, ένας φορέας διεπιστημονικός που παρέχει εκτός των άλλων, συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες, ένας φορέας που ιδρύεται σε κάθε έδρα νομών και περιφερειών, προωθείται η συνεργασία του με τα δημόσια νοσηλευτικά ιδρύματα και ασκεί εξατομικευμένη πολιτική για κάθε μαθητή με τη δημιουργική συμμετοχή των γονέων.

Παράλληλα μπορεί να παρέμβει στον τρόπο αξιολόγησης των μαθητών, να προτείνει την κατά το δυνατό πιο ευέλικτη λειτουργία των σχολικών μονάδων ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης, ενώ υπόκειται και το ίδιο σε ετήσια αξιολόγηση για τον τρόπο λειτουργίας του.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το σχέδιο νόμου λαμβάνει πρόνοια και για την ύπαρξη ολοήμερων εκπαιδευτικών τμημάτων, τη μεταφορά των μαθητών και τις απαιτούμενες δεξιότητες του ειδικού και του βοηθητικού εκπαιδευτικού προσωπικού.

Επιτρέψτε μου όμως, κύριε Υπουργέ, να πω ότι είναι άδικο, ειδικά για το προσωπικό αυτό να μη λαμβάνει το επίδομα ειδικής αγωγής, διότι οι εργασιακές συνθήκες και το μέτρο της κοινωνικής προσφοράς του αναμφίβολα είναι διαφοροποιημένα, πόσω μάλλον όταν το επίδομα αυτό προβλέπεται να λαμβάνεται από μέρος του προσωπικού των σχολικών μονάδων ειδικής αγωγής και των κέντρων διαφοροδιάγνωσης, διάγνωσης και υποστήριξης ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών. Αυτή η αδικία πιστεύω ότι θα πρέπει να αρθεί και γνωρίζοντας την ευαισθησία σας είμαι πεπεισμένος ότι θα κάνετε τα απαραίτητα, έτσι ώστε να δώσετε τη δέουσα λύση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε κάθε περίπτωση η γενικό-τερη φιλοσοφία του σχεδίου νόμου είναι προς τη σωστή κατεύθυνση και οι όποιες παρατηρήσεις διατυπώθηκαν αφορούν μόνο τη δυνατότητα κάποιων επί μέρους βελτιώσεων και όχι την κατά τα άλλα επαινετή πρωτοβουλία του Υπουργείου Παιδείας, γι' αυτό και σας καλώ να την υπερψηφίσετε.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ο κ. Σαχινίδης έχει το λόγο.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο που συζητούμε σήμερα είναι ένα αναχρονιστικό, πρόχειρο και κακό νομοσχέδιο για την ειδική αγωγή.

Οι βελτιώσεις που κατέθεσε σήμερα ο Υπουργός είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, αποτελούν θετική πράξη, αλλά μου θυμίζουν τσαπατσούλη μαθητή που προσπαθεί να βελτιώσει την εικόνα του σκίζοντας τις μουτζουρωμένες σελίδες του τετραδίου του. Όσες σελίδες όμως, κύριε Υπουργέ, και αν σκίσετε από το μουτζουρωμένο νομοσχέδιο, θα παραμείνει ένα τσαπατσού-λο νομοσχέδιο.

Η εισηγητική έκθεση του νομοσχεδίου αρχίζει με τον οικολογικό ορισμό της αναπηρίας και επικαλείται τους θεμελιώδεις κανόνες των Ηνωμένων Εθνών για την εξίσωση των ευκαιριών για τα άτομα με αναπηρία, καθώς και άλλες διακηρύξεις και αρχές διεθνών οργανισμών για να υποστηρίξει την αναγκαιότητα της ψήφισης αυτού του νομοσχεδίου. Στην πράξη όμως καμμία από τις αρχές αυτές δεν λαμβάνεται υπ' όψιν στο νομοσχέδιο.

Για παράδειγμα, η αναπηρία στο νομοσχέδιο καθορίζεται κυρίως με ιατρικούς ορισμούς που καμμία σχέση δεν έχουν με τον οικολογικό ορισμό της αναπηρίας των Ηνωμένων Εθνών και των διεθνών οργανισμών. Ακόμη και η νέα ονομασία ΚΕ.Δ.Δ.Υ. διαπνέεται από ιατροκεντρική θεώρηση καθώς προστίθεται ο ιατρικός όρος της διαφοροδιάγνωσης.

Το νομοσχέδιο λέει πολλά αλλά κάνει πολύ λίγα. Ενώ διατείνεται στην αιτιολογική έκθεση ότι εισάγει για πρώτη φορά το θεσμό της πρώιμης παρέμβασης για παιδιά σχολικής ηλικίας, δεν προβλέπει τίποτα για την ευαίσθητη ηλικία μέχρι και πέντε χρόνων.

Την ίδια στιγμή ταυτίζει την πρώιμη παρέμβαση με την ηλικία έναρξης του νηπιαγωγείου. Αντίθετα, κάνει λόγο για διά βίου εκπαίδευση, για την οποία όμως δεν αναφέρει με ποια συγκεκριμένα μέτρα θα υλοποιηθεί πέραν της μετονομασίας της Γενικής Γραμματείας Εκπαίδευσης Ενηλίκων και της σύστασης ενός συλλογικού οργάνου.

Δεν προωθεί την έννοια της συνεκπαίδευσης, όπως ευαγγελίζεται, καθώς οι περισσότερες σχετικές διατάξεις αφορούν τις ξεχωριστές δομές ειδικής αγωγής κι όχι την αναδιαμόρφωση της γενικής εκπαίδευσης υπό το πρίσμα της ενσωμάτωσης σ' αυτήν των παιδιών με αναπηρίες και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Αντί λοιπόν να διευκολύνει την ένταξη των παιδιών αυτών στο γενικό σχολείο, θέτει μια σειρά από περιορισμούς και προϋποθέσεις κατά τις οποίες αντί να προσαρμοστεί το σχολείο στα μέτρα και τις ανάγκες των μαθητών ορίζεται ποιος μπαίνει στο γενικό και ποιος στο ειδικό με μια λογική διαχωρισμού και διακρίσεων.

Θέτει ως βασική προϋπόθεση ένταξης την ικανότητα παρακολούθησης του αναλυτικού εκπαιδευτικού προγράμματος της τάξης, ενώ αντίθετα η φιλοσοφία της ειδικής αγωγής είναι η τροποποίηση και προσαρμογή του αναλυτικού προγράμματος κι όλου του σχολικού περιβάλλοντος στις δυνατότητες και τις ανάγκες του μαθητή. Αν στοχεύατε σ' ένα πραγματικά δημοκρατικό μοντέλο εκπαίδευσης και πραγματική μεταρρύθμιση, θα έπρεπε τότε να καταθέσετε ένα νόμο για τη γενική εκπαίδευση που θα ίσχυε αυτόματα και για την ειδική αγωγή.

Το νομοσχέδιο παρουσιάζει ως καινοτομία τον υποχρεωτικό χαρακτήρα της τυπικής εκπαίδευσης στα άτομα με ειδικές ανάγκες, εισάγοντας δηλαδή το αυτονόητο, το δικαίωμα όλων των Ελλήνων μαθητών στη δημόσια και δωρεάν εκπαίδευση, όπως άλλωστε προβλέπει το άρθρο 16 του ελληνικού Συντάγματος.

Αναφορικά με τα ΚΕ.Δ.Δ.Υ. το μόνο πραγματικά νέο που εισάγει είναι η αντικατάσταση της τριμελούς επιστημονικής επιτρο-

πής με πενταμελή, θέλοντας, όπως διατείνεστε, να διασφαλίσει την αρχή της διεπιστημονικότητας. Δημιουργεί ωστόσο ένα άκαμπτο, γραφειοκρατικό σχήμα, το οποίο εγκλωβίζει σε χρονοβόρες και ψυχοφθόρες διαδικασίες το μαθητή, την οικογένειά του και την υπηρεσία. Το νομοσχέδιο αφαιρεί από τους γονείς των παιδιών με ειδικές ανάγκες το δικαίωμα που είχαν ως τώρα, και που έχουν όλοι οι άλλοι γονείς, να επιλέγουν αυτοί το σχολείο και το πρόγραμμα που θα ακολουθήσουν τα παιδιά τους. Αυτό δημιουργεί ανισότητες στους πολίτες της χώρας μας, αφού οι γονείς των παιδιών με ειδικές ανάγκες υποβάλλονται σε διαφορετική μεταχείριση απ' όλους τους άλλους Έλληνες γονείς.

Αναφορικά με τη σύσταση της Επιτροπής «ΕΝΟΡΑΣΙΣ» παρά τις νομοτεχνικές βελτιώσεις τα ερωτηματικά παραμένουν σχετικά με την ανάθεση υπηρεσιών που ούτως ή άλλως παρέχονται ήδη από φορείς του Υπουργείου. Ερωτηματικά όμως υπάρχουν και για την εμμονή και επιμονή του Υπουργείου στη σύσταση της συγκεκριμένης επιτροπής παρά την αντίθετη άποψη των φορέων.

Το παρόν νομοσχέδιο περιφρονεί τη συνταγματική επιταγή περί ίσης μεταχείρισης εισάγοντας την ανισότητα μεταξύ των επιστημονικών ειδικοτήτων στα ΚΕ.Δ.Δ.Υ. και Σ.ΜΕ.Α.Ε. καθώς δεν αρκεί που δεν αναγνωρίζει στα μέλη του ειδικού επιστημονικού προσωπικού την προϋπηρεσία βάσει της οποίας διορίστηκαν, αλλά καταργεί και βασικά επιδόματα από το ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό και το ειδικό βοηθητικό προσωπικό, ενώ το αντικείμενο εργασίας παραμένει το ίδιο. Βάσει του νομοσχεδίου αυτού η Βουλή των Ελλήνων καλείται να ψηφίσει για πρώτη φορά δραστηκή μείωση μισθών δημοσίων υπαλλήλων της τάξης των 500 ευρώ μηνιαίως. Δεν δίνει στο ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό το δικαίωμα υποψηφιότητας για θέσεις διευθυντών και υποδιευθυντών στις σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής. Δεν προβλέπει την αναδρομικότητα της ισχύος της προϋπηρεσίας του ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού, που έχει αναγνωριστεί με αποφάσεις των υπηρεσιακών συμβουλίων. Δεν αναγνωρίζει στους αναπληρωτές του ειδικού επιστημονικού προσωπικού και ειδικού βοηθητικού προσωπικού τα δικαιώματα που αναγνωρίζονται στους αναπληρωτές εκπαιδευτικούς της Ειδικής Αγωγής.

Τέλος, θα ήθελα να κάνω δυο επισημάνσεις για την αποκατάσταση της αλήθειας. Η ελληνική νοηματική γλώσσα δεν αναγνωρίζεται για πρώτη φορά στο νομοσχέδιο αυτό, αφού έχει αναγνωριστεί και θεσμοθετηθεί στο ν. 2817/2000. Ενώ από τον κανονισμό των Κ.Δ.Α.Υ. προβλεπόταν και αποτελούσε πάγια πρακτική η συμμετοχή του γονέα στην αξιολόγηση, το παρόν νομοσχέδιο βγάζει στην ουσία τους γονείς απ' αυτήν τη διαδικασία, αφού η άποψή τους δεν είναι πλέον δεσμευτική.

Η προχειρότητα, η ανευθυνότητα και η ημιμάθεια με την οποία αντιμετωπίστηκε από την ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας το ευαίσθητο ζήτημα της ειδικής αγωγής μάς οδηγεί στο θλιβερό συμπέρασμα ότι έτσι αντιλαμβάνεται αυτή η Κυβέρνηση την κοινωνική πολιτική, τις ίσες ευκαιρίες και το δικαίωμα στη ζωή και την εκπαίδευση των Ελλήνων πολιτών. Το νομοσχέδιο αυτό δεν έχει τη στήριξη από κανένα ειδικό φορέα ή φορέα της ειδικής αγωγής γι' αυτό και θα έπρεπε να ακολουθήσετε την πρόταση που έκανε ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος κ. Βενιζέλος: Να το αποσύρετε, να το βελτιώσετε και να το ξανακαταθέσετε.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ο κ. Παντούλας έχει το λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ: Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η μελέτη και η αξιολόγηση της έκθεσης που συντάσσει το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και αναφέρεται στα οικονομικά αποτελέσματα που προκαλούν στον κρατικό προϋπολογισμό οι διατάξεις των προτεινόμενων νομοσχεδίων είναι η πλέον ενδεδειγμένη διαδικασία για να διαπιστώσει κανείς τις ακριβείς προθέσεις και τους πραγματικούς στόχους των εκάστοτε κυβερνητικών νομοθετικών πρωτοβουλιών.

Αν η διαπίστωση αυτή έχει γενική ισχύ, η αναγωγή της σε νομοσχέδιο που άπτεται του κοινωνικού κράτους, όπως είναι ο

ευαίσθητος τομέας της ειδικής εκπαίδευσης, προσλαμβάνει εξαιρετικό ενδιαφέρον.

Στο υπό ψήφιση νομοσχέδιο του Υπουργείου Παιδείας η σχετική συνολική δαπάνη, σύμφωνα με το Γενικό Λογιστήριο, ανέρχεται στο ποσό των 12.500.000 ευρώ περίπου. Η ανάλυση των στοιχείων δείχνει ότι από το ποσό αυτό περίπου τα 11.500.000 ευρώ θα κατευθυνθούν σε μισθούς, επιδόματα και πάσης φύσεως αποζημιώσεις. Απομένει, λοιπόν, σύμφωνα με την έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου, μόνο 1.000.000 ευρώ περίπου για να ασκηθεί πολιτική στο χώρο της ειδικής εκπαίδευσης. Προφανώς πρόκειται περί κοροϊδίας.

Είναι χαρακτηριστική η διατύπωση της έκθεσης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους στο σημείο που αναφέρεται στο ύψος των δαπανών που θα προκύψουν από την αναβάθμιση και τον ορισμό ως υποχρεωτικής της παρεχόμενης δωρεάν, στα δημόσια σχολεία, εκπαίδευσης ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης: «Η δαπάνη αυτή εκτιμάται ως ιδιαίτερα σημαντική». Πέραν τούτου ουδέν. Η σιωπή της Κυβέρνησης είναι εκκωφαντική όσον αφορά τα ποσά που θα δεσμεύσει για την ανάπτυξη εκπαιδευτικών δράσεων και τη δημιουργία των απαραίτητων εκπαιδευτικών υποδομών που θα τις φιλοξενήσουν.

Η Κυβέρνηση δεν δεσμεύεται ούτε για 1 ευρώ. Είναι προφανές ότι δεν πρόκειται να κάνει τίποτε. Άλλωστε, η έλλειψη κάθε ενδιαφέροντος για την ειδική εκπαίδευση στα τεσσεράμισι χρόνια που προηγήθηκαν είναι δηλωτική και όσων πρόκειται να ακολουθήσουν.

Η υποχρεωτικότητα, επομένως, της ειδικής εκπαίδευσης, που υποτίθεται ότι προβλέπεται στο νομοσχέδιο, στην πράξη είναι κοφία λόγια. Τίποτε για πρόσληψη εκπαιδευτικών, τίποτε για πρόσληψη ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού, τίποτε για υποδομές. Περιμένουμε ακόμη να μας καταθέσετε, κύριε Υπουργέ, την κατάσταση με τα πενήντα περίπου ειδικά σχολεία που μας είπατε ότι θα ανεγερθούν σε όλη τη χώρα.

Όμως, η ενδελεχής μελέτη της έκθεσης του Γενικού Λογιστηρίου αποκαλύπτει και άλλα εξόχως δηλωτικά των κυβερνητικών προθέσεων. Αναφέρεται, για παράδειγμα, ότι από διάταξη του νομοσχεδίου, σχετική με την καταβολή επιδόματος ειδικής αγωγής στο εκπαιδευτικό προσωπικό του συγκεκριμένου χώρου προκαλείται νέα δαπάνη της τάξεως των 10.000.000 ευρώ περίπου. Πρόκειται περί ψεύδους, γιατί το συγκεκριμένο επίδομα δίδεται στους εκπαιδευτικούς αυτούς εδώ και πάρα πολλά χρόνια, από το 1985. Επομένως, η σχετική δαπάνη εγγραφόταν σε όλους τους προηγούμενους προϋπολογισμούς μέχρι και σήμερα.

Αυτό, όμως, που είναι απολύτως αληθές έχει σχέση με το γεγονός ότι στο υπό ψήφιση νομοσχέδιο περικόπεται, εντελώς αδικαιολόγητα, το συγκεκριμένο επίδομα, αλλά μόνο από το ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό και το ειδικό βοηθητικό προσωπικό των Κ.Δ.Α.Υ. και των Σ.Μ.Ε.Α.. Δεν προκύπτει, λοιπόν, καμμία νέα δαπάνη. Αντιθέτως, έχουμε περικοπή ισχύουσας δαπάνης της τάξης του 1.000.000-1.500.000 ευρώ.

Οφείλετε, κύριε Υπουργέ, να δικαιολογήσετε τη ρατσιστική αυτή επίθεση εναντίον του ειδικού εκπαιδευτικού και του ειδικού βοηθητικού προσωπικού της ειδικής εκπαίδευσης και να δηλώσετε ευθέως στην Αίθουσα αυτή αν εξακολουθεί να ισχύει ο ν.2009/1992 επί Υπουργίας Σουφλιά, ο οποίος επί λέξει αναφέρει τα εξής:

«Όπως στο κεφάλαιο 1 Ειδική Αγωγή του ν.1566/1985 αναφέρεται ειδικό προσωπικό, νοείται ως ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό. Στο προσωπικό αυτό καταβάλλονται από την ισχύ του παρόντος νόμου οι πάσης φύσεως πρόσθετες παροχές και αποζημιώσεις που καταβάλλονται στο εκπαιδευτικό προσωπικό της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις.»

Η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας για να δικαιολογήσει τα αδικαιολόγητα ψέλλισε, κατά τη διάρκεια της συζήτησης στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων, για παρέμβαση του Υπουργείου Οικονομικών με σκοπό την κάλυψη του ελλείμματος του κρατικού προϋπολογισμού. Είναι κρίμα. Πάρτε πίσω τη σχετική διάταξη και αντιμετωπίστε όλους τους εργαζόμενους ισότιμα, όπως προβλέπει το Σύνταγμα. Δεν έχετε κανένα

δικαίωμα να δημιουργήσετε αρνητικές συνθήκες σε βάρος του ηθικού τους, προκαλώντας ξαφνικά τεράστια οικονομικά προβλήματα στους εργαζόμενους, υποσκάπτοντας ταυτοχρόνως την καλή λειτουργία των σχολικών μονάδων.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, από την ανάλυση της έκθεσης του Γενικού Λογιστηρίου, φαίνεται καθαρά ότι ακόμη και η πιθανή δαπάνη των δωδεκάμισι εκατομμυρίων ευρώ που θα προκαλέσει στον τακτικό προϋπολογισμό η εφαρμογή του υπό ψήφιση νομοσχεδίου, στην ουσία δεν ισχύει. Ειπώθηκε προηγουμένως ότι τα 10.000.000 ευρώ που ενεγράφησαν ως νέα δαπάνη είναι παλαιά, όπως επίσης παλαιά είναι και η δαπάνη της τάξης του 1.000.000 έως 1.500.000 ευρώ που αφορά και το ειδικό επίδομα του ειδικού εκπαιδευτικού και ενός βοηθητικού προσωπικού. Η δαπάνη αυτή με το νομοσχέδιο περικόπεται. Σύνολο λοιπόν περικοπών 12.000.000 ευρώ. Άρα, το νομοσχέδιό σας δεν προκαλεί καμμία, μα καμμία νέα δαπάνη, ούτε 1 ευρώ.

Το εξοργιστικό, κύριε Υπουργέ, είναι ότι η μεθόδευσή σας δεν σταματά εδώ. Την ημέρα που παρουσιάσατε το νέο νομοσχέδιο στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας, αυτό δηλαδή που συζητούμε σήμερα, την ίδια ημέρα δημοσιεύσατε την απόφασή σας για τους διορισμούς εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μέσω του Α.Σ.Ε.Π.. Και ενώ στις 25 Ιουνίου 2008 το δελτίο Τύπου του Υπουργείου Παιδείας, το οποίο έχω εδώ μπροστά μου, ανέφερε διορισμούς πέντε χιλιάδων επτακοσίων τριάντα εκπαιδευτικών, δύο μήνες μετά, στις 25 Αυγούστου 2008, η απόφασή σας προβλέπει διορισμό πέντε χιλιάδων εβδομήντα δύο εκπαιδευτικών, δηλαδή εξακόσιους πενήντα εκπαιδευτικούς λιγότερους. Ξέρετε για πόσο μικρότερη δαπάνη μιλάμε; Για 14.000.000 ευρώ.

Αντί, λοιπόν, να βάλετε έστω και 1 ευρώ επιπλέον στην εκπαίδευση, η Κυβέρνηση βγαίνει κερδισμένη κατά 14.000.000 ευρώ περίπου. Βέβαια, ο κ. Αλογοσκούφης, είπε ότι πιάσαμε πάτο στα έσοδα. Δεν σώζεται, όμως, ο προϋπολογισμός του κράτους με περικοπές στην εκπαίδευση, ιδιαίτερος δε στην ειδική εκπαίδευση.

Θέλω να σας πω, κύριε Υπουργέ, ότι όλα αυτά μου φέρνουν στο νου την «καραμάνλιο» έκφραση «τζάμπα μάγκες», για να μη σας πω τη λαϊκή έκφραση που λένε στο χωριό μου πώς βάφονται τα αβγά!

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, ο κ. Καραμανλής συγκρότησε τον προεκλογικό του μύθο το 2004 τονίζοντας emphaticά ότι η παιδεία αποτελεί πρώτη προτεραιότητα της πολιτικής του. Προσδιόρισε μάλιστα το ενδιαφέρον του με τη δέσμευση, ότι οι δαπάνες για την εκπαίδευση θα ανέβουν στο 5% του Α.Ε.Π.. Πέντε χρόνια τώρα μειώνονται δραματικά. Θαυμάστε πολιτική αξιοπιστία! Την απουσία πολιτικής αξιοπιστίας διαπιστώνει κανείς και στο χώρο της ειδικής εκπαίδευσης. Το νομοσχέδιο που συζητούμε σήμερα, εμφανίστηκε εν μέσω απογοήτευσης, αδιαφορίας, εγκατάλειψης και αποδόμησης της ειδικής εκπαίδευσης από τη μεριά της Κυβέρνησης. Αν η Κυβέρνηση νομίζει ότι ο ευαίσθητος χώρος της ειδικής εκπαίδευσης είναι εύκολος προς πολιτική εκμετάλλευση, τότε είναι βαθεία νυχτωμένη. Πολιτικά τερτίπια δεν επιτρέπονται σε τόσο ευαίσθητους χώρους γιατί πάνω από όλα θίγουν την αξιοπρέπεια των ανθρώπων με αναπηρία και των εργαζομένων στην ειδική εκπαίδευση, θίγουν συνολικά την αξιοπρέπεια της κοινωνίας μας. Αυτό το δικαίωμα, δεν το έχει κανένας!

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Κύριε Παντούλα, θα μου επιτρέψετε, μια και έγινε πολλή κουβέντα χθες από το κόμμα σας για την ευπρέπεια στις διαδικασίες του Κοινοβουλίου, να ζητήσω τη διαγραφή των «βαφών και των αβγών»;

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ: Μιλώ εν πλήρη επίγνωση, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Αυτό μπορώ να το διαγράψω;

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ: Όχι, το λέω συνειδητά!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Λυπάμαι!

Η κ. Κόλλια έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΛΛΙΑ-ΤΣΑΡΟΥΧΑ: Θα μπορούσα να απαντήσω

πολλά στο συνάδελφό μου κ. Παντούλια για όλους αυτούς τους σκληρούς χαρακτηρισμούς για την παρούσα Κυβέρνηση και το Υπουργείο Παιδείας, για το πώς χρησιμοποιούσαν οι κυβερνήσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ. τους εκπαιδευτικούς όλα τα προηγούμενα χρόνια, πώς τους κρατούσαν δέσμιους και το τι κάναμε εμείς ώστε να καθαρίσουμε και να αντικειμενικοποιήσουμε όσο είναι δυνατόν το σύστημα και στους διορισμούς και στις αναπληρώσεις και στις ωρομισθίες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το υπό συζήτηση νομοσχέδιο αναφέρεται σε έναν ευαίσθητο τομέα, ο οποίος χρήζει της επιτακτικής μέριμνας της πολιτείας και της κοινωνίας των πολιτών. Παρά τον τίτλο του, ο χαρακτήρας του νομοσχεδίου δεν είναι απλώς εκπαιδευτικός, αλλά προπάντων κοινωνικός και αυτό επειδή η ειδική αγωγή και η εκπαίδευση είναι το μέσο της κοινωνικοποίησης των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Στο παρελθόν, ένα άτομο με ειδικές ανάγκες βρισκόταν στο περιθώριο της κοινωνίας, αποκομμένο από μία σειρά κοινωνικών και ανθρώπινων δραστηριοτήτων. Στις σημερινές κοινωνίες αυτή η κατάσταση έχει αρχίσει να αλλάζει. Η αναπηρία αναγνωρίζεται διεθνώς ως φυσικό μέρος της ανθρώπινης ύπαρξης, ενώ όλα τα άτομα έχουν δικαίωμα συμμετοχής και συνεισφοράς στην κοινωνία, αρχή η οποία εμπεριέχεται και στο παρόν νομοσχέδιο.

Αναμφισβήτητη, η πολιτεία έχει την υποχρέωση να εξασφαλίσει την παροχή ίσων ευκαιριών στα άτομα με αναπηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Κάτι τέτοιο, όμως, για να καταστεί εφικτό, χρήζεται επιτακτική η προώθηση της ειδικής αγωγής και της εκπαίδευσης, έτσι ώστε τα άτομα αυτά να λαμβάνουν τα απαραίτητα εφόδια και να μπορούν να αναπτύξουν στο μέγιστο όλες τις δυνατότητές τους.

Αυτός είναι και ο σκοπός του παρόντος νομοσχεδίου, το οποίο φιλοδοξεί να θεσμοθετήσει το πλαίσιο λειτουργίας της ειδικής αγωγής και της εκπαίδευσης στη χώρα μας, λαμβάνοντας υπόψη τις υπάρχουσες διεθνείς διακηρύξεις και τις ευρωπαϊκές κατευθύνσεις, αλλά πάντα σύμφωνα με τις εθνικές μας ιδιαιτερότητες. Πρόκειται, δηλαδή, για την κωδικοποίηση, συμπλήρωση και εκσυγχρονισμό των σκόρπιων νομοθετικών διατάξεων και των εξουσιοδοτικών διατάξεων της διοικήσεως που έχουν μέχρι σήμερα υιοθετηθεί.

Με άλλα λόγια, αυτό το νομοσχέδιο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σηματοδοτεί την απαρχή της οριοθέτησης μιας εθνικής στρατηγικής και στο παρόν στάδιο, με την προώθηση ενός θεσμικού πλαισίου, το οποίο προσδιορίζει τις γενικές κατευθύνσεις και τις αρχές, ενώ παράλληλα ξεκαθαρίζει τους επιδιωκόμενους στόχους και τα εργαλεία της υλοποίησής τους. Αντιμετωπίζονται, λοιπόν, με αυτό τον τρόπο τα λειτουργικά και οργανωτικά ζητήματα της ειδικής εκπαίδευσης.

Ο προγραμματισμός, η ρύθμιση των επιμέρους εφαρμοζόμενων πολιτικών και οι συμπληρωματικές παρεμβάσεις θα επεξεργαστούν, όπως τονίστηκε και από τον ίδιο τον Υπουργό στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων, σε επόμενο στάδιο, ώστε να καλυφθούν τα πρακτικά ζητήματα που θα προκύψουν από την εφαρμογή αυτού του νομοσχεδίου που συζητούμε σήμερα.

Έτσι, λοιπόν, ο στόχος αυτού του νομοσχεδίου είναι η εξασφάλιση των ίσων ευκαιριών των ατόμων με αναπηρία, η οποία θα επέλθει πρωτίστως μέσα από την εκπαίδευση, καθώς η μόρφωση αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους παράγοντες διασφάλισης των δημοκρατικών θεσμών και των ανθρώπινων δικαιωμάτων.

Από τον τίτλο του νομοσχεδίου και μόνο είναι εμφανής η πρόθεση της πολιτείας για ουσιαστική ενσωμάτωση των ατόμων με αναπηρία, καθώς ο όρος «Ειδική Αγωγή» αντικαθίσταται από τον όρο «Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση». Επίσης, καθιερώνεται η συνεκπαίδευση των Α.Μ.Ε.Α., δηλαδή, η ενσωμάτωσή τους στον κύριο κορμό της δημόσιας εκπαίδευσης της χώρας, εάν αυτό είναι δυνατόν, αλλιώς προβλέπονται οι δομές της ειδικής εκπαίδευσης.

Αξίζει να σημειωθεί ότι με τη συνεκπαίδευση προωθείται ακόμα περισσότερο η ένταξη των ατόμων με αναπηρία στην κοινωνία, καθώς δεν αποκόπτονται από τους καθιερωμένους κοινωνικούς θεσμούς, αλλά συμμετέχουν ισότιμα σε αυτούς.

Εισάγεται η υποχρεωτικότητα της ειδικής αγωγής, λοιπόν, η οποία ορίζεται ότι λειτουργεί ως αναπόσπαστο τμήμα της ενιαίας δημόσιας δωρεάν παιδείας στο άρθρο 2, απαλείφοντας έτσι μια σοβαρή διάκριση σε βάρος των Α.Μ.Ε.Α. και συνάμα, αντιμετωπίζοντας μία απτία της σχολικής διαρροής.

Επιπλέον, το νομοσχέδιο αίρει τον αποκλεισμό ηλικιακών ομάδων από την ειδική εκπαίδευση, καθώς μέχρι σήμερα προβλεπόταν ότι οι υπηρεσίες ειδικής αγωγής παρέχονταν στα άτομα από πέντε έως είκοσι τριών ετών. Το συγκεκριμένο νομοσχέδιο προωθεί και ορίζει τους φορείς της πρώιμης εκπαίδευσης στην προσχολική ηλικία, ενώ πέραν των είκοσι τριών ετών προβλέπεται η συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία στις υπάρχουσες δομές της διά βίου μάθησης, ώστε να αντιμετωπίζονται και οι προκλήσεις ένταξής τους στην οικονομική και κοινωνική δραστηριότητα.

Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην προσβασιμότητα των εκπαιδευτικών εγκαταστάσεων, στις κτηριακές υποδομές, στον εξοπλισμό, στο ιδιωτικό εκπαιδευτικό υλικό, στην πρόσληψη κατάλληλου εκπαιδευτικού προσωπικού και την εφαρμογή των νέων τεχνολογιών, όχι μόνο στα ειδικά σχολεία, αλλά και στα σχολεία της γενικής εκπαίδευσης.

Δεν ισχυριζόμαστε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι αυτό το νομοσχέδιο που συζητούμε σήμερα είναι το ιδεατό, που ρυθμίζει όλα τα ζητήματα της ειδικής αγωγής και της εκπαίδευσης. Θα ήταν, όμως, τουλάχιστον απαξίωση των πολυετών κόπων του Υπουργείου Παιδείας, η μη αναγνώρισή του ως την πρώτη ολοκληρωμένη προσπάθεια συντονισμού του χώρου αυτού και κατά συνέπεια, ως μια θετική εξέλιξη, ως ένα βήμα ακόμα πιο μπροστά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Υπουργέ, θα μου επιτρέψετε να συστρατευθώ με άλλους συναδέλφους σε ό,τι έχει να κάνει με το θέμα της μη χορήγησης του επιδόματος που μέχρι σήμερα δίνεται στο βοηθητικό προσωπικό, στο ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό.

Καταλαβαίνω –και σίγουρα συμπαρίσταμαι σ' αυτό– ότι οι δημόσιες δαπάνες αυξάνονται με ταχύτερους ρυθμούς από τα φορολογικά έσοδα, το έλλειμμα του προϋπολογισμού να διογκώνεται και να μην κάνουμε τίποτα γι' αυτό. Από την άλλη είναι ιδιαίτερα δύσκολος στην πράξη ο περιορισμός των δαπανών, με εξαίρεση εκείνες του προϋπολογισμού των Δημοσίων Επενδύσεων.

Όμως, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όταν αναφερόμαστε σε εργαζόμενους, στο ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό και στο βοηθητικό προσωπικό το οποίο θα κληθεί να εφαρμόσει το συγκεκριμένο νομοσχέδιο –και ήδη προσπαθεί μέσα από τις δομές που μέχρι σήμερα υπάρχουν– όταν αυτό το προσωπικό ρύθμισε τις ανάγκες του, τη ζωή του, με βάση συγκεκριμένα προηγούμενα δεδομένα, θεωρώ ότι αυτή η μη χορήγηση του επιδόματος δημιουργεί ένα σοβαρό ζήτημα. Πιθανόν να καλυπτόμαστε, κύριε Υπουργέ, από το γεγονός της δικαστικής δικαίωσης στο μέλλον, αλλά αυτό θεωρώ ότι δημιουργεί ένα σημαντικό πολιτικό ζήτημα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το προειδοποιητικό κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Δεν πρέπει να μας διαφεύγει ότι αποτελούν μέρος της εκπαιδευτικής κοινότητας και αυτοί που πλήττονται, είναι αυτοί οι οποίοι θα κληθούν να εφαρμόσουν το νομοσχέδιο, το οποίο θεωρώ ότι είναι πολύ σημαντικό.

Κλείνοντας, θα πρέπει να τονίσω ιδιαίτερώς ότι πριν τη θέσπιση του νομοσχεδίου, προηγήθηκε μία μακρά διαδικασία δημοσίων διαβουλεύσεων και συζητήσεων, η οποία ξεκίνησε από την προηγούμενη πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας, αλλά συνεχίστηκε και με την παρούσα ηγεσία, όπου συμμετείχαν ενδιαφερόμενοι φορείς και καθηγητές και άλλοι επιστήμονες οι οποίοι σχετίζονται με το συγκεκριμένο χώρο.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Αυτό καταδεικνύεται και από το γεγονός, όπως και εσείς παραδεχθήκατε, κύριε Υπουργέ, ότι πολλά από τα εδάφια του νομοσχεδίου είναι αποτέλεσμα των προτάσεων των σχετικών φορέων και της Ειδικής Διακομματικής Επιτροπής που έχει

συσταθεί.

Ο στόχος, λοιπόν, είναι –και αποτελεί και δέσμευση όλων μας– η πλήρης ενσωμάτωση των ατόμων με ειδικές ανάγκες χωρίς διακρίσεις και στην εκπαίδευση.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστώ πολύ, κυρία Κόλλια.

Ο κύριος Υπουργός, κ. Στυλιανίδης, έχει ζητήσει το λόγο.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριοι συνάδελφοι, μ' αυτό το νομοσχέδιο η πολιτεία έρχεται να καλύψει ένα κενό δεκαετιών με τρόπο συστηματικό και πλήρη, συνεχίζοντας και συμπληρώνοντας τις προσπάθειες που μεμονωμένες και αποσπασματικά ξεκίνησαν στο παρελθόν.

Μέχρι τώρα, το ζήτημα της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης αντιμετωπιζόταν με μερικά άρθρα του γενικού νόμου 1143/1981, με πέντε άρθρα του γενικού νόμου 2817/2000, με μία τροπολογία του γενικού νόμου 3194/2003 και περίπου με τριακόσιες πενήντα εξουσιοδοτικές διατάξεις, γεγονός που αναδεικνύει, αλλά παράλληλα και αποδεικνύει την πλήρη έλλειψη εθνικού σχεδιασμού και την προχειρότητα με την οποία αντιμετωπιζόταν αυτό το ευαίσθητο θέμα τόσα χρόνια.

Ο νέος νόμος αποτελεί μία ολοκληρωμένη νομοθετική προσπάθεια, η οποία αδικοποιεί τις θετικές από τις υφιστάμενες διατάξεις, εκσυγχρονίζει, επικαιροποιεί και συμπληρώνει το θεσμικό πλαίσιο, χαράσσοντας μια εθνική στρατηγική για την ειδική αγωγή και εκπαίδευση, με βάση τα διεθνώς αναγνωρισμένα και παραδεκτά στοιχεία. Το σύστημά μας μετεξελισσεται από μοντέλο κατηγορικό που ήταν, σε ενταξιακό, προωθώντας τη συνεκπαίδευση. Διαμορφώνει ένα σύγχρονο πλαίσιο που συμπληρωμένο από εφαρμοσμένες πολιτικές, χτυπά τη σχολική διαρροή των μαθητών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και τους εξασφαλίζει ίσες ευκαιρίες για μόρφωση και για δουλειά.

Το σχέδιο νόμου που σήμερα συζητείται, είναι προϊόν μίας ευρείας διαβούλευσης, κατά την οποία κατατέθηκαν πάνω από χίλιες διακοσίων προτάσεις από φορείς, οργανώσεις, άτομα, ειδικούς, οι οποίες ενσωματώθηκαν σ' ένα ποσοστό 90%.

Υιοθετήθηκαν αιτήματα που εκκρεμούσαν για περίπου τριάντα χρόνια. Μου δόθηκε η ευκαιρία στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων να παρουσιάσω αναλυτικά ποιων φορέων προτάσεις ήταν αυτές που συνέβαλαν στη διαμόρφωση του καθενός άρθρου απ' αυτά που συναποτελούν το νομοσχέδιο. Επειδή οι προσδοκίες είναι μεγάλες και συσσωρευμένες και αυτό είναι κατανοητό, επειδή πιστεύουμε ότι ο χώρος που σήμερα ρυθμίζουμε για πρώτη φορά ολοκληρωμένα πρέπει να είναι χώρος συνάντησης και συνεννόησης όλων των πολιτικών και κοινωνικών δυνάμεων, γι' αυτό και ήμασταν ανοιχτοί μέχρι και την τελευταία στιγμή. Και μέσα από τις νομοτεχνικές βελτιώσεις που καταθέσαμε, υιοθετούμε πάρα πολλές σημαντικές προτάσεις που έγιναν από το ίδιο το αναπηρικό κίνημα, τους γονείς, τους κοινωνικούς φορείς και τα πολιτικά κόμματα.

Η βασική καινοτομία του σχεδίου νόμου είναι ότι για πρώτη φορά στην ειδική αγωγή, αλλά και στην ειδική αγωγή και εκπαίδευση, θεσπίζει την υποχρεωτικότητά της, κάτι το οποίο ήταν ζητούμενο για πάρα πολλά χρόνια. Επί δεκαετίες αυτό ήταν το κύριο χαρακτηριστικό των προηγμένων κρατικών συστημάτων, ήταν το περιεχόμενο και η απαίτηση των διεθνών συνθηκών και συμβάσεων για τα δικαιώματα του ανθρώπου και βεβαίως ήταν και το κεντρικότερο αίτημα του αναπηρικού κινήματος της χώρας μας και τώρα γίνεται πραγματικότητα.

Για πρώτη φορά προσδιορίζεται μια εθνική πολιτική για τους μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, η οποία προωθεί τη συνεκπαίδευση στο γενικό σχολείο μέσω μέτρων ενισχυτικής διδασκαλίας για μαθητές με διάφορες μορφές ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών. Καθορίζεται με ακρίβεια ποιοι είναι οι δικαιούχοι της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης και διασφαλίζεται γι' αυτούς η ισότητα των ευκαιριών.

Για πρώτη φορά αναγνωρίζονται οι μαθητές με ιδιαίτερες νοητικές ικανότητες και ταλέντα ως δικαιούχοι ειδικής εκπαί-

δευσης όπως γίνεται διεθνώς και προβλέπεται η τροποποιημένη εκπαιδευτική διαδικασία για την υποστήριξή τους.

Επίσης, για πρώτη φορά αναγνωρίζονται οι μαθητές με σύνθετες συναισθηματικές, κοινωνικές και γνωστικές δυσκολίες ή παραβατική συμπεριφορά λόγω γονεϊκής παραμέλησης ή βίας, ως άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Δημιουργούνται αναβαθμισμένα Κέντρα Διαφοροδιάγνωσης, Διάγνωσης και Υποστήριξης Ειδικών Εκπαιδευτικών Αναγκών, τα λεγόμενα ΚΕ.Δ.Δ.Υ., με κύριο χαρακτηριστικό της στελέχωσής τους τη διεπιστημονικότητα και κύριο συστατικό της λειτουργίας τους την εξατομίκευση του σχεδιασμού τους για κάθε παιδί, την αποϊατρικοποίηση των αξιολογήσεών τους και την πρωταγωνιστική συμμετοχή των γονέων στην παρακολούθηση των παιδιών.

Θεσμοθετείται για πρώτη φορά η πρώιμη ή η έγκαιρη παρέμβαση, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Έτσι το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων παρακολουθεί το κάθε παιδί με αναπηρία και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες από την πρώιμη προσχολική ηλικία μέχρι και μετά το πέρας της σχολικής τους ζωής μέσω της παράτασης του χρόνου φοίτησης πέραν του εικοστού τρίτου έτους και μέσω της θεσμοθέτησης και της διάβιου μάθησης, διευρύνοντας έτσι τις ευκαιρίες του ανάπηρου παιδιού.

Το παιδί με αναπηρίες και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες δεν αξιολογείται άπαξ, αλλά παρακολουθείται κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας από ειδική επιτροπή εντός του σχολείου (Ε.Δ.Ε.Α.), αξιολογείται δευτεροβαθμώς από ειδική δευτεροβάθμια επιτροπή και παρακολουθείται και από τους γονείς του στο σπίτι.

Συστηματοποιείται η θεσμική κατοχύρωση των σχολικών μονάδων ειδικής αγωγής και εισάγονται σ' αυτές σημαντικές καινοτομίες, η δημιουργία τμημάτων πρώιμης ή έγκαιρης παρέμβασης στα ειδικά νηπιαγωγεία, η αντιστοίχιση και η ισοτίμηση όλων των βαθμίδων ειδικής προσχολικής πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας, προεπαγγελματικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης, με τα σχολεία της γενικής εκπαίδευσης, η ισοτιμία των διπλωμάτων και των συνεπαγομένων επαγγελματικών δικαιωμάτων των ειδικών ΕΠΑΛ και ΕΠΑΣ με τα αντίστοιχα διπλώματα και τα επαγγελματικά δικαιώματα της γενικής εκπαίδευσης.

Αντιμετωπίζονται όλοι οι κλάδοι αναπηρίας με βάση τις ιδιαιτερότητές τους και για πρώτη φορά θεσμοθετούνται οι επίσημες γλώσσες επικοινωνίας για την κάθε αναπηρία: Η ελληνική νοηματική γλώσσα για τους κωφούς, που ίσως να είχε κατοχυρωθεί προηγουμένως, όπως είπε κάποιος συνάδελφος, εν πάση περιπτώσει νομοθετείται εκ νέου. Συνεχίζεται δηλαδή κάτι θετικό. Η γραφή Braille για πρώτη φορά για τους τυφλούς, τροποποιημένες ή υποβοηθούμενες μορφές επικοινωνίας για τους αυτιστικούς.

Όλες οι προβλεπόμενες από το θεσμικό πλαίσιο εκπαιδευτικές δομές στελεχώνονται πλήρως με τη σύσταση νέων κλάδων εκπαιδευτικών και ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού, όλων των ειδικοτήτων. Με τον τρόπο αυτό αναγνωρίζονται τα επαγγελματικά δικαιώματα αποφοίτων των πανεπιστημίων του Βόλου, της Μακεδονίας και της Κορίνθου, που ήταν σε εκκρεμότητα επί σειρά ετών. Καθορίζεται και αντικειμενικοποιείται το προσοντολόγιο των στελεχών της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης με στόχο την υψηλότερη δυνατή εξειδίκευση και κατάρτιση και εισάγεται η σύνταξη ανεξαρτήτων πινάκων για τους εκπαιδευτικούς με αναπηρία πλέον του 67%, οι οποίοι προσαμβάνονται κατά προτεραιότητα στις σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής.

Κινητροδοτείται η επιμόρφωση και η μετεκπαίδευση προσωπικού όλων των κλάδων και συστήνεται δημόσιος φορέας πιστοποίησης, η Επιτροπή «ΕΝΟΡΑΣΙΣ», που θα πιστοποιεί την επαρκή γνώση των ειδικών γλωσσών ή μορφών επικοινωνίας, στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι του αναπηρικού κινήματος, όπως άλλωστε ζητήθηκε και κατά τη διαβούλευση.

Ένα από τα κυρίαρχα στοιχεία του σχεδίου νόμου είναι ότι θεσμοθετεί τη συμμετοχή του ίδιου του αναπηρικού κινήματος

σε πρωταγωνιστικό, συμβουλευτικό και εποπτικό ρόλο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το σχέδιο νόμου που σήμερα συζητούμε, υιοθετεί πλήρως την έκθεση της Διακομματικής Επιτροπής της Βουλής για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που απασχολούν τα άτομα με αναπηρία, η οποία αποφασίστηκε στη Δεύτερη Σύνοδο της 11ης περιόδου του 2006 και αποφασίστηκε ομόφωνα.

Συγκεκριμένα: Το άρθρο 2 του σχεδίου νόμου υιοθετεί την υποχρεωτικότητα της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, που είναι η πρώτη πρόταση της επιτροπής.

Στα άρθρα 4, 19, 20 και 25 του σχεδίου νόμου υιοθετείται η δεύτερη πρόταση της Διακομματικής Επιτροπής της Βουλής για το εκπαιδευτικό και το ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό.

Στα άρθρα 4 και 12 του σχεδίου νόμου υιοθετείται η τρίτη πρόταση της Διακομματικής Επιτροπής για την αναβάθμιση των παλαιών ΚΔΑΥ.

Στο άρθρο 14 υιοθετείται η πρόταση της επιτροπής για την αναβάθμιση του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και στα άρθρα 7 και 21 υιοθετείται η θεσμοθέτηση της επίσημης πιστοποίησης της γνώσης της Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας και της γραφής Μπράϊλ.

Την έκτη πρόταση της Διακομματικής Επιτροπής της Βουλής για την προσβασιμότητα και τις υποδομές την υλοποιούμε, πρώτον, μέσα από τη σύσταση στο Υ.Π.Ε.Π.Θ. των συμβουλευτικών επιτροπών φυσικής και ηλεκτρονικής προσβασιμότητας με συμμετοχή των εκπροσώπων της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΑμεΑ) και δεύτερον μέσω των εφαρμοσμένων πολιτικών του Οργανισμού Σχολικών Κτιρίων.

Η πρόταση της επιτροπής για τα ειδικά σχολεία και για την πολιτική της συνεκπαίδευσης προωθείται μέσα από τα άρθρα 4 και 6 του νομοσχεδίου, ενώ για τον επαγγελματικό προσανατολισμό μέσα από τα άρθρα 33 και 19.

Τα ζητήματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που θίγει η Διακομματική Επιτροπή της Βουλής αποτελούν, όπως εξήγησα και στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων, αντικείμενο άλλου νομοσχεδίου το οποίο μελετάται. Με άλλα λόγια υλοποιούμε πλήρως την πρόταση της Διακομματικής Επιτροπής της Βουλής, της οποίας αντίγραφο θα ήθελα να σας καταθέσω στα Πρακτικά, ώστε να βγάλετε τα συμπεράσματά σας, ότι ό,τι έχει πει ομόφωνα η Διακομματική Επιτροπή γίνεται πράξη μέσα από αυτό το νομοσχέδιο.

Όσο καινοτόμο και αν είναι το θεσμικό πλαίσιο που θεσπίζεται, είναι βέβαιο ότι υπάρχουν τόσα συσσωρευμένα προβλήματα στο χώρο των ατόμων και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, που χρειάζεται συνεχής προσπάθεια από όλους και τολμηρές εφαρμοσμένες πολιτικές για να μπορέσουμε να το αντιμετωπίσουμε. Στην κατεύθυνση αυτή έχουμε επικεντρώσει όλες μας τις δυνάμεις, γιατί πιστεύουμε ότι τα άτομα με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες κουράστηκαν από τα πολλά και μεγάλα λόγια, ζητούν πράξεις, ζητούν πολιτικές, που να διευκολύνουν τη φυσική και ηλεκτρονική τους προσβασιμότητα στην εκπαιδευτική τους διαδικασία και στο εκπαιδευτικό υλικό.

Επειδή αυτή τη λογική καταλαβαίνει και υπηρετεί η Κυβέρνηση Καραμανλή, σας καταθέτω στα Πρακτικά το υπό υλοποίηση πρόγραμμά μας, που το ζήτησε προηγουμένως άλλωστε κι ένας συνάδελφος καταγγέλλοντας με ότι δεν το έχω καταθέσει, για την κατασκευή πενήντα πέντε ειδικών σχολείων από το 2004 ως το 2012 συνολικού προϋπολογισμού 81,4 εκατομμυρίων ευρώ. Από αυτά τα πέντε έχουν ήδη παραδοθεί, τα έντεκα ολοκληρώνεται σύντομα η κατασκευή τους, τα είκοσι τρία είναι στη φάση της μελέτης και τα δεκαέξι βρίσκονται στο στάδιο του προγραμματισμού. Θα καταθέσω τη σχετική ενημέρωση, όταν αναγράφεται που είναι αυτά τα σχολεία και ποιά είναι αυτά τα σχολεία.

Η έμπρακτη μέριμνά μας για τη διασφάλιση της φυσικής προσβασιμότητας και την ενοποίηση του σύγχρονου τρόπου με τον οποίο η πολιτεία αντιμετωπίζει το ζήτημα, αποτυπώνεται και στο γεγονός ότι ο Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων σε συνεργασία με πέντε πολυτεχνεία της χώρας, με το Τ.Ε.Ε. και το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας εκπόνησε ολοκληρωμένες μελέτες κατασκευής σχολικών μονάδων με πλήρεις οδηγίες φυσικής

προσβασιμότητας, τις οποίες απέστειλε ως οδηγό σε όλες τις νομαρχίες της χώρας ώστε να εναρμονίζονται κατά την κατασκευή των σχολικών μονάδων, ώστε το νέο, έξυπνο βιοκλιματικό σχολείο να είναι απολύτως φυσικά προσβάσιμο στα άτομα με αναπηρία.

Θα καταθέσω στα Πρακτικά της Βουλής προς επιβεβαίωση αυτών που λέω όλους τους τόμους αυτών των μελετών, οι οποίοι είναι στη διάθεση κάθε συναδέλφου για να δει τι δουλειά έχει γίνει στο κομμάτι της φυσικής προσβασιμότητας. Πάνω σε αυτές τις μελέτες θα βασιστεί η κατασκευή του κάθε σχολείου από εδώ και στο εξής και η ίδια η Επιτροπή των Ατόμων με Αναπηρία, η Ε.Σ.Α.Μ.Ε.Α., θα παρακολουθεί εάν τηρούνται αυτές οι προδιαγραφές.

Για την προσβασιμότητα στο εκπαιδευτικό υλικό ολοκληρώθηκε και παρελήφθη στις 6 Ιουνίου 2008 η προμήθεια υπολογιστικού και ειδικού εξοπλισμού για σαράντα επτά δημόσιες βιβλιοθήκες σ' όλη την Ελλάδα συνολικού προϋπολογισμού 1,5 περίπου εκατομμυρίων ευρώ που τις καθιστούν προσβάσιμες στα άτομα με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Θα καταθέσω στα Πρακτικά τη σχετική ενημερωτική έκθεση για να επισκεφθείτε αυτές τις βιβλιοθήκες και να διαπιστώσετε από μόνοι σας τη δουλειά που έχει αρχίσει και γίνεται σ' αυτόν τον τομέα.

Για τη διασφάλιση της ηλεκτρονικής προσβασιμότητας αγοράστηκαν από το Υπουργείο Παιδείας τροποποιημένοι ηλεκτρονικοί υπολογιστές συνολικού προϋπολογισμού 9,5 εκατομμυρίων ευρώ που θα διατεθούν μέχρι το Νοέμβριο του 2008 σε τριακόσιους τριάντα εννέα τυφλούς μαθητές ή μαθητές με προβλήματα όρασης, σε χίλιους τετρακόσιους τριάντα επτά μαθητές με κινητικές αναπηρίες και σε χίλιους εννιάκοσιους πενήντα τρεις μαθητές με νοητική στέρηση. Θα καταθέσω τη σχετική έκθεση στα Πρακτικά για να έχετε απόλυτη εικόνα αυτού του μέτρου που υλοποιούμε στο πλαίσιο αυτής της πολιτικής.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ)

Τέλος, στο πλαίσιο της «αποϊατρικοποίησης» της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης εξεδόθη η πρώτη πρόσκληση ενδιαφέροντος από το Δ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης για το έργο που αφορά την ειδική αγωγή συνολικού προϋπολογισμού 1,5 εκατομμυρίων ευρώ με τους εξής στόχους, την ενσωμάτωση των διεθνών προτύπων για την αξιολόγηση της αναπηρίας και τη δημιουργία του εθνικού μητρώου μαθητών με αναπηρία και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Αυτό το θέμα το είχε θέσει το Κομμουνιστικό Κόμμα κατά τη διαδικασία συζήτησης στη Βουλή. Έτσι οι μαθητές δεν θα καταγράφονται με βάση την αναπηρία τους αλλά με βάση τις παραμέτρους της λειτουργικότητάς τους και των δυνατοτήτων τους για συμμετοχή και με βάση την τελική εφαρμογή των πρωτοκόλλων ICF του Παγκοσμίου Οργανισμού Υγείας σε όλα τα Κ.Ε.Δ.Δ.Υ. της χώρας ώστε να διασφαλιστεί η «αποϊατρικοποίηση» των αξιολογήσεών τους και η κοινωνικοοικονομική διάσταση του έργου της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης. Θα καταθέσω στα Πρακτικά αντίγραφο της προαναφερόμενης πρόσκλησης για να επιβεβαιώσετε και τη συνέπεια των όσων λέμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι βέβαιο ότι γίνονται πολλά. Είναι επίσης βέβαιο ότι πρέπει να γίνουν πολλά περισσότερα στο πλαίσιο της ανθρωποκεντρικής εκπαίδευσης για να διορθώσουμε λάθη και παραλείψεις που παρελθόντος, για να ανταποκριθούμε επιτυχώς στις προσδοκίες όλων των αναπήρων συνανθρώπων μας που περιμένουν με τόση υπομονή όλα αυτά τα χρόνια να υπερασπίσουμε τα ανθρώπινα δικαιώματα, τους θεσμούς και την πραγματική δημοκρατία.

Μια πολιτεία που δεν σέβεται τα άτομα με αναπηρία είναι η ίδια ανάπηρη. Για το λόγο αυτό εργαζόμαστε προκειμένου η Ελλάδα να γίνει πρωτοστάτης στην προσπάθεια κατοχύρωσης ίσων ευκαιριών και δυνατοτήτων για τα άτομα με αναπηρία. Η πολιτική μας αποτελεί το «σκληρό πυρήνα» της ανθρωποκεντρικής μας εκπαίδευσης. Πιστεύουμε στην ανθρώπινη Ελλάδα και εργαζόμαστε γι' αυτήν.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Ευριπίδης Στυλιανίδης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑ.ΣΟ.Κ. κ. Βενιζέλος.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το 2001 στο αναθεωρημένο Σύνταγμα της χώρας με ομόφωνη απόφαση της Αναθεωρητικής Βουλής προστέθηκε μία ριζοσπαστική και σπουδαία διάταξη, η παράγραφος 6 του άρθρου 21 που προβλέπει ρητά το δικαίωμα των ανθρώπων με αναπηρία στη συμμετοχή στην οικονομική, πολιτική, πολιτιστική και εκπαιδευτική ζωή με ίσους όρους και με πλήρες δικαίωμα πρόσβασης. Τώρα πλέον η πολιτεία δεν έρχεται να κάνει παραχωρήσεις αλλά να εκπληρώσει τη ρητή συνταγματική υποχρέωσή της. Τα ίδια τα άτομα με αναπηρία, οι οικογένειές τους που περιθωριάζονται μαζί με τα ανάπηρα άτομα αυτόν τον «σταυρό», δεν αρκούνται σε «φιλότιμα» πρωτοβουλίες –και χρησιμοποιώ τον όρο εντός εισαγωγικών- του κράτους, αλλά αξιώνουν θεμελιώδη δικαιώματα.

Αλλωστε έχω πει πολλές φορές στην Αίθουσα αυτή ότι η ίδια η έννοια του κοινωνικού κράτους που είναι η μεγάλη κατάκτηση κυρίως της ευρωπαϊκής ηπείρου τον 20ο αιώνα συγκροτείται απ' ης στιγμής γίνεται κατανοητό ότι η αναπηρία, τα γηρατειά, η αρρώστια δεν είναι ατομικό ή οικογενειακό ατύχημα αλλά κοινωνικό ζήτημα. Και όταν αναδεικνύεται το κοινωνικό ζήτημα τότε προκύπτει και η ανάγκη για τα κοινωνικά δικαιώματα, για το κοινωνικό κράτος. Ουσιαστικά δηλαδή, για την εγκαθίδρυση μηχανισμών προστασίας, διασφάλισης της ισότιμης πρόσβασης, μηχανισμών αναδιανομής ουσιαστικά του κοινωνικού πλεονάσματος υπέρ των ομάδων εκείνων που έχουν μεγαλύτερη ανάγκη και γίνονται θύματα των ανισοτήτων.

Και τέτοιες ομάδες είναι πρωτίστως οι ανάπηροι, είναι τα άτομα με μαθησιακές δυσκολίες, είναι αυτοί που αποκλείονται από την γνώση, είναι αυτοί που αποκλείονται από το διανοητικό κεφάλαιο, είναι αυτοί που δυστυχώς ωθούνται στο περιθώριο, ακόμη και όταν το περιθώριο αυτό είναι «πολυτελές» μέσα από μια επιδοματική πολιτική ή όταν αυτό το περιθώριο είναι ένα εκπαιδευτικό γκέτο με την μορφή ειδικών σχολείων ενώ η αντίληψη που κυριαρχεί τώρα διεθνώς σε όλες τις χώρες που έχουν παράδοση και γνώση όπως είναι ο Καναδάς, οι Σκανδιναβικές Χώρες, η Ιταλία, το στοιχείο είναι η ένταξη στην γενική εκπαίδευση, η ένταξη των παιδιών αυτών στο γενικό σχολείο, στις ίδιες τάξεις, σε ένα κοινωνικό περιβάλλον που αντιμετωπίζει την αναπηρία όχι με τις αγκυλώσεις και τα στερεότυπα και τις επιφυλάξεις του παρελθόντος.

Το ειδικό σχολείο, είναι ένα οριακό φαινόμενο που μπορεί να αφορά βαριές μορφές αναπηρίας όταν δεν μπορεί πρακτικά να οργανωθεί η συνεκπαίδευση, η ένταξη στην γενική εκπαίδευση, η ένταξη μέσα στις τάξεις της γειτονιάς εκεί όπου το παιδί πρέπει να κοινωνικοποιηθεί, να διαμορφώσει τις παρέες του να ζήσει μέσα στον κοινωνικό ιστό, να νιώσει ότι δεν είναι διαφορετικό, δεν είναι μειονεκτικό, δεν αποκλείεται, δεν περιθωριοποιείται έστω και με καλές υλικοτεχνικές συνθήκες.

Και αυτή είναι η βασική διαφορά φιλοσοφίας ανάμεσα στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. και την Νέα Δημοκρατία. Αυτή την διαφορά φιλοσοφίας ανέδειξε και σήμερα και στην Διάρκη Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων η εισηγήτριά μας κ. Δραγώνα που έρχεται εδώ με την ιδιότητα και της ειδικής επιστήμονος -της καθηγήτριας του Πανεπιστημίου Αθηνών- και οι άλλοι συνάδελφοι.

Αυτή η αντίληψη είχε κατοχυρωθεί νομοθετικά εδώ και πάρα πολύ καιρό επί υπουργίας Απόστολου Κακλαμάνη όταν με τον βασικό ν. 1566/1985 η ειδική εκπαίδευση –και όχι η ειδική αγωγή όπως έχουμε εξηγήσει- ήταν τμήμα του νομοθετικού πλαισίου της γενικής εκπαίδευσης πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας.

Διάθεσή μας και υποχρέωσή μας είναι στην Αίθουσα αυτή τέτοιου είδους νομοθετήματα να ψηφίζονται ομόφωνα. Να γίνεται αντικείμενο της ευρύτερης δυνατής κοινωνικής και πολιτι-

κής συναίνεσης. Αλλά υποχρέωση της κυβέρνησης, της εκάστοτε κυβέρνησης είναι να επιτρέπει στην αντιπολίτευση να συναινεί και να συμπράττει.

Πρέπει λοιπόν να διασφαλίζονται οι διαδικαστικές και πολιτικές προϋποθέσεις μιας τέτοιας συναίνεσης για να μπορεί η Βουλή να παίζει το ρόλο της στο επίπεδο που πρέπει και να μπορούμε να στέλνουμε ως Κοινοβούλιο τα μηνύματα που περιμένει ο ανάπηρος, τα μηνύματα που περιμένει το αναπηρικό κίνημα, το γονεϊκό κίνημα, οι ειδικοί επιστήμονες που ασχολούνται με τα θέματα αυτά, τα μηνύματα που περιμένει η κοινωνία.

Δεν είμαστε ούτε μίζεροι, ούτε μικροκομματικοί, ούτε μικρόψυχοι. Θέλουμε να καλωσορίσουμε κάθε βελτίωση του νομοσχεδίου αυτού, αλλά αν η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας είχε ακολουθήσει την σωστή διαδικασία, αν είχε ολοκληρώσει την προνομοθετική διαδικασία και την διαβούλευση όπως έπρεπε, αν είχε φέρει ώριμο το νομοσχέδιο στην Διάρκη Επιτροπή, τώρα θα ψηφίζαμε και επί της αρχής και επί των περισσότερων άρθρων το νομοσχέδιο αυτό και θα παρουσιάζαμε στην κοινωνία ένα ολοκληρωμένο νομοθέτημα.

Αλλά βλέπετε η εμμονή οδηγεί σε διορθώσεις, τροποποιήσεις ουσιαστικές της τελευταίας στιγμής, χωρίς να παραδέχεται η Κυβέρνηση ότι είναι εσφαλμένη η εμμονή στην ιατροκλινική προσέγγιση του φαινομένου της αναπηρίας ενώ πρέπει να προσχωρήσουμε ως χώρα στην κοινωνική αντίληψη που οδηγεί αυτόματα και στην επιλογή της ένταξης στην γενική εκπαίδευση ως πρώτη προτίμηση, ως γενικό κανόνα, με εξαιρέσεις όπου αυτό είναι αναγκαίο.

Επίσης, θέλω να τονίσω με την ευκαιρία αυτή ότι είναι αδιανόητο το νομοσχέδιο τελικά να γίνεται αιτία μιας πολύ μεγάλης αναστάτωσης στην εκπαιδευτική κοινότητα με την περικοπή των επιδομάτων του ειδικού εκπαιδευτικού και ειδικού βοηθητικού προσωπικού, ζήτημα στο οποίο αναφέρθηκε προηγουμένως ζητώντας από τον παρίσταμενο κύριο Υφυπουργό να ειδοποιήσει τον Υπουργό Παιδείας να συνεννοηθεί με τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών ή να προσφύγει στον Πρωθυπουργό, προκειμένου να λυθεί το ζήτημα αυτό. Γιατί τι θέλουν τα παιδιά αυτά; Θέλουν αγάπη, θέλουν τα αναγκαία κονδύλια και θέλουν συνεργασία της εκπαιδευτικής κοινότητας, της πολιτείας και των γονιών.

Όταν η εκπαιδευτική κοινότητα αποθαρρύνεται, όταν το βασικό πρακτικό μήνυμα είναι ότι δεν αναγνωρίζουμε ως Κοινοβούλιο, ως νομοθετική εξουσία, δεν αναγνωρίζει η πλειοψηφία της Νέας Δημοκρατίας το ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό, τότε τι περιμένει κανείς; Περιμένει κανείς ζήλο, περιμένει καλά εκπαιδευτικά και κοινωνικά αποτελέσματα; Όταν ο ίδιος ο Υπουργός έρχεται και παραδέχεται στην επιτροπή ότι η ρύθμιση είναι αντισυνταγματική και θα καταπέσει δικαστικά, είναι δυνατόν να την εισηγείται ταυτόχρονα στο Τμήμα προς ψήφιση;

Άρα, τέτοιους είδους βαναυσότητες κοινωνικές και νομοθετικές πρέπει να διορθωθούν μέχρι το τέλος της σημερινής συζήτησης, προκειμένου να μπορέσουμε να αξιολογήσουμε αύριο στη συζήτηση επί των άρθρων όλες τις βελτιώσεις, να προστεθούν και άλλες για να έχουμε τη χαρά να ψηφίσουμε το μεγαλύτερο αριθμό άρθρων, ενώ διατηρούμε την επιφύλαξή μας επί της αρχής.

Και διατηρούμε την επιφύλαξή μας επί της αρχής, όχι μόνο λόγω της διαφοράς ιατροκλινικής έναντι κοινωνικής φιλοσοφίας, αλλά και γιατί είναι πάντα ενοχλητική αυτή η «ανακάλυψη της πυριτίδας». Είναι πάντα ενοχλητικό να έρχεται η Κυβέρνηση και να ισχυρίζεται ότι τώρα γεννιέται η ειδική αγωγή, τώρα αρχίζουν οι υποδομές, τώρα ασχολούμαστε για πρώτη φορά με το αναπηρικό φαινόμενο. Ε, όχι! Το κράτος έχει μια συνέχεια και εμείς πρέπει να έχουμε στοιχειώδη ειλικρίνεια και να αποδεχόμαστε αυτό που βρίσκουμε και να το κάνουμε κάθε φορά καλύτερο.

Όμως, η ειδική εκπαίδευση είναι και αυτή μια όψη του γενικότερου εκπαιδευτικού προβλήματος. Ο κύριος Υπουργός έρχεται από μια συνεδρίαση της Κυβερνητικής Επιτροπής που έχει ανακοινωθεί πομπωδώς στα Μέσα Ενημέρωσης με αντικείμενο την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς. Περιμένα με αφορμή μια νομοθετική παρέμβαση που τη θεωρεί μείζονα, να ενη-

μερώσει το Τμήμα για τα βασικά σημεία των όσων αποφασίστηκαν στην Κυβερνητική Επιτροπή. Αρχίζει η σχολική χρονιά σε μια εβδομάδα. Υπάρχουν πάγια προβλήματα. Όλοι παροικούμε την Ιερουσαλήμ και όλοι γνωρίζουμε ποια είναι τα θέματα αυτά. Τα Μέσα Ενημέρωσης, ηλεκτρονικά και έντυπα, θέτουν διαρκώς μια σειρά από θέματα. Δεν λέω ότι ανήκει στην αρμοδιότητα του Υπουργού Παιδείας το πρόβλημα της ακρίβειας στην αγορά και της ανατίμησης όλων των σχολικών ειδών που επιβαρύνουν τον προϋπολογισμό κάθε οικογένειας, αναφέρομαι, όμως, στα κλασσικά ζητήματα, στα κενά των δασκάλων και των καθηγητών, αναφέρομαι στην ποιότητα και την ταχύτητα διανομής των βιβλίων, στην επάρκεια των σχολικών αιθουσών.

Παρακολουθούμε με πολύ μεγάλη προσοχή τα διαφορετικά στοιχεία που παρατίθενται από την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας και από τους ανθρώπους που ζουν την πραγματικότητα της εκπαίδευσης από τη Διδασκαλική Ομοσπονδία και από την Ο.Λ.Μ.Ε.. Μιλούν οι Ομοσπονδίες για περίπου έξι χιλιάδες κενές θέσεις που θα προκύψουν όχι επειδή δεν διορίστηκε επαρκής αριθμός εξ αρχής νέων εκπαιδευτικών λειτουργών, αλλά γιατί έχουμε πολύ περισσότερες αποχωρήσεις λόγω συνταξιοδότησης, επειδή υπάρχει πάντα η απειλή της τροποποίησης του συνταξιοδοτικού καθεστώτος για τους δημόσιους λειτουργούς και ιδίως για τους εκπαιδευτικούς λειτουργούς.

Πρέπει η Βουλή να ενημερωθεί και πρέπει να γίνουν οι αναγκαίες κινήσεις τη μια εβδομάδα που απομένει. Έχουμε προειδοποιήσει εγκαίρως και η προειδοποίηση αυτή είναι μια προειδοποίηση της κοινωνίας, των οικογενειών και όχι μια προειδοποίηση κομματικού χαρακτήρα από την Αντιπολίτευση.

Έχουν περάσει ελάχιστες μέρες από την ολοκλήρωση της διαδικασίας των εισαγωγικών εξετάσεων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Είδαμε τα αποτελέσματα. Είδαμε περίπου είκοσι έξι χιλιάδες παιδιά να μην μπορούν να καταθέσουν μηχανογραφικό γιατί δεν έχουν συγκεντρώσει την ελάχιστη προϋπόθεση της βάσης του δέκα. Είδαμε να μένουν δεκαοκτώ χιλιάδες κενές θέσεις στα πανεπιστήμιά μας και ιδίως στα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.

Δεν είναι υποχρέωση της πολιτείας και υποχρέωση του Υπουργού Παιδείας και των συνεργατών του να προβούν σε μία αξιολόγηση του εκπαιδευτικού αποτελέσματος που προκύπτει μέσα από τη διαδικασία εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση; Τι σημαίνουν αυτά τα αριθμητικά δεδομένα για την ποιότητα του λυκείου; Τι σημαίνουν αυτά τα αριθμητικά δεδομένα για την ποιότητα του συστήματος εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση;

Δεν συγκινείται η Κυβέρνηση και δεν συγκινείται η κοινοβουλευτική πλειοψηφία, όταν επαληθευόμαστε γιατί τώρα έχει επικρατήσει η παραπλανητική διαφήμιση στην αγορά της τριτοβάθμιας παραπαιδείας, στην αγορά των λεγομένων κολλεγιών, όταν καταστρατηγείται ο μόλις ψηφισμένος νόμος για τα λεγόμενα κολλέγια, όταν δηλαδή υπάρχει αυτό το εμπόριο ελπίδων και όταν βλέπει ο κύριος Υπουργός αυτά που έλεγε να διαψεύδονται μέσα από την πραγματικότητα της αγοράς, που θα δημιουργήσει ένα φαινόμενο εκπαιδευτικού dubbing, δηλαδή εισαγωγής στην Ελλάδα εκπαιδευτικών υπηρεσιών από άλλα κράτη πολύ χαμηλού επιπέδου; Αυτά είναι φαινόμενα τα οποία πρέπει να μας απασχολήσουν.

Δεν ασχολείται, λέει, το νομοσχέδιο αυτό με την ειδική εκπαίδευση στο επίπεδο των πανεπιστημίων και των Τ.Ε.Ι.. Τα παιδιά που έχουν αναπηρία ή δυσκολία μαθησιακή στο τριτοβάθμιο επίπεδο δεν καλύπτονται από το νομοσχέδιο αυτό. Θα έρθει άλλη ρύθμιση, θα δούμε πότε και ποια ρύθμιση. Θα έπρεπε να υπάρχει εδώ η ρύθμιση αυτή, γιατί είναι κοινά τα προβλήματα.

Αλλά και τα παιδιά αυτά είναι παιδιά όπως όλα τα άλλα. Και μέσα στην αντίληψή μας, την κοινωνική αντίληψη, μέσα από την αντίληψη της γενικής εκπαίδευσης, μέσα στην οποία πρέπει να εντάσσεται και η εκπαίδευση των αναπήρων και των παιδιών με μαθησιακές δυσκολίες, ερχόμαστε στα μείζονα αυτά ζητήματα που αφορούν την έναρξη της σχολικής χρονιάς, το βάρος το οικονομικό της κάθε οικογένειας, την ποιότητα του λυκείου και των εισαγωγικών εξετάσεων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και τη νέα παραπαιδεία που διογκώνει και ενθαρρύνει ο κ. Καρα-

μανλής με τον κ. Στυλιανίδη, με συνεχείς δηλώσεις, με σιωπές ή και με προτροπές.

Αυτά είναι μείζονα θέματα, που αφορούν την Αίθουσα αυτή, που αφορούν την κοινωνία. Ο πολίτης νιώθει να πολιορκείται διαρκώς, καθημερινά να αντιμετωπίζει συνεχώς προβλήματα. Μίλησα και χθες για την ανασφάλεια, για την αβεβαιότητα. Ο πολίτης θέλει κάπου να στηριχτεί. Και δεν μπορεί να στηριχτεί σε έναν Πρωθυπουργό και σε μια Κυβέρνηση που δεν μπορεί να διασφαλίσει ούτε την εσωτερική συνοχή και συνεννόησή της, όπως έδειξε και η υπόθεση του επιδόματος, το οποίο θέλω να ελπίζω ότι σε λίγα λεπτά ο κ. Στυλιανίδης θα ανακοινώσει ότι επαναφέρει, γιατί αλλιώς θα φέρει το βάρος ενός πολύ μεγάλου λάθους, το οποίο δεν έχει κανένα λόγο να χρεωθεί ο ίδιος προσωπικά.

Επιτρέψτε μας στην αυριανή συνεδρίαση να συναινέσουμε σε τροποποιημένες και βελτιωμένες ρυθμίσεις και σκεφτείτε μέχρι το τέλος της σημερινής συνεδρίασης την ανάγκη να προσχωρήσετε στις νέες εκπαιδευτικές αντιλήψεις για τα παιδιά με αναπηρία και μαθησιακές δυσκολίες. Ποτέ δεν είναι αργά, κύριε Υπουργέ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε, κύριε Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπε.

Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο για μια σύντομη παρέμβαση.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Πρώτα απ' όλα, κύριε συνάδελφε, εμένα με ικανοποιεί το να συμφωνήσουμε επί του συνόλου ή και σε κάποιες διατάξεις και δεν με ενδιαφέρει ο πόλεμος των εντυπώσεων, σε ποιον θα πιστωθεί αυτή η συμφωνία. Σε κάθε περίπτωση αυτή η συμφωνία και η συνεργασία θα πιστωθεί στο αναπληρωτικό κίνημα και στα παιδιά που προσδοκούν πάρα πολλά από εμάς. Και θεωρώ ότι θα είναι πρόδοος του κοινοβουλευτισμού να μπορούσαμε να συμφωνήσουμε έστω και σε μερικές απ' αυτές τις διατάξεις που τις περιμένουν τόσα χρόνια τα παιδιά με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Όσον αφορά το θέμα του επιδόματος, επειδή το θίξατε, θέλω να σας πω ότι έχω θέσει εκ νέου και επίμονα προς το Υπουργείο Οικονομικών και Οικονομικών και το Γενικό Λογιστήριο το ζήτημα και αναμένω απάντηση. Θα ενημερώσω το Τμήμα μόλις θα την έχω στη διάθεσή μου.

Για τα υπόλοιπα, ακούγοντάς σας, μεταφέρθηκα νοερά σε προηγούμενες ενάρξεις σχολικών χρόνων, γιατί πραγματικά περιγράψατε τα προβλήματα που αντιμετωπίζει το σχολείο κάθε χρόνο εδώ και πολλές δεκαετίες.

Σας καλώ, λοιπόν, να επισκεφθούμε και σήμερα, εάν θέλετε, όποιο σχολείο θέλετε της Ελλάδας, για να δείτε ότι τα βιβλία περιμένουν φέτος τους μαθητές εκεί και όχι οι μαθητές τα βιβλία, όπως γινόταν άλλες χρονιές.

Σας ενημερώνω ότι δυόμισι μήνες πιο μπροστά έχουν ολοκληρωθεί όλες οι διοικητικές πράξεις για διορισμούς, μεταθέσεις, αποσπάσεις, ότι περιορίστηκαν κατά 35% οι άστοχες αποσπάσεις που γίνονταν για πάρα πολλά χρόνια για «ευνόητους» λόγους, ότι αυτή τη στιγμή όλα τα προβλέψιμα λειτουργικά κενά είναι καλυμμένα και έχουμε ετοιμότητα να αντιμετωπίσουμε έκτακτα κενά που θα ανακύψουν από επαπειλούμενες εγκυμοσύνες, από άδειες λόγω ασθένειας κ.λπ., οι οποίες δεν δηλώνονται, όπως ξέρετε, πιο πριν.

Η εισαγωγική επιμόρφωση για πρώτη φορά στην ιστορία του εκπαιδευτικού συστήματος ολοκληρώνεται πριν από την έναρξη της σχολικής χρονιάς για επτά χιλιάδες τριακόσιους νεοδιόριστους εκπαιδευτικούς, που είναι πολύ περισσότεροι φέτος λόγω του νομοσχεδίου που δεν είχατε ψηφίσει κατά τα θερινά τμήματα.

Επίσης, για πέντε χιλιάδες αναπληρωτές η εισαγωγική επιμόρφωση ολοκληρώνεται μέχρι την ημέρα του αγιασμού. Άλλες φορές, θυμίζω, γινόταν στα μέσα του χειμώνα.

Η πρόσθετη διδακτική στήριξη από εθνικούς πόρους αυτήν τη φορά διασφαλίζεται με την έναρξη των μαθημάτων, για να αποτραπεί η διαρροή των μαθητών στην παραπαιδεία και να στηριχθεί η μεσαία και φτωχή ελληνική οικογένεια.

Είναι σε εξέλιξη, βεβαίως, η υλοποίηση ενός γενναίου οικονομικού προγράμματος, το οποίο προβλέπει την κατασκευή χιλίων διακοσίων τριάντα τριών νέων σχολικών μονάδων σε όλη τη χώρα, συγκεκριμένων, αξιολογημένων, πολλές από τις οποίες έχουν ήδη παραδοθεί και άλλες θα παραδοθούν το επόμενο διάστημα, με πλήρη κάλυψη των αναγκών και για τα νηπιαγωγεία, αλλά και για τα ολοήμερα σχολεία.

Επειδή ακούγονται πολλά για τα νηπιαγωγεία, θα ήθελα να πω ότι εμείς έχουμε κάνει ό,τι πρέπει να κάνουμε, για να μη μείνει κανένα παιδί έξω από το δημόσιο νηπιαγωγείο. Δεν προτιθέμεθα, όμως, να κάνουμε εκπτώσεις στους όρους ασφάλειας ή ποιότητας στα ιδιωτικά νηπιαγωγεία, γιατί αυτό που μας ενδιαφέρει, πρώτα απ' όλα, είναι το παιδί, μπαίνοντας στο εκπαιδευτικό σύστημα, να απολαύσει όλα αυτά που προσδοκά η οικογένειά του.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ, το λόγο για ένα λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ορίστε, κύριε Βενιζέλο, έχετε το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Το Π.Α.Σ.Ο.Κ. έχει εμπειρία από την αντιμετώπιση των εκπαιδευτικών προβλημάτων. Έχουμε πλήρη αίσθηση της ευθύνης μας ως Αξιωματική Αντιπολίτευση. Θέλουμε τα παιδιά να πάνε την άλλη εβδομάδα στο σχολείο και να τα βρουν όλα έτοιμα, να μην υπάρχει κανένα πρόβλημα και καμμία δυσλειτουργία. Δεν περιμένουμε το πρόβλημα, για να χαρούμε. Θέλουμε να το προλάβουμε, ώστε να επιλυθεί.

Στη θέση, λοιπόν, του κ. Στυλιανίδη θα ήμουν πολύ πιο επιφυλακτικός και προσεκτικός. Θα έπρεπε να κρατούν στο Υπουργείο Παιδείας μικρό καλάθι, γιατί τα προβλήματα είναι πολλά, γιατί τα προβλήματα είναι δύσκολα και γιατί οι προσδοκίες της κοινωνίας είναι πολύ μεγάλες.

Αντί, λοιπόν, να ανταποκριθώ στην πρόσκληση του κ. Στυλιανίδη, να επισκεφθούμε τώρα ένα σχολείο, πριν αυτό λειτουργήσει, τον καλώ να επισκεφθούμε ένα σχολείο μία εβδομάδα μετά την έναρξη του σχολικού έτους...

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Όποτε θέλετε και όπου θέλετε.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: ...για να δούμε ποια θα είναι η πραγματικότητα στα νηπιαγωγεία, στα δημοτικά, στα γυμνάσια και τα λύκεια.

Άρα, λοιπόν, ας κρατήσει την υπερασπισιοδοξία του, ας μην δίνει όλες αυτές τις διαβεβαιώσεις που δίνει, γιατί η ζωή διδάσκει ότι τα εκπαιδευτικά προβλήματα είναι πολλά και μεγάλα και η πολιτεία, δυστυχώς, αγωνίζεται και δυσκολεύεται τις περισσότερες φορές να ανταποκριθεί σε αυτές τις ανάγκες.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Το λόγο έχει ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Στυλιανίδης.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Εγώ δέχομαι την πρόκληση και την πρόσκληση του κ. Βενιζέλου και εύχομαι και ελπίζω να δεχθεί και αυτός τη δική μου.

Αυτό που με κάνει να μιλώ με τόση σιγουριά είναι η αυτοπεποίθηση ότι το επιτελείο του Υπουργείου Παιδείας και το διοικητικό το πολιτικό, έχει κάνει άσφογα τη δουλειά του. Αυτήν τη στιγμή το σύνολο των εκπαιδευτικών προϊσταμένων της χώρας μας διαβεβαιώνει ότι έχει καλυφθεί το σύνολο των προβλέψιμων κενών. Και επαναλαμβάνω ότι έχουμε την ετοιμότητα να ανταποκριθούμε άμεσα σε μη προβλέψιμα κενά. Δηλαδή, όταν ένα τμήμα παραδείγματος χάρη που έχει είκοσι πέντε μαθητές, περιέργως αποκτά είκοσι έξι για να ζητήσει δύο δασκάλους, αντιλαμβάνεστε ότι εκεί δεν υπάρχει ορθολογισμός στη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού. Έχουμε την ετοιμότητα, όμως, και στα έκτακτα να ανταποκριθούμε. Δεκτή, λοιπόν, η πρόκληση και η πρόσκληση, να δεχθείτε όμως και εσείς τη δική μου.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Τελικά, κύριε Βενιζέλο,

συμφωνήσατε στις προσκλήσεις με τον κύριο Υπουργό;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Ναι, ναι, θα συνεννοηθούμε τηλεφωνικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας έχει το λόγο.

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο το οποίο συζητείται στο Δεύτερο Τμήμα Διακοπής Εργασιών της Βουλής, είναι πάρα πολύ σημαντικό. Και για να συνεχίσω από εκεί που άφησε τη συζήτηση ο προλαλήσας Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Π.Α.Σ.Ο.Κ. ο κ. Βενιζέλος, θα πω το εξής:

Κύριε Βενιζέλο, δεν γνωρίζω αν το Π.Α.Σ.Ο.Κ. έχει την απαραίτητη εμπειρία από τα τόσα χρόνια που άσκησε τις ευθύνες της διακυβέρνησης του τόπου, αλλά εκατοντάδες χιλιάδες ελληνικές οικογένειες, έχουν πικρή εμπειρία από τα πεπραγμένα και τις παραλείψεις του Π.Α.Σ.Ο.Κ. στο χώρο της εκπαίδευσης. Ειδικά ο χώρος της εκπαίδευσης είναι ένας από τους χώρους που παρέχουν τα ασφαλέστερα μέτρα για την ανύπαρκτη κοινωνική ευαισθησία και προσοχή με την οποία ασκήσατε την πολιτική σας. Δεν θα κουραστώ να επαναλαμβάνω αυτό που μπορεί να διαπιστώσει κάθε καλόπιστος παρατηρητής, κάθε Έλληνας και κάθε Ελληνίδα. Η διακυβέρνηση του Π.Α.Σ.Ο.Κ., η εικοσαετής διακυβέρνηση, στον ευαίσθητο χώρο της παιδείας, παρήγαγε μεγαλύτερες ταξικές ανισότητες, διέυρυνε τα προβλήματα των κοινωνικών ανισοτήτων, δημιούργησε συνθήκες κοινωνικής βαρβαρότητας για εκατοντάδες χιλιάδες οικογένειες και πολλαπλασίασε προβλήματα υπαρκτά στο χώρο της παιδείας, τα οποία κληρονόμησε η Κυβέρνηση Καραμανλή.

Καλό, λοιπόν, είναι, εκεί που το Π.Α.Σ.Ο.Κ. σήμερα έρχεται να κουνάει τον δείκτη του χεριού του προς την Κυβέρνηση, παραστώντας τον δημόσιο κατηγορο και εισαγγελέα της πολιτικής ζωής, να επιδείξει περισσότερη μετριοπάθεια και νηφαλιότητα και κυρίως, να προχωρήσει επιτέλους στη γενναία πράξη της αυτοκριτικής του, για να αντιληφθεί και ο ελληνικός λαός εν πάση περιπτώσει πώς αυτό το κόμμα αντιμετωπίζει τα πεπραγμένα του και πώς επαναπροσδιορίζει το στίγμα της πολιτικής του σήμερα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αν εκτός του πολύ σοβαρού αντικειμένου αυτού του νομοσχεδίου, έχει μία ακόμη ευρύτερη πολιτική σημασία αυτή η συζήτηση, είναι γιατί διεξάγεται σε μία πραγματικά πολύ περιέργη γενικότερη πολιτική συγκυρία. Αν κανείς συγκρίνει αυτά που έχουν ειπωθεί τις τελευταίες ημέρες από την Αξιωματική Αντιπολίτευση και αυτά που έχουν ειπωθεί, αλλά και αυτά που γίνονται από την Κυβέρνηση, πολύ εύκολα οδηγείται σε ένα συμπέρασμα που νομίζω ότι απηχεί την εντύπωση του κάθε καλόπιστου παρατηρητή. Η Κυβέρνηση παράγει έργο και η Αξιωματική Αντιπολίτευση παράγει, αντί του έργου, θόρυβο, κραυγές και αστήρικτες κατηγορίες.

Θέλω να εκφράσω τη λύπη μου, διότι ποτέ ηγεσία αξιωματικής Αντιπολίτευσης δεν ενήργησε τόσο επιπόλαια και τόσο πρόχειρα. Με τέτοιο έλλειμμα θεσμικής ευθύνης, όπως ενήργησε η ηγεσία του Π.Α.Σ.Ο.Κ. αυτές τις τελευταίες ημέρες. Δυστυχώς, αυτή είναι η πραγματικότητα. Κοινός παρανομαστής στα λόγια και στις δηλώσεις της ηγεσίας του Π.Α.Σ.Ο.Κ., η παντελής έλλειψη αισθήματος θεσμικής ευθύνης. Η κραυγαλέα έλλειψη κριτηρίου αξιολόγησης, μεταξύ του μείζονος και του ελάσσονος, μεταξύ του σοβαρού και του ολιγότερο σοβαρού ή και του αστείου.

Λυπούμαι, διότι επί της ουσίας η πρωτοβουλία που ελήφθη από την ηγεσία του Π.Α.Σ.Ο.Κ. για δήθεν καταγγελίες για δήθεν νοθείες, είναι μία πρωτοβουλία που πέφτει στο κενό και καθώς περνούν οι μέρες από την ημέρα που εκδηλώθηκε, οδηγεί δυστυχώς σε αυτοδιακωμώδηση και αυτογελοιοποίηση. Αυτό πέτυχε η ηγεσία του Π.Α.Σ.Ο.Κ., την αυτοδιακωμώδηση και την αυτογελοιοποίηση της ίδιας και των μελών της ηγετικής ομάδας.

Τώρα, βλέπουμε φαινόμενα αναδίπλωσης. Ψάχνουν προσχήματα για να διασώσουν τις εντυπώσεις. Η Κυβέρνηση επιμένει στην ουσία, εστιάζει την προσοχή της στην ουσία, εστιάζει την προσοχή της στο κυβερνητικό έργο, το οποίο γίνεται και παρά-

γεται επ' ωφελεία του ελληνικού λαού.

Το σημερινό νομοσχέδιο είναι πάρα πολύ σημαντικό και θα περίμενε κανείς αντί της κριτικής, η οποία σε πάρα πολλά σημεία είναι στείρα και υπερβολική, χαμηλότερους τόνους, θα περίμενε κανείς, στο σύνολό του σχεδόν, κλίμα συναίνεσης και κλίμα ομοφωνίας. Δεν κατάλαβα γιατί στο ξεκίνημα αυτής της συζήτησης ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΠΑ.ΣΟ.Κ άσκησε κριτική στον Υπουργό Παιδείας για κάτι για το οποίο έπρεπε να έχει συγχарεί τον κύριο Στυλιανίδη. Γιατί ο κ. Στυλιανίδης, για μια ακόμα φορά, απέδειξε σε αυτή την Αίθουσα ότι τιμάει την κοινοβουλευτική διαδικασία, ότι σέβεται τη συζήτηση ενώπιον της Εθνικής Αντιπροσωπείας.

Εδώ, τα όσα λέμε, δεν είναι άθροισμα μονολόγων. Δεν επιδίδεται κανείς σε αυτιστικό μονόλογο για να τον ακούν τα μέλη της εκλογικής πελατείας και για να ικανοποιεί τα ότα εκείνων των ψηφισάντων. Εάν συζητούμε εδώ συζητούμε γιατί επεξεργαζόμαστε σχέδια νόμου τα οποία θα πάρουν τη μορφή νομοθετημάτων που θα αλλάξουν τη ζωή του Έλληνα και της Ελληνίδας. Και ο κάθε Υπουργός της οποιασδήποτε κυβέρνησης οφείλει να προσέρχεται όχι με αλαζονεία, αλλά με πνεύμα κατανόησης, με πρόθεση συνεργασίας και με θέση και στάση συνδιαμόρφωσης πολιτικών και νομοθετικών ρυθμίσεων, με σκέψη και διάθεση αξιοποίησης όλων των προτάσεων από οποιοδήποτε και αν αυτές διατυπώνονται ή δρομολογούνται. Σε αυτή τη στάση αποδεικνύει για ακόμα μια φορά ότι είναι συνεπής ο Υπουργός Παιδείας κ. Στυλιανίδης.

Άρα, προς τι ο ψόγος, κύριε Βενιζέλο; Έπρεπε να του πείτε μπράβο. Έλαβε υπ' όψιν τα όσα ειπώθηκαν και προχώρησε στις απαραίτητες –για να υπάρξει συναίνεση και κοινή αποδοχή– νομοτεχνικές ρυθμίσεις και παρεμβάσεις και πάλι επιφυλάσσεται να βελτιώσει ακόμα περισσότερο νομοθετικές ρυθμίσεις που προέρχονται από πρωτοβουλίες της πολιτικής ηγεσίας του συγκεκριμένου Υπουργείου. Αντί λοιπόν, του ψόγου και της μομφής οφείλει η Αντιπολίτευση και οφείλουμε όλοι συγχαρητήρια στον Υπουργό Παιδείας.

Στη συνέχεια, ο τρόπος οργανωμένης συμπεριφοράς του κοινωνικού συνόλου απέναντι στα άτομα με αναπηρία προσδιορίζει και τον μέσο όρο της πολιτιστικής στάθμης των κοινωνιών μας από περίοδο σε περίοδο.

Είναι γεγονός ότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ –γιατί δεν υπάρχει λόγος να αρνούμεθα την πραγματικότητα– ιδιαίτερα τα πρώτα χρόνια του, πήρε κάποιες θετικές πρωτοβουλίες. Μιλάω επί εποχής κυβερνήσεων Ανδρέα Παπανδρέου, για να εξηγούμεθα σε αυτήν την Αίθουσα. Στη συνέχεια όμως, το ΠΑ.ΣΟ.Κ έδειξε ότι ενδιαφέρεται περισσότερο για την συνδικαλιστική διεύθυνση του στο χώρο, παρά για ουσιαστικά αποτελέσματα που θα μπορούσαν να επηρεάσουν επί τα βελτίω τη ζωή και την καθημερινή δραστηριότητα των ατόμων με προβλήματα αναπηρίας. Είδαμε, λοιπόν, σε όλα τα επίπεδα να εκτυλίσσεται μία έντονη συνδικαλιστική δραστηριότητα, η οποία στο ουσιαστικό πεδίο επέφερε ελάχιστα αποτελέσματα. Πολλά ειπώθηκαν στα λόγια, πολλά ειπώθηκαν από κοινοβουλευτικούς και τηλεοπτικούς άμβωνες, αλλά στην πράξη τα προϊόντα ήταν ελάχιστα. Με άλλα λόγια οι ανάπηροι χόρτασαν με λόγια, με διακηρύξεις και με υποσχέσεις επί των κυβερνήσεων ΠΑ.ΣΟ.Κ, αλλά είδαν πελώρια προβλήματά τους να παραμένουν σε εκκρεμότητα, να παραμένουν άλυτα.

Τα προβλήματα του αναπηρικού χώρου είναι κυρίως δύο: Το πρώτο πρόβλημα είναι, πρώτον η οργάνωση και δεύτερον η πρόσβαση εκπαίδευσης και κατάρτισης. Αυτό αφορά το συγκεκριμένο νομοθέτημα, την ειδική αγωγή και την ειδική εκπαίδευση, που είναι απαραίτητη. Το δεύτερο είναι οι δυνατότητες πρόσβασης στο πεδίο της απασχόλησης. Αυτό δεν είναι αρμοδιότητα του κ. Στυλιανίδη. Είναι αρμοδιότητα άλλων Υπουργείων.

Θυμάμαι ότι τα δύο χρόνια της υπουργικής μου θητείας στο Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας –είναι μία πρωτοβουλία η οποία συνεχίζεται και σήμερα από τους συναδέλφους Υπουργούς Απασχόλησης– πήραμε σημαντικές πρωτοβουλίες για να απεμπλέξουμε διαδικασίες που είχαν μπλοκαριστεί πριν το 2004, να ξεκινήσει και πάλι η διαδικασία διορισμού των ΑΜΕΑ στο δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα

και να αντιμετωπίσουμε τα τεράστια προβλήματα απασχόλησης που έχει η συγκεκριμένη κατηγορία συμπολιτών μας.

Αυτό που πρέπει να ξεκαθαρίσουμε είναι ότι και στα θέματα απασχόλησης χρειάζεται αναμόρφωση ολόκληρο το νομοθετικό πλαίσιο. Και είμαι σε θέση να γνωρίζω ότι και εκεί η Κυβέρνηση θα προχωρήσει σύντομα σε σημαντικές νομοθετικές πρωτοβουλίες.

Το σημερινό νομοσχέδιο έρχεται κατ' αρχάς να καθιερώσει τον υποχρεωτικό χαρακτήρα. Και μόνο γι' αυτό αποτελεί ένα θεσμικό άλμα προς τα μπρος και πρέπει να το επισημάνουμε και να το τονίσουμε. Έρχεται να διαμορφώσει, να ενισχύσει δομές. Έρχεται να εξασφαλίσει την πιο εύρυθμη λειτουργία των ήδη υπάρχουσών δομών. Επιχειρεί να αναμορφώσει, να εμπλουτίσει, να ενισχύσει, να στεριώσει όλο το σύστημα ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης.

Είναι βέβαιο ότι έχουμε πολλά πράγματα να κάνουμε ακόμη. Αλλά ουδείς καλόπιστος μπορεί να αρνηθεί ότι μ' αυτήν τη νομοθετική πρωτοβουλία η υπόθεση προχωρεί με γενναιότητα και με ουσιαστικό τρόπο προς τα εμπρός.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε όλα αυτά θα περίμενε κανείς ότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και τα υπόλοιπα κόμματα της Αντιπολίτευσης –λäh ειδικά το ΠΑ.ΣΟ.Κ. διότι οι αντιλήψεις του κινούνται μέσα στο αστικό πλαίσιο διακυβέρνησης– ότι θα έπρεπε να είναι διπλά.

Τα μέλη του αναπηρικού κινήματος, οι συμπολίτες μας που έχουν αναπηρικά προβλήματα αυτό περιμένουν από εμάς. Δεν περιμένουν αυτονόητες λύσεις τις οποίες από χρόνια αναμένουν να αποτελέσουν το μήλο της έριδος μεταξύ των πολιτικών κομμάτων. Δεν περιμένουν μικροκομματική λογική και μικροκομματικές σκοπιμότητες στην επεξεργασία τέτοιων πολύ σημαντικών νομοθετικών πρωτοβουλιών.

Από την πλευρά μας, λοιπόν, είμαστε σε αναμονή μέχρι να τελειώσει η επεξεργασία του σχετικού νομοσχεδίου αύριο στη Βουλή, για να δούμε σε ποια άρθρα και σε ποιες ρυθμίσεις το ΠΑ.ΣΟ.Κ. θα προσέλθει σ' αυτήν την Αίθουσα και θα ψηφίσει. Οφείλει να ξέρει το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ότι θα είναι βαρύτατα εκτεθειμένο, αν με τη λήξη αυτής της διαδικασίας και την ψήφιση του νομοσχεδίου βρεθεί απέναντι σ' αυτήν την νομοθετική πρωτοβουλία. Τα πράγματα έχουν ωριμάσει και στο χώρο του αναπηρικού κινήματος.

Είχα την ευκαιρία να συνεργαστώ με σημαντικές συνδικαλιστικές προσωπικότητες που προέρχονται από το χώρο των οργανωμένων οπαδών του ΠΑ.ΣΟ.Κ., από το χώρο των κομματικών οργανώσεων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Έχουν αλλάξει τα πράγματα. Τελείωσαν οι παλιές παρωπίδες των πράσινων κλαδικών και στο χώρο του αναπηρικού κινήματος. Όλοι θέλουν την ουσία, την αλήθεια, την πραγματική πρόοδο. Προς αυτήν την κατεύθυνση κινείται η νομοθετική πρωτοβουλία του Υπουργείου Παιδείας και του κ. Στυλιανίδη και θα είναι βαρύτατα εκτεθειμένο το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και στα μάτια των συμπολιτών μας που πάσχουν από αναπηρία εάν, όπως είπα και πριν, μέχρι αύριο το μεσημέρι βρεθεί απέναντι. Το πεδίο είναι ανοικτό, η συναίνεση πρέπει να εκδηλωθεί εδώ και τώρα. Εμείς είμαστε έτοιμοι και αναμένουμε τη σχετική ανταπόκριση.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κ.Κ.Ε. κ. Σπύρος Χαλβατζής.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΧΑΛΒΑΤΖΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και αυτό το νομοσχέδιο κινείται στην γενικότερη αντίληψη της Κυβέρνησης να προωθηθεί, να εφαρμοστεί η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στον ευαίσθητο τομέα της ειδικής αγωγής των ατόμων με αναπηρίες. Η φιλοσοφία του και οι συγκεκριμένες ρυθμίσεις δρομολογούν μία πορεία ουσιαστικής ενίσχυσης της επιχειρηματικής δράσης και στον τομέα των ατόμων με αναπηρία.

Από πού βγάζουμε αυτό το συμπέρασμα; Από το γεγονός ότι αντί να ενισχυθούν οι αναγκαίες υποδομές και υπηρεσίες, συρρικνώνονται και κάποιες ακυρώνονται.

Έτσι σπρώχνονται οι οικογένειες των παιδιών με ειδικές ανάγκες στα ιδιωτικά κέντρα. Αυτή είναι μία σκληρή ταξική πολιτι-

κή. Και μόνο το γεγονός ότι κόβονται από ένα έως τρία επιδόματα στο υπόλοιπο προσωπικό πλην των εκπαιδευτικών, πράγμα που μειώνει κατά 20% περίπου τις αποδοχές τους, δείχνει την κατεύθυνση.

Εμείς ζητάμε να μην καταργηθούν αυτά τα επιδόματα. Βεβαίως έχουμε την άποψη ότι όλα τα επιδόματα πρέπει να ενταχθούν στο βασικό μισθό. Είμαστε αντίθετοι με την επιδοματική πολιτική.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, μερικά στοιχεία έχουν μία ιδιαίτερη αξία γιατί τα τελευταία χρόνια οι εκπρόσωποι και της Νέας Δημοκρατίας και του ΠΑ.ΣΟ.Κ. όταν μιλούν για τα άτομα με ειδικές ανάγκες και τα προβλήματά τους, νιώθει κανένας ότι έχουν ανακαλύψει την πυρίτιδα. Η ειδική αγωγή έχει ιστορία περίπου διακοσίων χρόνων στις αναπτυγμένες καπιταλιστικές χώρες. Στις χώρες του σοσιαλισμού είχαν σημειωθεί μεγάλες κατακτήσεις και αντιμετωπιζόταν η ειδική αγωγή στα άτομα με αναπηρικά προβλήματα με τρόπο τέτοιο ώστε να γίνονται ικανά αυτά τα άτομα να μπορούν να αντιμετωπίζουν τη ζωή ως ισότιμοι με τους υγιείς ανθρώπους, να εντάσσονται πλήρως στη ζωή και στην κοινωνία δημιουργικά.

Άλλωστε και στην Ελλάδα δεν είναι καινούργιο το ζήτημα. Το πρώτο ειδικό σχολείο για παιδιά με νοητική υστέρηση ιδρύθηκε το 1931 στην Καισαριανή, με πρωτοβουλία της κομμουνίστριας παιδαγωγού Ρόζας Ιμβριώτη, πριν από ογδόντα περίπου χρόνια. Το πρώτο σχολείο για τυφλούς στην Ελλάδα έγινε το 1910, περίπου πριν από εκατό χρόνια. Υπάρχει πλούσια εμπειρία. Δυστυχώς, όμως, είναι αρνητική για τη στάση του κράτους και όλων των κυβερνήσεων απέναντι στα τεράστια προβλήματα της ειδικής αγωγής.

Θέλουμε να τονίσουμε ότι η ανάπτυξη της επιστήμης σήμερα δίνει τη δυνατότητα και υπάρχουν όλα τα μέσα για να αντιμετωπίζονται τα προβλήματα όλων σχεδόν των κατηγοριών των Α.ΜΕ.Α.. Το κύριο είναι εάν υπάρχει η πολιτική βούληση και η διάθεση των αναγκών να αναδυθούν για να αντιμετωπιστούν ουσιαστικά αυτά τα προβλήματα. Υπάρχει αυτή η βούληση από την κυβέρνηση; Δυστυχώς, κύριε Υπουργέ, αυτή η βούληση δεν υπάρχει.

Οι επιστήμονες υποστηρίζουν ότι η πρώιμη διάγνωση της πορείας της υγείας του παιδιού είναι κρίσιμη σημασίας ζήτημα. Αυτή η πρώιμη διάγνωση μπορεί να προλάβει και να λύσει πάρα πολλά προβλήματα και αν θέλετε, να προλάβει να δημιουργηθούν προβλήματα. Για να γίνει αυτό απαιτείται ένα δημόσιο δίκτυο υπηρεσιών πρώιμης διάγνωσης και φροντίδας, χρειάζεται η άμεση παρέμβαση από το έμβρυο μέχρι την ηλικία των τεσσάρων χρόνων και αυτό βέβαια να είναι ενταγμένο στο δημόσιο σύστημα υγείας.

Εσείς, όμως, έχετε τη λογική και υποστηρίζετε την επιχειρηματική δράση παντού. Το δημόσιο σύστημα υγείας συνειδητά το υποβαθμίζεται και το υπονομεύετε. Σήμερα συγκεκριμένα υπονομεύεται το δημόσιο σύστημα υγείας από την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, όπως χθες γινόταν από το ΠΑ.ΣΟ.Κ.. Άλλωστε, οι επιλογές της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι σαφείς. Τα πάντα στον ιδιωτικό τομέα. Και εκεί τα έχετε παραδώσει.

Κύριε Υπουργέ, στην αιτιολογική έκθεση λέγεται ότι το 15% των μαθητών έχουν ανάγκη από ειδική αγωγή. Τι κάνει όμως η κυβέρνηση; Η σκληρή αυτή πραγματικότητα δεν αντιμετωπίζεται και φυσικά δεν λύνεται από το νομοσχέδιο. Υπάρχουν ακραίες περιπτώσεις, όπου αντί να αντιμετωπίζονται ουσιαστικά οι ανάπηροι, πολλοί απ' αυτούς παραμένουν σε αποθήκες. Αποθήκες ανθρώπων υπήρχαν πριν από δεκάδες χρόνια, υπάρχουν ακόμα και σήμερα. Ταυτόχρονα, υπάρχουν διακηρύξεις, ωραία λόγια. Ακούσαμε και εδώ σ' αυτήν την Αίθουσα να λέγεται «ίσες ευκαιρίες», «κοινωνία αλληλεγγύης», «σεβασμός της προσωπικότητας» και άλλα όμορφα λόγια. Πρακτικά μέτρα, ωστόσο, δεν παίρνονται.

Και μία παρατήρηση, κύριε Υπουργέ. Η διακομματική επιτροπή δεν κατέθεσε καμία ομόφωνη πρόταση. Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας κατέθεσε μια δική του ολοκληρωμένη πρόταση.

Υπάρχει, επίσης, το πρόβλημα των προστατευτικών εργαστηρίων. Αυτά απαιτούν ειδικές υποδομές και βοήθεια. Βοήθεια

από ειδικούς. Υπάρχουν υποδομές; Υπάρχει βοήθεια από ειδικούς; Δυστυχώς για τα Α.ΜΕ.Α. δεν υπάρχουν. Στο παρελθόν σε ανεπτυγμένες καπιταλιστικές χώρες υπήρχαν προστατευτικά εργαστήρια. Αυτά τα εργαστήρια κατασκεύαζαν προϊόντα και μάλιστα καλής ποιότητας. Αυτά τα προϊόντα που είχαν ένα υψηλό κόστος προστατεύονταν από το κράτος και πρέπει και σήμερα να προστατεύονται και να ενισχύονται. Όμως, σήμερα τα πράγματα είναι διαφορετικά. Από τα τέλη της δεκαετίας του '80 συρρικνώθηκαν τα πάντα, γιατί όλα περνάνε στον ιδιωτικό τομέα. Η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Συνθήκη του Μάαστριχτ, άλλες αποφάσεις προωθούν την εμπορευματοποίηση της παιδείας, της υγείας, της κοινωνικής πρόνοιας. Αυτήν την πολιτική την αποδέχονται και την υλοποιούν. Σήμερα την υλοποιεί η Νέα Δημοκρατία. Χτες την υλοποιούσε το ΠΑ.ΣΟ.Κ.. Όλα τα κόμματα που υποστηρίζουν τον ευρωμονόδρομο κινούνται στην αντίστοιχη λογική, αποδέχονται την επιχειρηματική δράση και σε αυτόν τον τομέα.

Τεράστιο πρόβλημα αποτελεί η στήριξη της οικογένειας των Α.ΜΕ.Α.. Ποια είναι η στήριξη των οικογενειών αυτών; Κύριε Υπουργέ, έχετε πάρει κανένα συγκεκριμένο μέτρο στήριξης των οικογενειών; Ποιες είναι οι υποδομές; Ποιες είναι οι υπηρεσίες στήριξης; Πόσοι είναι οι εκπαιδευτικοί οι οποίοι στηρίζουν αυτές τις ανάγκες; Πού είναι οι απαραίτητοι ψυχολόγοι; Είναι ελάχιστα ή δεν υπάρχουν ούτε υποδομές ούτε υπηρεσίες και φυσικά απουσιάζουν οι ψυχολόγοι σε πολλές περιοχές της χώρας. Και οι ψυχολόγοι δεν θα πρέπει να είναι υπάλληλοι εταιρειών. Η εξάρτηση του ανάπηρου παιδιού από τον ψυχολόγο είναι τεράστια, είναι σχεδόν απόλυτη, γι' αυτό πρέπει αυτοί οι ψυχολόγοι να είναι ενταγμένοι στο δημόσιο σύστημα υγείας. Οι εργασιακές σχέσεις των εκπαιδευτικών, των ψυχολόγων, πρέπει να είναι μόνιμες, σταθερές και όχι στη λογική των αναπληρωτών, των συμβασιούχων, των εργαζόμενων σε προγράμματα «STAGE». Αυτές οι σχέσεις πρέπει να καταργηθούν. Χρειάζεται μόνιμη και σταθερή σχέση εργασίας και όχι απασχόληση. Οι εκπαιδευτικοί, οι ψυχολόγοι πρέπει να έχουν συνέχεια. Δέονται με τα παιδιά που έχουν αναπηρία, αποκτούν την εμπιστοσύνη τους. Αυτή η σχέση βοηθά ουσιαστικά στην πρόοδο των παιδιών. Αυτό τουλάχιστον λένε όλοι οι επιστήμονες. Οι εναλλασσόμενοι εκπαιδευτικοί και ψυχολόγοι χάνουν τη συνέχεια.

Εμείς ζητάμε, διεκδικούμε, αγωνιζόμαστε για αποκλειστικά δημόσια δωρεάν ειδική αγωγή υψηλής ποιότητας, με βάση τις σύγχρονες κατακτήσεις της επιστήμης και της τεχνολογίας. Να απαγορευθεί η επιχειρηματική δράση στο χώρο της ειδικής αγωγής, της πρώιμης διάγνωσης, αλλά και της παρέμβασης και βέβαια χρειάζεται να απαγορευθεί και στη διαδικασία της αποκατάστασης των παιδιών με αναπηρίες και μαθησιακές δυσκολίες. Θεωρούμε αυτονόητο ότι πρέπει να παρέχονται δωρεάν από το κράτος όλα τα απαραίτητα τεχνικά βοηθήματα για τις ανάγκες της εκπαίδευσης των παιδιών με ειδικές ανάγκες και είναι ανάγκη να στηριχθεί η οικογένεια που έχει ανάπηρο παιδί, να υπάρχουν ίσα δικαιώματα των παιδιών με αναπηρίες, και των Ελλήνων και των μεταναστών.

Η υποχρεωτικότητα της ειδικής αγωγής διακηρύσσεται από την Κυβέρνηση σαν μέγιστη μεταρρύθμιση. Ήταν ένα υπερώριμο αίτημα, απαίτηση του κινήματος, όμως από τη στιγμή που δεν υπάρχει η απαραίτητη υποδομή, η ανάλογη στελέχωση, όταν δεν υπάρχουν τα απαραίτητα κονδύλια, αυτή η –σε εισαγωγικά– μεγάλη μεταρρύθμιση θα σπρώξει ακόμα περισσότερους στα διάφορα ιδιωτικά κέντρα.

Υπάρχει αρνητική εμπειρία με τη θέσπιση της υποχρεωτικής προσχολικής αγωγής χωρίς δημόσια νοσοκομεία.

Κλείνοντας, θέλω να κάνω μερικές παρατηρήσεις. Μερικές φορές, μιλώντας οι Υπουργοί και άλλοι αξιωματούχοι, δημιουργούν την αντίληψη ότι υπάρχουν ελεήμονες κυβερνήσεις οι οποίοι παρέχουν κάποια ψιχία σε άτομα με ειδικές ανάγκες. Όλοι οι άνθρωποι, ανεξάρτητα από τις δυνατότητές τους, έχουν δικαιώματα και τα δικαιώματα αυτά τα διεκδικούν. Εμείς, ως Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας, στηρίζουμε τις αγωνιστικές διεκδικήσεις των Α.ΜΕ.Α..

Δεύτερον, πως θα ψηφίσουμε, κύριοι του ΠΑ.ΣΟ.Κ., κύριε Βενιζέλε, ομόφωνα διάφορα νομοσχέδια; Υπάρχουν ταξικές

επιλογές. Υπάρχει συμφωνία δική σας στη λογική της εμπορευματοποίησης και της ειδικής αγωγής. Άλλωστε, αυτή είναι η επιλογή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Έχουμε ριζικά διαφορετική αντίληψη. Συνεπώς, δεν μπορεί να υπάρχει ομοφωνία. Στα γυμνάσια, στα λύκεια και στα νηπιαγωγεία, κύριε Υπουργέ, υπάρχουν τεράστια κενά. Οι γονείς σπρώχνονται ακόμη και στα ιδιωτικά νηπιαγωγεία. Οι αρμόδιοι σας έφεραν εκθέσεις. Ψάξτε βαθύτερα.

Τέλος, θέλουμε να σημειώσουμε ότι υπάρχουν και αστοί αναλυτές οι οποίοι αρθρογράφησαν τις τελευταίες ημέρες και υποστήριξαν, για δικούς τους λόγους ότι η πολιτική σας ενισχύει συστηματικά τον ιδιωτικό τομέα της παιδείας. Αυτό είναι μία πραγματικότητα. Και αυτήν την πραγματικότητα, εμείς την αντιπαλεύουμε. Για άλλη μια φορά θέλουμε να υπογραμμίσουμε ότι το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας είναι το μοναδικό κόμμα που υποστηρίζει ότι πρέπει να καταργηθεί η επιχειρηματική δράση στην παιδεία, στην υγεία και στην κοινωνική πρόνοια. Αυτός ο τομέας των παιδιών με ειδικές ανάγκες, των παιδιών με αναπηρία, δεν είναι ένα ζήτημα που αφορά αποκλειστικά και μόνον το Υπουργείο Παιδείας. Αφορά την Κυβέρνηση εξ ολοκλήρου. Αφορά ένα σύνολο υπουργείων και μία γενικότερη πολιτική. Εμείς εκεί εντάσσουμε αυτά τα προβλήματα και θεωρούμε ότι πρέπει να αντιμετωπίζονται.

Ασφαλώς η λογική σας είναι διαφορετική. Και μόνο το γεγονός ότι αποδέχστε και προωθείτε την εμπορευματοποίηση και σ' αυτά τα κοινωνικά αγαθά, δείχνει ότι ακολουθείτε ένα ριζικά διαφορετικό δρόμο από αυτόν που υποστηρίζουμε εμείς. Εμείς, θα συνεχίσουμε τον αγώνα προς μία ριζικά διαφορετική κατεύθυνση για μία άλλη πολιτική, για μία άλλη εξουσία που θα αντιμετωπίζει στην ουσία τους τα προβλήματα των αναπήρων παιδιών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Επανερχόμαστε στον κατάλογο των ομιλητών.

Η κ. Ράγιου έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΡΑΓΙΟΥ-ΜΕΝΤΖΕΛΟΠΟΥΛΟΥ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βασικοί άξονες του νομοσχεδίου και κινητήριος μοχλός, αν εξαιρέσει κάποιος τη θεσμική του ισχύ, είναι η ευαισθησία και η ανθρωπιά μας. Γι' αυτό στόχος της Κυβέρνησης και του Υπουργείου –τηρώντας για άλλη μία φορά τις προεκλογικές μας δεσμεύσεις– είναι η οριοθέτηση μιας κοινής στρατηγικής για την αγωγή και την εκπαίδευση των ατόμων με αναπηρία, αφού προηγήθηκε –και πρέπει να το τονίσουμε από αυτό το βήμα– η υιοθέτηση σχεδόν στο σύνολό τους των θεσμικών προτάσεων όλων των φορέων, αλλά και των εισηγητών της Αντιπολίτευσης. Δεν είναι ουτοπία το όραμα της μορφωτικής εργασιακής και κοινωνικής ένταξης. Και δεν είναι σε καμμία περίπτωση απομόνωση σημαντικού αριθμού μαθητών από τη γενική εκπαίδευση, όπως ατυχώς ακούστηκε.

Να δούμε τι είναι, αφού είδαμε τι δεν είναι. Είναι η ανάγκη αυτής της Κυβέρνησης να μην παραμείνει η εκπαίδευση των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στο περιθώριο και την απομόνωση.

Είναι για πρώτη φορά στην ιστορία η θέσπιση της υποχρεωτικότητας της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης που λειτουργεί ως αναπόσπαστο τμήμα της ενιαίας δημόσιας και δωρεάν εκπαίδευσης και παρέχεται από το Κράτος σε σχολεία της προσχολικής, πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Είναι –κι εδώ δείχνει το Υπουργείο ότι έλαβε πολύ σοβαρά υπ' όψη και τις προτάσεις της Αντιπολίτευσης– η δέσμευση ότι θα υπάρξει ειδικό νομοσχέδιο που ακολουθεί και για την τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Είναι η εισαγωγή του διεθνούς ορισμού της αναπηρίας ως προέκταση της ανθρώπινης ύπαρξης, δίνοντας έμφαση στις δυνατότητες των ατόμων με αναπηρία και όχι στην αναπηρία την ίδια. Είναι η εισαγωγή για πρώτη φορά του επίσημου ορισμού των μαθητών με ιδιαίτερες νοητικές ικανότητες και χαρίσματα και η πρόβλεψη για την εκπαιδευτική τους αγωγή και υποστήριξη.

Είναι, κυρίες και κύριοι, η άρση της κοινωνικής προκατάληψης, καθώς διασφαλίζει ίσες ευκαιρίες για όλους τους πολίτες, όσον αφορά στην πλήρη συμμετοχή τους και συνεισφορά τους

στην κοινωνία, την ανεξάρτητη διαβίωσή τους, την οικονομική τους ευχέρεια και αυτονομία. Είναι συνολικά η προστασία των δικαιωμάτων των Ελλήνων πολιτών με αναπηρία.

Εννοείται, πως δεν μπορούν να διορθωθούν όλα τα κακώς κείμενα και οι αγκυλώσεις τόσων χρόνων από τη μία στιγμή στην άλλη και όταν μιλάμε για αγκυλώσεις, μιλάμε για αγκυλώσεις και σύννεφα του μυαλού των περισσότερων από εμάς.

Όπως είναι και ολοφάνερο, αν κάποιος διαβάσει με προσοχή τα άρθρα, θα δει ότι αυτό το νομοσχέδιο αποτελεί τη βάση οριοθέτησης μίας γενικής εθνικής πολιτικής, κάτι που μέχρι σήμερα ως προς το νομοθετικό καθεστώς ήταν τουλάχιστον ανεπαρκές.

Και όταν μιλάμε για βάση εφαρμοσμένης πολιτικής εννοούμε –και θα πρέπει να το καταλάβουμε όλοι– αλλαγή νοοτροπίας σε ολόκληρη την κοινωνία, στους γονείς, τους μαθητές, τους νέους, τους εργοδότες, γιατί τελικά εκεί στρεφόμαστε όλοι, γιατί όλα αυτά γίνονται για να μπορούν να έχουν ίσες ευκαιρίες στο χώρο της εργασίας τα άτομα με αναπηρία.

Ειδικά τους εργοδότες, που σ' αυτή τη χώρα να μην χρειάζονται κίνητρα για να προσλάβουν στην δουλειά τους άτομα με αναπηρία, αλλά πάνω από όλα χρειάζονται κι εκείνοι, όπως και όλοι μας, κοινωνική παιδεία. Γιατί κανένας σημερινός εργοδότης δεν θα αλλάξει τρόπο σκέψης επειδή θα του επιβάλλει η πολιτεία, αν δεν έχει μάθει από το ίδιο το σπίτι του ή το σχολείο του, ότι τα άτομα με αναπηρία είναι ισότιμα μέλη της ίδιας κοινωνίας και ότι κανένας είδους αναπηρία δεν καθορίζει το ποιόν, την παρουσία, την προσφορά και το ταλέντο ενός ανθρώπου.

Κυρίες και κύριοι, η κοινωνία μας στη θεωρία είναι βαθιά φιλόνητη και στην πράξη βαθιά απρόθυμη και είναι κάτι που το γνωρίζουμε όλοι. Γι' αυτό και μου φαίνεται μεγάλο λάθος να υπάρχει έριδα γύρω από ένα τέτοιο νομοσχέδιο, για το ποιος τελικά –με λεπτομέρεια– είναι ο καλύτερος τρόπος. Ο καλύτερος τρόπος είναι το κάθε παιδί που γεννιέται σ' αυτή τη χώρα, ο κάθε πολίτης αυτής της χώρας να μαθαίνει από νωρίς ότι είναι ίσος σε όλα με κάποιον που έχει ένα χέρι ή ένα πόδι ή δεν βλέπει ή δεν ακούει.

Το άρθρο 6 προβλέπει, με γνώμονα την άποψη αυτή, το πλαίσιο συνεκπαίδευσης μαθητών με αναπηρία με τους άλλους μαθητές. Το γεγονός ότι σήμερα χρειάζεται ακόμα και μιλάμε για το «κίνημα» των ατόμων με αναπηρία, σημαίνει ότι ουδέποτε όλα αυτά τα χρόνια η κοινωνία μας ήταν έτοιμη και ανοικτή στη διαφορετικότητα. Σημαίνει επίσης ότι καμμία πολιτική δεν κατάφερε να απαλείψει τη λέξη «κίνημα», ώστε να μη χρειαστεί να υπάρχει.

Θεωρώ λοιπόν ότι αυτό είναι το μεγάλο στοίχημα, η κοινωνική παιδεία κι εκεί πρέπει να επικεντρωθούμε. Ο ρόλος του Υπουργείου σ' αυτό το στόχο είναι εξαιρετικά σημαντικός. Βασικοί άξονες των ειδικών στόχων του επιχειρησιακού προγράμματος 2007 – 2013 καθορίζονται από συγκεκριμένες δράσεις για την ειδική αγωγή, όπως η εξειδίκευση των εκπαιδευτικών στην ειδική αγωγή, η ανάπτυξη των βοηθημάτων και των εκπαιδευτικών εργαλείων, η ενίσχυση της υποστήριξης των παιδιών με πολλαπλές αναπηρίες και η ενίσχυση της δια βίου εκπαίδευσης των ατόμων με αναπηρία.

Συντάσσονται ανεξάρτητοι πίνακες εκπαιδευτικών με αναπηρία πλέον το 67%, από τους οποίους προσλαμβάνονται με διορισμό ή ως αναπληρωτές ή ωρομίσθιοι σε ποσοστό 20% ανάπηροι εκπαιδευτικοί. Ικανοποιείται το πάγιο αίτημα της αναγνώρισης επίσης ως γλώσσας των μαθητών με διαταραχές όρασης και ακοής και συντάσσεται ο επίσημος φορέας πιστοποίησης της επαρκούς γνώσης της ελληνικής νοηματικής γλώσσας και της γραφής Braille και καθορίζονται η στελέχωση και οι αρμοδιότητές τους.

Με νομοθετικό πλαίσιο –αν το δείτε προσεκτικά– η Κυβέρνηση κάνει πράξη για τα άτομα με αναπηρία πάρα πολλά, περισσότερα απ' όσα τους είχαν δοθεί μέχρι σήμερα. Και σ' αυτό το σημείο, κύριε Υφυπουργέ, μια και είστε εδώ θα ήθελα να πω κι εγώ ότι είναι πολύ σημαντικό το θέμα της διατήρησης των επιδομάτων που μέχρι σήμερα εισέπραττε το ειδικό διδακτικό προσωπικό. Καλυφθήκαμε από την απάντηση του Υπουργού, αλλά πραγματικά επειδή αυτοί οι άνθρωποι έκτισαν τη ζωή τους με

βάση αυτά τα χρήματα που έπαιρναν τα προηγούμενα χρόνια νομίζω ότι είναι ένα θέμα που πρέπει να το δούμε με ευαισθησία.

Και κάτι άλλο. Εφ'όσον θεμελιώδης στόχος αυτού του νομοσχεδίου είναι η άρση της κοινωνικής προκατάληψης, η διασφάλιση των ίσων ευκαιριών, η προστασία των δικαιωμάτων των Ελλήνων πολιτών με αναπηρία, τότε πέραν της εκπαιδευτικής διαδικασίας για τα ίδια τα άτομα με αναπηρία, πιστεύω ότι είναι πολύ σοβαρή ευθύνη του Υπουργείου Παιδείας και όλων μας προκειμένου να επιτευχθεί η εκπαίδευση των πολιτών που δεν έχουν αναπηρία προς αυτήν την κατεύθυνση. Στο σεβασμό δηλαδή και στην προστασία των ατόμων με ειδικές ανάγκες. Γιατί μια κοινωνία που αδιαφορεί για τα άτομα με αναπηρία, ότι κι αν έχει επιτύχει, ακόμη και αν είναι πολύ καλά δομημένη, θα εξακολουθεί να παραμένει η ίδια «ανάπηρη».

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Θα χρειαστώ ένα λεπτό ακόμη, κύριε Πρόεδρε.

Συνήθως υπάρχει στην καθομιλουμένη το ερώτημα και το δίλημμα «θάρρος ή αλήθεια;». Αυτό το εγχείρημα χρειάζεται θάρρος και αλήθεια μαζί. Όταν θα συνειδητοποιήσουμε όλοι ότι η ζωή είναι απρόβλεπτη και ότι είμαστε εν δυνάμει άτομα με αναπηρία, τότε θα καταλάβουμε την αναγκαιότητα της απολύτου ισότητας και ισονομίας μεταξύ των ανθρώπων με ή χωρίς αναπηρία.

Τελειώνοντας θα ήθελα να πω ότι συμμετέχοντας στις εργασίες της επιτροπής και ακούγοντας και όλους τους συναδέλφους της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, κάποιους δε απ' αυτούς να αγωνιούν να βρουν αρνητικά επιχειρήματα, ελλείψεις και κενά, η εκτίμησή μου τελικά είναι πως το ΠΑ.ΣΟ.Κ. με βαριά καρδιά δεν θα ψηφίσει το νομοσχέδιο, αν τελικά δεν το ψηφίσει.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε την κ. Ράγιο.

Η κ. Σκραφνάκη έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΣΚΡΑΦΝΑΚΗ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το θέμα της ειδικής αγωγής των Α.Μ.Ε.Α. είναι πολύ σημαντικό κι όμως η Κυβέρνηση δεν το αντιμετωπίζει με τη δέουσα προσοχή. Σήμερα, οι συμπολίτες μας με αναπηρία υπολογίζονται πάνω από το 10% του ελληνικού πληθυσμού και η Πολιτεία είναι απούσα. Το μόνο που κάνει η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας είναι να μειώνει τις δαπάνες για την εκπαίδευση, την κοινωνική πρόνοια και την ασφάλιση των ΑΜΕΑ. Τα ΑΜΕΑ βρίσκονται στο περιθώριο και βιώνουν την απομόνωση και τον αποκλεισμό.

Πρέπει κατ' αρχάς να γίνουν βαθιές τομές στο εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας, προκειμένου αυτό να γίνει προσβάσιμο, φιλικό και ανοιχτό στα άτομα με αναπηρία. Αυτό δεν επιτυγχάνεται με το παρόν νομοσχέδιο.

Αντικαθιστάτε, κύριε Υπουργέ, την ονομασία των υπαρχόντων από το 2000 Κ.Δ.Α.Υ. και τα μετονομάζετε σε Κέντρα Διαφοροδιάγνωσης, Διάγνωσης και Υποστήριξης Ειδικών Εκπαιδευτικών Αναγκών (Κ.Ε.Δ.Δ.Υ.), για να πείτε ότι τώρα η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας δημιουργεί Υπηρεσίες που ασχολούνται με τα Α.Μ.Ε.Α.. Μα, αυτό ήταν το πρόβλημα των υπαρχόντων Κέντρων, κύριε Υπουργέ; Το πρόβλημα ήταν η ελλιπής στελέχωσή τους και η βελτίωσή της λειτουργίας τους. Αυτό που πρέπει να γίνει είναι να στελεχωθούν αυτά τα υπάρχοντα Κέντρα, όπως κι αν ονομάζονται, με περισσότερο και ειδικά εκπαιδευμένο προσωπικό σε κατηγορίες αναπηρίας. Δεν αρκεί μια πενταμελής ομάδα για να φέρει σε πέρας ένα τόσο μεγάλο έργο, γιατί οι περιπτώσεις των Α.Μ.Ε.Α. είναι πολλές. Στο Ηράκλειο, για παράδειγμα, έχουμε εβδομήντα οκτώ χιλιάδες παιδιά με αναπηρία και τα αντιμετωπίζουν μόλις πέντε άτομα στο Κ.Δ.Α.Υ. Ηράκλειο.

Κύριε Υπουργέ, το υπάρχον προσωπικό που εργάζεται στα Κ.Δ.Α.Υ. και στις σχολικές μονάδες προσφέρει σημαντικό κοινωνικό έργο. Οι εργαζόμενοι καταθέτουν την ψυχή τους, προκειμένου να βοηθήσουν τα Α.Μ.Ε.Α..

Θα έπρεπε επομένως η πολιτεία να τους αμείβει καλύτερα.

Αντί όμως να αυξάνετε το μισθό τους, εσείς έρχεστε και καταργείτε με το άρθρο 27 του νομοσχεδίου ακόμα και το επίδομα της ειδικής αγωγής για το ειδικό εκπαιδευτικό και το ειδικό βοηθητικό προσωπικό. Καταργείτε δηλαδή κατοχυρωμένα εδώ και μία εικοσαετία επιδόματα ύψους 535 ευρώ μηνιαίως για μία μικρή ομάδα εξακοσίων-επτακοσίων εργαζομένων στην ειδική αγωγή, οι οποίοι όμως έχουν υψηλά επιστημονικά προσόντα και βλέπουν τώρα, με τη νέα διάταξη, να μειώνεται κατά 40% ο μισθός τους.

Αυτή η διάταξη είναι απαράδεκτη, κύριε Υπουργέ, και ζητώ να την αποσύρετε αμέσως. Εξάλλου, το ζήτησαν όλοι οι Βουλευτές που έχουν μιλήσει σήμερα. Σας παρακαλώ να δείτε το θέμα και να αποσύρετε αυτή τη διάταξη.

Πρέπει επιπλέον να δοθεί μεγαλύτερη οικονομική βοήθεια στις οικογένειες των Α.Μ.Ε.Α. που αδυνατούν να τα βγάλουν πέρα με τα αυξημένα έξοδα που αντιμετωπίζουν.

Επίσης, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο νομοσχέδιο δεν γίνεται λόγος για την ανάγκη να εκπαιδεύονται και να μετεκπαιδεύονται οι εκπαιδευτικοί σε θέματα ειδικής αγωγής. Προτείνω να ενταχθεί ειδικό μάθημα για την ειδική αγωγή και εκπαίδευση σε κάθε σχολή της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης για τους νηπιαγωγούς, δασκάλους και καθηγητές, προκειμένου να μάθουν οι εκπαιδευτικοί τις ιδιαιτερότητες, τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα Α.Μ.Ε.Α. και πώς θα πρέπει αυτοί ως εκπαιδευτικοί να τα αντιμετωπίζουν στο πλαίσιο του γενικού σχολείου.

Επίσης, κατά τη γνώμη μου, πρέπει όλοι οι μαθητές να διδάσκονται υποχρεωτικά στα σχολεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης τις ιδιαιτερότητες των Α.Μ.Ε.Α., ώστε να εκλείψουν οι προκαταλήψεις και να αντιμετωπίζονται τα άτομα αυτά με σεβασμό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο σωστά αναφέρει ότι η εκπαίδευση των Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες είναι υποχρεωτική και πως το κράτος υποχρεούται να την παρέχει δωρεάν. Εξάλλου, έρχεται σε εφαρμογή της συνταγματικής αναθεώρησης που είχε γίνει.

Όμως, κύριε Υπουργέ, η Κυβέρνησή σας τόσα χρόνια δεν έχει φροντίσει να υπάρχουν οι κατάλληλες προϋποθέσεις και υποδομές ώστε να παρέχεται υποχρεωτικά η ειδική εκπαίδευση.

Κύριε Υπουργέ, πρέπει να ιδρυθούν και να κτιστούν και άλλα ειδικά σχολεία για όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης σε κάθε νομό της χώρας για τα παιδιά που δεν μπορούν να εκπαιδευθούν στο γενικό σχολείο. Αυτά που υπάρχουν δεν επαρκούν. Επιβάλλεται να γίνει πρόσληψη μονίμων εκπαιδευτικών, όχι ωρομισθίων ή αναπληρωτών, ώστε να λειτουργήσουν ομαλά τα ειδικά σχολεία.

Κύριε Υπουργέ, το Εργαστήριο Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στις Μοίρες Ηρακλείου που έχει εγκριθεί από το Υπουργείο δεν λειτουργεί, διότι δεν έχει βρεθεί ούτε το κτήριο ούτε το προσωπικό που θα το στελεχωσει. Επίσης, το αντίστοιχο Εργαστήριο στο Ηράκλειο λειτουργεί σε μικρότερο κτήριο που δεν καλύπτει τις ανάγκες και χωρίς το απαιτούμενο προσωπικό, με αποτέλεσμα να σχηματίζονται μεγάλες λίστες αναμονής.

Ακόμη, πρέπει να δημιουργηθούν κέντρα αποκατάστασης και υποστήριξης των ατόμων για όλες τις μορφές αναπηρίας σε κάθε νομό, δίπλα στα νοσοκομεία. Στο Ηράκλειο, στο Λασιθί και στο Ρέθυμνο δεν υπάρχει ούτε ένα κέντρο αποκατάστασης ατόμων με αναπηρία.

Επίσης, κύριε Υπουργέ, πρέπει να υποστηριχθούν οικονομικά από το κράτος τα δύο κέντρα εκπαίδευσης Παιδιών με ειδικές ανάγκες «Ο Άγιος Σπυρίδων» και «Η Ζωοδόχος Πηγή», που λειτουργούν στο Ηράκλειο και στηρίζονται στην ιδιωτική πρωτοβουλία. Αυτά τα δύο κέντρα είναι πιστοποιημένα από το ελληνικό δημόσιο ότι λειτουργούν σωστά και επιτελούν πολύ σημαντικό κοινωνικό έργο, όμως το κράτος δεν τα στηρίζει, με αποτέλεσμα να κινδυνεύουν να κλείσουν.

Προτείνω, λοιπόν, να χρηματοδοτούνται αυτά τα κέντρα όπου και αν βρίσκονται στην Ελλάδα από την πολιτεία, για να καλύπτουν ένα μέρος των αναγκών τους.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Ε'

Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ**)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο νομοσχέδιο δεν προβλέπεται τίποτα για την επαγγελματική αποκατάσταση των Α.ΜΕ.Α.. Το ποσοστό ανεργίας για τα Α.ΜΕ.Α. ανέρχεται στο 80%. Γι' αυτό χρειάζεται να δημιουργηθούν εξειδικευμένα προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης για τα Α.ΜΕ.Α. και να θεσπιστούν ισχυρότερα κίνητρα σε επιχειρήσεις που απασχολούν τα Άτομα με Αναπηρίες.

Οι κυβερνήσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ. καθιέρωσαν με δύο νόμους την υποχρεωτική πρόσληψη ενός ποσοστού ΑΜΕΑ σε κάθε προκήρυξη του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα.

Οι νόμοι αυτοί, όμως, τόσα χρόνια -όσα είστε στην Κυβέρνηση- δεν εφαρμόστηκαν.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Ένα λεπτό, κυρία Πρόεδρε.

Μόλις τώρα και μετά την κατάθεση της υπ' αριθμόν 10759 ερώτησής μου προς την Υπουργό, την κ. Φάνη Πεταρλιά-Πάλλη, προκήρυξε αυτές τις θέσεις. Έχουν κατατεθεί οι αιτήσεις, αλλά ακόμα δεν έχουν αξιολογηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Ολοκληρώστε, κυρία συνάδελφε.

ΜΑΡΙΑ ΣΚΡΑΦΝΑΚΗ: Κλείνοντας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το ΠΑ.ΣΟ.Κ. καταψήφισε το νομοσχέδιο επί της αρχής, διότι δεν λύνει τα προβλήματα των Α.ΜΕ.Α.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Μαρία Σκραφνάκη καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε, για την ανοχή σας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Και εγώ σας ευχαριστώ.

Το λόγο έχει ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας κ. Βολουδάκης.

ΜΑΝΟΥΣΟΣ-ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΟΛΟΥΔΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιτρέψτε μου, πριν ξεκινήσω την αναφορά μου στο υπό συζήτηση σχέδιο νόμου, να χαιρετίσω και εγώ το γεγονός ότι για πρώτη χρονιά εφέτος, λίγες μέρες πριν την έναρξη του σχολικού έτους, οι δάσκαλοι, οι καθηγητές και τα βιβλία περιμένουν τους μαθητές στα σχολεία και όχι ανάποδα. Χαιρετίζω την ανακοίνωση αυτή από πλευράς του Υπουργού, γιατί το ζητούμενο σε μια σύγχρονη πολιτεία δεν είναι μόνο να νομοθετούμε σωστά, όπως είναι η συζήτηση σήμερα εδώ, αλλά να εφαρμόζουμε και τη νομοθεσία στην πράξη. Και αυτό αποδεικνύεται με την επισημάνση που έκανα προηγουμένως, ότι εφέτος δάσκαλοι, καθηγητές και βιβλία έχουν προηγηθεί στα σχολεία και δεν έχουμε τις αναμονές που είχαμε στο παρελθόν.

Τώρα, θα αναφερθώ στο σχέδιο νόμου για την ειδική αγωγή και εκπαίδευση των ατόμων με αναπηρία ή με μαθησιακές δυσκολίες. Η ένταξη των ατόμων με αναπηρία στην κοινωνία είναι υποχρέωση της ίδιας της κοινωνίας. Δεν κάνουμε καμιά χάρη σαν κοινωνία στα άτομα αυτά αναγνωρίζοντας τα δικαιώματά τους, βοηθώντας τα να ενταχθούν ισότιμα στην κοινωνία. Η αξία του ανθρωπίνου προσώπου είναι η ίδια, είτε έχει αρτιμέλεια, είτε δεν έχει, είτε έχει κινητική δυσκολία, είτε δεν έχει, είτε ακόμα εάν δεν μπορεί να δει, να ακούσει ή να μιλήσει σωστά και αυτήν την αξία οφείλουμε να την υπηρετούμε.

Έχει γίνει, είναι αλήθεια και πρέπει να το αναγνωρίσουμε αυτό, τις τελευταίες δεκαετίες πρόοδος στον τόπο μας και πρέπει να αναγνωρίσουμε και τις προσπάθειες προηγούμενων κυβερνήσεων στον τομέα αυτό, όπως έγινε με νομοθεσίες της δεκαετίας του '80, όπως το ν. 1566/1985, το νόμο του 2000 κ.λπ.. Χαρακτηρίζονταν, όμως, οι μέχρι τώρα προσπάθειες από μία αποσπασματικότητα. Ανέφερε ο Υπουργός ότι υπάρχουν σήμερα εν ισχύ τριακόσιες πενήντα διοικητικές διατάξεις, κατ' εξουσιοδότηση νόμων διοικητικές πράξεις, οι οποίες ρυθμίζουν ζητήματα της εκπαίδευσης και της αγωγής των ατόμων με αναπηρία. Αυτό είναι προφανές ότι οδηγεί σε μία κατάσταση που

δεν μπορεί ούτε να ρυθμίσει τα προβλήματα, αλλά και που δεν δίνει τη δυνατότητα στην ίδια τη διοίκηση να ξέρει πού πάει. Ένα παράδειγμα θα αναφέρω στο τέλος, με κάποιο ζήτημα που αφορά την ιδιαίτερη πατρίδα μου.

Έχουμε, λοιπόν, για πρώτη φορά ένα ολοκληρωμένο σχέδιο νόμου, με αρχή, μέση και τέλος που αντιμετωπίζει το ζήτημα της αγωγής και της εκπαίδευσης των ατόμων με αναπηρία. Πρέπει να επισημάνω ότι εφέτος μας έχει συνηθίσει το Υπουργείο Παιδείας σε ολοκληρωμένες παρεμβάσεις. Έχουμε μέχρι τώρα συζητήσει τρία νομοθετήματα -αυτό είναι το τρίτο- για μεγάλα ζητήματα, τα οποία αντιμετωπίζονται σφαιρικά και όχι με επιμέρους τροποποιήσεις διατάξεων, όπως γινόταν μέχρι σήμερα. Αναφέρομαι στο νόμο, σχετικά με τα Μεταπτυχιακά, θέματα όπως και στο νόμο για τα κολέγια και τώρα, τρίτο, το σχέδιο νόμου για την ειδική αγωγή.

Εισάγονται μερικές πολύ σημαντικές ρυθμίσεις, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μ' αυτό το σχέδιο νόμου και γι' αυτό το θεωρώ ιδιαίτερα σημαντικό και θετικό. Πρώτα απ' όλα, εισάγεται η υποχρεωτικότητα στην ειδική αγωγή και εκπαίδευση, που ήταν πάγιο αίτημα του αναπηρικού κινήματος, των ίδιων των ατόμων με τις ανάγκες αυτές και των γονιών των παιδιών με τέτοια προβλήματα.

Καταργείται -και αυτό είναι, επίσης, πολύ σημαντικό- το όριο ηλικίας των είκοσι τριών ετών που υπήρχε στην ειδική αγωγή και την εκπαίδευση. Πλέον, η ειδική αγωγή και εκπαίδευση, εφόσον χρειάζεται και πιστοποιείται, μπορεί να συνεχίζεται με διαφόρους τρόπους και μετά τα είκοσι τρία.

Ακόμα, αυτό το σχέδιο νόμου εισάγει αυτό που είναι η σύγχρονη τάση στην αντιμετώπιση του θέματος, την κοινωνική, δηλαδή, διάσταση του ζητήματος κατ' αντιδιαστολή προς την ιατρική, που ήταν η στάση του παρελθόντος. Θα πρέπει να αναφερθώ ιδιαίτερα στο γεγονός ότι για πρώτη φορά συγκροτείται στο Υπουργείο Παιδείας Επιτροπή που ασχολείται με τα ζητήματα της γλώσσας των τυφλών και κωφών, της νοηματικής για τους κωφούς, της γραφής Braille για τους τυφλούς και δημιουργεί και τη διαδικασία πιστοποίησης των εκπαιδευτών για τα σχολεία που διδάσκουν τις γλώσσες ή αυτόν τον τρόπο ανάγνωσης.

Κεντρικό σημείο του σχεδίου νόμου είναι η μετατροπή των μέχρι σήμερα Κ.Δ.Α.Υ. -των δομών που αξιολογούσαν τις ανάγκες αυτών των ατόμων- από τα Κ.Ε.Δ.Δ.Υ.. Δεν θα μείνω στην ονοματολογία, δεν με ενδιαφέρει και τόσο. Θέλω, όμως, να επισημάνω την ουσία της αλλαγής. Η επιτροπή που αξιολογεί και ρυθμίζει αυτά τα ζητήματα, γίνεται πιο ευρύτερη και τονίζεται η διεπιστημονικότητά της. Τα τρία μέλη γίνονται πέντε. Υπάρχουν παιδοψυχολόγοι, παιδαγωγοί, λογοθεραπευτές και ένας ειδικός παιδονευρολόγος-παιδοψυχίατρος, πράγμα που φαίνεται ότι προκάλεσε μία -εσφαλμένη, κατά την άποψή μου- κριτική από την Αντιπολίτευση που βρίσκει ότι υπάρχει έμφαση στην ιατρική πλευρά. Είναι λάθος αυτό. Είναι κακό, δηλαδή, να συμμετέχει και ένας γιατρός σ' αυτήν την επιτροπή; Υπάρχει κάποιος που αμφισβητεί ότι υπάρχουν και ιατρικά ζητήματα να λυθούν;

Βέβαια, κύριε Υπουργέ, επιτρέψτε μου να πω ότι εδώ σωστά νομοθετείτε και θέτετε το πλαίσιο λειτουργίας των Κ.Ε.Δ.Δ.Υ., αλλά το ζήτημα που έχετε να λύσετε ως προς αυτά είναι η λίστα αναμονής. Δεν είναι θέμα νομοθετικό, αλλά είναι θέμα πρακτικής. Έχουμε μεγάλες καθυστερήσεις και αυτό ταλαιπωρεί γονείς και παιδιά και πρέπει να ασχοληθείτε άμεσα για να δείτε τι θα γίνει μ' αυτό.

Ακόμα, πρέπει να αναφέρω ότι στην πέμπτη παράγραφο του άρθρου 4 που αφορά στις αρμοδιότητες των Κ.Ε.Δ.Δ.Υ., αναφέρεται -και πολύ σωστά- ότι έχει την αρμοδιότητα για τον καθορισμό του είδους των εκπαιδευτικών βοηθημάτων και τεχνικών οργάνων, τα οποία διευκολύνουν την πρόσβαση στο χώρο και τη μαθησιακή διαδικασία που έχει ανάγκη το παιδί.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το προειδοποιητικό κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κυρία Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε, θα ήθελα ένα λεπτό ακόμα.

Αυτά προϋποθέτουν και χρηματοδότηση, κύριε Υπουργέ και περιμένω να ακούσω συγκεκριμένα τι σχεδιάζετε και στον προ-

υπολογισμό, αλλά και από την Δ' Προγραμματική Περίοδο, για να λυθεί αυτό το ζήτημα.

Κλείνοντας, θα ήθελα να αναφερθώ σ' ένα ειδικό ζήτημα της Κρήτης. Λειτουργεί στην Κρήτη –και συγκεκριμένα στα Χανιά- το Εθνικό Ίδρυμα Απροσαρμοστών Παιδών Κρήτης, το οποίο διαθέτει και σχολειό. Μέχρι σήμερα, αυτό το σχολειό, το πρωτοβάθμιο τουλάχιστον, υπαγόταν στο Υπουργείο Υγείας, πράγμα βεβαίως που είναι και παράλογο και δημιουργεί προβλήματα στους ίδιους τους εργαζόμενους και τους εκπαιδευτικούς εκεί.

Πολύ σωστά με το σχέδιο νόμου που καταθέσατε παίρνετε το πρωτοβάθμιο σχολειό, τη σχολική μονάδα της Ειδικής Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Παιδείας. Υπάρχει, όμως, μία λεπτομέρεια. Αναφέρετε το δημοτικό σχολειό. Υπάρχει και νηπιαγωγείο. Από την έρευνα που έκανα και εγώ –και οι υπηρεσίες σας που έχουν προηγηθεί- το νηπιαγωγείο, από αβλεψίες άλλων, έχει μείνει χωρίς Φ.Ε.Κ. ίδρυσης. Είναι σαν να μην υπάρχει σαν ειδικό σχολειό. Αυτό θα πρέπει να το λύσετε. Καταργήστε εδώ την επισήμανση ότι η υπαγωγή αφορά μόνο το δημοτικό σχολειό και στην πορεία, μπορείτε μ' ένα Φ.Ε.Κ. ίδρυσης να ιδρυθεί το νηπιαγωγείο επισήμως μια που κάποιος το αμέλησαν και να υπαχθεί κατευθείαν στο Υπουργείο Παιδείας, όπως είναι και το σωστό.

Θα πρέπει να πω ότι οι τριακόσιες πενήντα διοικητικές πράξεις που ανέφερε ο Υπουργός κατ' αρχάς, δημιουργούν ένα χάος, δείγμα του οποίου είναι το τι έγινε μ' αυτό το νηπιαγωγείο. Έχω εδώ έγγραφο του 1986 του τότε Υφυπουργού Παιδείας προς αυτό το σχολειό, το οποίο λέει «...σας γνωρίζουμε ότι το διθέσιο νηπιαγωγείο που λειτουργεί στο ίδρυμά σας για την προσχολική εκπαίδευση των «τυπικά υστερούντων και απροσαρμοστών» αναγνωρίζεται ως ειδικό και υπάγεται εφεξής στην εποπτεία του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων...».

Το έγραψαν. Δεν το έκαναν. Δεν δημοσιεύτηκε ποτέ στο Φ.Ε.Κ.. Το καταθέτω στα Πρακτικά σαν ένα δείγμα του τι πρέπει να αποφεύγεται στη Δημόσια Διοίκηση.

Σας ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Μανούσος-Κωνσταντίνος Βολοιτάκης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Και εγώ σας ευχαριστώ.

Ο κύριος Υφυπουργός έχει ζητήσει το λόγο για μία μικρή παρέμβαση.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε συνάδελφε, για το θέμα το οποίο θέσατε, ήδη από το πρωί έχω απαντήσει, διότι και εσείς το είχατε θέσει, αλλά και ο συνάδελφος κ. Αυγενάκης με την ομιλία του και βεβαίως έχουμε ήδη δηλώσει στο Σώμα ότι διαγράφουμε την παρένθεση η οποία αναφέρει «δημοτικό σχολείο», για να διευκολυνθεί το ίδρυμα με βάση την ισχύουσα διάταξη η οποία καλύπτει την πρωτοβάθμια εκπαίδευση, έτσι ώστε να εκδοθεί και η άδεια.

Με την ευκαιρία που πήρα το λόγο να πω ότι σε ό,τι αναφορά τι λίστα αναμονής στα Κ.Ε.Δ.Δ.Υ., είναι φιλοδοξία όλων με τη διεύθυνση του αριθμού των επιστημόνων, οι οποίοι θα επιλαμβάνονται των περιστατικών, να συντομευθεί ο χρόνος. Και βεβαίως οποιαδήποτε άλλη πρόταση είναι δυνατόν να κατατεθεί, θα γίνει αποδεκτή, αρκεί να εξυπηρετεί το στόχο αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Βέρα Νικολαΐδου): Σας ευχαριστώ.

Το λόγο έχει ο κ. Καζάκος, Βουλευτής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΖΑΚΟΣ: Αγαπητοί συνάδελφοι, κύριε Υπουργέ, οι αντιρρήσεις του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας έχουν αναλυθεί διεξοδικά από τους αγορητές μας και οι προτάσεις που επίσης έχουν κατατεθεί. Θα ήθελα να πω δυο κουβέντες πάνω σε δύο ζητήματα που αφορούν στη φιλοσοφία του νομοσχεδίου.

Το ίδιο το νομοσχέδιο δημιουργεί την αίσθηση ενός τεράστιου κενού. Ενώ έρχεται να συμπληρώσει υποτίθεται κενά των προηγούμενων νόμων, εντούτοις δημιουργεί και φωτογραφίζει ένα τεράστιο πρόβλημα της ελληνικής κοινωνίας. Αν αληθεύουν αυτά τα νούμερα, αυτό το 15%, που αναφέρεται εκεί και που είναι μια προσέγγιση με στατιστικά δεδομένα -αμφίβολης αξιοπιστίας, γιατί δεν έχουν γίνει μετρήσεις από ελληνικές υπηρεσίες- εξακοντίζουν τον πληθυσμό αυτό στον οποίο αναφέρεται το νομοσχέδιο, των προβληματικών ατόμων με ειδικές ανάγκες σε δυσθεώρητα ύψη. Πόσοι είναι; Διακόσιες πενήντα χιλιάδες; Τριακόσιες χιλιάδες; Αν υπολογίσουμε και τις οικογένειές τους οι οποίες καταστρέφονται και οικονομικά και ψυχολογικά, κουβαλώντας αυτό το μαρτύριο για ολόκληρη τη ζωή τους, το πρόβλημα είναι τεράστιο. Είναι ένα τεράστιο πλήθος συνανθρώπων μας που ζουν κάτω απ' αυτήν την κακή μοίρα.

Με τις υπάρχουσες υποδομές, όπως τις ξέρουμε και όπως τις λέτε και τις εξαγγελίες για καινούργιες υποδομές, οι οποίες θα γίνουν κι αυτό αορίστως ορίζεται κι αυτές δεν καλύπτουν ούτε ελάχιστο ποσοστό -3%, 3,5%, 4% αυτού του πληθυσμού;- αυτό είναι αντιμετώπιση του προβλήματος; Τι θα γίνει όλος αυτός ο κόσμος.

Όπως είπαν όλοι και είναι κοινή αντίληψη, σπρώχνονται στην άγρια εκμετάλλευση των ιδιωτών, οι οποίοι δεν κάνουν φιλανθρωπικό έργο. Κερδοσκοπικές επιχειρήσεις έχουν. Επιχειρήσεις ασκούν.

Υπάρχουν ορισμένα παραλογικά σημεία. Αναφέρθηκε απ' όλους τους αγορητές το ζήτημα του προσωπικού, το οποίο έχει τρομερές ελλείψεις στο επιστημονικό, εξειδικευμένο και στο βοηθητικό εξειδικευμένο προσωπικό. Θα περίμενε κανείς στο νομοσχέδιο να υπάρχουν πλουσιοπάροχα, γενναιοδωρα κίνητρα για να προσελκυστούν αυτοί οι ειδικοί επιστήμονες, οι εξειδικευμένοι, που θα μπορούν να εξατομικεύσουν τα προβλήματα κατά περίπτωση αυτών των ατόμων με ειδικές ανάγκες για να μπορούν να τα αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά. Αντίθετα, έχουμε αυτό το πρόβλημα της περικοπής των επιδομάτων που είναι σαν να τους σπρώχνετε μακριά. Αντί να προσελκύετε τέτοιο προσωπικό το διώχνετε.

Τι υποκρύπτεται εδώ; Ή ότι η πολιτεία απεμπολεί, θέλει να απαλλαγεί και από τις λίγες υποχρεώσεις που έχει μέχρι σήμερα αναλάβει απέναντι σ' αυτόν τον πληθυσμό των συμπολιτών μας ή ακόμη ότι υποκρύπτεται μία γενίκευση αυτού του μέτρου της περικοπής των επιδομάτων και σ' άλλους κλάδους εργαζομένων, πράγμα που εμείς το περιμένουμε και περιμένουμε και πολύ χειρότερα, γιατί η άγρια, αντιλαϊκή πολιτική που ασκείται σήμερα, είναι φανερό ότι περιέχει αυτά και άλλα χειρότερα που έρχονται. Και εμείς ενημερώνουμε συνεχώς το λαό, τους πολίτες μας για το τι τους περιμένει και να πάρουν τα μέτρα τους.

Θέλω να τονίσω μία αλήθεια, μία πραγματικότητα που είναι αναμφισβήτητη. Γιατί αυτά τα προβλήματα, αυτές οι ατέλειες, οι αναπηρίες που μαστίζουν τον πληθυσμό, είτε είναι γονιδιακές είτε είναι επίκτητες, όπως και άλλες κατηγορίες δυστυχισμένων, όπως είναι η εξάπλωση των ναρκωτικών στη νεολαία μας, οι απαντωτοί θάνατοι που πολλαπλασιάζονται χρόνο με το χρόνο, όπως είναι η ανεργία της νεολαίας, όπως είναι η εγκληματικότητα, όπως είναι η πορνεία, η εμπορία της σάρκας κάθε κατηγορίας από παιδικής μέχρι ενηλίκων, ξέρετε ότι είναι σύνδρομο της φτώχειας, είναι παρακολουθήματα της φτωχολογίας. Ακολουθούν τα βήματα της φτώχειας σ' όλη την ιστορική διαδρομή της. Θα μπορούσαμε να πούμε επιγραμματικά ότι είναι ο φόρος αίματος που πληρώνει η φτωχολογία, πληρώνει ο άνθρωπος του μόχθου, ο κόσμος του μόχθου, αυτό που εμείς λέμε με την ταξική της έννοια εργατική τάξη στη συντριπτική πλειονότητα αυτών των προβλημάτων, είναι ο φόρος αίματος που πληρώνει σ' αυτό το ανθρωποφάγο, σ' αυτό το απάνθρωπο, αχόρταγο, αδηφάγο σύστημα των ημερών μας που λέγεται καπιταλισμός και μάλιστα της σύγχρονης μορφής, που είναι αυτή η παγκοσμιοποιημένη, νεοφιλελεύθερη αντίληψη για την οικονομία και που είτε το θέλουμε είτε όχι, δεν μας αρέσει, μας θλίβει το γεγονός, ότι αυτό το σύστημα το εξυπηρετείτε -για να μην πω το «υπηρετείτε» και φαίνεται βαρύ- με τόσο πάθος και τόση προσήλωση.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ.)

Θα έλεγα καταλήγοντας ότι αισθάνομαι σαν να χάνεται μία μεγάλη ευκαιρία μ' αυτές τις δράσεις, μια και αναφέρεται σ' ένα πρόβλημα που είναι η βιτρίνα του κοινωνικού κράτους, αυτού του κράτους πρόνοιας, όπως το λέτε και θα μπορούσατε μ' αυτόν τον τρόπο να αντιμετωπίζατε ριζικά το πρόβλημα στην ολότητά του. Υπάρχουν τρόποι. Τι χρειάζεται; Μία μίζα να περικοπεί, μία προμήθεια, ένα κατάρτι απ' αυτές τις φρεγάτες των εκατοντάδων εκατομμυρίων που τόσο εύκολα αγοράζουμε από τους άσπονδους συμμάχους μας, για να λυθεί το πρόβλημα στη ρίζα του. Και θα ήταν ένα τεράστιο άλλοθι μέσα σ' αυτήν την άγρια αντιλαϊκή πολιτική των ημερών μας, που θα έδινε στους ψηφοφόρους σας ακόμα ένα άλλοθι για την κοινωνική ευαισθησία της Κυβέρνησης. Αλλά κι αυτή η ευκαιρία χάνεται. Πώς να το αντιμετωπίσουμε αυτό; Σαν να είναι ένα μπαλωματάκι μέσα σ' αυτό το τεράστιο πρόβλημα, το τεράστιο κενό; Θα το χειροκροτούσαμε εάν ήταν έτσι, ένα μπαλωματάκι, αλλά είναι σε μία τεράστια κουρελού που μπαίνει ακόμα ένα μπαλωματάκι! Δυστυχώς, έτσι είναι η πραγματικότητα και λυπάμαι ιδιαίτερα!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ο κ. Καριπίδης έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΙΠΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θεωρώ ότι το παρόν σχέδιο νόμου είναι εξαιρετικά σημαντικό και δίνει στα άτομα με αναπηρία το αυτονόητο δικαίωμα να μορφώνονται κάτω από τις κατάλληλες συνθήκες.

Μέχρι τώρα ξέραμε όλοι το τι γινόταν στα σχολεία και στην εκπαιδευτική διαδικασία. Γι' αυτό πιστεύουμε ότι εάν ένα παιδί στην τρυφερή ηλικία του δημοτικού και στη συνέχεια του γυμνασίου και του λυκείου δεν διδαχθεί ακόμα και αυτά τα οποία μπορεί να μας φαίνονται αυτονόητα ή μπορεί να μας φάνονταν αδιανόητα μέχρι χτες, τότε δεν θα μάθει ποτέ αλλά ούτε και θα ενσωματωθεί ποτέ μέσα στην κοινωνία. Άρα η αρχή θα πρέπει να γίνει από την εκπαιδευτική διαδικασία.

Αγαπητοί συνάδελφοι, πρέπει να κατανοήσουμε όλοι ότι οι άνθρωποι με αναπηρία δεν χρειάζονται στείρο ενδιαφέρον και φιλανθρωπικές κορώνες. Χρειάζονται ίσες ευκαιρίες και ίσα δικαιώματα. Είναι άτομα ευφυή, εξαιρετικά ικανά και με σπάνιες δεξιότητες, άτομα που διαπρέπουν στην επιστήμη, στις τέχνες, στον αθλητισμό, παρά τις δυσκολίες που συναντούν.

Είναι σημαντικό να δούμε τα άτομα με αναπηρία όχι ως αντικείμενο ελεημοσύνης και οίκτου αλλά ως κατόχους δικαιωμάτων κι αυτά τα δικαιώματα είναι υποχρέωσή μας να τα διασφαλίσουμε κι να τα προάγουμε ως μέλη μιας οργανωμένης και δημοκρατικής κοινωνίας και αυτό προσπαθούμε να κάνουμε σήμερα, αγαπητοί συνάδελφοι, με το παρόν σχέδιο νόμου. Δεν μπορούμε να κάνουμε λόγο για ισότητα και για ίσα δικαιώματα όταν δεν διασφαλίζεται η ολοκληρωμένη και συνεχής εκπαίδευση και η επαγγελματική ενσωμάτωση αυτών των ατόμων.

Έτσι σύμφωνα με το άρθρο 1 του παρόντος σχεδίου νόμου επαναπροσδιορίζεται ο κύριος και βασικός σκοπός της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης που είναι η διασφάλιση ίσων ευκαιριών για πλήρη συμμετοχή, ανεξάρτητη διαβίωση, οικονομική αυτάρκεια και ανεξαρτησία στα άτομα με αναπηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Μέχρι τώρα, κυρίες και κύριοι, η εκπαίδευση ή η μη εκπαίδευση των ατόμων με αναπηρία επαφίονταν στη διακριτική ευχέρεια των γονέων ή σε όσους είχαν τη γονική μέριμνα και εφόσον υπήρχε η δική τους συναίνεση, η πολιτεία παρείχε το πλαίσιο ειδικής αγωγής.

Με το παρόν σχέδιο νόμου θεσπίζεται άμεσα ο υποχρεωτικός χαρακτήρας της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης ως αναπόσπαστο μέρος της υποχρεωτικής και δωρεάν δημόσιας εκπαίδευσης που αφορά την προσχολική, την πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Αυτό θεωρώ ότι είναι ένα από τα σημαντικότερα άρθρα του συγκεκριμένου νομοσχεδίου κι αυτό γιατί με την πλήρη και υποχρεωτική εκπαίδευση επιτυγχάνεται η πλήρης κοινωνική και επαγγελματική ένταξη τους με γνώμονα πάντα τη διαρκή ανάγκη για τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής τους. Αυτός ο στόχος προωθείται πρωτίστως μέσα από

την εκπαιδευτική διαδικασία που προωθεί αυτό το σχέδιο νόμου.

Κυρίες και κύριοι, οι πρωτοβουλίες, οι δράσεις αλλά πάνω απ' όλα η στάση και η συμπεριφορά μας απέναντι σ' αυτά τα άτομα αποτελεί δείκτη παιδείας και πολιτισμού της κοινωνίας μας. Η ελληνική πολιτεία έχει κάνει πολλά, όμως μπορούμε και πρέπει να κάνουμε περισσότερα. Στόχος μας οφείλει να είναι η δημιουργία ίσων ευκαιριών για όλους και γι' αυτό προσπαθούμε.

Η Νέα Δημοκρατία, αγαπητοί συνάδελφοι, προτάσσοντας τον ελληνικό ανθρωποκεντρισμό και την ελεύθερη ανάπτυξη του κάθε πολίτη πιστεύει ότι ήλθε η ώρα η κάθε πολιτική παρέμβαση να αποσκοπεί στην υλοποίηση του καθολικού αιτήματος «όλα για όλους, ανάπτυξη παντού, σεβασμός στον καθένα». Χωρίς ίχνος υποχρεωτικής προσέγγισης, σεβόμενοι τη διαφορετικότητα και επιδιώκοντας την κοινωνική συνοχή, η πολιτεία πρέπει να δώσει εκείνο το ποιοτικό και ποσοτικό συμπλήρωμα στα άτομα με αναπηρίες για να μπορέσουν κι αυτά να διεκδικήσουν με ίσες προϋποθέσεις την προσωπική τους πρόοδο και ευημερία υπηρετώντας ταυτόχρονα με το δικό τους τρόπο και συνεισφέροντας στην κοινωνία. Χωρίς φιλανθρωπικές διακηρύξεις πρέπει να αναπτυχθούν και να υποστηριχθούν οι απαραίτητες κρατικές δομές για την επίτευξη των ως άνω στόχων και να ευαισθητοποιηθούν οι πολίτες για προσεγγίσεις που θα οδηγούν στην ουσιαστική κοινωνική συνοχή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εμείς ως Νέα Δημοκρατία θα παραμεινουμε αταλάντευτοι σ' αυτόν το σκοπό μέχρι την επίτευξή του. Το ξεκίνημα θα γίνει μέσα απ' αυτήν τη νομοθετική πρωτοβουλία που θα έχει σαν αποτέλεσμα όχι μόνο τη διευκόλυνση και την ενσωμάτωση των ατόμων με αναπηρία στην εκπαιδευτική διαδικασία, αλλά και τη μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση της κοινωνίας απέναντι σ' αυτά τα άτομα γιατί όσο πιο πολύ ενσωματώνονται τα άτομα αυτά μέσα στην κοινωνία, τόσο πιο πολύ η κοινωνία θα στέκεται δίπλα τους χωρίς προκαταλήψεις και ρατσισμό.

Γι' αυτούς τους λόγους θεωρώ ότι είναι εξαιρετικά σημαντικό το παρόν νομοσχέδιο το οποίο οφείλουμε όλοι μας να ψηφίσουμε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Καριπίδη που ήταν και σύντομος.

Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού κ. Πλεύρης.

Θα χρειαστείτε όλο το χρόνο, κύριε Πλεύρη;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Θα χρειαστώ το χρόνο κανονικού ομιλητή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Τα επτά λεπτά;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Μάλιστα.

Κύριοι συνάδελφοι, πραγματικά είναι ένα πολύ σημαντικό νομοσχέδιο προς συζήτηση ακριβώς για τα άτομα στα οποία απευθύνεται. Τα άτομα που σε καμμία περίπτωση δεν πρέπει να αντιμετωπίζονται ως πολίτες δευτέρας διαλογής πράγμα που μέχρι σήμερα δυστυχώς η ελληνική κοινωνία κάνει. Και η ελληνική κοινωνία απέχει παρασάγγας απ' όλες τις ευρωπαϊκές χώρες που πραγματικά έχουν θέσει όλες αυτές τις βάσεις ώστε πραγματικά να μιλάμε για συνθήκες υγιούς διαβίωσης αυτών των ανθρώπων ακριβώς όπως οι πολίτες που δεν έχουν την οποιαδήποτε αναπηρία.

Είχα προσωπικό παράδειγμα που μου έκανε εξαιρετική εντύπωση γιατί είχα την τύχη να βρίσκομαι σε μια πόλη της Γερμανίας, τη Χαϊδελβέργη, για σπουδές και εκεί πραγματικά, κύριε Υπουργέ, υπήρχε η δυνατότητα σε άτομα που ήταν τετραπληγικά να κινούνται χωρίς κανένα πρόβλημα μόνοι τους και χωρίς συνοδό και να μπορούν να μπαίνουν ακόμα και σε δημόσια συγκοινωνία.

Εδώ στην Ελλάδα τι έχουμε πάθει. Για να δούμε την πραγματικότητα. Επειδή υπάρχει ένα αυστηρό νομοθετικό πλαίσιο από την Ευρωπαϊκή Ένωση ερχόμαστε εδώ και θέτουμε αυτές τις βάσεις στους νόμους που ακούγονται ωραία πράγματα αλλά στην πραγματικότητα αυτά δεν μπορούν να εφαρμοστούν. Πάνω, αυτήν την στιγμή στην Επιτροπή Παραγωγής και Εμπο-

ρίου συζητάμε για τις θαλάσσιες μεταφορές σε όσους έχουν πρόβλημα αναπηρίας να μπορούν να έχουν μειωμένο εισιτήριο. Και το ερώτημα είναι: όπως είναι σήμερα τα λιμάνια και τα πλοία μας μπορεί κάποιος που έχει πρόβλημα αναπηρίας να ταξιδέψει; Δεν μπορεί. Οπότε και μειωμένο εισιτήριο να του έχετε δεν θα μπορεί να κάνει χρήση. Γιατί ένας τετραπληγικός ή ένας τυφλός είναι πάρα πολύ δύσκολο με τις υποδομές που έχει το κράτος αυτήν τη στιγμή να τα αξιοποιήσει.

Ερχόμαστε τώρα στη συγκεκριμένη πρωτοβουλία του Υπουργείου σας. Το μεγάλο πρόβλημα, κύριε Υπουργέ, είναι ότι υπάρχουν αποσπασματικές ρυθμίσεις. Όχι μόνο στο Υπουργείο σας. Έπρεπε να υπήρχε μια συνολική πολιτική του κράτους γι' αυτούς τους ανθρώπους. Από τον τομέα της υγείας, από τον τομέα των μεταφορών, από τον τομέα της εργασίας, από τον τομέα της παιδείας. Δεν μπορεί το κάθε Υπουργείο με αποσπασματικές ρυθμίσεις να προσπαθεί να λύσει ένα πρόβλημα μόνο και μόνο για να ευθυγραμμιστεί το νομικό μας πλαίσιο με τις επιταγές που έρχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Τέλος πάντων η Ευρώπη έχει μια ιδιαίτερη ευαισθησία σ' αυτά τα θέματα.

Ξεκινάμε εδώ για την παιδεία. Πράγματι υπάρχουν πάρα πολλές θετικές ρυθμίσεις. Στην κατ' άρθρο συζήτηση θα κάνουμε την κουβέντα.

Το μεγάλο όμως πρόβλημα, κύριε Υπουργέ, είναι ότι φέρατε τόσες πολλές αλλαγές που πραγματικά αδυνατούμε να τοποθετηθούμε επί της αρχής. Αν θέλετε είναι ελαφρώς και προβολή του κοινοβουλευτικού έργου σήμερα το πρωί να πληροφορούμαστε όλες αυτές τις αλλαγές. Δεν έχουμε τη δυνατότητα να τις εξετάσουμε ώστε να μπορούμε να τοποθετηθούμε. Γι' αυτόν το λόγο εμείς επιφυλασάμαστε -όσο κι αν αυτό από άποψη Κανονισμού δεν γίνεται- επί της αρχής θα τοποθετηθούμε αύριο. Στην ψηφοφορία εννών. Γιατί θέλουμε να δούμε όλες αυτές τις ρυθμίσεις που έχετε φέρει.

Κύριε Υπουργέ σας το είπε και στην επιτροπή η συνάδελφός μου. Πραγματικά έχω τη μεγάλη τύχη να είμαι συνάδελφος με την κ. Δήμητρα Αράπογλου. Και η μεγάλη μου τύχη είναι στο εξής. Διότι και εγώ είχα μια διαστρεβλωμένη εικόνα όπως έχουν οι περισσότεροι άνθρωποι εδώ στην Ελλάδα που δεν αντιμετωπίζουν κάποιο πρόβλημα. Και πραγματικά μπορείς να καταλάβεις αν συναναστραφείς με άτομα που έχουν κάποιο πρόβλημα αναπηρίας ότι αυτοί οι άνθρωποι είναι στην ίδια μοίρα με εμάς σε όλες τις καταστάσεις. Εννών από άποψη απόδοσης, από άποψη επαφής με τους γύρω, από άποψης ικανοτήτων και δυνατότητων και δεν παρέχουμε εμείς ως πολιτεία τα ανάλογα εχέγγυα που οφείλουμε βάσει του άρθρου 21, παράγραφος 6 του Συντάγματος, ώστε να μην αντιμετωπίζουν πρόβλημα στην καθημερινότητά τους.

Το μεγάλο πρόβλημα, κύριε Υπουργέ, είναι η αρχική ηλικία. Τι γίνεται στην ηλικία 0-4; Από την πρώτη μέρα που γεννιέται το παιδί ως τεσσάρων ετών που θα πάει μετά στο σχολείο; Δηλαδή, θέλετε να μου πείτε ότι ως διά μαγείας ένα παιδί που θα έχει μεγαλώσει ενδεχομένως και σε μια κλειστή κοινωνία και για τα τέσσερα πρώτα χρόνια της ζωής του δεν θα έχει καμμία καθοδήγηση ορθή ώστε να αντιμετωπίσει το όποιο πρόβλημα αναπηρίας έχει, να μπορεί να έχει μια επαφή με την κοινωνία, θα τον πάρει το σχολείο στα πέντε έτη και θα του λύσει όλα τα προβλήματα;

Δεν έχουν αυτά τα παιδιά τα ίδια προβλήματα που έχει το παιδί που δεν έχει απολύτως καμμία δυσλειτουργία, καμμία αναπηρία. Αυτά τα παιδιά θα πρέπει να έχουν ιδιαίτερη μέριμνα από την κούνια, από τη στιγμή που γεννιούνται. Όσο και αν αυτό σας φαίνεται αστειό, η ηλικία των πέντε ετών αφήνει ένα πολύ μεγάλο κομμάτι που δεν μπορούμε να γνωρίζουμε εάν υπάρχει δυνατότητα να καλυφθεί στην πορεία.

Και δεν είναι μόνο στα άτομα ως άτομα. Πρέπει να υπάρξει αντίστοιχη βοήθεια στις οικογένειες, πρέπει να είναι ειδικά καταρτισμένο το εκπαιδευτικό προσωπικό και προφανώς να μην υπάρχουν ελλείψεις υποδομής.

Η συνάδελφός μου με ενημέρωσε ότι αυτήν τη στιγμή - και το άκουσα και από τον κ. Βολουδάκη εδώ πέρα που είναι από τα Χανιά - στα Χανιά υπάρχει σοβαρό πρόβλημα στο ειδικό

σχολείο που υπάρχει. Το ίδιο συμβαίνει και στο Βόλο, το ίδιο συμβαίνει και στη Φιλοθέη.

Και πραγματικά είναι εκπληκτικό ότι έχετε το Ε.Ι.Κ., ένα ίδρυμα που θα έπρεπε να ήταν αναβαθμισμένο, όπου θα υπήρχαν όλες οι δυνατότητες τουλάχιστον τα άτομα τα οποία πάσχουν από κώφωση να αντιμετωπίζουν τα προβλήματά τους και να μπορούν να βρίσκονται μέσα στην εκπαιδευτική διαδικασία. Αυτό δεν το αναβαθμίζετε, ενώ έπρεπε να το είχατε αναβαθμίσει και ουσιαστικά δεν υπάρχει καμμία ρύθμιση για πραγματική αναβάθμιση.

Και συγκεκριμένα το Ε.Ι.Κ. που υπάρχει στην Αχαΐα δεν έχει γυμνάσιο και λύκειο. Δηλαδή, κύριε Υπουργέ, παίρνουμε ένα μαθητή, του δίνουμε τη δυνατότητα να είναι στο δημοτικό, να αξιοποιήσει αυτές τις γνώσεις τις οποίες θα πάρει και μετά τι γίνεται; Του λέμε πήγαινε να μεταναστεύσεις στην Αθήνα, για να μπορέσεις να συνεχίσεις;

Αυτά είναι τα μεγάλα προβλήματα, κύριε Υπουργέ. Είναι τα προβλήματα υποδομών.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα μου δώσετε ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Όσες ωραίες και ωραιοποιημένες ρυθμίσεις και αν υπάρχουν, εάν δεν λυθεί το πρόβλημα των υποδομών, δεν μπορείτε να κάνετε τίποτα.

Τελικά αυτήν τη στιγμή θα υπάρχει μια χρηματοδότηση όλου αυτού του προγράμματος από το Δ' Πλαίσιο Στήριξης, από το Ε.Σ.Π.Α.. Τι γίνεται μετά; Ωραία, θα υπάρξει αυτή η βοήθεια από το Δ' Κοινοτικό Πλαίσιο. Μετά δεν πρέπει να υπάρχει μια ρύθμιση, ώστε να εξοικονομούμε σταθερούς πόρους, ώστε πραγματικά να αντιμετωπιστούν όλα αυτά τα προβλήματα;

Κύριε Υπουργέ, εμείς συγχαιρούμε κάθε προσπάθεια που θα κάνετε προς την κατεύθυνση να βοηθήσετε αυτούς τους συνανθρώπους μας. Επιτέλους η ελληνική πολιτεία στο σύνολό της πρέπει να καταλάβει ότι έχει υποχρεώσεις απέναντι σ' αυτούς τους πολίτες, ακριβώς τις ίδιες που έχει με τον απλό πολίτη. Δεν είμαστε πια στην εποχή που δυστυχώς περάσαμε σε προηγούμενες δεκαετίες, όπου αυτά τα άτομα ήταν απομονωμένα.

Όμως, για να μπορούμε πραγματικά να πούμε ότι παίρνουμε νομοθετικές πρωτοβουλίες, δεν αρκούν αποσπασματικές ρυθμίσεις, δεν αρκούν ευχολόγια, δεν αρκεί ένα νομοθετικό πλαίσιο, τη στιγμή που δεν έχετε κάνει τίποτα για να λύσετε τα πραγματικά προβλήματα, που είναι προβλήματα υποδομών. Εάν δεν υπάρξουν οι κατάλληλες υποδομές, τότε ό,τι νομοθετικό πλαίσιο και να κάνετε, θα μείνει σε ένα χαρτί και δεν θα μπορεί να εφαρμοστεί στην πράξη.

Εμείς σας καλούμε να βοηθήσετε και να κινηθείτε προς αυτήν την κατεύθυνση, να λυθούν όλα τα υλικοτεχνικά προβλήματα, να λυθούν τα προβλήματα των σχολείων που δεν έχουν εκπαιδευτικό υλικό, δεν έχουν βιβλία. Υπάρχουν τα σχολεία και δεν υπάρχουν βιβλία γι' αυτά τα παιδιά που χρειάζονται μια ειδική διαπαιδαγώγηση.

Εάν κάνετε όλα αυτά, θα σας χειροκροτήσουμε. Επιφυλασάμαστε να δούμε όλες τις αλλαγές που κάνετε και πραγματικά αύριο, που θα με αντικαταστήσει η συνάδελφός μου η κ. Αράπογλου, πιστεύω ότι επί των άρθρων θα μπορέσει να σας δώσει πολύ σωστότερες κατευθύνσεις και πρέπει να ακούσετε με προσοχή την εισήγησή της, διότι ακριβώς είναι ένα άτομο που βιώνει αυτά που εσείς προσπαθείτε να λύσετε με νομοθετικές ρυθμίσεις.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρας): Ευχαριστούμε τον κ. Πλεύρη.

Το λόγο έχει ο κ. Κουτμερίδης.

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΚΟΥΤΜΕΡΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι γεγονός ότι η πολιτεία οφείλει να προσεγγίζει τα θέματα των αναπήρων συμπολιτών μας όχι με φιλάνθρωπη διάθεση, αλλά με στόχο την εδραίωση της κοινωνικής αλληλεγγύης, της συμμετοχής, της ισότητας στην παιδεία και την υγεία.

Απαιτείται, λοιπόν -και όλοι συμφωνούμε σ' αυτό- εκσυγχρο-

νισμός του θεσμικού πλαισίου, αυτό που πρώτα το ΠΑ.ΣΟ.Κ. προσέγγισε με το ν. 1143/1981 για την ειδική αγωγή. Απαιτείται βελτίωση της οργάνωσης και αναβάθμιση των υπηρεσιών, προκειμένου να μιλάμε για ισότιμη ένταξη τους στην ελληνική κοινωνία, την οικονομική και την εργασιακή τους αυτοτέλεια.

Όμως, το υπό συζήτηση νομοσχέδιο που έφερε το Υπουργείο Παιδείας, κατά γενική ομολογία, παρά τις μεγάλες του διακηρύξεις, δεν τολμά να προβεί σ' ένα βήμα προόδου, να αντιμετωπίσει τα παιδιά με ειδικές ανάγκες ως ισότιμα μέλη της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Και αυτό γιατί; Διότι ακυρώνει τον ενταξιακό χαρακτήρα της εκπαίδευσης. Ακυρώνει με τις γραφειοκρατικές του διατάξεις, ό,τι θα μπορούσε να χαρακτηριστεί εν δυνάμει θετικό από την προσφορά των χιλιάδων εκπαιδευτικών του χώρου. Στηρίζει την εκπαίδευση στην ιατρική διάγνωση και όχι στην εκπαιδευτική αξιολόγηση. Είναι ένα νομοσχέδιο άτολμο και αναχρονιστικό, γιατί ακυρώνει την συνεκπαίδευση, γιατί κατηγοριοποιεί τα άτομα με αναπηρία, στο πλαίσιο του γενικού σχολείου, γιατί θεσμοθετεί ξεχωριστές δομές ειδικής αγωγής.

Κύριοι Υπουργοί, στο προς συζήτηση νομοσχέδιο αποτυπώνονται πολλές φορές οι ταξικές ή, αν θέλετε, οι αριστοκρατικές σας αντιλήψεις και πεποιθήσεις. Αναγνωρίζετε κατηγορία μαθητών με ειδικές νοητικές ικανότητες και ταλέντα, προβλέποντας ειδικούς τρόπους αξιολόγησης και ειδικά εκπαιδευτικά προγράμματα, δημιουργώντας έτσι σχολεία ελίτ και σχολεία υποβαθμισμένα για τη μεγάλη μάζα των παιδιών στη χώρα μας.

Αποκλείετε τους γονείς από τη διαδικασία λήψης αποφάσεων στην εκπαίδευση των παιδιών τους και ειδική αγωγή χωρίς την ουσιαστική εμπλοκή των γονέων δεν μπορεί να νοηθεί.

Δεν εξασφαλίζετε τους όρους και τις προϋποθέσεις για την υποχρεωτικότητα της εκπαίδευσης, ένα πάγιο αίτημα όλων των φορέων.

Δεν επιλύετε το πρόβλημα της ανυπαρξίας ειδικών νηπιαγωγείων. Και το αποτέλεσμα όλων αυτών είναι προσανατολισμός στην ιδιωτική εκπαίδευση. Ένα μεγάλο φαγοπότη πρόκειται να ανοίξει με την ίδρυση των ειδικών νηπιαγωγείων τόσο σε δήμους όσο και σε ειδικούς ιδιωτικούς παιδικούς σταθμούς με τις ευλογίες της Κυβέρνησης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, απέναντι σ' αυτήν την προοπτική το Υπουργείο για άλλη μια φορά σιωπά. Παρά τις διθυραμβικές του εξαγγελίες, αφήνει ένα τεράστιο νομοθετικό κενό, αφήνοντας εκτός ουσιαστικής ρύθμισης την ειδική αγωγή στο χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Κατηγοριοποιεί τους εκπαιδευτικούς της ειδικής εκπαίδευσης και ανατρέπει κεκτημένα εργασιακά δικαιώματα στο χώρο της ειδικής αγωγής. Καθιερώνει και επεκτείνει τις ελαστικές εργασιακές σχέσεις και στο πλαίσιο της ειδικής εκπαίδευσης. Δημιουργεί εκπαιδευτικούς δύο ταχυτήτων, υποβαθμίζοντας έτσι το ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό με τη δραστηκή μείωση των αποδοχών τους, η οποία προβλέπεται έως και 40%.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι χαμηλές χρηματοδοτήσεις, πολύ χαμηλότερες φέτος και για τη γενική και για την ειδική εκπαίδευση, τα ημίμετρα στην ίδρυση και στελέχωση Σχολικών Μονάδων Ειδικής Εκπαίδευσης, σηματοδοτούν τον τρόπο που η Κυβέρνηση αντιλαμβάνεται σε επίπεδο κοινωνικής πολιτικής την εκπαίδευση των ατόμων με αναπηρία στη χώρα μας.

Δυστυχώς, για άλλη μία φορά επιβεβαιώνονται οι συντηρητικές πρακτικές, αντιλήψεις και επιλογές της Κυβέρνησης, η οποία επιχειρεί να συγκαλύψει την καθαρά ταξική της πολιτική, καλλιεργώντας ψευδαισθήσεις για ίσες ευκαιρίες στην Εκπαίδευση.

Δυστυχώς, κύριοι Υπουργοί, επί Κυβερνήσεως Νέας Δημοκρατίας στη χώρα μας η παιδεία, η εκπαίδευση και η ειδική αγωγή έχουν πάψει πλέον να θεωρούνται δημόσια αγαθά. Είναι αγαθά τα οποία απολαμβάνουν λίγοι.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Κουτμερίδη.

Το λόγο έχει ο κ. Κατρίνης.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΤΡΙΝΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κατ'αρχάς οφείλω να εκφρά-

σω την απογοήτευσή μου, γιατί σ' ένα νομοσχέδιο τόσο σημαντικό, θα έλεγα μοναδικής σημασίας, για τους συνανθρώπους μας με αναπηρία συμμετέχουν τόσο λίγοι συνάδελφοι.

Από την άλλη, βεβαίως, θα ήθελα να εκφράσω και την ικανοποίησή μου που τόσο ο Υπουργός, αλλά κυρίως ο Υφυπουργός παρευρίσκονται σ' όλη τη συζήτηση. Είναι σπάνιο αυτό, γιατί δεν μας έχουν συνηθίσει οι Υπουργοί της Κυβέρνησης να είναι παρόντες στη διάρκεια όλης της συζήτησης των νομοσχεδίων.

Ιδίως για τον κ. Λυκουρέντζο οφείλω να αναγνωρίσω δημόσια τα αυξημένα αντανάκλαστικά, τα οποία επέδειξε, τουλάχιστον στο Νομό Ηλείας στην περίπτωση των σεισμόπληκτων κτηρίων. Έχει επισκεφθεί αρκετές φορές το νομό μας και εύχομαι η εμπειρία που αποκτά από τα παιδαγωγικά ζητήματα ως Υφυπουργός, εν όψει μάλιστα -εάν δεν καταρρεύσετε, κύριε Υπουργέ, που απ' ό,τι φαίνεται, είναι αναπόφευκτο- και του επικείμενου ανασχηματισμού και της αναβάθμισής σας σε Γραμματέα της Νέας Δημοκρατίας να σας χρησιμεύσει, να διαπαιδαγωγήσετε τους συναδέλφους σας, ώστε να μη δούμε άλλα τραγελαφικά φαινόμενα τα οποία προσβάλλουν τη δημοκρατική μας ευαισθησία, τους θεσμούς, το Κοινοβούλιο και εμάς τους Βουλευτές ως αντιπροσώπους και εκπροσώπους του λαού.

Βέβαια, το νομοσχέδιο αυτό συζητείται σ' ένα ασφυκτικό πλαίσιο. Παρά το γεγονός ότι προσπάθησαν οι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας να παρουσιάσουν μια εικονική πραγματικότητα, είμαστε μόλις λίγες μέρες μετά την ανακοίνωση των βάσεων εισαγωγής, όπου είδαμε Τ.Ε.Ι. να μην έχουν εισακτέους από το σύστημα των πανελληνίων, όπου βλέπουμε φοιτητές που δυστυχώς σήμερα αδυνατούν να σπουδάσουν σε ιδρύματα που περφέρεια λόγω οικονομικών λόγων και του ασφυκτικού πλαισίου των μετεγγραφών. Είδαμε τον Υπουργό να λειτουργεί ως διαμεσολαβητής-διαφημιστής των κολεγίων σ' ένα νομοσχέδιο που πέρασε με διαδικασίες εξπρές το καλοκαίρι. Και παρά το γεγονός ότι εσείς λέτε πως δεν υπάρχουν κενά, η Διδαστική Ομοσπονδία, η Ο.Λ.Μ.Ε., με σημερινή ανακοίνωσή της, μιλά για έξι χιλιάδες κενές θέσεις δασκάλων και νηπιαγωγών.

Ταυτόχρονα, βλέπουμε βρεφονηπιακούς σταθμούς οι οποίοι δεν λειτουργούν και γενικά ένα ασφυκτικό πλαίσιο στο δίκτυο κοινωνικής προστασίας που μαζί με τα προβλήματα των Πρόγραμματος «Βοήθεια στο Σπίτι» και την απορρύθμιση των προγραμμάτων για τα άτομα με αναπηρία μας δημιουργούν σοβαρές υποψίες και ανασφάλεια σε σχέση με την πραγματική σας διάθεση και το κοινωνικό σας πρόσωπο.

Σε αυτό, λοιπόν, το πλαίσιο ερχόμαστε να συζητήσουμε ένα πολύ σημαντικό νομοσχέδιο που θέλει να ρυθμίσει τα θέματα ειδικής αγωγής, τα θέματα εκπαίδευσης των ατόμων με αναπηρία. Βεβαίως, η αγωνία, το ενδιαφέρον μας δεν μπορεί παρά να είναι κοινό. Γιατί είναι στοιχειώδης υποχρέωση μιας οργανωμένης κοινωνίας και ενός πολιτικού συστήματος να υπερασπίζονται και να διασφαλίζουν τα ίσα δικαιώματα και τις ίσες δυνατότητες στα άτομα αυτά.

Δυστυχώς, ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπός σας υπέπεσε σ' ένα ατόπημα πριν, όταν μίλησε για προσπάθεια χειραγώγησης του συνδικαλιστικού κινήματος των ατόμων με αναπηρία από το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και νομίζω ότι θα πρέπει εσείς να το διορθώσετε αυτό ως νέος πολιτικός και ως άνθρωπος που κοιτάτε με διαφορετικό πλαίσιο.

Θα έπρεπε, λοιπόν, το νομοσχέδιο αυτό να μην τονίζει τη διαφορετικότητα των ατόμων με αναπηρία, αλλά να προσπαθεί να δώσει μία έμφαση στην προσπάθεια ένταξης στην εκπαιδευτική διαδικασία. Γιατί η μάθηση είναι δικαίωμα όλων και είναι υποχρέωση της πολιτείας και όχι, κύριε Υπουργέ, των ιδιωτικών φορέων. Και λέω για τους ιδιωτικούς φορείς, γιατί διαφαίνεται από το νομοσχέδιο ότι όπως κάνετε σ' όλα τα κοινωνικά αγαθά, έτσι και στο κομμάτι της ειδικής αγωγής κλείνετε το μάτι, αφήνετε κάποια παράθυρα, ώστε η αδυναμία, η ανυπαρξία του δημόσιου τομέα, του κράτους να υποκατασταθεί από την ιδιωτική πρωτοβουλία.

Παρά το γεγονός, λοιπόν, ότι το σχέδιο νόμου θέτει κάποιες βάσεις για την ένταξη των ατόμων με αναπηρία, υιοθετεί κάποιες αρχές που έχουν διακηρυχθεί και εφαρμοστεί απ' όλες τις ευρωπαϊκές χώρες και προσπαθεί να βάλει όντως μια τάξη σ'

ένα δαιδαλώδες τοπίο, αντιμετωπίζει εντελώς επιφανειακά και αποσπασματικά τα ζητήματα.

Αφήνει εντελώς ανέπαφο το κομμάτι της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, σαν να μην έχουν δικαίωμα τα άτομα αυτά να σπουδάσουν και να διεκδικήσουν ένα καλύτερο μέλλον. Και δεν είναι τυχαίο, κύριε Υπουργέ, ότι υπάρχει μια εντελώς διαφορετική προσέγγιση, τόσο από την Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία, όσο και από το Επιστημονικό Προσωπικό Ειδικής Αγωγής.

Λάβετε και εσείς όπως και εγώ, μια δραματική επιστολή ενός τριτοετή φοιτητή της Νομικής, ενός τυφλού συνανθρώπου μας, ο οποίος μιλά για προσχηματικό διάλογο, για αδυναμία επίλυσης ουσιαστικών ζητημάτων και εκφράζει μια κραυγή αγωνίας εν τέλει για τις δυνατότητες που έχουν οι τυφλοί συνάνθρωποί μας να διεκδικήσουν ισότιμα δικαιώματα στην εκπαίδευση, στη μάθηση, στην επαγγελματική αποκατάσταση. Την ίδια κραυγή αγωνίας εξέφρασε με το δικό της τρόπο η συνάδελφος μας η κ. Αράπογλου, την οποία οφείλουμε να σεβαστείτε και να ακούσετε.

Την ίδια ώρα, λοιπόν, που μιλάτε στο νομοσχέδιο για ένταξη, διαφοροποιείτε τους μαθητές. Οι γονείς δεν συμμετέχουν λειτουργικά στη διαμόρφωση των προγραμμάτων, κάτι το οποίο συνηθίζεται στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες, ενώ τέλος δεν αξιοποιείτε τους αποφοίτους του μοναδικού Τμήματος Τριτοβάθμιας Ειδικής Αγωγής, αλλά συνεχίζετε τη γνωστή πρακτική των αποσπάσεων υπερένων εκπαιδευτικών στα ειδικά κέντρα και προβλέπετε αναπληρωτές και ωρομισθίους, ενώ ξέρετε πολύ καλά ότι αυτό το πρόβλημα λύνεται μόνο με προσλήψεις μόνιμου προσωπικού. Και έχετε βέβαια και το αγκάθι με το επίδομα των εκπαιδευτών του βοηθητικού προσωπικού, όπου γνωρίζω ότι προχθές που έγινε και η παράσταση διαμαρτυρίας στο Υπουργείο, εσείς προσωπικά, κύριε Υπουργέ, και κύριε Υφυπουργέ, θέλετε να δώσετε αυτό το επίδομα, αλλά ο κ. Αλογοσκούφης αρνείται πεισματικά. Εν τέλει ξεκαθαρίστε μας, ο κ. Αλογοσκούφης εκφράζει την πολιτική; Δεν πρέπει πριν φέρει το νομοσχέδιο να έχετε συνεννοηθεί με τον Υπουργό Οικονομικών;

Σε αυτό το νομοσχέδιο, λοιπόν, θα πρέπει να δώσετε τη δυνατότητα στους γονείς που έχουν άτομα με αναπηρία -ένα πρόβλημα το οποίο μόνο αν το βιώσει κάποιος μπορεί να σταθεί στις πραγματικές του διαστάσεις- να μείνουν στο τόπο τους και να μην αναγκάζονται να μετακομίζουν στο κέντρο, επειδή υπάρχουν ανύπαρκτες δομές στην περιφέρεια.

Δεν κάνετε καμμία σωστική αναφορά, κύριε Υπουργέ -το θεωρώ πολύ σημαντικό- για τη λειτουργική διασύνδεση του Υπουργείου Παιδείας με το Υπουργείο Υγείας. Δυόμισι γραμμές μόνο με μια απλή αναφορά ότι τα Ειδικά Κέντρα θα συνεργάζονται με τα Κ.Ε.Κ.Υ.Κ.Α.ΜΕ.Α.. Και είναι γνωστή η διαμάχη, μεταξύ των πρώην Κ.Δ.Α.Υ. και νυν Κ.Ε.Δ.Δ.Υ. και των ιατροπαιδαγωγικών και ειδικών κέντρων διάγνωσης που οδηγούν σε λίστες αναμονής-ντροπής δύομισι ετών. Συνάνθρωποί μας δεν μπορούν να εξυπηρετηθούν και αναγκάζονται να περιμένουν τόσο καιρό για να κάνουν μια διάγνωση.

Νομίζω ότι χρειάζεται μια ιδιαίτερη προσοχή στο θέμα της δυσλεξίας, για να μην ενισχύσουμε την προκατάληψη των γονέων που αποτρέπει την έγκαιρη διάγνωση και αντιμετώπιση. Γιατί δεν πρέπει τα άτομα με δυσλεξία να αντιμετωπίζονται, ως άτομα που έχουν κάποιο πρόβλημα ειδικό που αποτρέπει τους γονείς, ώστε να το διαγνώσουν εγκαίρως και εν τέλει, να αποφύγουμε περιπτώσεις με την ασαφή διατύπωσή σας για την ιατρική γνωμάτευση, κύριε Υπουργέ, που λέτε: Με μια απλή ιατρική γνωμάτευση από δημόσιο νοσοκομείο. Μου θυμίζει περίπτωση πριν από κάποια χρόνια που κάποιος συνάνθρωπός μας έκανε χρήση μιας διάταξης που επέτρεπε σε φοιτητές εξωτερικού να έρθουν με 60% αναπηρία σε πανεπιστημιακά ιδρύματα της χώρας. Αυτός, λοιπόν, ο άνθρωπος ενεγράφη σε ιατρική σχολή, έχοντας 60% ψυχική αναπηρία και σήμερα κάνει μεταπτυχιακό πρόγραμμα, γιατί έκανε χρήση μιας διάταξης που είχε ευρεία ερμηνεία. Ελπίζω, λοιπόν, αυτό να μη χρησιμοποιηθεί, ως κερκόπορτα, για να χρησιμοποιήσουν τις ειδικές δυσκολίες ή το ειδικό πρόβλημα κάποιοι, για να έχουν ευκολότερη πρόσβαση.

Κύριε Υπουργέ, σε τόσο σημαντικά και λεπτά ζητήματα που

αναδεικνύουν το κοινωνικό πρόσωπο της πολιτείας και του πολιτικού συστήματος συνολικά, νομίζω ότι απαιτείται εξαντλητικός διάλογος και σύνθεση. Εσείς ακολουθείτε τη συνήθη πρακτική του μονολόγου και του αυταρχισμού. Προσποιείστε ότι δεν βλέπετε και ότι δεν ακούτε. Το μόνο σίγουρο, όμως, είναι ότι δεν αισθάνεστε τις πραγματικές ανάγκες των ατόμων με αναπηρία. Έστω και τώρα σεβαστείτε τις χιλιάδες των οικογενειών που προσβλέπουν σ' αυτό το νομοσχέδιο και περιμένουν μέσα από τη ψήφισή του, μια λύση, μια διεξοδό και μια ελπίδα. Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε, τον κ. Κατρίνη.

Ο κ. Τιμοσίδης έχει το λόγο με την αγόρευση του οποίου ολοκληρώνεται και η σημερινή μας συνεδρίαση.

ΜΙΧΑΗΛ ΤΙΜΟΣΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα προσπαθήσω, ως τελευταίος ομιλητής να μην ξεπεράσω το χρόνο, μιας και σήμερα συζητούμε στο Θερινό Τμήμα βέβαια τη Βουλής -και αυτό δεν πρέπει να μείνει ασχολίαστο- το νομοσχέδιο που έφερε το Υπουργείο Παιδείας, με θέμα «Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση ατόμων με αναπηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες».

Τα άτομα με αναπηρίες αποτελούν περίπου το 10% του πληθυσμού. Έτσι, λοιπόν, αποτελώντας μια ειδική ομάδα του πληθυσμού μας, η οποία για διάφορους λόγους που ξεκινούν πέρα από τη δική τους βούληση, πέρα από την ανθρώπινη βούληση, έχουν προβλήματα που ξεκινούν από σωματικές, νοητικές, λειτουργικές αδυναμίες, παροδικές ή μόνιμες.

Έτσι, οτιδήποτε θυμίζει αυτήν την ιδιαιτερότητα κι αυτό το θέμα επιτείνει ακόμη περισσότερο αυτό το πρόβλημα, επιβαρύνει και το ίδιο το άτομο που φέρει την αναπηρία, αλλά επιβαρύνει την οικογένειά του και το στενό κοινωνικό του περιβάλλον.

Το γεγονός, κύριε Υπουργέ, ότι φέραμε ένα τέτοιο σοβαρό νομοσχέδιο μέσα στην καρδιά του καλοκαιριού, δυστυχώς, επιτείνει ακόμη περισσότερο την αίσθηση σ' αυτούς τους ανθρώπους ότι περνάμε ένα νομοσχέδιο έτσι. Παρότι πρέπει να ομολογήσω πως υπήρξαν τέσσερις συνεδριάσεις, γνωρίζω -τουλάχιστον αυτό μας λένε πολλοί εκπρόσωποι αυτών των φορέων- ότι δεν τους δόθηκε η δυνατότητα να συζητήσουν γι' αυτά τα θέματα που το ίδιο το νομοσχέδιο ασχολείται.

Το αναπηρικό κίνημα όλα αυτά τα χρόνια, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε παγκόσμιο, πανευρωπαϊκό, αλλά και εθνικό επίπεδο -και πρέπει να τους τιμήσουμε- είχε ανθρώπους που ασχολήθηκαν πολύ σοβαρά, που έφεραν πρωτοπόρες προτάσεις, υπήρξαν πρόεδροι σε τέτοια κινήματα -και σε ευρωπαϊκό επίπεδο είχαμε προεδρία από τη χώρα μας- και έχουν καταφέρει με τους αγώνες τους, αλλά και με επιστημονικά επιχειρήματα να πετύχουν την αλλαγή στην αντίληψη που είχαμε μέχρι τώρα για τα άτομα με αναπηρίες. Μια αντίληψη που πέρασε από πάρα πολλά στάδια, από την τιμωρία του Θεού, στα πολύ παλιότερα χρόνια, στην απόκρυψη από την ίδια του την οικογένεια του προβλήματος αυτού και βέβαια στο να είναι το πρόβλημα της αναπηρίας και του μεγάλωματος ενός τέτοιου ανθρώπου περισσότερο ατομικό, στενό οικογενειακό ζήτημα, για να φθάσει να γίνει επιτέλους θέμα της ίδιας της κοινωνίας.

Με όλα τα διατάγματα με τις κυβερνήσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ. είχαμε καταφέρει, πάρα πολλά ζητήματα απ' αυτά να επιλυθούν. Δηλαδή είχαμε πετύχει τα προβλήματα των αναπήρων να μην εξαρτώνται μόνο από αυτήν καθ' αυτήν την αναπηρία τους και τις αδυναμίες της, δηλαδή, αντιμετωπίζοντας την αναπηρία αυτήν καθ' αυτήν, αλλά κατά κύριο λόγο η αντιμετώπισή τους να εξαρτάται κυρίως από τη συμπεριφορά και τα εμπόδια που βάζει το περιβάλλον, δηλαδή, εμείς ως οργανωμένη πολιτεία και ως κοινωνία. Και αυτό γιατί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η κοινωνία είναι καλοπροαίρετη, αλλά από την άλλη είναι και απρόθυμη να περιλάβει μέσα στις ανάγκες και το σχεδιασμό της -όταν σχεδιάζει να απαντήσει στα προβλήματα- και τους ανθρώπους με αναπηρία. Δεν λαμβάνει υπόψη ότι η ανικανότητα από μια αναπηρία προκύπτει κι από τους τρόπους με τους οποίους οι ανάπηροι πολίτες περιθωριοποιούνται, απομονώνονται και πολλές φορές αποκλείονται συχνά και αδικαιολόγητα

από την πλήρη συμμετοχή τους στα κοινωνικά δρώμενα.

Συμπερασματικά, οποιαδήποτε προσπάθεια ξεκινά για να διασφαλίσει ίσες ευκαιρίες σ' αυτούς τους συμπολίτες μας, πρέπει να παίρνει υπόψη της ότι η αναπηρία είναι πρωτίστως ζήτημα της ίδιας της κοινωνίας και της οργανωμένης πολιτείας και μετά είναι υπόθεση της οικογένειας και του ίδιου του ατόμου.

Διαβάζοντας, λοιπόν, αυτό το νομοσχέδιο αυτό που διαπιστώνει κανείς είναι ότι το προς ψήφιση νομοσχέδιο διατρέχεται από μια λογική που δυστυχώς, κύριε Υπουργέ, δεν μπορέσατε να περάσετε. Πιστεύω στις καλές σας προθέσεις, αλλά φαντάζομαι και μπορώ να σκεφτώ ότι αυτοί που σας συμβούλεψαν σας οδήγησαν σε λανθασμένη πολιτική επιλογή. Όλο το νομοσχέδιο το διατρέχει μια ιατροκλινική αντίληψη αυτών των θεμάτων και δεν το διατρέχει η αντίληψη ότι πρέπει στο θέμα της εκπαίδευσης αυτών των ανθρώπων οι πολιτικές που θα ασκήσουμε να είναι αποτέλεσμα και αντικείμενο της συνολικής μας αντιμετώπισης του εκπαιδευτικού προβλήματος και της εκπαίδευσης του ελληνικού πληθυσμού. Αυτό επιτάσσει εξάλλου μια σύγχρονη προσέγγιση αυτού του προβλήματος και όχι μέσα από τη λογική της ιδιαιτερότητας και της αδυναμίας που έχουν αυτά τα άτομα.

Θα πω ένα προσωπικό μου παράδειγμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Ήμουν Αντινομάρχης την περίοδο 1994-1998 και τότε σκεφτήκαμε να δημιουργήσουμε ειδικές τάξεις σε διάφορες περιοχές, επαρχίες του νομού μας. Ξεκινήσαμε, λοιπόν, τότε -νομίζω σωστά- να ενημερώσουμε πρώτα τους εκπαιδευτικούς, τους γονείς και όλους όσοι εμπλέκονταν γύρω απ' αυτό το ζήτημα, ώστε να καταφέρουμε να ευαισθητοποιήσουμε και τους εκπαιδευτικούς, αλλά κυρίως τους γονείς που δεν έβγαζαν τα παιδιά από το σχολείο και πετύχαμε τότε να δημιουργήσουμε επτά τάξεις.

Σε μια περιοχή λοιπόν, επειδή δεν έφθαναν οι αίθουσες, κατασκευάσαμε μια αίθουσα ακριβώς δίπλα από το συγκρότημα του κτηρίου του σχολείου που υπήρχε. Και άφησα τους εκπαιδευτικούς να αποφασίσουν ποια τάξη θα πάει εκεί. Και όπως πιστεύω και εσείς φαντάζεστε, αυτοί αποφάσισαν να βάλουν την τάξη με τα άτομα που είχαν την αναπηρία. Και τότε επιμείναμε και είπαμε, όχι, η τάξη αυτή έπρεπε να μπει στον κύριο κορμό του σχολείου γιατί έπρεπε τα παιδιά αυτά να βρεθούν μέσα στο χώρο που είναι όλα τα άλλα τα παιδιά μαζί για να μην υπάρχει αυτή η ιδιαιτερότητα.

Αυτόν το σκόπελο, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, δεν τον ξεφύγατε. Και μέσα από τη λογική αυτού του νομοσχεδίου διαπερνάει μια αντίληψη που βλέπει αυτούς τους ανθρώπους έτσι μ' αυτήν την ιδιαιτερότητα. Έτσι ονομάζεται και «ειδική αγωγή», ενώ θα μπορούσε να είναι «εκπαίδευση». Έτσι θα υπήρχε εκεί η επιβεβαίωση, η πρόνοια ώστε αυτά τα άτομα να βοηθηθούν.

Κλείνοντας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να πω ότι αυτό το νομοσχέδιο, το οποίο πράγματι έχει ενδιαφέρουσες προτάσεις, δεν αντιμετωπίζει συνολικά αυτό το ζήτημα. Και, κύριε Υπουργέ, πιστεύω να συμβάλλετε και εσείς μιας και είστε μέλος της Κυβερνητικής Επιτροπής, να πιέσετε και τα άλλα συναρμόδια Υπουργεία που εμπλέκονται σ' αυτήν τη διαδικασία

σία, όπως είναι το Υπουργείο Απασχόλησης, το Υπουργείο Οικονομίας πρωτίστως γιατί πρέπει να δώσει τα χρήματα και πρέπει να πειστεί γι' αυτό, το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας, που είναι πολύ σημαντικό γιατί υπάρχουν υποδομές εκεί που διαχειρίζονται εκπαιδευτικά ζητήματα, ώστε και στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, που δεν λέγονται και πολλά πράγματα, να υπάρξει αυτή η πρόνοια ώστε μέσα από τα προγράμματα που ήδη είχαν υλοποιηθεί τα προηγούμενα χρόνια με την ημιαυτόνομη διαβίωση, να μπορούν αυτοί οι άνθρωποι από μόνοι τους να αντεπεξέλθουν στις ανάγκες της ζωής. Και ξέρετε πολύ καλά ότι υπάρχουν άτομα που δεν έχουν κανένα δικό τους άνθρωπο να τους φροντίσει. Να μπορεί, δηλαδή, η πολιτεία η ίδια να τους βοηθήσει και στις σπουδές να ανταπεξέλθουν, αλλά και σε οτιδήποτε άλλο, ώστε να μπορούν να είναι αυτόνομοι σ' αυτήν την κοινωνία. Αλλιώς κι αυτό το νομοσχέδιο θα παραμείνει μια κολοβή προσπάθεια που δεν θα δώσει απάντηση στα υπαρκτά, στα πολύ σοβαρά προβλήματα αυτών των συνανθρώπων μας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Δεν υπάρχει άλλος ομιλητής.

Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων: «Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση ατόμων με αναπηρίας ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες» και ερωτάται το Τμήμα εάν γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο επί της αρχής.

ΠΟΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΘΑΛΕΙΑ ΔΡΑΓΩΝΑ: Κατά πλειοψηφία.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων: «Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση ατόμων με αναπηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες» έγινε δεκτό επί της αρχής κατά πλειοψηφία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουν διανεμηθεί τα Πρακτικά της συνεδρίασης της Πέμπτης 31 Ιουλίου 2008 και ερωτάται το Τμήμα αν τα επικυρώνει.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς τα Πρακτικά της συνεδρίασης της Πέμπτης 31 Ιουλίου 2008 επικυρώθηκαν.

Κύριοι συνάδελφοι, στο σημείο αυτό δέχεστε να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Τμήματος και ώρα 15.39' λύεται η συνεδρίαση για αύριο ημέρα Πέμπτη 4 Σεπτεμβρίου 2008 και ώρα 9.30' με αντικείμενο εργασιών του Τμήματος νομοθετική εργασία, συνέχιση της συζήτησης επί των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων: «Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση ατόμων με αναπηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες», σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

